

- ۵۲ - نگاهی به بازار جهانی الیاف لایوسل
- ۵۳ - جهش واردات ماشین آلات گردبافی توسط ترکیه
- ۵۴ - نگاهی به آینده بازار رنگ‌های نساجی
- ۵۵ - هدف ۲۵ میلیارد دلاری برای صادرات پوشاک ترکیه
- ۵۶ - بنگلادش، دومین صادرکننده پوشاک آماده در جهان
- ۵۹ - سریلانکا به دنبال ۵ میلیارد دلار صادرات پوشاک
- ۶۰ - اتوماسیون صنعت نساجی جهان را زیر و رو می‌کند
- ۶۲ - بزرگترین شرکت‌های پوشاک جهان در سال ۲۰۱۸
- ۶۴ - رالف لورن به دنبال افزایش یک میلیارد دلاری فروش

* تولید و تجارت پنبه

- ۶۵ - گزارش ماهانه کمیته مشورتی جهانی پنبه (۱ آگوست ۲۰۱۸)
- ۶۸ - پنبه ایران از کجا به کجا رسید
- ۷۱ - جهش چشمگیر صادرات پنبه مصر

* تحلیل اقتصادی

- ۷۲ - بخش صنعت باید در اولویت تخصیص ارز باشد
- ۷۵ - چالش‌های ایران امروز
- ۷۶ - سیاست‌های ارزی و ارزش پول ملی
- ۷۸ - الگوی کنونی اقتصاد بر ضد تولید و غیرمردمی است

* مدیریت، بازاریابی

- ۸۳ - چرا شرکت‌های ایرانی نوآوری نمی‌کنند؟ (بخش اول)
- ۸۶ - ۳ ایده برای ایجاد برند در حوزه مد و پوشاک

* بخش انگلیسی

۹۵

* سرمقاله

- ۲ - افزایش بی‌اعتمادی عمومی و عدم تحقق وعده‌ها

* خبر نامه

۴

* دیدگاه

- ۱۱ - پیشنهاداتی برای قیمت‌گذاری و تخصیص ارز/مهندس علی فرهی
- ۱۲ - گفتگو با دکتر تیرگر رییس مرکز پژوهش‌های اتحادیه پوشاک تهران

* گزارش

- ۱۷ - گزارشی از مراسم روز صنعت و معدن استان قزوین
- ۲۱ - بهره برداری از پیشرفته‌ترین سالن ریسندگی کشور
- ۲۳ - چالش‌های چهارگانه صنایع بحرانشده
- ۲۶ - چه گروه‌های از پرداخت مابه‌التفاوت معاف هستند؟
- ۲۸ - گزارشی از نخستین همایش ملی تشک‌های اقتصادی
- ۳۳ - پوشاک قاچاق، فشاری مضاعف بر تولیدکنندگان
- ۳۴ - سهم ناچیز بخش تولید از تخصیص ارز
- ۳۶ - کم‌توجهی به بهره‌وری، فاجعه‌ای دنباله‌دار
- ۳۸ - چرا مشکلات اقتصادی ایران حل نمی‌شوند؟
- ۴۰ - بنگاه‌های کوچک و متوسط، ناجی اقتصاد در دوران تحریم‌ها می‌شوند؟
- ۴۲ - عملکرد آماری بخش منسوجات و پوشاک در بهار ۹۷

* گزارش ویژه

- ۴۳ - تحلیل، بررسی و پیشنهادات واردات پوشاک از طریق مناطق آزاد

* دنیای نساجی

- ۴۹ - رشد چشمگیر بازار منسوجات خانگی در جهان
- ۵۱ - چشم انداز بازار منسوجات فنی تا ۲۰۲۲

مطالب نویسندگان انزومآ نظرنشریه
- منعت نساجی و پوشاک نیست.
- نشریه در حک و اصلاح و کوتاه کردن
مقالات رسیده و ویرایش آنها آزاد است.
- نقل یا ذکر مآخذ آزاد است.
- مطالب دریافتی مسترد نمی‌شود.

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهندس جمشید بصیری

مسئول اجرایی تحریریه: مهندس علیرضا هاشمی

ویراستار مقالات فنی: مهندس محمد نیک پنجه

طراح و صفحه آرا: حمیدرضا قائمی

مسئول روابط عمومی: سعیده شکوری

همراهی و اجرا: مهندس حسین کیانی

همکاران این شماره: مهندس نیما بصیری، مهندس احسان سلطانی، دکتر شاهین کاظمی، لیلیا

قاسمی، امیر مهرزاد، عبدالحسین طوطیایی، سیدکامران باقری

امور چاپ: چاپ ایده آل، خیابان دماوند، اول سی متری نیروی هوایی، خیابان خوب، پلاک ۱۱

تلفن: ۷۷۶۹۱۸۵۳

آدرس دفتر مجله: تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان توپچی، پلاک ۳۰، کدپستی: ۱۵۵۸۸۴۴۳۱۳، تلفن: ۸۸۵۱۶۷۹۹ (خط ۱۰) - فکس: ۸۸۵۲۵۸۷۲

جذب آگهی: گروه یاران

مدیریت هنری و نظارت برچاپ: طرح سازگروهر / www.tsgr.com

E-mail: info@sanatnassaji.com

www.sanatnassaji.com

صنعت نساجی و پوشاک

افزایش بی‌اعتمادی عمومی و عدم تحقق وعده‌ها

جمشید بصیری

در ۹ ماه گذشته، ایران بحران‌های متعددی را در سطح کلان اقتصادی پشت سر گذاشته که از جهاتی طی ۴ دهه پس از انقلاب اسلامی، بی‌سابقه بوده است. آنچه فعالان بازار و تحلیل‌گران اقتصادی را در تفسیر شرایط فعلی اقتصادی با مشکل مواجه می‌سازد، ریشه‌ها و علت‌های غیراقتصادی وضع موجود و پارامترهای روانی حاکم بر اقتصاد کشور است. موضوعی که در ماه‌های اخیر - دست‌کم در فضای رسانه‌ای - نمود داشته، سیاست‌های عجولانه، اقتضایی و فرمایشی دولت محترم و عدم مشارکت بخش خصوصی در تصمیم‌سازی‌های اقتصادی بوده است. اصرار دولت بر سیاست‌های پولی و بانکی گذشته و بی‌توجهی به واقعیت‌های بازار، موجب شده اقتصاد کشور دست‌مایه نوسانات نرخ ارز، سکه، مسکن و سایر بخش‌های پرمقتضای قرار بگیرد و هیچ یک از فعالان اقتصادی بخش خصوصی نیز از آینده خود خبر نداشته باشند.

با امضای برجام، این امید در دولتمردان و فعالان اقتصادی کشور ایجاد شد که می‌توان تحریم‌های دیگر را نیز با افزایش تعاملات بین‌المللی از پیش رو برداشت. ورود هیئت‌های مختلف تجاری از اقصی‌نقاط جهان، رؤیای ورود سالانه ۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی را در اذهان مدیریت کلان کشور محقق شده می‌نمود؛ به این سبب نسبت به برنامه‌های جایگزین برجام، توجه و اهتمام لازم صورت نگرفت. در حالی که بسیاری از فعالان اقتصادی، با روی کار آمدن ترامپ و تهدید وی به خروج از برجام، بازگشت مجدد تحریم‌ها از اوایل سال ۱۳۹۷ را پیش‌بینی می‌کردند اما اکثر مسئولان کشور، خوش‌بینی

زایدالوصفی را به جامعه القا نمودند و توقعات غیرواقعی از برجام را به حداکثر رساندند.

از سوی دیگر، ادامه اجرای سیاست‌هایی مانند اصرار بر تک‌رقمی نگه‌داشتن نرخ تورم و تثبیت دستوری نرخ ارز، همواره فعالان اقتصادی را نگران بروز علائم مهلک این درد مزمن، نگه داشته بود. کارشناسان بازار، در انتقاد به نرخ تورم اعلام‌شده توسط دولت، همواره مدعی بودند که نرخ سود بانکی باید در محدوده تورم باشد و سود بانکی ۲۰ درصدی با تورم ۹ درصدی سختی ندارد! اما دولت به‌جای اینکه محاسبه نرخ واقعی تورم را اصلاح کند، تصمیم گرفت به یکباره سود سپرده‌های بانکی را کاهش دهد تا ثابت کند «مرغ دولت یک پا دارد». اتفاقی که جریان نقدینگی غیرمولد کشور را با شیب فزاینده به سمت ارز، سکه، طلا و مسکن هدایت کرد. در چنین شرایطی استقلال و اقتدار بانک مرکزی ایجاب می‌نمود که با اقدامی مدبرانه، واقعیت‌های اقتصادی و تهدیدهای پیش‌رو را برای مردم بازگو و ذخایر ارزی کشور را مدیریت کند. اما متأسفانه تیم اقتصادی دولت صلاح کار را بر آن دید که به‌جای اصلاح نرخ سود بانکی و مدیریت نقدینگی از یک سو و مدیریت منابع ارزی از سوی دیگر، مجری بی‌چون و چرای سیاست «همه چیز آرام است، ارز فراوان است» باشد.

تا اینکه رئیس‌جمهور آمریکا فرمان لغو برجام را امضا کرد و این تصمیم ترامپ، در کنار مجموعه سوءمدیریت‌ها در بازار ارز و از آن مهم‌تر، جو روانی حاکم بر جامعه، کار را به جایی رساند که نوسان لحظه‌ای نرخ ارز، بی‌ثباتی و افزایش لحظه‌ای قیمت‌ها جزء لاینفک اقتصاد کشور

شود. ناکارآمدی سیاست‌های پولی و بانکی دولت و عدم مدیریت روانی جامعه در جهت افزایش آگاهی‌رسانی و توانمندسازی ملی برای مقابله با تحریم‌ها، بی‌اعتمادی عمومی نسبت به سیاست‌های اقتصادی دولت را به حداکثر رساند. چنانکه وقتی دولتمردی از مردم درخواست می‌کرد که «ارز نخرند، ارزان می‌شود»، واکنش جامعه ۱۸۰ درجه متفاوت بود و بلافاصله تقاضای ارز و قیمت‌ها افزایش می‌یافت.

متأسفانه همین افزایش بی‌اعتمادی عمومی و عدم تحقق وعده‌ها، افسردگی و نارضایتی عمومی را به همراه داشته است. در شرایط فعلی هیچ‌کس نمی‌تواند حتی برای چند ساعت پیش‌رو، آینده کسب و کارش را پیش‌بینی کند. مصوبات پی‌درپی هیئت وزیران و ابلاغ سیاست‌های اقتصادی بدون توجه به عواقب آن، فعالان اقتصادی کشور را مانند موش آزمایشگاهی در معرض آزمون و خطای تئوری‌های مختلف اقتصادی قرار داده است. قطعاً این نگاه بالا به پایین و دستوری به مقوله اقتصاد و افزایش فشار بر بخش خصوصی به‌واسطه سیال بودن قوانین، موجبات خروج سرمایه‌ها از کشور را فراهم خواهد آورد.

مرور اتفاقات ۵ ماه گذشته، نشان‌دهنده عدم توازن و ناهماهنگی در نظام اقتصادی و تصمیم‌گیری‌های کلان کشور است. ۲۰ فروردین امسال، دکتر جهانگیری، معاون محترم رئیس‌جمهور، نرخ رسمی دلار را ۴۲۰۰ تومان اعلام و خرید و فروش هرگونه ارز خارج از این نرخ را ممنوع و قاچاق اعلام کرد. در ۲۹ خرداد، ۳ اولویت برای کالاهای وارداتی تعریف شد و در چنین شرایطی، شرکت‌های بازرگانی و تولیدی

قبول کنند و اعتمادسازی عمومی، شفافیت و پاسخگویی را سرلوحه عملکردشان قرار دهند. و از همه مهم‌تر، از تمام ظرفیت‌های کشور برای ایجاد ثبات اقتصادی که لازمه تداوم فعالیت بنگاه‌های اقتصادی در شرایط دشوار کنونی است، استفاده کنند. در غیر این صورت، و چنانچه بی‌ثباتی فعلی در متغیرهای اقتصادی و نیز «بخشنامه‌بازی»‌های مسئولان کشور ادامه پیدا کند، موجی از تعطیلی واحدهای تولیدی اقتصاد کشور را فرا خواهد گرفت، و تولیدکنندگانی که تا به امروز و به امید بهبود شرایط همچنان خود را سر پا نگه داشته‌اند، عطای هرگونه فعالیت تولیدی را به لقایش خواهند بخشید.

سخنی با خوانندگان

لازم است جهت استحضار خوانندگان گرامی و وفادار مجله «صنعت نساجی و پوشاک» عرض شود که تلاش گردانندگان این مجله با بیش از ۳۲ سال سابقه انتشار مستمر، همواره این بوده که در کنار ارائه محتوا و مطالب باکیفیت و مفید برای خوانندگان و مخاطبین محترم، از نظر شکل و ظاهر نیز مجله را با بهترین کاغذ گلاسه و به صورت تمام رنگی، به دست شما گرامیان برسانند. اما متأسفانه افزایش شدید نرخ ارز طی چند ماه گذشته و بی‌ثباتی‌های اخیر اقتصادی، ما را نیز همچون سایر بخش‌های اقتصادی و واحدهای تولیدی-صنعتی کشور متاثر ساخته و ناگزیریم از این شماره، برای تداوم حیات و ادامه انتشار این نشریه ۳۲ ساله، ضمن استفاده از کاغذ تحریر به جای گلاسه، مجله را هم به صورت سیاه و سفید منتشر کرده و تقدیم علاقمندان و مخاطبان گرامی نماییم. قطعاً تمام تلاش ما بر این خواهد بود که این تغییرات ظاهری را با ارتقای سطح کیفی مطالب، مقالات و گزارشات جبران کرده و همچون گذشته در خدمت شما فعالان صنایع نساجی و پوشاک کشور باشیم. امید است در آینده نزدیک و با بهبود شرایط اقتصادی کشور، ما هم بتوانیم بار دیگر مجله را با کاغذ گلاسه و به صورت رنگی منتشر نماییم.

سیاست‌های مقطعی و اقتضایی دولت شده‌اند! سوال این است که چرا سیاست‌های مدیریت ارزی کشور از یک سال قبل پیش‌بینی و اجرا نشد تا منابع ارزی کشور به تاراج نرود؟ مگر می‌شود یک کالای صنعتی را در این نظام به‌شدت دیوان‌سالار فعلی کشور، طی سه ماه، تأمین ارز، ثبت سفارش، تولید، واردات و ترخیص کرد؟ آیا دریافت مابه‌التفاوت نرخ ارز دولتی و بازار از تولیدکننده‌ای که به طور قانونی و بر مبنای مصوبات دستوری دولت، ارز دولتی خریداری نموده، ۶ الی ۸ درصد کارمزد پرداخت کرده و در شرایط سخت تحریم، کمپانی‌های خارجی را مجاب به صادرات کالا به ایران نموده و در تدارک واردات مواد اولیه کارخانه‌اش است، شرعا و عرفا جایز است؟

تردیدی نیست که با وجود چنین شرایطی و ده‌ها مصداق دیگر، متأسفانه بار روانی سنگینی در فضای کسب و کار ایجاد می‌شود مبنی بر اینکه دولت با تعیین «شروط محال» برای واردکنندگان، زیر قول‌هایش زده و «کسب درآمد بیشتر از محل فروش ارز» برایش مهم‌تر است تا «کاهش بهای تمام‌شده برای تولیدکنندگان» و دسترسی مصرف‌کنندگان به کالای ارزان‌تر! وقتی دولت مابه‌التفاوت نرخ ارز را پس از فروش و حواله ارز مطالبه می‌کند، متعاقباً تولیدکننده هم مجبور خواهد بود این مابه‌التفاوت نرخ ارز را در بهای محصول نهایی لحاظ کند و نتیجه این اتفاق، چیزی جز انتقال فشار اقتصادی بیشتر بر مصرف‌کنندگان و اقشار آسیب‌پذیر؛ عدم تعادل در بازار؛ تقابل میان منافع تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان؛ و در نهایت کاهش بیشتر قدرت خرید آحاد جامعه، نخواهد بود.

مجموع مطالبی که تا اینجا اشاره شد به وضوح نشان می‌دهد که در شرایط فعلی، بیش از آنکه تحریم‌ها در اقتصاد کشور تاثیرگذار بوده باشد، سیاست‌های غلط پولی و ارزی و عدم مدیریت التهابات روانی مربوطه ما را به این وضعیت نامناسب اقتصادی گرفتار کرده است. قطعاً ترمیم این فضای بی‌اعتمادی عمومی نیاز به دولتمردان شجاع دارد که اشتباهاتشان را

سعی کردند نیاز وارداتی ۲ سال آینده خود را وارد کنند تا در شرایط تحریم، صنایع کشور با کمبود مواد اولیه مواجه نشوند. علی‌رغم هفت‌خوان اخذ مجوز واردات از وزارت صنعت، معدن و تجارت، متأسفانه بانک مرکزی - با این توجیه که ارز یورو ندارد - نخست آب پاکی را روی دست واردکنندگان مواد اولیه از اروپا ریخت، اما در ادامه با هدایت واردکنندگان به صرافی‌های بانک‌ها، ارز وارداتی با کسر کارمزد ۶ الی ۸ درصد حواله شد!! مدتی از سیاست ارز تک‌نرخ ۴۲۰۰ تومانی نگذشته بود، که نرخ ارز در بازار آزاد به حدود ۱۲ هزار تومان نیز افزایش یافت و عملاً سیاست ارز تک‌نرخ شکست خورد و فقط عده‌ای قلیل توانستند از موهبت و رانت هنگفت دلار ۴۲۰۰ تومانی بهره‌مند شوند.

متعاقباً رئیس کل بانک مرکزی تغییر کرد و رئیس کل جدید عصای موسای خود را خارج کرد و مصوبه جدید ارزی مبنی بر راه‌اندازی بازار ثانویه و داد و ستد ارز با نرخ توافقی در این بازار را ابلاغ کرد. همه چیز در ظاهر درست پیش می‌رفت تا اینکه هیئت وزیران با یک تصمیم خلق‌الساعه دیگر، طی مصوبه‌ای در تاریخ ۱۶ مرداد، سازمان حمایت از مصرف‌کننده را مکلف کرد که بر اساس بند ۵ مصوبه ارزی جدید، مابه‌التفاوت ارز دولتی و ارز آزاد - برای کالاهایی که تا قبل از ۱۶ مرداد ترخیص نشده‌اند - را از واردکنندگان دریافت کند!! با بلند شدن فریاد اعتراض فعالان بخش خصوصی راجع به این تصمیم، دولت باز هم ناگزیر از اصلاح بند ۵ مصوبه ارزی شد و نهایتاً، سه گروه از جمله ماشین‌آلات، تجهیزات، قطعات یدکی خطوط تولید و مواد شیمیایی و مصرفی خط تولید و مواد اولیه وارداتی، قطعات و ملزومات مورد نیاز که محصول نهایی آن‌ها با ارز رسمی قیمت‌گذاری می‌شود، با تشخیص وزارتخانه ذیربط از پرداخت مابه‌التفاوت معاف اعلام شدند.

اکثر فعالان بازار با مرور اتفاقات ۵ ماه گذشته اینطور استنباط می‌کنند که «دولت، بخش خصوصی را سرکار گذاشته است!» و فعالان اقتصادی مانند موش‌های آزمایشگاهی بازیچه

معرفی هیئت رئیسه جدید انجمن صنایع نساجی ایران

هفتصد و هشتادمین جلسه هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران عصر روز یکشنبه مورخ هفتم مردادماه با حضور اعضای اصلی هیئت مدیره انجمن برگزار شد.

پس از طرح و پذیرش استعفای آقایان مهندس رضا حمیدی از ریاست هیئت مدیره و دکتر علیمردان شیبانی از نایب رئیسی هیئت مدیره انجمن و بحث و تبادل نظر و رای گیری مکتوب و مخفی در خصوص انتخاب سمت های هیئت مدیره انجمن، آقای مهندس محمدجعفر شهلائی نژاد به سمت رییس هیئت مدیره، مهندس علی فرهی به سمت نایب رئیس هیئت مدیره و سید رضا لاجوردی به سمت خزانه دار انجمن در دوره جدید انتخاب شدند.

– جناب آقای مهندس محمدجعفر شهلائی نژاد، رئیس
محترم هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران
– جناب آقای مهندس علی فرهی نایب رئیس محترم
هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران
– جناب آقای سیدرضا لاجوردی خزانه دار محترم
انجمن صنایع نساجی ایران

انتخاب شایسته حضرات عالی را به عنوان اعضای جدید هیئت رئیسه انجمن صنایع نساجی ایران، صمیمانه تبریک گفته و توفیقات روزافزون شما گرامیان را جهت خدمت رسانی به جامعه بزرگ صنایع نساجی کشور، از خداوند متعال مسئلت می نمایم.

جمشید بصیری طهرانی

نخ و پنبه، پشت درهای بسته گمرک

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک گفت: نخ و پنبه به عنوان ماده اولیه تولید پوشاک در گمرک مانده و تولیدکنندگان را به مرز تعطیلی رسانده است. ابوالقاسم آقا حسین شیرازی در گفتگو با باشگاه خبرنگاران جوان، درباره علت رکود بازار پوشاک اظهار کرد: در حال حاضر مواد اولیه مثل نخ، پارچه و سایر ملزومات تکمیل کننده لباس در دسترس تولیدکنندگان نیست. وی افزود: میزان عمده ای از پنبه و نخ وارداتی است. همچنین پارچه که ماده اصلی تولید پوشاک محسوب می شود در گمرک ها مانده و به دست تولیدکنندگان نرسیده است.

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک به نوسانات ارزی در ماه های اخیر اشاره کرد و افزود: نوسانات ارزی، افزایش قیمت سایر کالاها را به دنبال داشته است این در حالی است که قیمت پوشاک تغییری نکرده است و همین مسئله، از عوامل دیگر رکود در بازار پوشاک به شمار می رود. شیرازی با تاکید بر استقبال مردم و مسئولان از کمپین های ایجادشده توسط اتحادیه در سال حمایت از کالای ایرانی گفت: مردم از برپایی فروشگاه های عرضه کننده کالای ایرانی استقبال خوبی کردند اما در حال حاضر تولیدکنندگان ملی به دلیل فقدان مواد اولیه با مشکلات عرضه روبه رو شده اند. وی عدم دسترسی به پارچه های وارداتی را عامل بیکاری کارگران و تعطیلی تولیدی ها دانست و تشریح کرد: افزایش قیمت غیرمنطقی پارچه و وجود افرادی که در ابتدا هزینه پارچه ها را دریافت و چند ماه بعد پارچه را به تولیدکننده تحویل می دهند، موجب رکود بازار می شود.

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک؛ پرداخت مالیات و ۳۰ درصد حق بیمه و عوارض شهرداری ها را از مشکلات فعالان این صنف دانست و بیان کرد: دولت می تواند با کاهش انواع مالیات ها و حق بیمه ها به چرخه تولید پوشاک کمک کند. شیرازی ادامه داد: دولت با آزاد کردن پارچه از گمرکات که ماده اولیه پوشاک است، می تواند از گران فروشی ها و احتکار جلوگیری کرده و پس از گذراندن شرایط جنگ اقتصادی، سیاست های خود را به کار گیرد. وی تبلیغات محیطی و افزایش کیفیت پوشاک را عامل اعتماد مردم برای خرید تولیدات داخلی برشمرد و اظهار کرد: شبکه ایران کالا و کارگروه مد و لباس در حال تلاش برای پیشرفت این صنف هستند.

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک با اشاره به وجود نواقصی در تولید پوشاک خواستار اعتماد مردم برای خرید پوشاک ایرانی شد و تصریح کرد: در صورت حمایت مردم، تولیدات ما به لحاظ طرح، رنگ، مدل و دوخت قابلیت رقابت با سایر کشورها را پیدا خواهد کرد.

نشانه‌هایی از رونق در صنایع نساجی

وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل و هماهنگی‌های لازم برای اینکه عرضه مواد اولیه به بورس افزایش یابد و مشکلات در این باره رفع شود، انجام شده است زیرا تولیدکنندگان در تامین «پلی‌پروپیلن»، «چیپس پلی‌استر»، برخی مواد کمکی و «گرانول پ.پ.» مشکل داشته‌اند اما در جلسه‌ای با انجمن کارفرمایی برای عرضه ۸ هزار و ۳۰۰ تن از این مواد در بورس کالا هماهنگ شد تا عرضه این مواد مانند گذشته در جریان باشد.

نصرالهی با اشاره به اینکه اگر برخی مصرف‌کنندگان غیرواقعی به خرید از بورس کالا اقدام کرده باشند اکنون دیگر توانایی خرید ندارند و پیگیری‌ها برای خرید تولیدکنندگان واقعی از بورس کالا ادامه دارد، گفت: تلاش می‌کنیم تا خواسته فعالان صنعت نساجی برای ارائه مشوق‌های صادراتی که برای آنها در نظر گرفته نشده است برقرار شود و وزارتخانه به دنبال آن است تا منابع مالی مورد نیاز در این باره تامین شود.

نوسان‌های نرخ ارز اظهار کرد: در این شرایط بیشترین تغییری که ایجاد شد مربوط به واردات مواد اولیه است که بخش عمده‌ای از آن و مواد حد واسط صنعت نساجی در اولویت‌های تامین ارز ۴۲۰۰ تومانی وزارت صنعت، معدن و تجارت است که واردات مشابه داخلی آن ممنوع شده است. امیدواریم مشکلی در تامین ارز و واردات در صنعت نساجی نباشد.

نصرالهی به گلایه‌های موردی اشاره و بیان کرد: مواردی بوده که از سوی تولیدکنندگان اعلام شده اما این ممنوعیت‌ها به دلیل آنکه تصمیم جدیدی است به هماهنگی و پیگیری نیاز دارد. اکنون در وزارت صنعت، معدن و تجارت کمیته‌ای در این زمینه تشکیل شده که بررسی مورد به مورد انجام می‌دهد و اگر مشکلی باشد در ارتباط با بانک مرکزی رفع خواهد شد.

وی در بیان دیگر مشکلات در صنعت نساجی اظهار کرد: عرضه مواد پتروشیمی در بورس کاهش یافته و برای تولیدکنندگان مشکل‌ساز شده است اما در یک ماه گذشته ۳ جلسه در

نوسازی واحدهای نساجی و ایجاد واحدهای جدید در بخش ریسندگی الیاف طبیعی و مصنوعی در سال گذشته به گفته مسئولان، باعث رونق صادرات محصولات این صنعت از جمله نخ و فرش ماشینی شده است تا جایی که گلنار نصرالهی، مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور نساجی و پوشاک در گفتگو با «گسترش صنعت» اظهار کرد: آمار صادرات یک ماهه امسال صنعت نساجی رشد را نشان می‌دهد به گونه‌ای که حدود ۶۰ میلیون دلار در یک ماهه اول امسال محصولات نساجی صادر شده که این رقم در مدت مشابه سال ۹۶ حدود ۴۰ میلیون دلار بوده است، ضمن آنکه در سال ۹۶ نیز صادرات در صنایع نساجی نسبت به سال ۹۵ رشد ۲۰ درصدی داشته است. این روند نشان از رونق گرفتن صنعت نساجی دارد.

نصرالهی ادامه داد: امسال بخش تامین مواد اولیه صنایع نساجی در اولویت وزارت صنعت، معدن و تجارت است. گمان می‌کنم امسال روند اقبال به مصرف تولیدات داخلی در صنعت نساجی رو به رشد باشد و با توجه به توانمندی‌هایی که در صنعت نساجی وجود دارد می‌توان نقاط ضعف را به نقاط قوت تبدیل کرد. به گفته نصرالهی، تمایل به مصرف تولیدات داخلی از سال‌های گذشته رو به رشد بوده که گویای بهبود کیفیت از سوی تولیدکنندگان داخلی است اما صنعت نساجی همیشه در معرض واردات رسمی، غیررسمی یا کالای همراه مسافر بوده است. این موارد باعث شده تا تولیدکنندگان بیشتر به کیفیت تولیدات خود توجه کنند. این امر نشان می‌دهد که روند اقبال به مصرف منسوجات داخلی ادامه دار باشد.

مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور نساجی و پوشاک در بیان اثرپذیری صنعت نساجی از خروج آمریکا از برجام و تغییرات و

– جناب آقای غلامرضا نخباف، مدیریت محترم
شرکت ریسندگی، بافندگی و تکمیل پرنیا
– جناب آقای سیدحسن فلک فرسای (دسترنج)،
مدیریت محترم کارخانجات دسترنج رضابافت

انتخاب شایسته جنابان عالی را به عنوان پیشکسوت نمونه صنایع نساجی کشور در مراسم روز صنعت و معدن استان قزوین، صمیمانه تبریک گفته، و توفیقات روزافزون شما گرامیان را از درگاه ایزد منان مسئلت دارم.

جمشید بصیری طهرانی

مرگ خاموش صنایع تولیدی در نتیجه فعالیت غلط مناطق آزاد!

این عضو اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک با اشاره به وضعیت فعلی این مراکز ابراز کرد: تنها نکته جذاب مناطق آزاد هم‌اکنون خرید و فروش اجناس وارد شده بدون گمرک و تزریق آن‌ها به بازار اصلی کشور است. زمانی که برای واردات کالا تمام فیلترهای قانونی از بین رفته باشد، به جای رشد و تعالی در این شهرها، شاهد ایجاد بازارچه‌هایی با اجناس وارداتی بی‌کیفیت خواهیم بود. وی با اشاره به معافیت‌های اعمالی بر مناطق آزاد، افزود: در واقع به جای اینکه ماهی‌گیری را یاد ساکنان این مناطق بدهیم، ماهی ضعیف و بیمار را به دستشان داده‌ایم.

شهرداری با ابراز تاسف از افزایش تعداد این مناطق اضافه کرد: مخالف افزایش این مناطق نیستیم، اما زمانی که همین چند منطقه به هدف اصلی خود نرسیده‌اند چطور می‌خواهیم مناطق جدید را که از نظر کارشناسی نیز صحیح نیستند، مدیریت کنیم. نایب رئیس اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک گفت: با ورود به این بحث پی می‌بریم که خروج ارز، کاملاً بی‌صدا در حال انجام است بدون آنکه نهاد یا سازمانی آن را پیگیری کند و در نهایت معتقدیم که اگر وزرا برای واردات اقلام مشابه داخلی ممنوعیتی قائل می‌شوند باید در این مناطق هم این ممنوعیت را اعمال کنند. وی در پایان تصریح کرد: در صورت عدم واردات رسمی، سودجویان از طریق همین مناطق به خرید کالاهای خود می‌پردازند، بنابراین سازمان‌های نظارتی اولین تیشه را به ریشه تولیدات کشور به خصوص پوشاک و کفش خواهند زد.

نظارت مسئولان می‌دهد. وی بیان کرد: قوانین اعلام می‌کنند افرادی که به صورت مسافر وارد مناطق آزاد می‌شوند تنها یک بار در سال حق خرید اجناس و حمل آن به سرزمین اصلی را دارند، اما آیا هم‌اکنون این قانون رعایت می‌شود؟!

شهرداری گفت: اجناسی که بدون پرداخت حق گمرکی و عوارض‌های لازم موجب اختلال در بازار رسمی کشور می‌شوند را قاچاق می‌نامند حال سوال ما از مسئولان این است که آیا اثرات کالای همراه مسافر از این مناطق با قاچاق تفاوتی دارد؟ کالاهایی که بدون نظارت چندین و چندبار در سال توسط یک یا چند نفر وارد می‌شوند در واقع آن روی سکه قاچاق به شمار می‌روند. وی ضمن انتقاد از عملکرد مسئولان مربوطه در اجرای صحیح اهداف مناطق آزاد تصریح کرد: عوامل این جریان اصل موضوع را به کل از یاد برده‌اند و دروازه واردات اجناس را به صورت رسمی برای سودجویان باز کرده‌اند.

نایب رئیس اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران گفت: افزایش تعداد مناطق آزاد بدون نظارت بر واردات و خروج ارز، مرگ خاموش تولیدات را در بر خواهد داشت. مهندس بهرام شهریاری، اظهار کرد: اهداف اصلی تشکیل مناطق آزاد همواره مورد تأیید صنف نساجی و پوشاک است. اما چیزی که هم‌اکنون ما را آزار می‌دهد، خلاء قانونی و عدم اجرای صحیح قوانین مصوب در این مناطق است.

به گزارش تجارت‌نیوز، وی ادامه داد: مراکزی که باید نقطه‌ای برای افزایش تولید و سهولت در صادرات کشور باشند، این روزها به سبب کالای وارداتی بدون مجوز تبدیل شده‌اند. نایب رئیس اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ضمن اشاره به اثرات مخرب کالای همراه مسافر بر تولیدات کشور، ابراز کرد: داستان غم‌انگیز واردات همراه مسافری از مناطق آزاد، اشک تولیدکنندگان را در آورده است. ورود مسافران در غالب گردشگر و خرید کالا در این مناطق، خبر از عدم

جناب آقای محسن آهنگریان، مدیریت محترم شرکت نفیس نخ

انتخاب شایسته حضرتعالی را به عنوان صنعتگر نمونه در مراسم روز صنعت و معدن استان قزوین صمیمانه تبریک گفته، و توفیقات روزافزون جنابعالی را در عرصه مقدس تولید و صنعت کشور از خداوند متعال خواستارم.

جمشید بصیری طهرانی

اخلال در واردات مواد اولیه به آشفته‌گی صنعت فرش ماشینی منجر شده

انجام می‌دادند، نیستند. رئیس اتاق کاشان پیشنهاد فدرالی اداره کردن استان‌ها و به صورت پایلوت، استان اصفهان را مطرح کرد و گفت: بر این باوریم با این مدل اداره کردن استان‌ها، فسادها در مرکز کاهش یافته، چون استان‌ها جسارت، جرأت و فضای عمومی برای این گونه فسادها را ندارند. تولایی با اشاره به بخشنامه جدید دولت، بیان کرد: دولت اعلام کرد به تاجران که مواد اولیه وارد می‌کنند ارز تخصیص داده نمی‌شود و فقط به واحدهای تولیدی ارز اختصاص می‌یابد. این در حالی است که بسیاری از مواد اولیه صنایع توسط تاجران وارد کشور شده و در واقع آنها سرمایه‌شان را در اختیار تولید گذاشته و باعث ادامه حیات تولیدکنندگان شده‌اند.

علت این قوانین با محدودیت‌هایی مواجه هستند. وی همچنین صدور اسناد مالکیت واحدهای تولیدی صنعتی در برخی شهرک‌های صنعتی کاشان از سوی شهرداری را خواستار شد و گفت: این صنایع پیشتر به علت مزاحمت در شهر به شهرک‌ها انتقال یافته‌اند و با وجودی که صاحبان صنایع، زمین را از شهرداری خریداری کرده‌اند اما هنوز سند مالکیت آنها صادر نشده است. او با توجه به خروج اتباع افغانستان خواستار تشکیل کمیته کاری برای جایگزین کردن نیروی کار در شهرستان کاشان شد و تصریح کرد: با شرایط کنونی فرصت اشتغال در این شهرستان فراهم شده ولی کارگران بومی حاضر به انجام کارهایی که اتباع افغانی

نشست مشترک فعالان اقتصادی کاشان با معاون امور اقتصادی استانداری اصفهان و مدیران کل استان در محل اتاق بازرگانی کاشان با محوریت بررسی مسائل صنعت فرش ماشینی استان برگزار شد و صاحبان صنایع و فعالان اقتصادی به بیان مشکلاتشان پرداختند.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کاشان در این نشست گفت: صنعت فرش ماشینی از جمله صنایعی است که مواد اولیه آن ۱۰۰ درصد وارداتی است و در آشفته‌گی بازار تولید و اقتصاد کشور، واحدهای تولیدی این صنعت ضربه‌پذیرتر از دیگر صنایع بوده‌اند. محمود تولایی بیان کرد: بخشی از صنعت نساجی منطقه کاشان نیازمند گرانول و پروپیلن است و برخی از تولیدکنندگان به علت کمبود این مواد، بعضاً واحدهای خود را تعطیل کرده‌اند.

تولایی بیان کرد: منطقه کاشان بالای ۷۰ درصد تولید گلاب و عرقیات کشور را به خود اختصاص داده و حتی انجمن و اتحادیه آن در این منطقه وجود دارد. هم‌اکنون به علت افزایش قیمت مواد اولیه بطری و pet، این صنعت با مشکل مواجه شده است. وی تأمین منابع مالی برای واحدهای تولیدی صنعتی معتبر و خوشنام را از سوی بانک‌ها خواستار شد و گفت: در یک ماه گذشته نشست‌هایی با بانک‌های ملی و سپه برگزار و مشکلات واحدها با این دو بانک برطرف شده است. رئیس اتاق کاشان با گلایه از برخی قوانین دست‌وپاگیر در مشاغل روستایی، افزود: توانمندی ایجاد شغل در روستاهای این منطقه وجود دارد، روستائیان به

افزایش ۱۵ درصدی تولید پيله تر ابريشم

رئيس مركز توسعه نوغانداري كشور گفت: امسال ۴۰۵ تن پيله تر ابريشم در گيلان توليد شد. علي اصغر داداش پور گفت: نوغانداران كشور امسال ۹۷۸ تن پيله تر ابريشم توليد كردند. به گزارش ايسنا، وي با بيان اينكه ميزان توليد در مقايسه با سال گذشته ۱۲۸ تن معادل ۱۵ درصد بيشتر است، اضافه كرد: ۴۰۵ تن از اين مقدار پيله تر ابريشم در گيلان توليد شده است. داداش پور ادامه داد: از ۹۷۸ تن پيله تر ابريشم ۱۵۷ تن نخ ابريشم توليد مي شود.

رئيس مركز توسعه نوغانداري كشور افزود: در حالي كه خريد تضميني هر كيلوگرم پيله تر ابريشم امسال ۱۸ هزار و ۱۰۴ تومان تعيين شد بخش خصوصي هر كيلوگرم پيله تر ابريشم را به قيمت توافقي ۳۴ هزار تومان از نوغانداران خريد. داداش پور با اشاره به اينكه نوغانداري جزء مشاغلي است كه سرمايه كلاني را طلب نمي كند، اما اعطاي تسهيلات براي ايجاد و مرمت جايگاه هاي پرورش كرم ابريشم و كارگاه هاي ابريشم كشي خانگي در

دستور كار مركز توسعه نوغانداري كشور قرار دارد، گفت: در سال هاي اخير در راستاي حمايت از نوغانداران بالغ بر ۴ ميليارد تومان تسهيلات به نوغانداران سراسر كشور پرداخت شده است. گفتني است پرورش كرم ابريشم از اواسط فروردين هر سال آغاز مي شود و پس از يك دوره ۴۵ روزه پيله هاي تر ابريشم برداشت و براي توليد نخ به كارگاه هاي ابريشم كشي منتقل مي شود. لازم به ذكر است كه مركز توسعه نوغانداري كشور در رشت مستقر است.

حمايت ويژه منطقه آزاد ارس از توليد پوشاك ايراني

مدیر عامل سازمان منطقه آزاد ارس در دیدار با اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران از ارائه تسهیلات ویژه به تولیدکنندگان پوشاک داخلی در این منطقه خبر داد. به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل سازمان منطقه آزاد ارس، محسن نریمان در این دیدار با تاکید بر لزوم حمایت از تولید داخلی از آمادگی ارس برای برگزاری نمایشگاه پوشاک تولید داخل در این منطقه خبر داد و افزود: ما تلاش خواهیم کرد زمینه ها و مشوقات لازم را برای صادرات پوشاک ایرانی از منطقه آزاد ارس فراهم کنیم. وی با اشاره به تاثیرات مخرب تحریم های صورت گرفته از سوی ترامپ، برخی تصمیمات داخلی را هم شتاب زده خواند و گفت: این تصمیمات شتاب زده سرعت حرکت مناطق آزاد را کند کرد.

نریمان ادامه داد: مناطق آزاد هیچ وقت گلوگاه قاچاق نبوده اند و این کم لطفی در حق آنان ناشی از عدم شناخت مناطق آزاد و کارکرد صحیح آنها است که در صورت اصلاح این نگاه می توان از مناطق آزاد برای کمتر کردن آسیب های تحریم و حتی مقابله با آن استفاده کرد. نریمان ادامه داد: منطقه آزاد ارس با دعوت از تولیدکنندگان پوشاک داخلی برای حضور در ارس و ارائه تسهیلات ویژه به آنان در نظر دارد زنجیره کامل تولید پوشاک را در داخل منطقه برای تولیدکنندگان فراهم کند. در این دیدار نایب رئیس اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک نیز گفت: بنا داریم پس از حضور در ارس و در صورت پاسخ مثبت بازار به حضور پوشاک داخلی، در مرحله بعدی از پتانسیل های موجود در منطقه برای تولید

و استقرار تولید در ارس نیز استفاده کنیم. بهرام شهریاری افزود: این نخستین بار است که یک منطقه آزاد نگاه ویژه ای به تولیدات در داخل سرزمین اصلی داشته و تصمیم به ارائه تسهیلات برای عرضه این محصولات گرفته است. وی ادامه داد: امیدواریم با این رویکرد و نگاه ویژه مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس بتوانیم جایگاه برندهای با کیفیت ایرانی را بین مشتریان تقویت کنیم. در پایان این نشست سعید جلالی قدیری، دبیر اتحادیه مذکور با بیان اینکه پایدار بودن این فعالیت ها در منطقه آزاد ارس می تواند زمینه ساز همکاری های دیگر باشد گفت: افق ما در منطقه آزاد ارس صادرات از این منطقه با هدف معرفی برندهای ایرانی در بازار بین المللی است که امیدواریم این مهم پس از ارس در سایر مناطق نیز مد نظر قرار بگیرد.

بخش عمده ماشین آلات نساجی خراسان رضوی فرسوده است

دست از موضوعاتی هستند که سبب افزایش قیمت تمام شده کالاهای گروه نساجی در ایران می‌شود. وی بیان کرد: در کنار این موضوعات، مسئله قاچاق نیز به مشکلات موجود در حوزه نساجی افزوده و سبب می‌شود که این صنعت نتواند آن گونه که باید در خراسان رضوی و تمام کشور فعالیت کند.

غلامعلی رخصت تولیدکننده پوشاک اظهار داشت: صنایع نساجی هم‌اکنون نیاز زیادی به همکاری و همراهی دولت در وضعیت کنونی اقتصاد دارند در غیر این صورت نمی‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند. غلامعلی رخصت بیان کرد: متأسفانه هم‌اکنون در تأمین مواد اولیه برای کارخانجات مشکلاتی وجود داشته و نوسان قیمت ارز نیز به معضلات موجود در این حوزه افزوده و تعداد زیادی از واحدهای فعال در حوزه نساجی در حال تعطیل شدن هستند کما اینکه ما در سال گذشته نیز شاهد تعطیلی چند واحد بزرگ نساجی در خراسان رضوی بودیم.

به گزارش تسنیم، عضو انجمن صنایع نساجی ایران با بیان اینکه اگر بخواهیم شعار سال در مورد کالاهای گروه نساجی محقق شود باید بتوانیم کیفیت تولیدات داخلی را بالا برده و قیمت آنها را کاهش دهیم، تصریح کرد: متأسفانه با روند کنونی و با مشکلاتی که دامن‌گیر تولید شده امکان این مسئله وجود نداشته و تولیدات داخلی قیمت تمام‌شده بسیار بالایی دارند. رخصت ادامه داد: بالا بودن نرخ سود تسهیلات بانکی، بالا بودن هزینه انرژی، بالا بودن میزان مالیات و حق بیمه تأمین اجتماعی، فرسوده بودن ناوگان، بهره‌وری پایین و مواردی از این

وضعیت نامطلوب صنعت پوشاک ورزشی

مملکت از حرکت باز نایستد.

محمودی درفشی اظهار داشت: پوشاک صنعتی با اشتغال‌زایی فراوان، نیاز به سرمایه‌گذاری کمی دارد. وی به رادیو اقتصاد گفت: در حال حاضر آمار دقیقی از وضعیت اشتغال صنعت پوشاک ورزشی کشور در دسترس نیست چرا که تعداد زیادی از واحدهای فعال در این حوزه تعطیل و تعداد انگشت‌شماری در صحنه تولید حضور دارند. این فعال در حوزه تولید پوشاک ورزشی افزود: جدا از این تعداد زیادی واحد تولیدی پوشاک ورزشی به صورت زیرزمینی در کشور وجود دارد که متأسفانه فاقد هرگونه آمار و اطلاعات از حیث تعداد واحد، اشتغال و میزان تولید هستند. وی در ادامه این مصاحبه رادیویی یادآور شد: در حال حاضر حداکثر ۲۰ درصد پوشاک ورزشی مورد مصرف کشور در داخل تولید و ۸۰ درصد بقیه از محل واردات تأمین می‌شود.

یک فعال در حوزه تولید پوشاک ورزشی گفت: حال و روز این صنعت همانند سایر صنایع در کشور تعریف‌چندانی ندارد. امجد محمودی درفشی در برنامه «کالای ایرانی» رادیو اقتصاد افزود: اگر تولیدکننده ایرانی در این شرایط اقتصادی توانسته سر پا بماند و تولید خود را ادامه دهد به لطف مصرف‌کنندگان ایرانی بوده است. وی همچنین اظهارداشت: تولیدکنندگان ایرانی امروز توان چندانی برای تبلیغ و گسترش بازار محصولات خود را ندارند.

این فعال در حوزه تولید پوشاک ورزشی گفت: وضعیت حاکم بر اقتصاد کشور شرایط را برای تولیدکنندگان داخلی بسیار سخت و بفرنج کرده است. وی در ادامه از مصرف‌کنندگان خواست در شرایط سخت اقتصادی تولیدکنندگان داخلی را تنها نگذارند بلکه با خرید اجناس تولید داخل از آنان حمایت کنند تا چرخ صنعت و اشتغال

نامه انجمن صنایع پوشاک ایران به رئیس مجلس:

مانع افزایش مناطق آزاد شوید

رئیس انجمن صنایع پوشاک ایران در نامه‌ای به رئیس مجلس که رونوشت آن به وزیر اقتصاد و وزیر صنعت نیز ارائه شده، خواستار توقف بررسی لایحه افزایش تعداد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در مجلس شورای اسلامی شد. متن کامل نامه به این شرح است:

جناب آقای دکتر علی لاریجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
با نهایت احترام، ضمن آرزوی توفیق و بهروزی برای حضرتعالی قبل از هر سخنی به استحضار می‌رسانیم که ما اعضای انجمن صنایع پوشاک ایران به خوبی از زحمات بی‌دریغ جنابعالی و همکاران محترمان برای برطرف کردن مشکلات تحمیل شده بر صنعت به ویژه صنعت پوشاک کشور آگاهیم و همواره برای پیروزی و سربلندی شما تلاش کرده‌ایم. اما در این وانفسا و در اوج کوششی که برای بازسازی و بهینه‌سازی ساختارهای توسعه‌ای کشور صورت می‌گیرد، حیرت می‌کنیم که چرا باید هر از گاهی شاهد اقداماتی باشیم که می‌توانند به نوبه خود مانند گلوله‌ای بر پیکر اقتصاد ملی بنشینند. به طور قطع در شرایط فعلی ایران، بیش از هر زمان دیگری بر همه ما شهروندان این مرز پرگوهر واجب است که با اندیشه‌ای بلند، کارآمد و کارآزموده حرکت کنیم تا زحمات و تلاش‌های دلسوزان کشور در ساخت توسعه ایرانی به هدر نرود.

جناب آقای دکتر لاریجانی، حضرتعالی نیک می‌دانید که سال‌ها قبل با دغدغه گسترده کردن جغرافیای تولید بومی در ایران

و کوتاه کردن مسیر ارسال محصولات ایرانی به بازارهای جهانی مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی شکل گرفتند. این مناطق قرار بود که حلقه اتصال تجارت و تولید به یکدیگر باشند و در رقابت با مناطق آزاد موجود در منطقه زمینه سربلندی توسعه ایرانی را مهیا سازند، اما متأسفانه در سال‌های گذشته روند سیاست‌گذاری و نحوه کسب و کار در اقتصاد کشور به گونه‌ای جلو رفت که این مناطق به بستری برای قاچاق و تحمیل معضلات شدید اقتصادی به بخش‌های مولد تبدیل شدند.

عمق فاجعه‌ای که در مناطق آزاد جان گرفت را می‌توان در فرتوتی و خستگی صنایع با مزیت و اشتغال‌زایی نظیر صنعت پوشاک مشاهده کرد. امروز کارشناسان، صاحب‌نظران و آگاهان اقتصادی با قاطعیت بر این باور هستند که مناطق آزاد اقتصادی محور و پایگاه اصلی قاچاق محسوب می‌شوند و در چنین شرایطی دولت محترم لایحه ایجاد ۸ منطقه آزاد و ۱۲ منطقه ویژه اقتصادی را به مجلس می‌فرستد و کمیسیون‌های تخصصی نیز آن را برای اخذ رای به صحن علنی مجلس ارسال می‌کنند. آیا خدای ناکرده برخی از ما دلسوزان از سر ناآگاهی کمر به نابودی تولید ملی بسته‌ایم؟

جناب دکتر لاریجانی، در همراهی و همیاری شما با تولیدکنندگان هیچ شکی وجود ندارد و همه صنعتگران نیز بر علاقه و ایمان شما به افزایش قدرت و توان تولید ایرانی تاکید می‌کنند. برای همین از حضرتعالی تقاضا می‌شود تا با ایستادن در مقابل تصویب این لایحه مانند همیشه سدی بزرگ در مقابل

تخریب تولید داخلی باشید. به طور قطع در سالی که به نام تولید ایرانی و حمایت از آن مزین شده است، تصویب لوایحی که تولید ملی را زمین‌گیر می‌کند، می‌تواند یک خطا و خاطره‌ای تلخ برای تاریخ توسعه صنعتی کشور باشد. پیش از این ما تولیدکنندگان پوشاک از آگاهی حضرتعالی نسبت به توانمندی‌های این صنعت و از حمایت‌های بی‌دریغتان بهره‌مند شده‌ایم. جنابعالی واقفید که این صنعت با پیمودن مسیری تاریخی و عبور از دهلیزهای تو در تو و پرسنگلاخ اکنون در جایی ایستاده است که به رغم مشکلات بسیار متعدد بر سر راه تولید، صاحب سرمایه‌های عظیم انسانی و اقتصادی است. به صلاح توسعه ملی و اقتصادی که برای نسل‌های آینده باقی می‌ماند نیست که این سرمایه را با افزایش تعداد قطب‌های قاچاق به نام مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی نابود کنیم. گره‌گاه و گلوگاه‌های پرگره بر سر راه فعالیت‌های مولد کم نیستند. ما از شما و نمایندگان محترم که آگاه بر ضرورت تاریخی شکل گرفتن صنعت ایرانی، مخصوصاً صنایع صاحب مزیتی چون صنعت پوشاک هستید، انتظار داریم تا در این برهه از تاریخ، با عدم تصویب طرح‌هایی از این دست، نگذارید تولید ایرانی از این بیشتر درگیر هیولایی به نام قاچاق شود.

پیشاپیش از همدلی و همیاری حضرتعالی که برای تسریع در جلوگیری از تصویب مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مبذول خواهید فرمود صمیمانه قدردانی و سپاسگزاری می‌کنیم و هرگز این اقدام شایسته جنابعالی و همکاران محترمان را فراموش نخواهیم کرد.

پیشنهاداتی برای قیمت‌گذاری و تخصیص ارز

یادداشت مهندس علی فرهی نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران

۳- با ارز ۹۰۰۰ تومانی (دلار) سرمایه‌گذاری برای خرید ماشین‌آلات جهت طرح‌های تولیدی فاقد توجیه اقتصادی شده است. در نتیجه تکنولوژی ماشین‌آلات تولیدی به مرور قدیمی خواهند شد.

تصمیمات اشتباه دولت که می‌بایست اصلاح شود:

۱- دولت می‌بایست نرخ ارز را برای تمامی اقلام یکسان نموده (با قیمت واقعی حدود ۸۰۰۰ تا ۹۰۰۰ تومان) در بازار آزاد و نرخ آن را متناسب با تفاضل تورم داخل و خارج مدیریت کند تا شوک قیمتی ارز در آینده نداشته باشیم. بدین ترتیب با واقعی نمودن قیمت‌ها رانت و قاچاق کالا نخواهیم داشت.

۲- جهت جلوگیری از صدمه خوردن به قشر ضعیف جامعه بخشی از میزان افزایش نرخ ارز را به صورت یارانه به دهک‌های پایین جامعه اختصاص دهد و بدین ترتیب قدرت خرید آنها افزایش یافته و بازار کمی رونق خواهد یافت.

۳- بخشی از میزان افزایش نرخ ارز را به عنوان وام کم‌بهره جهت خرید ماشین‌آلات به تولید اختصاص دهد تا اگر امکان ارائه ارز ۴۲۰۰ تومانی جهت خرید ماشین‌آلات وجود ندارد، حداقل در نرخ بهره وام ماشین‌آلات تولیدی، بخشی از آن را جبران نماید.

از ابتدای انقلاب اسلامی تا به امروز، تقریباً در تمامی دولت‌ها (به جز دولت آقای موسوی)، ارزش ارز جهش ناگهانی یافته است زیرا دولت‌ها سعی نموده‌اند بنا به دلایل سیاسی، ارزش ارز را پایین‌تر از نرخ واقعی آن نگه دارند تا رضایت عامه مردم را جهت دوره دوم انتخابات دولت داشته باشند. بدین جهت همیشه ارز در دوره دوم دولت‌ها جهش ناگهانی داشته است. بدین ترتیب هر چند سال یک بار، تفاضل تورم انباشته که در نرخ ارز لحاظ نشده است، به صورت یکباره در نرخ ارز لحاظ می‌گردد. اکنون در دوره دوم دولت آقای روحانی نیز این اتفاق تکرار شده و نرخ ارز به قیمت واقعی آن حدود ۹۰۰۰ تومان نزدیک شده است. از سوی دیگر دولت با وجود تحریم‌ها نگران کمبود دلار است لذا تصمیم گرفته به جز کالاهای اساسی (۲۵ قلم کالا) سایر کالاها با ارز آزاد تأمین شود که این تصمیم، نتایج ذیل را به همراه خواهد داشت:

۱ - نرخ تورم افزایش زیادی خواهد یافت که نتیجه آن کاهش قدرت خرید مردم و رکود در بازار داخل خواهد بود.

۲- ارائه ارز ۴۲۰۰ تومانی به کالاهای اساسی باعث ایجاد رانت و خروج سرمایه کشور به خارج خواهد شد (از طریق قاچاق کالاهای اساسی به خارج از کشور یا بیش‌ازپهاری در واردات کالاهای اساسی و برخی طرق دیگر).

صادرات، شاهراه نجات صنعت پوشاک از رکود

گفتگوی ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک» با «دکتر منصور تیرگر»
رئیس مرکز پژوهش‌های اتحادیه پوشاک تهران

گیرد. در مورد بخش دوم سوال شما هم باید عرض کنم رضایت یک مقوله نسبی است و بستگی دارد که خودمان را با کجا و چه معیارهایی بسنجیم. اما آنچه مشخص است امروز در تولید و توزیع پوشاک کشور، شاهد یک سیستم مریض و رو به تنزل هستیم و نه یک سیستم منظم، روبه راه و رو به پیشرفت.

*** حدود دو سال قبل دستورالعملی برای ساماندهی نمایندگی برندهای خارجی پوشاک در کشور تدوین شد و با حمایت تعدادی از تشکلهای نساجی و پوشاک به مرحله اجرا گذاشته شد. در همان مقطع، اتحادیه پوشاک انتقادات و ایراداتی نسبت به این دستورالعمل وارد کرد. در حال حاضر، وضعیت اجرای این دستورالعمل به چه صورت است و مواضع اتحادیه در ارتباط با آن چیست؟**

این دستورالعمل عملاً تمام شده چراکه واردات کالای خارجی به شکل گذشته تقریباً متوقف شده است. اگرچه معتمد بحث کردن راجع به موضوعی که تمام شده نمی‌تواند راهگشا باشد با این حال نکاتی را صرفاً برای عبرت‌آموزی از گذشته عرض می‌کنم. تحلیل این دستورالعمل چندان پیچیده نیست و در نهایت باید گفت

پوشاک را به ویژه با توجه به نوسانات و ناملایمات اقتصادی اخیر چطور ارزیابی می‌کنید؟ و به عنوان یک تولیدکننده آیا از شرایط بازار رضایت دارید؟

وضعیت صنعت پوشاک ایران کاملاً مشخص است و به هیچ وجه در دنیا رقابت‌پذیر نیست. البته مسبب و مقصر رقابت‌پذیر نشدن صنعت پوشاک کشور، تولیدکنندگان نیستند بلکه علیرغم دارا بودن توانمندی‌های بالا در تولید، عامل اصلی وضعیت فعلی صنف و صنعت پوشاک، نبود قوانین و بسترهای مناسب برای فعالیت در این صنعت است که قطعاً باید کارشناسی دقیقی در مورد آن صورت

* معرفی

منصور تیرگر هستم. رئیس مرکز پژوهش‌های اتحادیه صنف تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران. چندین سال است که در زمینه تولید پوشاک فعالیت می‌کنم و دارای پروانه کسب در حوزه تولید و توزیع از اتحادیه صنف تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران هستم. همچنین ۱۴ سال سابقه عضویت در هیئت علمی دانشگاه را دارم. در حال حاضر مسئولیت مرکز پژوهش‌های اتحادیه پوشاک را عهده دار هستم. همچنین با برند «گالوس» کار تولید و توزیع پوشاک را انجام می‌دهم.

*** در حال حاضر، وضعیت صنعت**

پوشاک تهران با این دبیرخانه و یا حداقل عدم امضای بیانیه‌های این دبیرخانه چیست و آیا اختلاف دیدگاهی وجود دارد؟

انجمن صنایع پوشاک و اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران، دبیرخانه مشترکی را ایجاد کرده‌اند که ما به عنوان یک تشکل عضو اتاق اصناف قانونا نمی‌توانیم در این دبیرخانه حضور داشته باشیم و لذا عدم امضای بیانیه‌ها لزوماً به معنای مخالفت با موارد مندرج در آنها نیست. توجه شما را به این موضوع جلب می‌کنم که در حال حاضر، اتحادیه پوشاک تهران با بیش از ۱۷ هزار عضو و داشتن نمایندگی اتحادیه کشوری پوشاک، دارای یک دبیرخانه مشترک با تمام اتحادیه‌های پوشاک سراسر کشور در کمیسیون تخصصی پوشاک در اتاق اصناف ایران است و بر همین اساس، جامعیت بیشتری را برای آسیب‌شناسی مشکلات صنعت پوشاک دارد، ضمن آن‌که دبیرخانه مشترک که به آن اشاره نمودید محمل قانونی ندارد.

متأسفانه انجمن‌ها و تشکل‌های موجود بعضاً نگاه جزء‌گرا دارند نه نگاه کل‌گرا. همین دستورالعملی که صحبتش را مطرح کردیم، عملاً باعث شد آن دسته از خرده‌فروشان پوشاک کشور که پیشران‌های فروش کالای داخلی در بازار بودند، بازاریان را از دست بدهند و مهاجرت غیرطبیعی به سمت برندهای خارجی داشته باشند که همین اتفاق، عرصه را برای فعالیت تولیدکنندگان و خرده‌فروشان پوشاک ایرانی تنگ کرد. این مواردی که عرض می‌کنم نگاه آسیب‌شناسی و کارشناسی ماست اما متأسفانه اشتباهات دستورالعمل مذکور و نبود مکانیزم تصحیح‌کننده و پافشاری بر اجرای آن، باعث وارد آمدن آسیب به بدنه صنف و صنعت پوشاک کشور اعم از توزیع و خرده‌فروشی گردید.

به تصویب رسیده که ورود این برندها را قانونی می‌کند و اتحادیه پوشاک هم به تبع سایر تشکل‌ها آن را اجرا نمود.

اما چرا تشکل‌های پوشاک از این دستورالعمل حمایت کرده‌اند؟ واقعیت آن است که در گذشته و پیش از طرح این دستورالعمل، تعرفه واردات پوشاک ۲۰۰ درصد تعیین شده بود که یک تصمیم کاملاً اشتباه بود. حتی اگر می‌توانستیم تمام محصولات مورد نیاز کشور را در داخل تولید کنیم، باز هم اعمال این تعرفه عاقلانه نبود. چراکه به عقیده من، برای آنکه صنعت پوشاک کشورمان مانند دیگر کشورهای توسعه یافته در این صنعت رقابت‌پذیر شود، حتماً باید مکانیزم دوطرفه‌ای برای صادرات و واردات پوشاک به‌گونه‌ای کارشناسی شده و آزادانه به‌وجود بیاید. تشکل‌های پوشاک به این علت که پوشاک وارداتی به کشور بدون نظارت است و فرآیندی منطقی ندارد، به این دستورالعمل روی خوش نشان دادند. منتهی به عقیده من، چون هیچ مکانیزم تصحیح‌کننده‌ای در این دستورالعمل دیده نشده بود، دستورالعمل به افراط کشیده شد و آسیب زیادی هم به صنف و صنعت پوشاک کشور وارد کرد.

*** تشکل‌های نساجی و پوشاک
شناخته‌شده کشور، در راستای
اجرای همین دستورالعمل و
همچنین هم‌افزایی و هم‌صدایی
برای حل مشکلات صنعت پوشاک،
دبیرخانه‌ای را تحت عنوان دبیرخانه
مشترک تشکل‌های صنعتی و صنفی
پوشاک تشکیل داده‌اند و ضمن
برگزاری جلسات دوره‌ای، مواضع
خود را درباره موضوعات مختلف با
انتشار بیانیه‌هایی اعلام می‌کنند.
علت عدم همراهی اتحادیه**

دستورالعمل باعث شده تولیدکنندگان ما از آنچه که بودند ضعیف‌تر شوند و در حوزه خرده‌فروشی نیز ناهنجاری و آسیب جدی به بخش پوشاک کشور وارد شود.

شرح موضوع ساده است: بر اساس قوانین گمرکی، پارچه با تعرفه ۳۲ درصد و پوشاک آماده با تعرفه ۵۵ درصد وارد کشور می‌شود. در عین حال، ترکیه قانونی گذاشته که آن دسته از برندهای ترکیه‌ای که در خارج از این کشور دارای شعبه خرده‌فروشی هستند، می‌توانند در خارج از کشور ترکیه تولید پوشاک را انجام دهند و بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی متعارف، همان پوشاک را وارد ترکیه کنند. مضاف بر این، به موجب قرارداد تجارت ترجیحی بین ایران و ترکیه، تعرفه ترجیحی با ۴۰ درصد تخفیف برای ورود پوشاک ترکیه به کشورمان در نظر گرفته شده است که با احتساب این تعرفه ترجیحی، پوشاک ترکیه‌ای عملاً با تعرفه ۳۳ درصد وارد کشور می‌شود در حالی که تعرفه واردات پارچه برای تولیدکنندگان داخلی ۳۲ درصد است. با این اوصاف، تولیدکنندگان و برندهای ترکیه می‌توانند در خارج از ترکیه و در جایی که دستمزد کارگر بین ۴۰ تا ۱۲۰ دلار است، تولید کنند و این تولید را بی واسطه و با ۳۳ درصد تعرفه وارد کشور نمایند.

علاوه بر این موارد، تولیدکنندگان داخل کشور مجبورند تسهیلات را با نرخ نهایی حداقل ۱۸ درصد دریافت کنند در حالی که نرخ بهره در ترکیه کمتر از ۴ درصد است. ضمن اینکه دولت ترکیه تقریباً ۵۰ درصد از هزینه‌های برندهای ترکیه‌ای فعال در بازار خرده‌فروشی ایران را متقبل می‌شود. به وضوح روشن است که با این شرایط دیگر مجالی برای تولیدکنندگان ایرانی جهت تولید و فروش پوشاک باقی نمی‌ماند. به هر حال، دستورالعملی در وزارت صنعت

*** در حال حاضر تا چه میزان قراردادهای و توافقاتی که بر مبنای این دستورالعمل توسط برندهای خارجی منعقد شده، قابلیت اجرایی شدن دارد و با توجه به نرخ فعلی ارز، آیا حضور برندهای خارجی پوشاک در کشور مانند گذشته توجیه پذیر است یا خیر؟**

از بهمن ماه سال گذشته درخواستهای بسیار زیادی برای ثبت برندها انجام گرفت و تقریباً ۴۰ درصد از درخواستهای برندهای خارجی، در ماههای پایانی سال گذشته به ثبت رسید. اما آنچه مسلم است حتی اگر به این برندها مجوزهای کافی هم داده شود، با توجه به نرخ فعلی دلار و ارز، آنها توجیهی برای واردات کالای خود به کشور در مقطع فعلی ندارند. ما در اتحادیه پوشاک، مخالف ورود برندهای فست فشن هستیم چراکه معتقدیم امکان تولید پوشاک با کیفیت فست فشن در داخل کشور وجود دارد. در مورد برخی اقلام پوشاک هم که توانایی تولید آنها به میزان کافی در کشور نیست می‌توانیم آن دسته از تولیدکنندگان نوپا یا تولیدکنندگان پوشاکی که توانمندی برند شدن را دارند، حمایت کنیم و به آنها مجوز ورود کالاهایی که توان تولید آنها در داخل نیست را بدهیم. به عقیده من، این رویکرد، بسیار عمیق‌تر و درست‌تر است و به جای آنکه برندهای خارجی ۲۰ درصد در داخل تولید کنند، می‌توانیم به برندهای داخلی امکان دهیم ۴۰ تا ۵۰ درصد از مواد اولیه یا مایحتاج تولیدشان را به شرط تولید در داخل، از خارج کشور تامین کنند. بدین ترتیب ارزش افزوده‌ای که در حوزه خرده‌فروشی وجود دارد، تماماً در داخل کشور باقی می‌ماند.

این نکته را در نظر داشته باشیم که تولید پوشاک به رغم اشتغال‌زایی بالا، چندان پرسود نیست و عمده ارزش افزوده صنعت

پوشاک در حوزه خرده‌فروشی و ریتیل است که متأسفانه ما با نگاه اشتباه‌مان این ارزش افزوده را به برندهای خارجی واگذار می‌کنیم در حالی که می‌توانیم این ارزش افزوده را با نگاه سخاوتمندانه به تولیدکنندگان داخلی برگردانیم و به جای اینکه برندهای خارجی ۲۰ درصد در داخل تولید کنند، به برندهای داخلی اجازه دهیم دست کم ۴۰ درصد از مایحتاجشان را از خارج تامین کنند و بدین ترتیب ۱۰۰ درصد ارزش افزوده تولید پوشاک از آن کشور گردد. این نگاهی است که اتحادیه پوشاک دارد و یکی از راههای پیشرفت صنعت پوشاک این است که برندسازی در کشور نهادینه شود و از این طریق، ارزش افزوده حوزه فروش در داخل کشور حفظ گردد.

*** به عقیده شما، برای حمایت از صنعت پوشاک داخلی چه اقداماتی باید در اولویت قرار بگیرد؟ آیا باید تعرفه واردات مواد اولیه کاهش یابد، اجاره بهای املاک تجاری کمتر شود، یا ...؟**

متأسفانه هیچ‌گاه در کشور بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاری در حوزه پوشاک وجود نداشته است. سرمایه‌ها با تهدید و اجبار به سمت بخش پوشاک نمی‌آیند بلکه باید بستر مناسبی برای مقرون به صرفه شدن تولید پوشاک و راه‌اندازی واحدهای جدید در این عرصه فراهم گردد. مشکل اصلی صنعت پوشاک کشور، آسیب بسیار شدیدی است که بر زنجیره ارزش و زنجیره تامین این صنعت وارد شده است. از بدو پیروزی انقلاب اسلامی تا به امروز، به دلیل مشکلاتی نظیر جنگ تحمیلی، تحریم‌ها و اتفاقات سیاسی، متأسفانه هیچ وقت دولت‌های مختلف فرصت کافی برای پرداختن به مسائل صنعت پوشاک نداشته‌اند و این صنعت به حال خود رها

شده است. هیچ وقت در دولت‌ها اراده‌ای برای حمایت از صنعت پوشاک وجود نداشته است در حالی که این صنعت، یک صنعت اشتغال‌زا با ارزش افزوده بسیار بالاست که در مدت زمان کمی به بهره‌برداری رسیده و به حداکثر ظرفیت خود می‌رسد.

برای تصحیح این زنجیره ارزش، در دنیا خاستگاه‌های مشخصی وجود دارد. اگر تحولات کشورهای ایتالیا، فرانسه، آمریکا و انگلستان که مشخصاً در حوزه مد صاحب نظر هستند و یا کشورهای چین، بنگلادش و ویتنام که تولیدکنندگان برتر پوشاک جهان هستند را موردکاوی کنیم، کاملاً مشخص است که دولت‌های این کشورها با چه زاویه‌ای و با چه هدف‌گذاری‌هایی توانسته‌اند به پویایی این زنجیره ارزش سرعت ببخشند و کالا را از مواد اولیه تا محصول نهایی، به ارزان‌ترین شکل ممکن، تامین و عرضه کنند.

ما هم باید واسطه‌گری‌های بیهوده را در زنجیره ارزش و زنجیره تامین پوشاک حذف نموده و اجزای این زنجیره را به هم نزدیک کرده و در تعامل دوطرفه قرار دهیم. امروز تولیدکننده پارچه نمی‌داند چه باید تولید کند، تولیدکننده پوشاک از واسطه پارچه را می‌خرد و واسطه است که به تولیدکننده پارچه سفارش می‌دهد یعنی عملاً هیچ ارتباط مشخصی بین تولیدکننده پوشاک و تولیدکننده پارچه وجود ندارد تا تولیدکننده پوشاک نیاز خود را به تولیدکننده پارچه ارائه دهد. این حلقه‌های مفقوده در تمام زنجیره ارزش صنعت پوشاک از مواد اولیه گرفته تا تولید نخ، پارچه، پوشاک و در مرحله بعدی مدسازی و ... باید مورد توجه قرار گیرند. ما در کشورمان به جریان‌هایی نیاز داریم که مد را پیشنهاد بدهند، مد را هدایت کنند و حتی مد را تعدیل کنند. این مکانیزم‌ها در کشورهای خارجی توسط رویدادها و جشنواره‌های مختلف با همکاری

همین راستا، ما به همراه تیمی متشکل از نمایندگان مجلس، اماکن، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، پلیس امنیت، وزارت بازرگانی، اتاق اصناف، وزارت صنعت، معدن و تجارت به جزیره قشم رفتیم و از نزدیک شرایط را بررسی کردیم. در آنجا ۱۵ هزار واحد توزیعی پوشاک وجود داشت در حالی که تنها یک واحد تولیدکننده پوشاک در این منطقه فعالیت می‌کرد.

در جایی مانند قشم به دلیل دسترسی به آب‌های گرم و نزدیکی به کشورهای هند، بنگلادش و چین، تولید و صادرات پوشاک توجیه‌پذیر نیست و مزیتی برای تولید پوشاک ندارد. بنابراین اگر در منطقه قشم ۱۵ هزار واحد توزیعی و تنها یک واحد تولیدی پوشاک وجود دارد، به طور قطع تجارت یک‌طرفه اتفاق می‌افتد و این هدفی نیست که برای مناطق آزاد پیش‌بینی شده است. گزارشی که منطقه آزاد قشم در مورد میزان کالای ورودی به داخل منطقه ارائه کرد اصلاً تناسبی با ظرفیت ۱۵ هزار واحد توزیعی پوشاک منطقه که سرقتی آنها بالای ۴ تا ۵ میلیارد تومان است، ندارد و این نشان می‌دهد در این منطقه، واردات کالا

خاستگاه آن را به روستا ببریم. قطعاً مناطق روستایی به خودی خود نگرش و ذهنیتی در ارتباط با تولید پوشاک به خصوص در مقیاس صنعتی ندارند و جریان خارجی باید آنها را هدایت کند. به عقیده من، در ابتدا باید فکری به حال ظرفیت‌های بلااستفاده ۷۰ درصدی موجود در صنعت پوشاک کشور شود، سپس باید تدبیری برای رکود موجود در حوزه فروش پوشاک داخلی اندیشیده شود و بعد از آن، طرح‌هایی مانند تولید پوشاک در مناطق روستایی در دستور کار قرار گیرد. البته قطعاً طراحان این طرح نقطه نظرات خود را در ارتباط با موارد مطرح‌شده دارند ولی به نظر من، با توجه به شرایط حاکم بر صنعت پوشاک، تولید پوشاک در مناطق روستایی نمی‌تواند طرح موفق باشد.

*** نظر جنابعالی در مورد موضوع مناطق آزاد و نقش این مناطق در واردات پوشاک به کشور چیست؟**

در مجلس شورای اسلامی کمیته‌ای در ذیل کمیسیون صنایع و معادن با عنوان «کمیته رصد» ایجاد شده است. در این کمیته مسائل زیادی بررسی شده که یکی از آنها، بحث مناطق آزاد بوده است. در

و مشارکت همه بخش‌ها اعم از صنعت، دولت، دانشگاه، رسانه و همچنین عامه مردم شکل می‌گیرند که متأسفانه این موارد در زنجیره ارزش پوشاک ما وجود ندارند و همین کمبود باعث شده صنعت پوشاک کشور، شکل و جایگاهی که از آن انتظار می‌رود نداشته باشد.

*** یکی از طرح‌هایی که اخیراً در صنعت پوشاک کشور در حال پیگیری و اجراست، طرحی موسوم به تولید پوشاک در مناطق روستایی است که قرار است به زودی در چند استان آغاز شود. با توجه به انتقاداتی که از سوی برخی کارشناسان نساجی و پوشاک به این طرح وارد شده، موضع و دیدگاه جنابعالی و اتحادیه پوشاک راجع به طرح مذکور چیست؟**

من متوجه نمی‌شوم نگاه کارشناسی طراحان این طرح چه بوده است. در حال حاضر تولیدکنندگان پوشاک کشور با کمتر از ۳۰ درصد ظرفیت در حال کار هستند یعنی یک سرمایه عظیم ملی در واحدهای پوشاک موجود کشور مغفول مانده و به حداکثر بهره‌برداری نرسیده است. حال اینکه بخواهیم سرمایه‌های دیگری را در مناطقی ببریم که ممکن است خاستگاه منطقی و مناسبی، برای ایجاد واحدهای پوشاک نداشته باشند یا اولویت‌های بالاتری در دیگر صنایع نسبت به پوشاک داشته باشند، چندان توجیه‌پذیر نیست. همچنین این تغییر و تحولات، ممکن است باعث تغییر در عادات کاری روستاییان شود. پوشاک نیازمند شناخت کلی است و یک رویه و چرخه‌ای باید این فرآیند را پیش ببرد و به مقصد برساند. تا زمانی که آن رویه، چرخه، مکانیزم و فرآیند را به وجود نیاوریم، نمی‌توانیم حوزه تولیدمان را تغییر دهیم و

خارج از مبادی گمرکی نیز اتفاق می افتد. نکته دیگری که آنجا دیدیم این بود که اتوبوس‌هایی که خالی از مسافر بودند، در صف‌های طویل وارد منطقه می شدند و به صورت خالی هم خارج می شدند که نشان می دهد بارهای زیادی داخل این اتوبوس‌ها از سمت مناطق آزاد به سرزمین اصلی در حال حرکت است.

این در حالی است که مناطق آزاد به منظور تسهیل در شرایط تولید با رویکرد صادرات در نظر گرفته شده اند و قطعا در منطقه آزاد قشم که ما رصد کردیم تکلیفی که برای مناطق آزاد در نظر گرفته شده، رعایت نشده و انحراف صورت گرفته است. این عدم انطباق با خاستگاه، از وجود ضعف قانونی حکایت می کند و این ضعف قانونی در مناطق آزاد دیگر هم به طریق اولی وجود دارد.

البته بر خلاف مناطق آزاد جنوبی، در مناطق آزاد شمالی به دلیل دسترسی به کشورهای مشترک المنافع، در حوزه پوشاک دارای مزیت هستیم. اما متأسفانه در مناطق آزاد شمالی، پوشاکی که وارد این مناطق می شود، به جای صادرات به کشورهای همسایه، به سرزمین اصلی بر می گردد که همین موضوع، باعث خسارت به تولیدکنندگان پوشاک و بر هم خوردن شرایط رقابتی در داخل کشور می شود چراکه در مناطق آزاد، معافیت‌هایی وجود دارد که این معافیت‌ها صرفاً به منظور صادرات محصولات در نظر گرفته شده و نه بازگشت محصولات به سرزمین اصلی و بازار داخلی. خوشبختانه یکی از نتایج کمیته رصد این بوده که گمرک مناطق آزاد با سیستم گمرکات کشور به صورت یکپارچه متصل شود که تا حدود زیادی می تواند جلوی این اتفاق را بگیرد.

مواردی که ذکر شد چند نمونه از صدماتی است که مناطق آزاد به کشور ما می زند و متأسفانه به دلیل ضعف قانون و نظارت در

کشور، مناطق آزاد نه تنها رسالت اصلی خود را انجام نمی دهند بلکه به بدنه تولید داخلی کشور هم آسیب می زنند.

*** یکی از طرح‌هایی که حدود سه سال قبل کلنگ آن به زمین زده شد طرح احداث شهرک پوشاک در مجاورت فرودگاه امام است که بعد از گذشت سه سال، ظاهراً به کندی پیش می رود. شما چه میزان در جریان پروسه این شهرک هستید و نظرتان راجع به این طرح چیست؟**

از آنجایی که انجمن صنایع پوشاک ایران ارتباط موثرتری با این طرح دارد، بهترین مرجع برای کسب اطلاع از این طرح مسئولان این انجمن هستند. اما قطعاً ما نیاز به شهرک پوشاک داریم و باید تعداد شهرک‌های پوشاک در کشور افزایش پیدا کند. بنابراین احداث شهرک‌های پوشاک اقدام درستی است و باید انجام شود. با این حال، از نظر ما می بایست ابتدا در بدنه تولیدکنندگان داخل منطقه شهری، ساماندهی صورت گیرد و شهرک‌های صنفی برای ساماندهی صنوف در داخل شهر پیگیری شود و بعد از آن، واحدهای جدید در مناطق دیگر راه اندازی شود. همچنین باید آینده نگری کافی در احداث این شهرک‌ها صورت گیرد و حمایت‌های کافی هم انجام شود تا این شهرک‌ها به سرانجام برسند.

*** با توجه به افزایش اخیر نرخ ارز در کشور، قطعاً صادرات پوشاک می تواند به عنوان یک فرصت برای تولیدکنندگان کشور مطرح باشد. نظر شما در این باره چیست و چه اقداماتی برای افزایش صادرات پوشاک باید مدنظر قرار گیرد؟**

برای برون رفت از این رکود و کساد

صنعت پوشاک، هیچ راهی بهتر از صادرات نداریم و شاهراهی که می تواند به صنعت پوشاک برای خروج از رکود و مشکلات کمک کند، تولید صادرات محور است. اتفاق صادرات قطعاً برای جامعه پوشاک اتفاق مبارکی است اما در این مسیر باید از یک طرف، بسترهای مناسب شامل قوانین و دستورالعمل‌های کافی در نظر گرفته شود و از طرف دیگر، حمایت نهادها و سازمان‌های مرتبط اعم از وزارت امور خارجه جهت اعزام رایزن‌های بازرگانی و نهاد ریاست جمهوری جهت اعزام گروه‌های تجاری برای بسترسازی در زمینه صادرات پوشاک، وجود داشته باشد. همچنین حضور شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه‌های خارجی با حمایت دولت می تواند بسیار اثرگذار باشد.

*** به عنوان جمع بندی هر نکته ای که باقی مانده مطرح بفرمایید؟**

در حال حاضر، تشکلهای موازی در صنعت پوشاک فعالیت می کنند که صدا البته هر کدام به سهم خود دلسوز این صنعت هستند و برای ارتقای صنعت پوشاک تلاش می کنند. اما از نظر من، همه تشکلهای باید در مواردی که نقطه اشتراک دارند، متحداً به اصلاح امور بپردازند. همچنین اگر تشکلهای می خواهند به طور خاص منافع اعضای خود را پیگیری نمایند، اقدامات و فعالیت‌های آنها نباید نافی تشکلهای دیگر باشد. در حال حاضر، بالغ بر ۶۰ درصد اعضای تشکلهای موازی پوشاک، عضو اتحادیه پوشاک تهران نیز هستند و مسیری که ما در اتحادیه پوشاک طی می کنیم به هیچ وجه نافی منافع دیگر تشکلهای نیست. لذا از تشکلهای دیگر نیز دعوت می کنیم که خاستگاه مشترکی با اتحادیه پوشاک پیدا کنند تا بتوانیم با تجمیع نظرها به شکل قانونی، اتفاقات بهتری برای صنعت پوشاک کشور رقم بزنیم.

گزارشی از مراسم روز صنعت و معدن استان قزوین تقدیر از سه برگزیده در بخش صنایع نساجی

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، مراسم روز صنعت و معدن استان قزوین، در تاریخ ۳۰ تیرماه ۱۳۹۷ با حضور دکتر قبادیان معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت؛ عبدالمحمد زاهدی استاندار قزوین؛ علی پرزحمت رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان؛ علیرضا کشاورز قاسمی رییس اتاق قزوین، نمایندگان استان قزوین در مجلس و جمعی از مدیران، دست اندرکاران و فعالان اقتصادی این استان، برگزار گردید. در این مراسم، از سه مدیر و پیشکسوت فعال در حوزه صنایع نساجی نیز با اهدای لوح و تندیس تقدیر به عمل آمد که عبارتند از: حاج غلامرضا نخباف از شرکت پرنیا به عنوان پیشکسوت منتخب صنعت، آقای سیدحسن دسترنج از شرکت دسترنج رضابافت به عنوان پیشکسوت منتخب صنعت و آقای محسن آهنگریان از شرکت نفیس نخ به عنوان صنعتگر نمونه. در ادامه، توجه خوانندگان گرامی را به گزارشی در همین رابطه جلب می نمایم.

«پرنیا» با تجربه و تلاش مدیرانش در مسیر پیشرفت و توسعه قرار دارد
* تجلیل از حاج غلامرضا نخباف به عنوان پیشکسوت نمونه صنعت

شرکت پرنیا یکی از بزرگترین تولیدکنندگان پتوی مینک در ایران گوی سبقت را از رقبای رده و توانسته محصولاتی در یک سطح بالاتر از رقبای تولید و به بازار ارائه کند. پرنیا که محصولات آن با ظرافت و لطافت همراه بوده با درایت مدیرعامل خود حاج آقا غلامرضا نخباف حقانیت خود در زمینه تولیدات کیفی را ثابت کرده تا این شرکت خوشنام هم‌اکنون در زمره شرکت‌های موفق نساجی قرارگیرد. در همین راستا و در مراسم روز صنعت و معدن استان قزوین، از حاج آقا غلامرضا نخباف به عنوان پیشکسوت صنعت تقدیر و لوح و تندیس توسط معاون وزیر صنعت به این مدیر کاربلد اهدا شد. این انتخاب که به شایستگی صورت گرفت بار دیگر قابلیت‌ها و

توانمندی‌های این مدیر موفق صنعتی را به منصفه ظهور رساند و نشان داد این شرکت با تدابیر مدیرعامل خود همچنان باصلاست در مسیر خودکفایی و کمک به صنعت نساجی گام برمی‌دارد.

شرکت پرنیا یکی از بزرگترین تولیدکنندگان پتوی مینک در ایران می‌باشد که فعالیت خود را از سال ۱۳۶۲ آغاز کرده و امروز پس از گذشت چندین سال فعالیت؛ با تلفیق علم و تجربه مفتخر است که در زمره برترین صادرکنندگان پتو در ایران قرار بگیرد. هدف این شرکت بهبود مستمر در کیفیت محصولات به منظور حفظ اعتماد مشتری و کنترل کیفیت مواد اولیه و محصول تولیدی در کلیه مراحل تهیه مواد اولیه، تولید، بسته‌بندی و ارائه آن براساس درخواست مشتریان و استانداردهای موجود است و مدیریت با ایجاد محیطی مناسب و ارائه راهکار به کارکنان به منظور یاری یکدیگر در بهبود کیفیت محصولات تولیدی تلاش

می‌نمایند.

در شرکت پرنیا تمامی فعالیت‌های موثر بر کیفیت بر اساس روش‌های اجرایی و دستورالعمل‌های از پیش تعیین‌شده برنامه‌ریزی شده و به طور مکتوب صورت می‌گیرد. روش‌های اجرایی بر اساس استانداردهای تدوین شده و خواسته مدیریت تضمین کیفیت است. مدیران این مجموعه معتقدند در راستای بهبود کیفیت محصولات؛ باید در کنار تهیه تجهیزات و ابزار مناسب نسبت به تامین نیروی انسانی کارآزموده و نیازهای آموزشی کارکنان اقدام کرده و ارتقای اطلاعات کارکنان واحدهایی که با تضمین کیفیت در ارتباط هستند را از طریق آموزش؛ سرلوحه فعالیت‌های خود قرار دهند. بنابراین همه مدیران و کارکنان شرکت پرنیا موظف هستند جهت اجرا و استقرار سیستم تضمین کیفیت مدیریت کوشش کنند. در این راستا مدیرعامل نقش اصلی در این امر داشته و از طریق مدیران نظارت لازم

و طرح توسعه شرکت «اعلاریس» با مدیریت خانم «شانه ساززاده» با اهدای لوح و تندیس مورد حمایت و تقدیر مهندس زاهدی استاندار استان قزوین و نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی و مدیر کل محترم صنعت، معدن و تجارت و مسئولان کشوری قرار گرفت.

*** دسترنج رضابافت از موفق‌ترین واحدهای نساجی کشور**
*** تقدیر از آقای حسن فلک فرسای**
به عنوان پیشکسوت صنعت

شرکت دسترنج رضابافت به عنوان موفق‌ترین واحد صنعت نساجی کشور با تولیدات باکیفیت و استاندارد خود بار دیگر مسئولان را مجاب کرد تا این واحد تولیدی موفق را به عنوان واحد نمونه صنعتی انتخاب کنند. دسترنج رضابافت که در این سال‌ها سیر صعودی در پیش گرفته و با تدابیر آقای حسن فلک فرسای مدیرعامل باتدبیر خود در مسیر پیشرفت با شتاب حرکت می‌کند؛ با تکرار موفقیت خود نشان داد لیاقت چنین عنوانی را دارد و جواب اعتماد مسئولان را در عمل به خوبی داد. در این همایش لوح و تندیس پیشکسوت صنعت و واحد صنعتی نمونه در غیاب مهندس فلک فرسای به نماینده شرکت اهدا شد.

فلک فرسای مرد مجرب صنعت که تجربه چندین ساله خود را در اختیار این شرکت قرار داده در پی کسب این افتخار در گفتگو با هفته نامه فروردین امروز درباره تاریخچه فعالیت این شرکت گفت: شرکت کارخانجات دسترنج رضابافت با هدف تولید نخ‌های میکروفیلامنتی (ابریشم مصنوعی) احداث شده است. وی ادامه داد: فاز اول این شرکت با توان تولید نخ نیمه آرایش یافته پلی استر (POY) (فیلامنتی و میکروفیلامنتی) و با بهره‌گیری از

آقایان غلامرضا نخباف، علی پرزحمت، برات قبادیان، عبدالمحمد زاهدی، علیرضا کشاورز

تقدیر از خانم شانه ساززاده، از شرکت اعلاریس

قراردادهای بزرگ با شرکت خودروسازی و فروشگاه‌های بزرگ و زنجیره‌ای، محصولات خود را با بالاترین کیفیت به اقصی نقاط کشور ارسال می‌کند و از خروج بی‌رویه ارز از کشور جلوگیری می‌نماید. این توفیقات با زحمات شبانه‌روزی حاج آقا غلامرضا نخباف به دست آمده و شایسته بود جهت استمرار حضور کارآفرینی بزرگ در سال تولید و حمایت از کالای ایرانی تقدیر و تشکر درخور ایشان به عنوان صنعتگر نمونه صورت گیرد. لذا در هفته صنعت، معدن و تجارت به عنوان کارآفرین و پیشکسوت نمونه استانی معرفی

را در فعالیتهای موثر بر کیفیت محصولات تولیدی به عمل می‌آورد. طی ۳۵ سالی که از فعالیت مستمر این شرکت می‌گذرد؛ توانسته به عنوان تنها تامین‌کننده پتوهای کلیه ارگان‌های نظامی و انتظامی کشور اعم از نیروی هوایی، دریایی، ارتش، نیروی انتظامی، سپاه و زندان معرفی شود و چندین بار به عنوان صادرکننده برتر و نیز واحد نمونه صنعتی و همچنین واحد نمونه روابط کار از سوی وزارت کار شناخته شود.

شرکت پرنیا با کسب استانداردهای جهانی کنترل و تضمین کیفیت کالا و با عقد

سرلوحه این واحد تولیدی است، اظهار کرد: افتخار ما تولید باکیفیت محصولات است که منطبق با استانداردهای روز جهان و با رعایت تمامی موارد زیست محیطی انجام می شود. پرزحمت رییس صنعت، معدن و تجارت استان قزوین نیز در حاشیه این مراسم به خبرنگاران گفت: با وجود مشکلات و تنگناهای اقتصادی، شرکت دسترنج رضابافت بی وقفه به فعالیت خود ادامه داده و حتی آن را توسعه بخشیده که این اراده و تلاش مدیریت و کارکنان این مجموعه ستودنی است. وی اظهار کرد: رضابافت باید به عنوان الگوی واحدهای نساجی کشور معرفی و مطرح شود. وی خاطرنشان کرد: وزارت صنعت، حامی مجموعه های موفق چون دسترنج رضابافت به منظور توسعه و ارتقای فعالیتهای تولیدی است.

*** نفیس نخ تبلور کیفیت و استاندارد در تولید محصولات نوین نساجی**
*** تندیس صنعتگر نمونه به آقای محسن آهنگریان اهدا شد**

شرکت نفیس نخ تولیدکننده محصولات نوین نساجی بار دیگر خودی نشان داد و توانست عنوان واحد نمونه صنعتی را به خود اختصاص و توانمندی های خود در عرصه تولید را به همگان نشان دهد. در همین زمینه و در همایش روز صنعت و معدن استان قزوین محسن آهنگریان مدیرعامل نفیس نخ لوح و تندیس صنعتگر نمونه را از دستان معاون وزیر صنعت دریافت کرد. این واحد تولیدی پرآوازه که به برندی مطرح در زمینه نساجی تبدیل شده انتخاب به عنوان واحد نمونه صادراتی استان قزوین و افتخارات متعدد دیگری را در کارنامه دارد و با انتخاب به عنوان واحد نمونه صنعتی تبلور کیفیت و استاندارد در تولید محصولات نوین نساجی لقب گرفت. روند رو به رشد

سیدحسین دسترنج مدیرعامل کارخانجات دسترنج رضابافت

به بهره برداری خواهد رسید. فلک فرسایي اظهار کرد: طرح احداث واحد بافندگی گردباف، تخت باف، ژاکارد و رومبلی در دو واحد مجزا هدف گذاری شده که واحد گردبافت این کارخانجات در حال تولید آزمایشی است. وی گفت: محصولات تولیدی این کارخانجات به عنوان محصولات بالادستی واحدهای تولیدکننده انواع فرش ماشینی، انواع پتو، پرده، پارچه های گردباف، تخت باف، انواع پوشاک آنتی باکتریال ورزشی و همچنین محصولات میکرو فیلامنت این کارخانجات در تولید انواع پارچه های ظریف (علی الخصوص چادر مشکی) استفاده می شود. مدیرعامل دسترنج رضابافت خاطرنشان کرد: این کارخانجات در راستای به روز رسانی تولیدات و بهره وری و راندمان کیفی بالاتر؛ اقدام به ایجاد واحد تحقیق و توسعه و تجهیز آزمایشگاه این واحد کرده است. وی در خصوص اشتغال و سرمایه گذاری صورت گرفته در این واحد نیز گفت: در حال حاضر ۳۷۸ نفر به طور مستقیم در این واحد کار می کنند که اگر محصول نهایی شرکت و کارخانه هایی که از آن استفاده می کنند را نیز به این مجموعه اضافه کنیم، ۲۵ هزار نفر در راستای فعالیت این کارخانه مشغول به کار هستند. فلک فرسایي با اشاره به اینکه کیفیت،

پیشرفته ترین تکنولوژی ماشین آلات ساخت کشور آلمان (BARMAG) و با ظرفیت بالا به بهره برداری رسیده و در حال تولید است. این مدیر موفق صنعتی اذعان کرد: فاز دوم این واحد تولیدی که طرح توسعه آن در حال اجراست، با ظرفیت مشابه فاز اول به علاوه تولید نخ میکرو فیلامنت FDY (نخ کشیده شده) در حال اجرا و اضافه شدن به ظرفیت تولید اولیه است. فلک فرسایي در تشریح دیگر قسمت های این مجموعه گفت: واحد تکسچرایزینگ این کارخانجات با توان تولید انواع نخ پلی استر استرچ و با ۱۳ خط تولید و با تکنولوژی پیشرفته کشور آلمان (BARMAG) احداث شده که تاکنون ۴ خط تولید آن به بهره برداری رسیده و هر چهار ماه یک خط به ظرفیت تولید آن اضافه می گردد. وی تصریح کرد: با توجه به حساسیت فرایند تولید نخ میکرو، این کارخانجات نیاز به برق دائم و بدون نوسان دارد. لذا این مجموعه اقدام به ساخت نیروگاه برق به ظرفیت ۹ مگاوات کرده است که هم اکنون در حال بهره برداری می باشد. مدیرعامل دسترنج رضابافت افزود: از جمله دیگر طرح های توسعه این مجموعه، پروژه احداث نیروگاه برق ۵ مگاواتی می باشد که این پروژه در حال اجرا بوده و به زودی

مشتریان و با بهره‌گیری از دانش و امکانات سخت‌افزاری روز، اقدام به تامین تار و پودی مستحکم و رنگی ماندگار کند و به‌حتم در این راه نوآوری و کیفیت برتر چاشنی برنامه‌های ما خواهد بود. آهنگریان ماموریت خود را تولید محصولاتی با کیفیت و تنوع بالا جهت تضمین موفقیت بافندگان و صنایع پایین‌دستی عنوان و خاطرنشان کرد: علاوه بر تامین نیازهای مشتریان داخلی، محصولات خود را راهی بازارهای آسیایی و اروپایی کرده‌ایم. وی با اشاره به توجه این شرکت به شعار سال «حمایت از کالای ایرانی» افزود: تولید محصول باکیفیت ایرانی یکی از اولویت‌های اصلی مدیران این مجموعه است و ما از ابتدای فعالیت؛ تمام تلاش خود را برای تولید یک محصول باکیفیت ایرانی به کار گرفتیم و خوشبختانه امروز اعتماد مصرف‌کنندگان نسبت به تولیدات ما باعث شده تا همچنان در این مسیر گام برداریم.

آهنگریان رمز موفقیت این شرکت را بهره‌مندی از کارکنان مسئولیت‌پذیر و با دانش در مجموعه مدیریتی‌اش دانست و اظهار داشت: حضور ۶۰۰ نفر همکاری که تخصص و تجربه کافی در زمینه فعالیت‌های مرتبط با صنعت نساجی دارند، باعث شده تا روند رشد و توسعه محصولات ما؛ سرعتی دوچندان به خود بگیرد و تولیدات ما در بین مصرف‌کنندگان از نامی نیک برخوردار باشد. وی چشم‌انداز نفیس‌نخ را تداوم حرکت در راستای جلب رضایت ذی‌نفعان بیان کرد و افزود: امیدواریم از این طریق بتوانیم بیش از ۸۰ درصد رضایت ذی‌نفعان اعم از مشتریان، کارکنان، سهام‌داران، تامین‌کنندگان و جامعه را به دست بیاوریم تا نفیس‌نخ به شرکتی پیشرو در عرصه مشتری‌مداری تبدیل شود.

مدیر نفیس‌نخ اظهار داشت: یکی از اهداف شرکت، توسعه بازار هدف است و بی‌شک با تولید محصولات باکیفیت می‌توانیم تا حد زیادی این چشم‌انداز را به مرحله اجرا برسانیم و از این طریق علاوه بر جلب رضایت جامعه می‌توانیم نام محصولات ایرانی را به دنیا معرفی کنیم.

محسن آهنگریان در حال دریافت تندیس صنعتگر نمونه

و امروز با استفاده از همین تجربه توانسته‌ایم محصولاتی نظیر نخ آنتی‌باکتریال و نخ کندسوز که در هواپیماها و قطارها استفاده می‌شود را تولید و به بازار عرضه کنیم.

مدیرعامل نفیس‌نخ گریزی هم به افتخارات متعدد این شرکت زد و گفت: انتخاب به عنوان صادرکننده نمونه کشوری سال ۹۳ از وزارت صنایع و معادن، واحد صنعتی نمونه سال ۸۶ از وزارت صنایع و معادن، واحد منتخب نمونه از سوی بانک صنعت و معدن، واحد نمونه کشوری از سوی وزارت کار، تقدیر توسط وزارت صنعت و معدن، انتخاب به عنوان کارفرمای نمونه از وزارت کشور، واحد صنعتی نمونه از اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران، واحد منتخب تولیدی استاندارد از اداره استاندارد، کسب گواهینامه استاندارد برای محصولات مختلف از اداره استاندارد جمهوری اسلامی ایران، انتخاب به عنوان واحد صنعتی نمونه و کارفرمای نمونه استان قزوین در سال ۹۶ همه افتخاراتی است که نفیس‌نخ را به نامی درخشان در عرصه نساجی تبدیل کرده است. این مدیر موفق اضافه کرد: مجموعه نفیس‌نخ در تلاش است تا با شناسایی نیاز حال و آینده

و ثبات در مدیریت، این واحد تولیدی را به برندی مطرح در زمینه نساجی تبدیل کرده و از نفیس‌نخ به عنوان یک شرکت پویا در میان مسئولان و صنعتگران یاد می‌شود.

انتخاب نفیس‌نخ در میان ۳ هزار شرکت فعال صنعتی به عنوان واحد نمونه صنعتی دلیلی شد تا مهندس آهنگریان مدیرعامل شرکت در حاشیه این همایش با ما هم‌کلام شود. آهنگریان در این گفتگو با بیان اینکه شرکت نفیس‌نخ با هدف تولید انواع نخ فیلامنت پلی‌استر و تامین طیف وسیعی از نیاز مصرف‌کنندگان در ۲۸ خرداد ۱۳۸۲ به بهره‌برداری رسید، گفت: این شرکت محور تمامی فعالیت‌های خود را تولید محصولاتی با کیفیت و تنوع بالا جهت تضمین موفقیت بافندگان و صنایع پایین‌دستی قرار داد و بر همین اساس با به کار بستن سیستم‌های مدیریتی نظیر EFQM و CSM و BSM و ESM سازمانی پویا با قابلیت انعطاف بالا برای کسب رضایت مشتریان پدید آورد. وی همچنین به شاخص‌ترین محصولات تولیدی شرکت نفیس‌نخ اشاره کرد و گفت: کادر مجرب شرکت همواره به دنبال نوآوری در تولید محصولات باکیفیت است

در روز ولادت امام رضا (ع) و با حضور جمعی از مسئولان استانی انجام گرفت: بهره برداری از پیشرفته ترین سالن ریسندگی کشور

مراسم، از حمایت بانک ملی ایران از این پروژه مهم و ارزآور ظرف مدت کوتاه ۴۰ روزه تقدیر کردند. جناب آقای مهندس سعید منزوی زاده مدیرعامل شرکت نیز در این مراسم با ارائه گزارشی از این پروژه گفت: بانک ملی ایران همانند ۴۰ سال اخیر یار و یاور ما در تمامی امور بوده که جای تقدیر دارد. وی افزود: ماشین آلات خریداری شده در این خط تولیدی، از بهترین برندهای روز جهان است و با فعال شدن این خط، ظرفیت تولید نخ کارخانه به ۲۰ تن در روز می رسد. علاوه بر این، با تولید دو نوع نخ، از واردات نخ از خارج جلوگیری می شود. همچنین آقای منزوی زاده از تمامی مدیران و پرسنل شرکت تشکر و از فعالان مشارکت کننده در روند این پروژه فاخر با ارائه لوح تقدیر، قدردانی نمودند.

دکتر محسن مهرعلیزاده استاندار اصفهان نیز در این مراسم ضمن تقدیر از مالکان شرکت رسول اصفهان به دلیل

پیشرفته ترین سالن ریسندگی ایران متعلق به شرکت تولیدی و صنعتی رسول اصفهان (قالی سلیمان) در روز ولادت حضرت امام رضا (ع) به بهره برداری رسید. مراسم بهره برداری از این سالن ریسندگی با حضور جناب آقای دکتر مهرعلیزاده استاندار محترم استان اصفهان، حاج آقا موسوی لارگانی نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی، جناب آقای دکتر حسین زاده مدیرعامل محترم و اعضای محترم هیئت مدیره بانک ملی ایران و همچنین مسئولین اقتصادی گراندقدر استان اصفهان، کارآفرینان و تولید کنندگان عزیز ایران برگزار گردید. پروژه مذکور با اشتغالزایی برای ۲۰۰ نفر، امکان تولید نخ ظریف و فرش باکیفیت و صادرات آن به سایر کشورها را فراهم ساخته است.

حاج غلامرضا منزوی زاده رئیس هیئت مدیره شرکت تولیدی و صنعتی رسول اصفهان (قالی سلیمان) در این

آقایان سهل آبادی، مهرعلیزاده، کریمی، حسین زاده، منزوی زاده

ویژه نمود و اشتغال‌زایی این پروژه را یکی از آثار مهم حمایت بانک ملی ایران دانست و بابت این موضوع از بانک ملی تقدیر کرد.

گفتنی است در پایان مراسم، لوح تقدیر شرکت قالی سلیمان به مدیرعامل بانک ملی ایران و همچنین تابلو فرشی با آرم بانک ملی ایران از سوی شرکت تولیدی و صنعتی رسول اصفهان (قالی سلیمان) به موزه بانک ملی ایران اهدا شد.

اشتغال‌زایی در این پروژه، از بانک ملی ایران نیز به جهت حمایت از این طرح تشکر کرد و گفت: کاری که بانک ملی ایران کرد فراتر از وظیفه اداری و بسیار ارزشمند بود که ظرف ۴۰ روز این پروژه را در منطقه محروم شرق اصفهان تامین مالی کرد.

آقای موسوی لارگانی نیز در ادامه مراسم از شرکت رسول اصفهان به دلیل ادامه تولید در این شرایط سخت، تشکر

آقایان غلامرضا منزوی زاده، حجت الاسلام موسوی لارگانی، حسین زاده

گزارشی از نشست مردادماه کمیسیون صنایع اتاق ایران چالش‌های چهارگانه صنایع بحران‌زده

آقایان سیدباقر شریف‌زاده، ابوالفضل روغنی، نیما بصیری

روز یکشنبه ۲۸ مردادماه ۱۳۹۷ جلسه ماهانه کمیسیون صنایع اتاق ایران با حضور جمع کثیری از فعالان اقتصادی از جمله تعدادی از تولیدکنندگان و فعالان صنایع نساجی، و با موضوع «بررسی و پایش مشکلات صنایع بحران‌زده در تولید و اشتغال» برگزار گردید. قرار بود در این جلسه آقای دکتر رحمانی قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز حضور می‌یافتند که متأسفانه این اتفاق نیفتاد و همانطور که دکتر روغنی رئیس کمیسیون صنایع اتاق ایران نیز تلویحاً در جلسه اشاره کردند، عدم حضور قائم مقام محترم وزیر را می‌توان به نداشتن پاسخی قانع‌کننده برای دغدغه‌ها و گالیه‌های فعالان اقتصادی از جانب ایشان نسبت داد.

بررسی تبعات ناشی از ممنوع شدن برخی کالاهای صادراتی، ارائه نقطه نظرات فعالان اقتصادی در خصوص سیاست جدید ارزی و افزایش سهم نقش بخش خصوصی در شوراهای مشورتی، از مهم‌ترین مباحثی بود که در نشست مردادماه کمیسیون صنایع اتاق ایران مطرح و بررسی شد. همچنین با توجه به طرح مباحثی در زمینه اصلاح رویه صدور کارت‌های بازرگانی توسط دولت، جمعی از فعالان اقتصادی حاضر در نشست پیشنهاد کردند که تعداد دارندگان کارت‌های بازرگانی با محوریت صنعتی توسط اتاق بازرگانی احصا شود و طوماری جهت حمایت از دارندگان کارت‌های بازرگانی صنعتی تهیه گردد چراکه این گروه از فعالان اقتصادی، نیازمند واردات و صادرات برای تداوم کسب‌وکار و

سهمی در بازارها به دست آورد. بر همین اساس اتخاذ تصمیم‌های غیرکارشناسی می‌تواند به واحدهای صنعتی ضربات مهلک و زیان باری وارد کند.

رئیس کمیسیون صنایع اتاق ایران از مطالعه کارشناسی شده این کمیسیون بر روی بسته جدید ارزی دولت خبر داد و گفت: با اینکه اعضای کمیسیون صنایع تولیدکننده هستند و قاعدتاً باید طرفدار ارز آزاد باشند، اما معتقدیم که حتی کالاهای گروه اول باید حذف شوند و منابع ملی نباید به صورت تخصیص ارز دولتی به کالاهای اختصاص پیدا کنند. دکتر روغنی با تأکید بر مدیریت تخصیص ارز دولتی گفت: پیشنهاد مشخص کمیسیون صنایع این بوده که برای آن دسته از کالاهایی که ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌گیرند،

فعالیت‌های تولیدی-صنعتی خود هستند و حساب آنها باید از واردکنندگان کالاهای مصرفی و نیز برخی سوءاستفاده‌کنندگان از کارت‌های بازرگانی، جدا شود.

دکتر ابوالفضل روغنی رئیس کمیسیون صنایع اتاق ایران در ارتباط با مباحث مطرح شده در نشست کمیسیون گفت: بررسی تصمیمات غیرکارشناسی دولت در خصوص صادرات و جلوگیری از صادرات برخی از محصولات مانند لبنیات، کاغذ و برق و... مهم‌ترین موضوعاتی بود که در نشست این ماه به آن پرداخته شد. به اعتقاد روغنی گلبایگانی، حفظ بازارهای صادراتی از ایجاد این بازارها سخت‌تر و نیازمند صرف هزینه‌های هنگفتی است و با از دست دادن بازارهای هدف محال است که بتوان مجدد

نحوه تخصیص ارز، آزادانه محاسبه شود و مابه‌التفاوت بر اساس ساختاری که باید ایجاد شود به دهک‌های پایین که نیاز دارند، ارائه شود.

به گفته روغنی گلباگانی هرچند با ایجاد تورم ناشی از تکرخی شدن یا افزایش نرخ ارز شرایط اقتصادی سختی برای کشور ایجاد می‌شود، اما باید از الآن مدیریت صورت بگیرد تا بتوانیم از دوران تحریم‌ها به نحو مطلوب عبور کنیم. افزایش سهم نقش بخش خصوصی تا ۳۰ درصد همراه با قدرت رای دادن در شوراهای مشورتی که خارج از اتاق ایران برگزار می‌شود، از دیگر موضوعاتی بود که اعضای کمیسیون صنایع اتاق ایران بر تحقق آن تأکید داشتند.

بررسی مشکلات چهارگانه صنایع

گفتنی است بخشی از نشست کمیسیون صنایع به بیان مشکلات صنایع بحران‌زده در ۴ حوزه شامل «بازرگانی»، «مسائل گمرکی»، «صادراتی» و «مالی و تسهیلات»، توسط دکتر سیدباقر شریف زاده نایب رئیس کمیسیون صنایع اتاق ایران و رئیس انجمن مدیران صنایع

آذربایجان شرقی اختصاص داشت. دکتر شریف زاده در ابتدای سخنان خود گفت: علیرغم برخی موفقیت‌های اقتصادی ایران در سال‌های اخیر، کماکان چالش‌های بسیاری اقتصاد کشور را تهدید می‌کند که به عنوان چالش‌های صنعت در سطح اقتصاد کلان تعریف می‌شوند. با توجه به وضعیت صنایع، بالا بودن نرخ بیکاری و جوان بودن جمعیت ایران دولت بر آن شد تا برای کاهش مشکل بیکاری اقدام به اتخاذ سیاست‌های مالی نماید و این سیاست‌ها اگرچه توانایی تعدیل مشکل بیکاری را داشت اما آثار تورمی این سیاست‌ها را هم باید در نظر داشت.

به گفته شریف زاده، با وجود سهم ۲,۲۹ درصدی صنعت و معدن و همچنین ۱۸,۵ درصدی بخش صنعت از تولید داخلی کشور (بر اساس داده‌های مرکز آمار در شهریور ۱۳۹۵)، اهمیت این بخش، بیش از رقم سهم آن در اقتصاد ملی است. به عبارت دیگر، ارتباط زیادی که بین بخش صنعت و سایر بخش‌های اقتصاد ملی وجود دارد، اهمیت این بخش را افزایش می‌دهد. ارتباطات پسین و پیشین بخش‌های مختلف صنعتی و معدنی

با یکدیگر و نیز با سایر بخش‌های اقتصادی از جمله کشاورزی، نفت و انرژی و ساختمان سبب شده که قلمرو فعالیت بخش صنعت و اثرگذاری آن فراتر باشد.

شریف‌زاده افزود: آمارها و نتایج مطالعات حاکی از آن است که در سال‌های پس از اعمال تحریم‌ها، وضعیت صنعت کشور از شرایط مناسبی برخوردار نبوده و در بسیاری از سال‌های پس از اعمال تحریم، شاهد رشد منفی در این بخش بوده‌ایم. اما رشد اقتصادی بخش صنعت پس از اجرای برجام و همزمان با رفع تدریجی محدودیت‌های بانکی اقتصادی، از روند رو به رشدی برخوردار شد. با وجود این باید اذعان کرد در سال ۱۳۹۴ و به دلیل رکود در بخش تقاضا، مجدداً رشد این بخش منفی شد.

شریف‌زاده در تشریح وضعیت فعلی واحدهای صنعتی گفت: بالا بودن قیمت مواد اولیه طی روزهای گذشته، مشکلات زیادی را برای صنایع به وجود آورده و گزارش‌های تولیدکنندگان صنعت حاکی از این است که این اتفاق باعث شده تا رکود در صنایع عمیق‌تر شده و کارگران زیادی در آستانه بیکاری قرار بگیرند؛ آن هم در شرایطی که کشور نیاز به اشتغال دارد. مدیران واحدهای تولیدی ادعا می‌کنند اگر این وضعیت ادامه پیدا کند قطعاً سال ۹۷ سالی بسیار سخت‌تر از ۹۶ خواهد بود و این مشکلات برطرف نمی‌شود مگر با تغییرات فوری در سیاست‌گذاری دولت و توجه به اشتغال فعلی. دکتر شریف زاده در ادامه صحبت‌های خود، در گزارشی مختصر چالش‌های پیش روی صنعت را در بخش‌های بازرگانی و مسائل گمرکی، صادرات و بحث مالی، از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار داد و همچنین توصیه‌های سیاستی و راهکارهای برون رفت از این چالش‌ها را نیز ارائه نمود که جمع‌بندی موارد مطرح‌شده، در جدول پیوست آمده است.

بازرگانی و مسائل گمرکی	صادرات	مالی و تسهیلات	توصیه های سیاستی و راهکارها
- مشکل تامین ارز و نحوه اولویت بندی اعلام شده توسط دولت جهت تخصیص ارز است که بعضی از صنایع و واحدهای تولیدی به اشتباه در اولویت گروه دوم قرار گرفته اند و نیازمند این است که تجدید نظر در این بخش صورت گیرد. - مصادق بارز مشکل فوق الذکر بحث دیگر ترخیص کالاها بر اساس برات وصولی بدون تعهد بانک است که در واقع مشکل ترخیص بدون اسناد است. - اشاره به اینکه از زمان راه اندازی سامانه نیما هزینه دموراز و انبارداری واحدهای تولیدی به جهت عدم تخصیص ارز افزایش یافته است. - جداسازی تعرفه ها و اولویت بندی کالاها جهت تخصیص ارز در سامانه نیما - وجود مشکلات عمده در سامانه جامع گمرکی که علیرغم راه اندازی این سامانه فرآیندهای گمرکی کوتاه تر نشده است. - مشکلات سامانه جامع گمرکی از جمله تعیین مسیر سبز، سامانه TSC برای تعیین ارزش، کارشناس مجاری، خطای ثبت سفارش هنگام اظهار کالا و وجود کد رهگیری در سیستم - به طور کلی زیرساخت های شفاف سازی با سرور ضعیف سامانه جامع گمرکی قابل اعمال نیست. - اشاره به اینکه ارز به کالاهای اساسی و دارو تخصیص یابد و برای بقیه کالاها سوبسید ارزی به واحدهای تولیدی داده شود. - زمان ترخیص کالاهای وارداتی که بنا بر اظهارات متعدد مسئولان گمرک ایران از ۲۶ روز به ۳ روز به واسطه راه اندازی سامانه جامع گمرکی کاهش پیدا کرده است صحت ندارد. - اشاره به اینکه سامانه TSC تا فصل ۸۰ کتاب مقررات صادرات و واردات را پوشش می دهد و برای تعیین ارزش کالا برای فصل ۹۸ کتاب باید مراجعه حضوری انجام شود. - شرط مسیر سبز شدن در گمرک این است که ۴ میلیون دلار واردات یا ۲ میلیون دلار صادرات باشد که این شرط را اکثر واحدهای تولیدی ندارند و این موضوع شامل شرکت های بزرگ است و عملاً واحدهای تولیدی خوش حساب که گردش مالی کمتری دارند مشمول این قاعده نمی شوند.	سهم پایین صنعت در تشکیل سرمایه ثابت کل، کاهش سهم بهره وری کل عوامل در رشد صنعتی، اتکای بسیار بالای رشد تولیدات صنعتی به بازار مصرف داخلی، قابلیت نفوذ پایین در بازارهای خارجی به دلیل سیاست های ارزی نامناسب و فقدان روابط مطلوب بین المللی، پایین بودن زمینه های توسعه قابلیت های فناوری روزآمد، حاکمیت ساختار شبه انحصاری و نقش محدود بخش خصوصی در بنگاه های نسبتاً بزرگ، سست شدن نسبی زنجیره تامین و عدم توازن منطقه ای، نامناسب بودن فضای کسب و کار و رقابت پذیری و در نتیجه عدم جذابیت سرمایه گذاری خارجی، پایین بودن نسبی کیفیت محصولات تولیدی و ضعف در برخورداری از استانداردهای بین المللی، وجود خام فروشی و صادرات مواد خام صنعتی، کوچک شدن حجم اقتصاد و تجارت کشور با کاهش میزان تجارت و محدودیت در مبادی و مقاصد تجاری، ضعف در ارتباطات بین بنگاهی، محدودیت زمانی سرمایه گذاری خارجی در ایران، موانع نظام بانکی، عدم امکان تبدیل مستقیم درآمد ناشی از تورم، موضوع نرخ ارز، موارد اطلاع رسانی	- مشکل استفاده از اعتبارات اسنادی، گشایش اعتبار و به طور کلی خدمات بانکی بین المللی - افزایش هزینه های تولید، افزایش ریسک خریدهای خارجی، تامین مواد اولیه از طریق واسطه ها - حجم معوقات بانکی در اقتصاد ایران - لزوم خریده ها به طریق نقدی - نرخ ارز - نحوه بازپرداخت تسهیلات ارزی - بازپرداخت بدهی های معوق و جرایم دیرکرد.	۱) بازبینی برنامه راهبردی تدوین شده (استراتژی توسعه صنعتی) ۲) توسعه سرمایه گذاری داخلی و خارجی ۳) جایگزینی نهادهای رقابتی در حوزه تجارت ۴) ارتقای بهره وری عوامل تولید ۵) بهبود محیط سرمایه گذاری و فضای کسب و کار ۶) هماهنگی و یکپارچه سازی سیاست های صنعتی و تجاری کشور. ۷) هدفمندسازی سیاست های حمایتی و هدایتی به منظور تقویت مزیت های نسبی و رقابتی و توانمندسازی بخش خصوصی. ۸) توسعه و ترویج به کارگیری الکترونیکی. ۹) ایجاد اشتغال پایدار با توسعه تولیدات صادرات محور. ۱۰) مدیریت تنظیم بازار کالا و خدمات با نگاه به ظرفیتهای ملی تولید. ۱۱) تسهیل و تشویق سرمایه گذاری در بخش های دارای مزیت های نسبی و رقابتی. ۱۲) توسعه خوشه های صادراتی و صنعتی در سراسر ۱۳) توسعه فعالیتهای تحقیق و توسعه به ویژه در صنایع نوین ۱۴) ارتقای دانش و مهارت های سرمایه انسانی و توانمندسازی فعالان بخش های صنعتی. ۱۵) توسعه و تنظیم تعاملات و روابط تجاری و صنعتی با کشورها و سازمان های بین المللی و تلاش در جهت الحاق به سازمان جهانی تجارت.

نگرانی بخش خصوصی از مصوبه پرداخت مابه‌التفاوت ارزی چه گروه‌های از پرداخت مابه‌التفاوت معاف هستند؟

ارائه بسته جدید ارزی در تاریخ ۱۶ مردادماه ۱۳۹۷ از سوی رئیس کل بانک مرکزی، با استقبال فعالان اقتصادی و بخش خصوصی همراه شد و اکثر فعالان اقتصادی اجرای سیاست‌های جدید ارزی را به‌عنوان ضرورتی برای ساماندهی بازار ارز و فضای کلی اقتصاد عنوان کردند. اما مدتی نگذشت که انتقادات و نگرانی‌ها نسبت به اجرای بندی از این بسته جدید که به پرداخت مابه‌التفاوت ارزی کالاهای وارداتی برای ترخیص از گمرک اشاره دارد، قوت گرفت. در بخشی از بند ۵ مصوبه جدید ارزی تاکید شده بود، که سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مکلف است برای کلیه کالاهایی که تا زمان ابلاغ این تصویب‌نامه، ارز آنها به‌صورت بانکی یا در سامانه نیما (گروه‌های کالایی اول و دوم) تامین شده و ترخیص آنها صورت نپذیرفته، (به جز کالاهای موضوع (۱) این تصویب‌نامه)، ضمن اخذ مابه‌التفاوت نرخ ارز زمان پرداخت و نرخ ارز در بازار در تاریخ ترخیص و با رعایت سایر ضوابط، نسبت به صدور مجوز ترخیص اقدام کنند. به موجب بند ۵ بسته جدید ارزی، کلیه کالاهایی که پیش از این ارز ۴۲۰۰ تومانی به آنها اختصاص می‌یافت؛ در صورتی که در بسته جدید ارزی در گروه یک قرار نگرفته باشند و تامین ارز آنها به بازار دوم ارجاع داده شده باشد، مکلف‌اند با پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز دریافتی و نرخ ارز روز، نسبت به ترخیص کالای خود، اقدام کنند.

متعاقبا بخش خصوصی و تولیدکنندگان به تشریح تبعات منفی این سیاست پرداختند

و از دولت درخواست کردند که مواد اولیه تولیدی و واحدهای تجاری دارای قرارداد معتبر با واحدها از این مصوبه مستثنی شوند. غلامحسین شافعی، رئیس اتاق ایران در این‌باره هشدار داد که اجرای بند مذکور در شرایط فعلی کشور، خسارات جبران‌ناپذیری را به واحدهای تولیدی و صادراتی تحمیل خواهد کرد. همچنین برخی از تولیدکنندگان تاکید کرده‌اند که پیاده‌سازی این ماده، به شدت بر هزینه تمام‌شده پروژه‌هایی که قراردادهای آنها پیش از نوسانات ارزی منعقد شده تاثیر می‌گذارد و ابزار قانونی هم برای جبران این خسارات وجود ندارد. به گفته آنها بسیاری از واحدها مواد اولیه یا کالاهای مورد نیاز خود را به منظور استفاده در پروژه‌های طرف قرارداد با دستگاه‌های اجرایی وارد می‌کنند و قرارداد خود را از طریق مناقصه و براساس نرخ ارز زمان ثبت سفارش، با دولت منعقد کرده‌اند.

از سوی دیگر بخشی از فعالان و تجار معتقدند که تعهداتشان براساس نرخ ۴۲۰۰ تومانی انجام شده و باید طبق همان قرارداد عمل کنند چون طرف قرارداد یعنی کسانی که کالا را از آنها خریداری کرده، تغییر قیمت‌ها را نمی‌پذیرد. در ادامه همین واکنش‌ها، مسعود خوانساری، رئیس اتاق تهران طی نامه‌ای به رئیس‌جمهوری پیشنهاداتی را برای اصلاح بند ۵ این مصوبه ارزی نوشت. رئیس اتاق تهران در این نامه آورده است: طی چند روز گذشته بخشی از فعالان اقتصادی و به‌خصوص واحدهای تولیدی با مشکلات بسیار زیادی برای ترخیص کالا از گمرک مواجه شده‌اند.

براساس آنچه دولت اعلام کرده تمام کالاهایی که از ۹۷/۵/۱۶ از گمرکات ترخیص نشده‌اند، از این پس باید مابه‌التفاوت نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی و نرخ بازار دوم را پرداخت کنند. این درحالی است که بخش مهمی از این واردات به کالاهای سرمایه‌ای، ماشین‌آلات و مواد اولیه کارخانه‌ها مربوط است. این اقدام دولت هم موجب آشفتگی در گمرکات برای تعیین و شیوه ترخیص کالا شده و از آن بدتر اینکه واحدهای صنعتی را با مشکل جدی تامین نقدینگی مواجه ساخته‌است. به گفته خوانساری ممکن است صاحب کالا به دلایل مختلف موفق به ترخیص از گمرک نشده باشد و حالا با مصوبه جدیدی مواجه است که عملاً هزینه‌های تولید را به میزان دو برابر افزایش می‌دهد. این اقدام دولت خلاف موازین اقتصادی و منطقی است. در سوی مقابل گروه دیگری که ممکن است همان کالا را وارد کرده‌باشند، تنها به دلیل یک روز فاصله ترخیص از سوبسید دولت بهره‌مند شده‌اند. او در ادامه این نامه نوشته است: پیشنهاد بخش خصوصی این است که اولاً نظام کنترل و تعیین قیمت سازمان حمایت به‌عنوان تعیین‌کننده قیمت فروش کالا فقط منحصر به آن دسته از کالاها باشد که مواد اولیه یا محصول نهایی وارداتی آن با ارز بانکی خریداری و به کشور وارد شود و ثانياً در جهت بهبود توان نقدینگی واحدهای تولیدی، آن دسته از واحدهای مذکور که از محل ارز بانکی و تا تاریخ صدور مصوبه موفق به دریافت تخصیص از بانک مرکزی شده‌اند از شمول پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز به سازمان حمایت

معاف شوند. رئیس اتاق تهران تصریح می‌کند که آنچه رخ داده نه تنها باعث برهم خوردن ثبات که نوعی اخلال در فرآیندهای اقتصادی است. متأسفانه صدور چنین دستورالعمل‌هایی موجب شده تا پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد کشور از بین برود. وی اظهار امیدواری کرد که با هماهنگی بیشتر میان دولت و بخش خصوصی، اقدامات ناگهانی و مخرب برای فضای تولید متوقف شود.

به دنبال این انتقادات، وزیر صنعت، معدن و تجارت از ارائه پیشنهادی به هیئت وزیران، خبر داد که بر اساس آن تجهیزات، ماشین‌آلات و مواد اولیه بتوانند با لحاظ کردن ضوابط تعیین شده، از پرداخت مابه‌التفاوت ارزی معاف و از گمرک ترخیص شوند. به گفته شریعتمداری موضوع بند ۵ بسته جدید ارزی، مشکلاتی را برای برخی از تولیدکنندگان ایجاد کرده است و برای همین پیشنهادی را به هیئت وزیران ارائه کردیم که طبق آن تمامی کسانی که وارداتشان به گمرکات رسیده و موضوع واردات آنها، تجهیزات و ماشین‌آلات تولید است، با اخذ گواهی از وزارتخانه تولیدی مربوط بتوانند به گمرکات مراجعه کنند و نسبت به ترخیص کالاهایشان اقدام کنند. شریعتمداری همچنین درباره معافیت پرداخت مابه‌التفاوت ارزی برای مواد اولیه توضیح داده است که مواد اولیه و ملزومات مورد نیاز خط تولید برای آن دسته از واردکنندگانی که محصول نهایی آنها با ارز ۴۲۰۰ تومانی به بازار عرضه می‌شود و اسم آنها جزو کالاهای گروه یک تحت کنترل دولت است نیز مجاز هستند با دریافت گواهی از وزارتخانه ذی‌ربط، به گمرکات مراجعه کنند و بدون پرداخت مابه‌التفاوت، نسبت به ترخیص کالایشان اقدام کنند. در نهایت این معافیت برای این دسته از کالاها به تصویب رسیده است و وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده است تمامی مواد اولیه و ملزومات خط تولید، کالاهایی که محصول نهایی آنها با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد بازار می‌شود می‌توانند بدون پرداخت مابه‌التفاوت ارزی نسبت به ترخیص

کالاهایشان اقدام کنند تا عملاً از بند ۵ ارزی معاف شوند.

بند ۵ مصوبه ارزی دولت اصلاح شد

گفتنی چند روز بعد از این اعتراضات و انتقادات، موضوع بند ۵ مصوبه ارزی، در جلسه هیئت دولت اصلاح شد و اکنون مصوبه جدید دولت برای تعیین تکلیف کالاهای وارداتی در خصوص پرداخت مابه‌التفاوت ارزی ابلاغ شده است. بر اساس مصوبه جدید هیئت وزیران، ماشین‌آلات، تجهیزات، قطعات یدکی خطوط تولید و مواد شیمیایی و مصرفی خط تولید و طرح‌های مرتبط با هریک از دستگاه‌های اجرایی با تشخیص وزارتخانه ذی‌ربط، مواد اولیه وارداتی قطعات و ملزومات مورد نیاز که محصول نهایی آن با نرخ ارز رسمی قیمت‌گذاری می‌شود و مواد اولیه دارو، تجهیزات پزشکی و قطعات لوازم یدکی و ملزومات آن به تشخیص وزارتخانه‌های ذی‌ربط از پرداخت مابه‌التفاوت معاف هستند. متن کامل مصوبه اصلاحی دولت برای بند ۵ بسته جدید سیاست‌های ارزی به این شرح است:

هیئت‌وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۰۵/۲۴ به استناد اصل یک‌صد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تبصره ۳ ماده ۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا - ارز - مصوب ۱۳۹۲- و مصوبه جلسه ۱۳۹۷/۰۵/۱۳ شورای عالی هماهنگی اقتصادی و به‌منظور ساماندهی و مدیریت بازار ارز تصویب کرد:

تصویب‌نامه شماره ۶۳۷۹۳/ت/۵۵۶۳۳ هـ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- بند ۵ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۵- در مواردی که تأمین ارز بابت گشایش اعتبار اسنادی، ثبت برات اسنادی و حواله ارزی پیش از تاریخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ از طریق بانک یا سامانه نیما پذیرفته شده ولیکن کالای مربوط ترخیص نگردیده است (به‌جز کالاهای موضوع بند (۱) تصویب‌نامه فوق‌الذکر) بانک عامل موظف است با اخذ تعهدنامه از واردکننده

مبنی بر پذیرش پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز زمان تأمین تا نرخ ارز بازار (بازار ثانویه) زمان ترخیص کالا، معادل بیست‌وهشت هزار (۲۸۰۰۰) ریال به ازای هر دلار (و متناسب نسبت به دیگر ارزها) نسبت به صدور اعلامیه تأمین ارز به‌عنوان گمرک جمهوری اسلامی ایران (مجوز ترخیص کالا) اقدام نماید. رفع تعهد ارزی برای این گروه واردکنندگان موکول به ارائه پروانه گمرکی و همچنین پرداخت مابه‌التفاوت مذکور به بانک عامل (و واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور) و حداکثر تا شش ماه از تاریخ ترخیص است.

در مواردی که متقاضی از پرداخت مابه‌التفاوت مزبور اجتناب نماید، بانک عامل باید ضمن معرفی واردکننده به سازمان تعزیرات حکومتی، مراتب را به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منعکس نموده تا از تخصیص و تأمین ارز برای موارد آتی جلوگیری شود. بر اساس مصوبه جدید دولت، موارد زیر از شمول پرداخت مابه‌التفاوت معاف شد:

- ۱- ماشین‌آلات، تجهیزات، قطعات یدکی خطوط تولید و مواد شیمیایی و مصرفی خط تولید و طرح‌های مرتبط با هریک از دستگاه‌های اجرایی با تشخیص وزارتخانه ذی‌ربط.
- ۲- مواد اولیه وارداتی، قطعات و ملزومات موردنیاز که محصول نهایی آن با ارز رسمی قیمت‌گذاری می‌شود با تشخیص وزارتخانه تولیدی ذی‌ربط.
- ۳- مواد اولیه دارو، تجهیزات پزشکی و قطعات یدکی تجهیزات پزشکی و ملزومات پزشکی که مشمول قیمت‌گذاری با ارز رسمی است با تشخیص وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- تبصره- مصوبات قبلی کارگروه موضوع ماده (۱۴) تصویب‌نامه شماره ۴۳۵۳/ت/۵۵۳۰۰ هـ مورخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۲ و اصلاحات بعدی آن، با ابلاغ این تصویب‌نامه همچنان به قوت خود باقی است.

گزارشی از نخستین همایش ملی تشکل‌های اقتصادی قول مساعد دولتی‌ها برای کمک به تولید

درآمدهای نفتی منجر به بیگانه شدن با واقعیات اقتصادی و اجتماعی شده است. او تصریح کرد: نفت و درآمدهای حاصل از آن برایمان در زندگی رفاه نسبی فراهم کرده است که در عمل هیچ زحمتی برای آن نکشیده‌ایم و به عبارتی مشارکتی در آن نداشته‌ایم تا یاد بگیریم با مشارکت است که می‌توان ثروت خلق کرد.

رئیس اتاق ایران تأکید کرد: زمانی که از تولید و حمایت از تولید می‌گوییم، صرفاً ارزش‌های مادی آن مدنظر نیست، یکی از اثرات مهم تولید و جامعه تولیدمحور این است که مشارکت معنا و مفهوم پیدا کند. تا زمانی که یک عده از افراد سازمان باهم مشارکت نداشته باشند، تولیدی هم به عمل نخواهد آمد و خلاقیت و نوآوری ارزشمند بروز نخواهد کرد.

به باور رئیس پارلمان بخش خصوصی با گرد هم آمدن دانش و تجربیات یک جامعه است که ثروت واقعی و سرمایه اجتماعی آن جامعه نمود خواهد کرد و تحقق این امر بدون فراهم آوردن محیط مناسب برای تشکل‌های اقتصادی و انجمن‌های مردمی که بتوانند با یکدیگر گفت‌وگو و تبادل نظر کنند، شدنی نیست. شافعی تأکید کرد: سالیان سال است که به دنبال تحقق اقتصاد مقاومتی و جامعه تولیدمحور هستیم، بدون اینکه به اهمیت تشکل‌ها و سازمان‌های مردمی که معنای مشارکت را در سطح جامعه ایجاد می‌کنند، توجهی داشته باشیم. جامعه امروز ما نیازمند سرمایه اجتماعی و نقش مؤثر تشکل‌ها و انجمن‌ها در پیشبرد اهداف است.

رئیس اتاق ایران با انتقاد از نگاهی که به بخش خصوصی وجود دارد، گفت: در اقتصاد ایران از

نخستین همایش ملی تشکل‌های اقتصادی در اتاق ایران، ۹۷/۵/۲۲

و ما در صورتی که با یکدیگر به همفکری بپردازیم و دوشادوش یکدیگر حرکت کنیم، می‌توانیم بر مشکلات فائق آمده و مسیر توسعه را هموار کنیم. به اعتقاد رئیس اتاق ایران، اقتصاد ایران به‌رغم تمام پتانسیل‌های بالفعل و بالقوه، کشور همچنان با مسائل و مشکلات اقتصادی بسیاری درگیر است. شافعی گفت: بخشی از این مشکلات به شاخص‌های کلان اقتصادی کشور از جمله سطح پایین سرمایه‌گذاری و تولید و بخشی هم به متناسب نبودن ساختارها و شرایط زیرساختی بازمی‌گردد.

شافعی در ادامه صحبت‌های خود با اشاره به مشارکت پایین تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد بیان کرد: واقعیت این است که هیچ‌وقت نتوانسته‌ایم و شاید دقیق‌تر این باشد که نخواستیم تا به مفهوم اصیل مشارکت و همفکری وارد شویم و اهمیت این سرمایه اجتماعی را درک کنیم. به اعتقاد رئیس اتاق ایران وابستگی به نفت و

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران عصر روز دوشنبه ۲۲ مرداد ماه ۱۳۹۷ همزمان با «روز ملی تشکل‌ها» در چارچوب برگزاری نخستین همایش ملی تشکل‌های اقتصادی، میزبان ۲۰۰ تشکل بخش خصوصی بود. در این نشست رئیس اتاق بازرگانی ایران، وزیر کشور، وزیر صنعت، معدن و تجارت و پزشک‌های نایب رئیس مجلس و فولادگر رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید مجلس حضور داشتند و برای نخستین بار از فهرست ملی تشکل‌ها رونمایی و از پیشکسوتان تشکل‌های بخش خصوصی و تشکل‌های برتر کشور تقدیر شد.

غلامحسین شافعی طی سخنانی در این همایش گفت: ۲۲ مردادماه در تقویم به‌عنوان روز تشکل‌ها و مشارکت اجتماعی نام‌گذاری شده و لازم است این روز را گرامی بداریم. رئیس اتاق ایران گفت: ملت ایران چه در داخل کشور و چه در خارج بزرگ‌ترین تشکل و سرمایه اجتماعی جامعه محسوب می‌شوند

بخش خصوصی زیاد صحبت می‌شود و همگان خواستار مشارکت بخش خصوصی در فعالیتهای اقتصادی هستند، اما آنچه از این بخش خواسته می‌شود این است که در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های توسعه اقتصادی تنها مجری امور باشد. از تشکلهای هم می‌خواهند که صرفاً بازتاب‌دهنده نظرات آن‌ها در اقتصاد و جامعه باشند.

شافعی گفت: باید این نگاه یک‌طرفه اصلاح شود و نظرات به‌صورت رفت و برگشتی میان دولت و بخش خصوصی در جریان باشد. نمی‌شود بخش خصوصی صرفاً مجری مباحثی باشد که در بعضی موارد آن‌ها را مشکل‌آفرین تلقی می‌کند یا اعتقادی به اجرای آن‌ها ندارد. بلکه قوانین و مقررات باید با ضروریات جامعه و همچنین واقعیات محیط کسب‌وکار منطبق باشد.

شافعی در ادامه تأکید کرد: حرف ما این نیست که هر آنچه بخش خصوصی می‌گوید همان شود، بالاخره دولت هم محدودیتهای خود را دارد، اما ما نیز انتظار داریم تا در راستای همسویی و هم‌نوایی، مسائل با خط‌کش منافع بلندمدت ملی سنجیده شود و زمان آن رسیده تا به بخش خصوصی واقعی فرصت داده شود تا در قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری‌ها مورد توجه قرار بگیرند و بدین‌وسیله منافع ملی و صنفی آن‌ها تأمین شود. او گفت: ما نمایندگان بخش خصوصی نیز باید به دنبال ایجاد صدای واحد باشیم و مسئولیتی را که پذیرفته‌ایم فارغ از مناسبات داخلی یا گروهی و شخصی بر اساس منافع بلندمدت جامعه دنبال کنیم.

به اعتقاد شافعی تحقق این هدف در سایه یک اجماع فراگیر و گسترده میان فعالان اقتصادی و تشکلهای شدنی است و باید از هر آنچه منجر به تضاد منافع می‌شود، جلوگیری کرد و تفاوت دیدگاه‌ها را در خانواده‌اتاق ایران حل‌وفصل کرد و با اتخاذ یک دیدگاه واحد به مذاکره و رایزنی پرداخت. رئیس اتاق ایران همچنین از اقدامات انجام شده در وزارت کشور و شورای راهبردی تشکلهای اتاق ایران که موجب بهره‌وری تشکلهای و هدایت آنها به مسیر تعالی شده است، تشکر کرد.

نقش انکارنشدنی تشکلهای در تعامل اثربخش با دولت

نادر سیف معاون تشکلهای اتاق ایران نیز در ابتدای این همایش با بیان این موضوع که مهم‌ترین هدف برگزاری این نشست، توسعه و توانمندسازی تشکلهاست، گفت: تشکلهای اقتصادی به عنوان راهبران توسعه می‌توانند با کمک اعضای خود که عمدتاً بنگاههای کوچک و متوسط هستند، نقش موثری در گفتگوی اثربخش با دولت ایفا کنند. به اعتقاد سیف در شرایط فعلی، تشکلهای اقتصادی نقش حایز اهمیتی در برون‌رفت از مشکلات و همچنین افزایش تعامل با دولت دارند. او در ادامه افزود: تشکلهای اقتصادی به عنوان سرمایه اجتماعی هر کشور، نقش حایز اهمیتی در توسعه کشور ایفا می‌کنند. ضمن اینکه تشکلهای اقتصادی با ایجاد پیوند و تأکید بر عوامل فرهنگی نقش حایز اهمیتی در رشد شاخص سرمایه اجتماعی دارند.

توانمندسازی و نظارت بر تشکلهای محور فعالیت وزارت کشور است

عبدالرضا رحمانی فضلی وزیر کشور نیز در این همایش، پس از امضای تفاهت‌نامه همکاری با اتاق ایران در راستای ارتقای توان تولید و رشد سرمایه‌گذاری، در جمع فعالان بخش خصوصی گفت: حدود ۸ هزار تشکل ثبت شده در کشور وجود دارد که روزانه بر این تعداد افزوده می‌شود؛ اما مسئله این است که چقدر این تشکلهای راقبول داریم و به آن‌ها مسئولیت واگذار می‌کنیم؟ از طرفی تا چه اندازه این تشکلهای مسئولیت‌پذیرند و به جایگاه خود واقف‌اند؟ وزیر کشور با بیان این موضوع که تشکلهای در جایگاه خود قرار ندارند گفت: بخشی از این موضوع به عدم باور، عدم واگذاری مسئولیت و به فرهنگ جامعه برمی‌گردد. وزیر کشور با تأکید بر ضرورت مشارکت مردم در اداره کشور گفت: یکی از جبرهای اجتماعی استفاده از ظرفیت، توان و امکانات مردم است و اگر کسی غیر از این بخواهد، در میان حرکت چرخهای اجتماعی له خواهد شد. باید پذیرفت و باور کرد که حکومت‌ها بدون اتکا به مشارکت مردمی نمی‌توانند

کاری از پیش ببرند و کارآیی ندارند. رحمانی فضلی خطاب به رئیس اتاق ایران در مورد واگذاری اختیارات به تشکلهای اقتصادی گفت: حق گرفتنی است و باید حق خودتان را از ما بگیرید نه اینکه تنها از ما بخواهید. چون نفس همین خواستن اشتباه است. مجلس، شوراها و رئیس‌جمهور را شما و مردم انتخاب می‌کنید. مردم در انتخابات چقدر شکوه آفرینی می‌کنند اما وقتی می‌خواهیم کارها را به آنان واگذار کنیم به مشکل می‌خوریم.

وزیر کشور با اشاره به ساختار مدیریتی کشور گفت: متأسفانه ساختارهای کشور به‌خصوص پس از جنگ جهانی دوم با تمرکز همه امور در مرکز دنبال شده است و همان‌طور که رئیس اتاق ایران هم به آن اشاره کرد، وابستگی به درآمدهای نفتی باعث شد تا با مطرح‌شدن منافع، کسانی که قدرت امضا دارند و هزینه می‌کنند همه‌کاره کشور شوند و به بیانی نفت عامل چسبندگی منافع شد. به گفته وزیر کشور، هرچند قوانین نیز متناسب با همین ساختار نوشته شده است، اما این دو نتوانستند باهم حرکت کنند. به همین دلیل شاهد آن بودیم که تا سال ۱۳۵۷، یک نظام به شدت متمرکز وجود داشت و راهی برای حضور جدی مردم در این نظام در نظر گرفته نشده بود. در حالی که پس از انقلاب، شاهد تحولی عظیم در مشارکت مردمی بودیم. رحمانی فضلی در ادامه بیان کرد: به عقیده من دو تحول مهمی که پس از انقلاب رخ داد، تغییر در نظام سیاسی و امنیتی بود. در کنار این تغییرات اما نظام اداری ما تغییرات اساسی نکرده است. به اعتقاد رحمانی فضلی، خروجی این تغییر نکردن، عدم تعادل و عدم توازن است که در همه حوزه‌ها با آن مواجه هستیم. در این میان، در روند تمرکززدایی و گذر از تمرکز به عدم تمرکز، تشکلهای نقش واسطه را بازی می‌کنند. رحمانی فضلی با تأکید بر ضرورت نقش‌پذیری و مسئولیت‌پذیری تشکلهای بیان کرد: این نقش‌پذیری و مسئولیت‌پذیری باید از یک سو، هم از طرف قانون تأیید شود و از طرفی تشکلهای نیز به‌وسیله قانون برای نقشی که پذیرفته‌اند مجاب شود.

فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی، بانک اطلاعاتی ارزشمندی برای دستگاه‌های اجرایی است

محمد شریعتمداری، وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز طی سخنرانی در نخستین همایش ملی تشکل‌های اقتصادی گفت: رونمایی از فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی و ثبت اسامی ۲۰۰ تشکل اقتصادی در بانک اطلاعاتی، اقدام ارزشمندی است که از این پس دستگاه‌های اجرایی با مراجعه به این بانک اطلاعاتی می‌توانند از ظرفیت تشکل‌های اقتصادی بهره‌مند شوند. او در ادامه با تأکید بر ضرورت مشورت دولت با بخش خصوصی تأکید کرد: اگرچه دولت‌ها ممکن است در شرایط خاصی تصمیمات خلق الساعه بگیرند، اما باید اتاق ایران هم مورد مشورت قرار گیرد. در حال حاضر جلسه مهمی در اقتصاد نیست که از حضور رئیس اتاق ایران و دیگر نمایندگان بخش خصوصی بی‌بهره باشیم.

شریعتمداری با اشاره به تصمیم‌های جدید دولت در خصوص ارز بیان کرد: پس از ابلاغ بخشنامه جدید ارزی و الزام افرادی که پیش از ابلاغ این بخشنامه ثبت سفارش کرده اند به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ۴۲۰۰ تومانی با قیمت ارز آزاد، انتقادهایی مطرح شد. اما اگر این تصمیم هم گرفته نمی شد دولت متهم به کم‌کاری و بی‌توجهی به امکان کسب سود از سوی برخی می‌شد. به همین منظور اگر قرار باشد مابه‌التفاوت ارزی وصول شود، تدابیری می‌اندیشیم که به‌صورت قسطی این مابه‌التفاوت پرداخت شود و یا به شیوه دیگر از آنها حمایت می‌کنیم. او افزود: در مورد فهرست کالاهای گروه اول که فقط شامل مواد غذایی، دارو و تجهیزات و ملزومات مهم پزشکی می‌شود از ارز ۴۲۰۰ تومانی استفاده می‌کنیم. این امر باعث منطقی شدن تقاضای ثبت سفارش شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: بخش فراوانی از تقاضای ثبت سفارش به خاطر نرخ ارز دولتی بود که هیچ منطقی هم نداشت، پس در شرایط خاص اقتصادی ضرورت دارد که برخی کنترل‌ها را اعمال کنیم که چه‌بهره این کنترل‌ها از سوی تشکل باشد؛ بنابراین اگر بانک مرکزی

سیاست‌ها باشد. وزیر کشور با تأکید بر رویکرد مثبت وزارت کشور به تشکل‌ها گفت: تلاش این وزارتخانه از زمانی که بنده مسئولیت آن را عهده‌دار شدم این بود که مراحل اخذ مجوزها برای تشکل‌ها به‌سرعت انجام شود. علاوه بر این در تمام این مدت تلاش شد تا توانمندسازی تشکل‌ها و نظارت بر آن‌ها موردنظر باشد.

وزیر کشور با بیان این موضوع که وزارت کشور در حوزه اقتصادی عهده‌دار دو نقش هماهنگی و اجرایی است، افزود: در همین حوزه، وزارت کشور از شرایط موجود به‌خوبی آگاه است و با آگاهی از منابع و ظرفیت‌ها معتقدیم که جایگاه فعلی، آن جایگاهی نیست که باید داشته باشیم. رحمانی فضلی در پایان تأکید کرد: ظرفیت‌های وزارت کشور در دو حوزه گفته‌شده در اختیار فعالان اقتصادی است چون معتقدیم محوریت باید با فعالان و مشارکت مردم باشد. علاوه بر این با توجه به نارضایتی اقتصادی، سیاسی و اجتماعی که وجود دارد باید فعالان اقتصادی در همه حوزه‌ها از تولید گرفته تا حوزه‌های اجتماعی و امنیتی به دولت کمک کنند. وزیر کشور تصریح کرد: درخواست و مطالبه ما از تشکل‌های اقتصادی همین است که دید واحدی داشته باشند و شرایط اضطراری را درک کنند. ضمن اینکه با اعتماد به دولت، نظرات خودتان را از ارائه به این بخش دریغ نکنید. من شهادت می‌دهم که پاسخگوی شما فعالان در مسائل اقتصادی هستیم و به دغدغه‌هایتان در دولت توجه می‌شود.

مشارکت مردمی از ابتدای تصمیم‌گیری تا اجرای سیاست‌ها ضروری است

وزیر کشور با اشاره به سیاست‌های اخیر ارزی دولت بیان کرد: تصمیمی که در فروردین‌ماه امسال با هدف مدیریت بازار و همچنین بر اساس تحریم‌های پیش رو گرفته شد، در عمل با آنچه مدیریت شد، نتیجه‌ای عکس داد و منجر به این شد تا دولت سیاست‌های جدیدی را اتخاذ کند. رحمانی فضلی گفت: تأمین، تشخیص، تخصیص، مصرف و نظارت ۵ فرآیند مهم نظام ارزی کشور را تشکیل می‌دهند که در التهابات اخیر بازار شاهد وجود مشکلاتی در هریک از این فرایندها بودیم. برای مثال در بحث تأمین، کسانی که باید منابع ارزی را تأمین می‌کردند و در اختیار بانک مرکزی می‌گذاشتند کوتاهی کردند یا در حوزه تشخیص همان‌طور که اعلام شده بود برخی کالاها را بیش از ۱۰ برابر ثبت سفارش کردند. بر اساس همین تشخیص، فرآیند تخصیص هم دچار مشکل شد و در همان برهه هم دیدیم که نظارت دقیقی بر فرآیند توزیع کالاهایی که ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت کردند، نشد.

رحمانی فضلی با تأکید بر ضرورت اصلاح فرایندها تأکید کرد: در اجرای امور، تصمیم‌گیری، اجرا، پیگیری و نظارت مکمل هم هستند و اگر مردم پای هیچ‌کدام از این فرایندها نباشند و باور جمعی وجود نداشته باشد، یک دولت با هر قدرتی که داشته باشد، نمی‌تواند شاهد اجرای درست

بهبود مستمر محیط کسب و کار تصویب و شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی و کمیته ماده ۱۲ تشکیل شد و تدابیر لازم برای بالا بردن سطح ضمانت اجرایی این شورا و کمیته نیز اتخاذ شد. بر اساس اظهارات وی آنچه در این بین اهمیت دارد، رسیدگی به رتبه ایران در شاخص سهولت کسب و کار است که متأسفانه رتبه خوبی نداریم. به طور حتم یکی از مهم‌ترین اقدامات برای رسیدن به این هدف حذف بخشنامه‌ها و مقررات زائد است که برای این منظور می‌توانیم از کمک تشکلهای در شناسایی آنچه مخل کسب و کار است، استفاده کنیم.

فولادگر همچنین از اقدامات اخیر مجلس در بحث حمایت از توان داخلی خبر داد و گفت: قانونی در دست تصویب است که بر اساس آن اگر اجرای پروژه‌ای در داخل امکان‌پذیر باشد یا تجهیزاتی در داخل تولید می‌شود، گروه‌هایی که به این موارد نیاز دارند، باید به سراغ آنها بروند. البته در این رابطه توان و کیفیت کار نیز مدنظر خواهد بود. این نماینده مجلس ادامه داد: در این رابطه سامانه‌ای طراحی شده که همه پیمانکاران و شرکت‌ها باید خود را در آن معرفی کنند و از طرف دیگر شرکت‌های دیگر نیازهای خود را اعلام کنند. مسئولیت اداره این کار نیز به عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهد بود و وظیفه تشخیص و ارتباط این دو گروه با یکدیگر را دنبال می‌کند.

رسیدن به حق خود اینگونه تلاش کنند و سرانجام به نتیجه‌ای هم نرسند.

به باور این نماینده مجلس در هر سازمانی باید سه اصل مسئولیت، نوع اجرا و پاسخ‌گویی مدنظر باشد، البته هر سازمانی متناسب با حوزه فعالیت خود می‌تواند در هر سه مورد، سازوکاری را تعریف کند. وی در ادامه تأکید کرد: نیاز کشور به طور مثال به خوراک دام یا مواد غذایی مشخص است پس اینکه از افراد بخواهیم برای واردات در سامانه‌ای ثبت‌نام کنند و یا بوروکراسی را تا این حد افزایش دهیم، معنا ندارد. در حال حاضر هیچ‌کس پاسخگو نیست و هیچ منطقی برای تعیین این چارچوب‌ها وجود ندارد. به اعتقاد پزشک‌های برای اداره بهتر بازار باید از ظرفیت تشکلهای استفاده کرد. هر تشکلی در هر استان باید بازار صنف خود را مدیریت کند. بدین ترتیب در کنار مدیریت بهتر بازار، تشکلهای پاسخگوی وضعیت صنف و صنعت خود هستند و از طرفی شاهد تمرکز مسائل و چالش‌ها در استان تهران نیستیم.

تلاش مجلس برای افزایش حمایت از ظرفیت‌های تولید داخلی

در ادامه، غلامرضا فولادگر رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی مجلس با مروری بر اقدامات صورت گرفته در مورد ارتقای تشکلهای و حضور پررنگ‌تر بخش خصوصی در مجلس گفت: در این راستا، سیاست‌های اصل ۴۴ قانونی اساسی، قانون

ارزی را به کسی داده است، باید نظارت بر روی آن صورت می‌گرفت، اما واقعیت آن است که بیش از چند ۱۰ هزار کالا ارز دولتی در مرحله اول گرفتند که نمی‌توان همه آن‌ها را تعزیراتی کرد، اما اکنون که تعداد کالاها محدود است، نظارت تعزیری بر روی آن زیاد است.

بر اساس توضیحات محمد شریعتمداری پیشنهادهای ارائه شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص مشکلات تولیدکنندگانی که صادرکننده هم هستند و مواد اولیه وارد می‌کنند به کمیسیون ارزی بانک مرکزی که همان کمیته ماده ۱۲ است، ارائه شده تا مشکلات رسیدگی شود و این دسته از تولیدکنندگان بتوانند بدون بوروکراسی ارز حاصل از صادرات خود را استفاده کنند. در همین زمینه شریعتمداری بر نقش تشکلهای اقتصادی در نظردهی و مشورت وزارت صنعت، معدن و تجارت تأکید کرد تا بتوان از نظرات ارائه شده در کمیته ماده ۱۲ بهره برد.

هر تشکل وظیفه مدیریت صنف خود را به عهده بگیرد

مسعود پزشک‌های، نایب رئیس مجلس نیز با اشاره به نگاه‌های نادرستی که در اوایل انقلاب در مورد صاحبان کسب و کار وجود داشت، گفت: متأسفانه همین امروز هم شاهد وجود همان نگاه‌ها نسبت به سرمایه‌گذاران در کشور هستیم. تا زمانی که نتوانیم به صنعتگران و تجار بها دهیم، وضعیت کشور اصلاح نمی‌شود. وی با بیان اینکه توسعه اجتماعی در قالب سه شاخص مهم دنبال می‌شود، تصریح کرد: توانمندی اجتماعی، فردی و ساخت اداری، سه معیاری هستند که در تحقق توسعه اجتماعی باید دنبال شوند. از طرفی در این شرایط راهی جز بهره‌گیری از ظرفیت تشکلهای نداریم.

نایب رئیس مجلس در واکنش به اظهارات وزیر کشور مبنی بر اینکه بخش خصوصی باید بتواند حق خود را بگیرد، چراکه حق گرفتنی است، تصریح کرد: این نوع نگاه باید تغییر کند. حاکم موظف است حق هر فردی را به وی بدهد و زمینه‌ای را فراهم کند که صنعتگران بتوانند به فعالیت خود ادامه دهند. دلیلی ندارد که افراد برای

توافق برای توقف ثبت تشکلهای اقتصادی از سوی وزارت کشور

در ادامه این نشست فرصت به تشکلهای رسید تا مشکلات و ابهامات خود را با اعضای هیئت نظارت راهبردی تشکلهای اتاق ایران در میان بگذارند. فولادگر و مجتبی خسروتاج، رئیس سازمان توسعه تجارت نیز در این پنل حضور داشتند. حسین پیرمؤمن عضو هیئت رئیسه اتاق ایران طی سخنانی با اشاره به نقش تشکلهای بخش خصوصی در ادامه اقتصاد کشور گفت: دولت باید در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌ها نظر فعالان بخش خصوصی به ویژه تشکلهای را جویا شود. پیرمؤمن افزود: بی‌توجهی به نظر بخش خصوصی باز هزینه‌ای سیاست‌های اقتصادی کشور را افزایش می‌دهد و احتمال به نتیجه نرسیده برنامه‌ها را تقویت می‌کند.

حسین سلاح ورزی، نایب‌رئیس اتاق ایران نیز در خلال مباحث مطرح شده در این پنل، از تفاهم اتاق ایران با وزارت کشور در مورد توقف ثبت تشکلهای اقتصادی در وزارت کشور خبر داد و تصریح کرد: به موجب قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، وظیفه ساماندهی تشکلهای به عهده اتاق ایران گذاشته شده است. اما در این قانون، سایر مراجع ثبت تشکلهای مانند وزارت کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت کار از ثبت تشکلهای اقتصادی منع نشده‌اند. این بی‌توجهی در روند کار اتاق ایران اخلاف به وجود می‌آورد.

بنابراین اتاق توانسته است طی تفاهم با وزارت کشور، این دستگاه را در اجرای هرچه بهتر مواد قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار با خود همراه کند. وی همچنین در تأیید اظهارات نمایندگان تشکلهای اقتصادی از مفاد ماده ۵ بخشنامه ارزی جدید بانک مرکزی انتقاد کرد و گفت: پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ۴۲۰۰ تومانی ارز با نرخ آزاد از سوی افرادی که قبل از این بخشنامه ثبت سفارش کرده‌اند، غیرمنطقی و غیرکارشناسانه بوده و باید مورد بازنگری قرار گیرد.

فولادگر در واکنش به انتقادات مطرح شده نسبت به ماده ۵ بخشنامه جدید ارزی، ضمن همراهی با بخش خصوصی گفت: هنوز در مورد این مشکل فکری نشده و باید هرچه سریع‌تر برای حل آن تدبیری اندیشیده شود. مجتبی خسروتاج نیز این انتقادات را وارد دانست و تصریح کرد: دولت از دغدغه‌های بخش خصوصی آگاه بوده و به دنبال راهکاری برای آن است. در این رابطه تشکلهای و اتاق ایران باید با دولت هم‌فکری کنند و نظرات خود را در اختیار ما قرار دهند. وی در بخش دیگری از سخنان خود به لزوم حضور بین‌المللی تشکلهای اشاره کرد و گفت: سازمان توسعه تجارت آماده است تا مراکز بازاریابی را در کشورهای هدف ایجاد کرده و زمینه‌ساز حضور پررنگ بخش خصوصی در دیگر کشورها شود.

رئیس سازمان توسعه تجارت از نظارت شدید بر

ثبت سفارش کالاهای گروه اول به دلیل دریافت ارز دولتی خبر داد و گفت: این حد از نظارت در مورد سایر گروه‌های کالایی اتفاق نمی‌افتد. آن‌ها باید با نظارت سیستمی و بدون هیچ بوروکراسی خاصی، روند ثبت سفارش و واردات را دنبال کنند. محمدرضا انصاری، نایب‌رئیس اتاق ایران نیز طی سخنانی از بی‌توجهی دولت به جایگاه و نظرات مشورتی تشکلهای انتقاد و تصریح کرد: زمان دریافت نظرات بخش خصوصی قبل از اتخاذ تصمیم است. نمی‌شود هر وقت به مشکل برخورد کردیم به سراغ بخش خصوصی بیایم. دولت باید بهای بیشتری برای تشکلهای قائل باشد.

تقدیر از انجمن صنایع نساجی ایران

گفتنی است در این نشست از ۵ پیشکسوت در حوزه تشکلی و ۵ تشکل برتر در نخستین پروژه رتبه‌بندی تشکلهای تقدیر شد. علامیرمحمدصادقی رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی، محسن خلیلی عراقی رئیس انجمن لوازم خانگی ایران، حسین سلیمی رئیس انجمن سرمایه‌گذاری‌های خارجی، محمدحسن سلیمی فرد رئیس اتحادیه صادرکنندگان خشکبار و جلیل مغازم‌ای رئیس اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده‌های غذایی ایران ۵ پیشکسوت حوزه تشکلهای بودند.

علی بخشی رئیس سندیکای صنعت برق، رضا خیامیان رئیس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران محمدرضا انصاری رئیس انجمن صادرکنندگان خدمات فنی مهندسی، مصطفی خدایی رئیس انجمن شرکت‌های صنعت پخش ایران و محمود اسلامیان رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران نیز به عنوان ۵ تشکل برتر در نخستین پروژه رتبه‌بندی تشکلهای سراسر کشور تقدیر شدند.

همچنین در این مراسم، انجمن صنایع نساجی ایران نیز به عنوان یکی از تشکلهای برتر اتاق ایران در حوزه تأثیرگذاری بر سیاست‌ها اعلام شد و آقای دکتر علیمردان شیبانی به نیابت از انجمن، لوح تقدیر را دریافت کرد.

دکتر علیمردان شیبانی به نیابت از انجمن صنایع نساجی ایران در حال دریافت لوح تقدیر

پوشاک قاچاق، فشاری مضاعف بر تولید کنندگان

در دیدار هیئت مدیره اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک با هیئت رئیسه اتاق تهران مطرح شد

اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران، با حضور در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران، از قاچاق پوشاک به عنوان مشکل اصلی خود نام بردند. اعضای هیئت رئیسه اتاق تهران برابر سنت نه‌چندان دیرپای دیدار با اعضای تشکلهای بخش خصوصی به منظور تعامل مستقیم و شنیدن مشکلات حوزه‌های مختلف اقتصاد، در نشست هفتگی خود، میزبان اعضای هیئت مدیره اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک بودند. اعضای هیئت مدیره اتحادیه در این ملاقات، ظرفیت‌ها و دغدغه‌های فعالان صنعت پوشاک را برشمردند و خواهان رسیدگی اتاق تهران، به عنوان پارلمان بخش خصوصی پایتخت، به مشکلات این صنعت دیرینه و باسابقه شدند.

در این نشست، مهندس مهرداد زکی‌پور رییس اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک با اشاره به اینکه در این اتحادیه، ۲۰۳ عضو فعال در زمینه صنایع نساجی و پوشاک کشور، در زنجیره‌های تامین، تولید و توزیع محصولات مختلف فعالیت می‌کنند، یکی از مهم‌ترین مشکلات موجود در این حوزه که وضعیت این صنعت را به شدت تحت تاثیر قرار داده است را موضوع واردات قاچاق پوشاک دانست. او گفت: به‌رغم مذاکرات و پیگیری‌های انجام‌شده با مراجع ذیربط، ورود پوشاک قاچاق، علاوه بر سایر مشکلات اقتصادی این

تهران از برنامه‌های راهبردی و اساسی اتحادیه به ویژه در بخش تامین هزینه‌های طراحی سامانه مدیریت زنجیره تامین و پلت‌فرم مکان بازار مجازی صنایع نساجی و پوشاک ایران و دوره‌های آموزشی و پژوهشی مرتبط برای فعالان این رشته شدند. اعضای هیئت رئیسه اتاق تهران نیز با اشاره به سوابق درخشان و توانمندی‌های بالای فعالان این رشته تولیدی نسبت به توسعه تعاملات با تشکلهای و نیز حمایت از برنامه‌ها و فعالیت‌های تشکلهای چارچوب آیین‌نامه‌های مصوب اعلام آمادگی کرده و نقطه نظرات خود را در جهت گسترش ارتباطات و بهبود عملکرد این تشکل بیان کردند.

صنعت، باعث فشار مضاعف به تولیدکنندگان شده است. همچنین افزایش تعداد مناطق آزاد و ویژه در کشور و عدم نظارت کافی بر ورود کالا از این مناطق به سرزمین اصلی، تداوم حیات صنعت نساجی و پوشاک را با مخاطره جدی روبه‌رو کرده است. ایجاد برند نمایشگاهی «ایران مد»، برگزاری دوره‌های آموزشی و انجام پروژه‌های پژوهشی در کارخانجات، برگزاری همایش‌های و سمینارهای مرتبط برای آشنایی تولیدکنندگان داخلی و خارجی از جمله اقدامات اجرایی اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک بود که اعضای هیئت مدیره اتحادیه به تفصیل به آن پرداختند و خواستار حمایت‌های معنوی و مالی اتاق

ثبت سفارش ۲۵۰ میلیارد دلاری در ۴ ماهه ۱۹۷!

سهم ناچیز بخش تولید از تخصیص ارز

است کالاهای این گروه تغییر کنند. نکته قابل تامل در اینجاست که سال گذشته ثبت سفارش واردات با رقمی معادل ۴۰ میلیارد دلار گذشت. چطور در سال جاری با گرانی ارز این رقم در چهار ماه اخیر به گفته وزیر به رقمی معادل ۲۵۰ میلیارد دلار رسیده است؟! آیا در این ثبت سفارش‌ها نام و اثری از مواد اولیه، تجهیزات و ابزار تولید وجود دارد؟

نادیده گرفتن صنایع خرد

تمام راه‌های تخصیص ارز برای واردات کالا از سامانه نیما می‌گذرد. مراحل ثبت سفارش کالا و تخصیص ارز هم به این سامانه گره خورد زیرا ثبت سفارش با روش بدون انتقال ارز انجام نمی‌شود و بانک مرکزی تخصیص ارز را تنها از مسیر سامانه نیما و ارز اشخاص، قابل اقدام دانسته است. از آن زمان تاکنون، تمامی افرادی که دستی در واردات دارند و ثبت سفارش انجام داده‌اند، در انتظارند تا ارز لازم به آنها تخصیص داده شود. به گفته مسعود دانشمند رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و امارات، پیش از رونمایی از سامانه نیما هم تمام مراحل برای ثبت سفارش کالا به شکل مشابه امروز انجام می‌شد. تنها فرقی که شرایط امروز با دیروز کرده، این است که واحدهای کوچک و متوسطی که موفق به دریافت ارز مبادله‌ای نمی‌شدند، باید ارز مورد نیاز خود را از بازار آزاد تهیه می‌کردند. این در

این سال به ۴۷ میلیارد دلار و حجم کل واردات هم به ۵۴ میلیارد دلار رسیده بود. این در حالی است که محمد شریعتمداری وزیر صنعت، معدن و تجارت از تقاضای ثبت سفارش طی چهار ماه اخیر به ایسنا خبر داد و با تاکید بر اینکه این نسبت به دوره مشابه سال قبل ۳٫۵ برابر افزایش پیدا کرده و اگر فرض کنید که همه این ثبت سفارش‌های انجام شده را بخواهیم وارد کنیم به ۲۵۰ میلیارد دلار می‌رسد که قابل تصور نیست. این در حالی است که به گفته شریعتمداری یکی از خواسته‌های مردم که در انتخابات سال ۱۳۹۶ تاکید شد علاوه بر این که انتظار داشتند دولت کارآمدی بر سر کار بیاید، شفافیت و صداقت با مردم است که دولت دوازدهم باید این خواسته مردم را پاسخ دهد. از سوی دیگر مجتبی خسرو تاج، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به بسته جدید ارزی و کالاهایی که در آن به عنوان کالاهای اساسی مشمول دریافت ارز دولتی ۴۲۰۰ تومانی شده‌اند، نیز توضیح داد که پیش از ابلاغ بسته جدید ارزی حجم ثبت سفارش افزایش یافت و با سال گذشته فاصله بالایی داشت، اما پس از ابلاغ بسته جدید می‌توان گفت آمار ثبت سفارش روزانه مانند سال گذشته شده است و یکی دیگر از تفاوت‌های ثبت سفارش کارشناسی شدن آن بوده که بانک مرکزی تکلیف خود را می‌داند که باید ارز مورد نیاز را تخصیص دهد، البته ممکن

ثبت سفارش و واردات کالاهای غیرضروری با ارز دولتی داغ بزرگی بر دل صنعتگران گذاشت آن هم زمانی که با افزایش نرخ ارز و گرانی‌های پی در پی کلاه بزرگی را بر سر تولید گذاشتند که به موجب آن صنعت کشور به منظور تامین نهاده‌های تولید با مشکلات زیادی روبه‌رو شد. رفتار واردکنندگان نورچشمی که از ارز دولتی استفاده کردند نشان از نوعی شتابزدگی دارد، تعجیل در استفاده از فرصتی معتنم که از دیدگاه آنها نمی‌توانست پایدار باشد.

به راستی با وجود این همه رانت، مسئله مهم‌تر این است که ارزپاشی برای وارد کردن همه کالاهای، آن هم به قیمتی که آشکارا یارانه‌ای در خود دارد، بر چه منطقی استوار است؟ این سیاست با شعار حمایت از کالای ایرانی چه قرابتی دارد؟ البته دولتی‌ها گفته‌اند تصمیم دارند با افزایش تعرفه‌های گمرکی، رقابت‌پذیری تولیدات داخلی را افزایش دهند، اما می‌دانیم که افزایش معنی‌دار تعرفه‌ها، حاشیه سود قاچاق را افزایش می‌دهد و مبارزه با واردات غیرقانونی را دشوارتر از قبل می‌کند. علاوه بر اینها، واقعیت این است که سیاست جدید ارزی برخی مشکلات، به‌ویژه در حوزه تولید را نادیده گرفته است.

این در حالی است که آمارهای رسمی از کارنامه تجارت خارجی ایران در سال ۹۶ نشان می‌دهد حجم کل صادرات در

مواد اولیه تولید از پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز مستثنی شود
رییس اتاق ایران با ارسال نامه‌هایی به معاون اول و معاون اقتصادی رییس‌جمهور درخواست کرد کالاهای مواد اولیه تولیدی و واحدهای تجاری دارای قرارداد معتبر با واحدهای تولیدی از مصوبه پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز مستثنی شوند. غلامحسین شافعی، رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در نامه‌های جداگانه به اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس‌جمهور و محمد نهاوندیان، معاون اقتصادی رییس‌جمهور، درخواست کرد کالاهای مواد اولیه تولیدی و نیز واحدهای تجاری دارای قرارداد معتبر با واحدهای تولیدی، از بند ۵ مصوبه هیأت وزیران مبنی بر پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز دولتی و نرخ ارز بازار مستثنی شوند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در راستای ساماندهی بازار ارز و مسائل مربوط به آن، پیشنهادهایی را برای تصمیم‌گیری به هیأت وزیران ارائه کرد که در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۴ هیأت وزیران به تصویب رسید.

سیستم ثانویه ارز صورت می‌گیرد گفت: با توجه به اظهارات وزیر صنعت مبنی بر رقم ثبت سفارش کالای وارداتی هنوز نمی‌توانیم به رقم اصلی و واقعی برسیم چراکه که این ثبت، سفارش اولیه است و تا زمان تخصیص ارز فاصله دارد. مقیمی در ادامه یادآور شد: اکنون نیاز به تثبیت نرخ ارز است و برای چرخاندن چرخ‌های تولید نیاز به واردات مواد اولیه و ابزار آلات مورد نیاز بخش صنعت است. عضو هیأت‌ریسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران با اشاره به اینکه فعالان اقتصادی هر روز در سامانه نیما با افزایش و یا کاهش نرخ ارز روبه‌رو می‌شوند تاکید کرد: زمانی که برای ارائه یک نرخ از سوی دولت تزلزل باشد نمی‌توان خیلی امیدوار به توسعه و سرپا نگه داشتن تولید کشور بود. وی با طرح پرسش از چگونگی تعیین نرخ دلار مرجع و چرایی عدم تثبیت این نرخ گفت: فعالان اقتصادی و تولیدگران و صنعتگران در تقابل با دولت نیستند اما گلایه دارند که چرا در چنین تصمیم‌گیری‌ها، نظر بخش خصوصی گرفته نمی‌شود.

حالی است که صنعت کشور باید به دست صنایع کوچک و متوسط که آسیب‌پذیری کمتری نسبت به صنایع بزرگ در برابر فشارهای تحریم دارند بچرخد. دانشمند در گفتگو با «جهان صنعت» ادامه داد: با عدم تخصیص ارز مناسب به واردکنندگان خرد باید فاتحه تولید را خواند، چراکه به‌طور زنجیره‌ای با کاهش فعالیت واحدهای صنعتی کوچک و متوسط دیگر نمی‌توان به دنبال افزایش اشتغال‌زایی و همچنین توسعه اقتصادی کشور رفت. دانشمند ادامه داد: واردکنندگان خرد نیز برای ادامه فعالیت‌های صنعتی خود نیازمند ارز هستند ولی طی چند ماه گذشته که این سامانه مشغول به کار شده ارزی به آنها تخصیص نیافته است. به اینها که واحدهای کوچک و متوسط صنعتی هستند، ارز نداده‌اند. آنان مجبورند برای واردات کالا از ارز ۸ هزار و ۲۰۰ تومانی استفاده کنند که به دلیل عدم نقدینگی هیچ‌گاه نمی‌توانند این واردات را انجام دهند.

به گفته این عضو اتاق بازرگانی مشکلات ارزی به‌تدریج روی میز بانک مرکزی می‌رود و بانک مرکزی باید آنها را به‌تدریج حل کند. اکنون مسئله واردکنندگان کوچک است که باید برای آنها تدبیری اندیشید. وی اضافه کرد: در حال حاضر اولویت دولت برای تخصیص ارز مربوط به کالاهای اساسی و صنایع بزرگ است در نتیجه صنایع کوچک و متوسط که بخشی از اشتغال را تامین می‌کنند، دچار مشکل هستند.

دولت در تقابل با تولید

سیده‌فاطمه مقیمی، عضو هیأت‌ریسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در گفتگو با «جهان‌صنعت» با اشاره به اینکه اکنون طبق سیاست‌های ارزی دولت واردات در مقابل صادرات در

کم توجهی به بهره‌وری، فاجعه‌ای دنباله‌دار

سه‌م بهره‌وری در رشد اقتصادی در پانزدهمین سال متوالی صفر درصد اعلام شد

امیر مهرزاد

بر اساس اسناد بالادستی و برنامه‌های ۵ ساله توسعه‌ای، قرار بود سه‌م بهره‌وری در رشد اقتصاد کشور به ۳۰ درصد برسد. با این حال، چند روز پیش رئیس مرکز ملی بهره‌وری اعلام کرد این سه‌م در ۱۵ سال گذشته صفر درصد بوده است. این موضوع در حالی مطرح شد که بسیاری از فعالان اقتصادی و صنعتی به وضعیت بهره‌وری در ایران انتقاد دارند اما کوچکترین رشدی در آمارهای سالانه وجود نداشته است.

با این حال، نظرهایی که در زمینه بهره‌وری مطرح می‌شود متفاوت است؛ برخی معتقدند سازمان‌ها و نهادهای فعال در این زمینه کم‌کاری کرده‌اند، برخی بر این باورند که تعریف بهره‌وری در ایران باید تغییر کند و برخی معتقدند فرهنگ توسعه و افزایش بهره‌وری باید رشد کند. با وجود این، سه‌م صفر درصدی شاخص بهره‌وری در رشد اقتصادی مشخص است و تمام سازمان‌های مسئول در این حوزه باید مشکلات را برطرف کنند.

به گزارش روابط عمومی مرکز ملی بهره‌وری؛ علی‌اکبر اولیا، رئیس سازمان ملی بهره‌وری ایران با بیان اینکه گزارش‌ها نشان می‌دهد در ۱۵ سال گذشته با وجود تدوین برنامه‌های ۵ ساله توسعه‌ای سه‌م بهره‌وری در رشد اقتصادی

صفر درصد بوده است، گفت: قرار بود بر اساس برنامه‌های مختلف توسعه‌ای حدود ۳۰ درصد از رشد اقتصادی از محل بهره‌وری باشد. وی ادامه داد: باید از صنعتگران و تولیدکنندگان داخلی حمایت کنیم و در صنعت کلان و خرد کشور نیازمند بهره‌وری هستیم. در این راستا، هماهنگی‌هایی با معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در حوزه نوآوری مد نظر قرار گرفته است تا بتوانیم وجه نوآوری را در بهبود کیفیت اعمال کنیم و در جبهه‌ای وسیع به مقوله بهره‌وری بپردازیم.

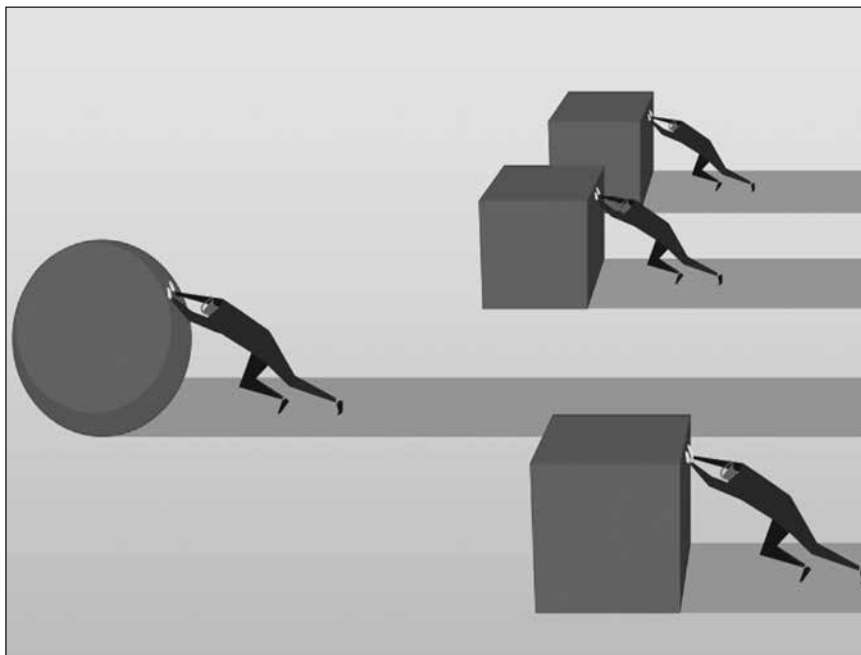
وی با بیان اینکه موضوع کیفیت باید با استفاده از حداقل منابع، نرخ پایین و نوآوری و فناوری در دستور کار قرار گیرد، خاطرنشان کرد: بهره‌وری و کیفیت به منظور رقابتی شدن فضا یک نیاز است و وجود استاندارد کیفیت نقطه آغازین راه به شمار می‌آید. رئیس سازمان ملی بهره‌وری ایران ادامه داد: مصیبت‌هایی که به مردم از نبود کیفیت کالا و خدمات وارد می‌شود مسئله بسیار مهمی است و متأسفانه نهادهای برای درجه‌بندی کیفیت به منظور معرفی برندهای برتر با نرخ تمام‌شده پایین‌تر به مردم وجود ندارد.

وضعیت بهره‌وری فاجعه است

سید عبدالوهاب سهل‌آبادی، رئیس خانه

صنعت و معدن درباره بهره‌وری در کشور به «گسترش صنعت» گفت: وضعیت کشور در این شاخص فاجعه است. چندین سال است که تاثیر بهره‌وری در رشد اقتصادی کشور صفر درصد اعلام می‌شود.

سهل‌آبادی با بیان اینکه متأسفانه کارکرد مشخصی برای نهادها در ارتباط با بهره‌وری تعریف نشده است، گفت: باید برای این شاخص برنامه مشخصی در نظر گرفته شود. در برنامه‌های ۵ ساله توسعه در کشور هر بار اهدافی برای رشد بهره‌وری در نظر گرفته می‌شود اما متأسفانه کسی راهکاری برای آن ندارد. شرایط موجود توان تولیدکننده، نیروی کار و سرمایه را از بین می‌برد. سه‌م صفر درصدی بهره‌وری در رشد اقتصادی یعنی کشور در هر ۳ حوزه با مشکل روبه‌رو است. وی افزود: بهره‌وری سرمایه برعهده حاکمیت، بهره‌وری نیروی کار بر دوش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بهره‌وری کارآفرین هم برعهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است. البته باید در نظر داشت که این تقسیم‌بندی در قانون وجود ندارد اما متولی هر کدام از این بخش‌ها مشخص است. در سال‌های گذشته که بهره‌وری صفر درصد بوده است نشان می‌دهد که در تمام این حوزه‌ها با مشکلات جدی

روبه‌رو هستیم. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه متأسفانه فقط در تلاش هستیم تا چرخ کارخانه‌ها بگردد و کسانی که در جریان تولید حضور دارند، بهره‌مند شوند، گفت: تا زمانی که نگاه توسعه‌ای در کشور ایجاد نشود، نمی‌توان توقع رشد بهره‌وری داشت.

فعالیت‌های نقطه‌ای و بهره‌وری پایین

سید حمید کلانتری، معاون تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره وضعیت بهره‌وری در کشور گفت: پرسش‌های اساسی این است که چرا با وجود تأکیدات مختلف در طول سال‌های گذشته شاهد ارتقای کیفیت نبوده‌ایم؟ چه کسی مقصر است؟ چه کسی کوتاهی کرده است؟ چرا از پیشرفت‌های لازم برخوردار نمی‌شویم؟ چرا برخی تولیدات کیفیت لازم را ندارند؟ چرا مردم به کالای ایرانی کمتر اقبال نشان می‌دهند؟ چرا مردم ما غرب‌زده هستند و تولیدات خارجی آنها را بیشتر راضی نگه می‌دارد؟ چرا خودروسازی روند کیفی مطلوبی در دوره زمانی طولانی نداشته است؟ وی ادامه داد: پاسخ این پرسش‌ها را باید در این مسئله جست‌وجو کنیم که بهره‌وری و کیفیت در کشور گسترده نشده و تلاش‌ها نقطه‌ای و محدود است. متأسفانه فعالیت‌ها به صورت موردی مدنظر قرار می‌گیرد اما فضای عمومی به سمت بهبود کیفیت پیش نرفته چراکه اگر این‌گونه بود باید شرایط اقتصادی فعلی کشور در نقطه مطلوب‌تری قرار داشت. کلانتری با اشاره به اینکه نظام اثربخشی در کشور برای ارتقای کیفیت وجود ندارد، گفت: متأسفانه بین بهترین و بدترین کارمند در نظام اداری که ۳ تا ۴ میلیون کارمند دارد، تفاوتی نیست و همین مسئله موجب می‌شود که شاهد رشد و ارتقای کیفیت نباشیم.

تنظیم سند بالادستی

محسن کوهکن، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی درباره وضعیت شاخص بهره‌وری در سال‌های گذشته گفت: وضعیت این شاخص تأسف‌بار است و دولت باید برای آن فکری کند. یکی از دلایلی که بهره‌وری در رشد اقتصادی کشور سهمی ندارد این است که سالی ۳ یا ۴ بار به مناسبت‌های مختلف یاد شاخص بهره‌وری افتادیم و بعد دوباره فراموش شده است.

کوهکن با بیان اینکه بهره‌وری باید سهم مشخصی از اقتصاد کشور داشته باشد، گفت: برخی از آمار و ارقام نشان می‌دهد که تعریف بهره‌وری هم در کشور مشکلاتی دارد. بهره‌وری متشکل از چند شاخص است و شیوه محاسبه معینی دارد. با این حال، مشکل این است که سهم بهره‌وری در رشد اقتصادی مشخص نیست. وی با انتقاد از مراکزی که در این زمینه فعالیت می‌کنند، توضیح داد: اگر سازمان‌های دخیل در این امر معتقدند بخش دولتی بهره‌وری پایینی

دارد، چرا این سازمان‌ها به طور دولتی اداره می‌شوند؟ کوهکن افزود: ابتدا باید بهره‌وری تمام سازمان و نهادهایی که با عنوان بهره‌وری بودجه دریافت می‌کنند محاسبه شود. اگر قرار است یک نهاد یا یک سازمان بهره‌وری کل کشور را مشخص کند، چرا نباید بهره‌وری آن مشخص باشد؟

این عضو کمیسیون صنایع و معادن با بیان اینکه رشد بهره‌وری در کشور نیازمند تغییرات زیرساختی در کشور است، توضیح داد: تمام افرادی که در ایران کار می‌کنند، مدیران، مسئولان و به طور کلی همه ایرانیان برای رشد بهره‌وری باید تلاش کنند. بهره‌وری یکی از شاخص‌هایی است که فرهنگ توسعه در آن نقش دارد. بر این اساس، نمی‌توان بر مبنای یک‌سری فرمول بهره‌وری را در کشور رشد داد و سهم آن را در رشد اقتصادی اضافه کرد. کشور در این زمینه باید فعالیت‌های بیشتری کند. می‌توان در حوزه بهره‌وری مانند بسیاری دیگر از حوزه‌ها سند بالادستی تنظیم کرد تا کشور بر آن مبنای حرکت کند.

چرا مشکلات اقتصادی ایران حل نمی‌شوند؟

این روزها مشکلات اقتصادی تا حدود زیادی موجب ایجاد ناهنجاری‌های مختلف در سطح کشور شده است و حتی بعضا کار به اعتراضات خیابانی کشیده است و اگر نخواهیم بگوییم ایران در وضعیت فعلی به ندرت در کشور اما مشابه وضعیت فعلی به ندرت در کشور اتفاق افتاده است؛ لذا بدون شک سوال بزرگ در خصوص اقتصاد ایران این است که مشکل کشور کجا است که ۴۰ سال است دولت‌های بسیاری با کارشناسان بسیار آمدند و رفتند، اما نتوانسته‌اند آن‌ها را رفع کند؟

چهل سال است که بحث اول در کشور مسئله اقتصاد و معیشت مردم است، اما تا به امروز نه تنها این مشکلات کاهش پیدا نکرده بلکه در برخی برهه‌های زمانی مانند ماه‌های اخیر به شکل عجیبی گسترش پیدا کرده و بیش از پیش دغدغه آحاد ملت شده است. هربار هم مسئولان با بیان اینکه به خوبی می‌دانند مشکل از کجا است و برای آن راه حل‌هایی دارند به پشت تریبون رفته اند، اما همچنان این معضلات به حیات خود ادامه می‌دهند. اما مشکل دقیقا کجاست؟ چرا با وجود اینکه دولت‌ها با برنامه‌های مختلف و راهکارهای خود نتوانسته‌اند آن‌ها را ریشه کن یا حداقل کاهش دهند؟ چرا جمهوری اسلامی با وجود منابع مختلف و ظرفیت‌های بسیار از جمله نفت و پتانسیل بالای جذب توریست و... نتوانسته حتی مانند برخی کشورهای همسایه رشد اقتصادی قابل قبولی داشته باشد؟

سایه نفرین نفت

در همین خصوص جعفر خیرخواهان اقتصاددان اظهار کرد: «ما یک کشوری

هستیم که مقادیر زیادی نفت داریم و قرار بر این بود که این به نفعمان باشد، اما به گونه‌ای عمل کردیم که جز ضرر و آسیب برای ما هیچ چیز نداشت. زیرا این رانت نفت تا جایی پیش رفت که روی همه مسائل سایه انداخت و آسیب‌های بسیاری به اقتصاد کشور وارد کرد. یعنی رسماً نفت برای ما یک نفرینی شد که هنوز گریبانگیر ما است. زیرا شما فرض کنیم ناگهان یک حجم عظیمی از درآمد نصیب کشور شد که هیچ زحمت خاصی برای آن کشیده نشده است و این موجب شد که دولت‌های ایران دچار این توهم شوند که می‌توانند با این پول همه کارها را انجام دهند.» وی ادامه داد: «لذا در تصمیم‌گیری ما به شدت ساده‌اندیش شدیم و فکر کردیم هر مشکلی که در کشور داریم را می‌توانیم با این پول حل و فصل کنیم. از طرف دیگر بعضا این پول در سطح جامعه در اختیار افرادی قرار گرفت که آن‌ها را هم دچار توهم و تنبلی کرد. آن‌ها وقتی دیدند بدون هیچ خلاقیت و مشکلی می‌توانند پول عظیمی به دست بیاورند، به ادامه این روند عادت کردند و کم‌کم این ماجرا به تمام سطوح جامعه منتقل شد. ضمن اینکه، چون تنها بخشی از جامعه از این درآمد استفاده می‌کنند، موجب شد که یک خشم و غضب فروخورده میان بخش دیگر جامعه که از این پول استفاده نمی‌کند، ایجاد شود و حالا همه دولت‌ها و کلیت نظام را مقصر می‌دانند.» او افزود: «از سوی دیگر نفت موجب شد که کشور و دولت‌ها مسئله مالیات را که می‌تواند کمک بسیاری به کشور و افزایش درآمد کند نادیده بگیرند. به همین دلیل حالا می‌بینیم با وجود اینکه حدود چهل سال از

انقلاب اسلامی می‌گذرد ما همچنان نظام مالیاتی‌مان ضعف‌های جدی دارد و بسیاری از پرداخت مالیات فرار می‌کنند.

نمونه جدید آن را در مسئله پزشکان دیدیم که برخی از آن‌ها با وجود اینکه درآمدهای بسیار بالایی دارند، اما به روش‌های مختلف تلاش می‌کنند که مالیات خود را پرداخت نکنند. پزشکان صرفاً یک نمونه هستند و ما فرارهای مالیاتی بسیاری در کشور داریم و این نتیجه بی‌توجهی به نظام مالیاتی به دلیل تمرکز بیش از حد به نفت است.» این کارشناس مسائل اقتصادی تصریح کرد: «این‌ها تنها بخشی از تأثیرات تمرکز بیش از حد و غیرمنطقی به نفت است. به همین دلیل است که می‌گوییم نفت برای ایران مانند یک هیولای بزرگ است که حالا مشغول بلعیدن ایران است و ما باید از آن نجات پیدا کنیم. شاید یکی از کشورهایی که می‌تواند الگوی مناسبی برای ایران به حساب بیاید، نروژ است. آن‌ها زمانی که متوجه شدند چاه‌های نفتی دارند سریعاً به سراغ آن‌ها نرفتند و آن‌ها را باز نکردند. نروژی‌ها تا مدت‌ها به بررسی و تحقیق پرداختند و راه‌هایی پیدا کردند که نفت به عنوان یک مسئله کمکی مورد استفاده قرار بگیرد. نخستین اقدام آن‌ها این بود که پول نفت را به هیچ عنوان وارد بودجه نکردند و صندوقی تاسیس کردند که پول نفت به آنجا می‌رفت تا برای نسل‌های آینده ذخیره شود. زیرا می‌دانستند که این نفت دائمی نیست و حالا سرمایه این صندوق از هزار میلیارد دلار هم فراتر رفته است.»

وی اظهار کرد: «اما ایران این کار را نکرد و تمام تمرکز دولت‌ها بر روی درآمد نفت

بود و هیچ وقت تلاش نکردیم این وابستگی به رانت نفت را کاهش یا از بین ببریم. البته همه در حد صحبت بارها گفته اند که این وابستگی باید کم شود، اما واقعیت این است که هیچ تلاش خاصی صورت نگرفته است؛ بنابراین به عقیده من تا زمانی که ما وابستگی به نفت مان بالا باشد همه اقتصاد کشور تحت تاثیر آن قرار می گیرد و ما مداوم با مشکلات ریز و درشت اقتصادی دست به گریبان هستیم.» خیرخواهان در پایان تاکید کرد: «نفت دقیقا منشا اکثر مشکلات عمده کشور است و دولت اگر می خواهد مشکلات کشور را حل کند، باید به دنبال راهکاری برای کاهش چشمگیر وابستگی به نفت باشد و از طرف دیگر نظام مالیاتی کشور را بهبود و تقویت کند. اینگونه درآمدهای کشور افزایش پیدا می کند و از این طریق عمده مشکلات ما نیز رفع می شود. زیرا در چنین حالتی هدفمند و اصولی درآمدها را هزینه می کنیم و به دنبال تولید، صادرات و... می رویم و در مقابل اشتغال زایی نیز انجام می شود. اگر قبول داشته باشیم که ما یکی از مشکلات عمده کشور نرخ بیکاری، کاهش تولید است و این ها خود موجب سلسله مشکلات دیگر می شود، بنابراین با توجه به مسائلی که اشاره کردم، این ها را تا حدود زیادی رفع خواهیم کرد.»

مدیریت سنتی نمی تواند مشکلات را حل کند

همچنین مهدی پازوکی دیگر تحلیلگر مسائل اقتصادی در گفتگو با فرارو اظهار کرد: «من اعتقاد قلبی دارم که اگر با مشکلات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جامعه برخورد علمی و کارشناسی انجام دهیم، قطعاً موفق خواهیم بود و بر مشکلات فائق خواهیم آمد. نمونه آن هم تجربه جهانی است. یعنی کشورهایی که مشکلات اقتصادیشان را بیان کردند و بر اساس آن تحقیقات خود را آغاز کردند و راهکارهای علمی برای آن پیدا کردند، تا امروز موفق بودند و ما هم

باید این مسئله را الگوی خودمان قرار دهیم. یعنی باید در نخستین گام به مشکلات کشور اعتراف کنیم و اجازه دهیم مردم هم بدانند که مسئولان در جریان مشکلات هستند و نگاه واقع بینانه ای به آن دارند.» او ادامه داد: «ما در کشور یک نظام کارشناسی داریم که وظیفه این نظام شناسایی و بررسی و ارائه راهکار برای مشکلات موجود کشور است که باید با توجه به واقعیت ها و تجربه جهانی عمل کند. از سوی دیگر یک نظام تصمیم گیر داریم که وقتی موفق است که براساس آموزه های نظام تصمیم ساز، عمل کند. مشکلی که ما در ایران داریم این است مسئولان در هر دو نظام به دنبال این هستند که مشکلات را حل کنند و تصمیماتی اتخاذ کنند، اما نمی خواهند این تصمیمات هزینه ای برای آن ها داشته باشد. یعنی یک نگاه غیرواقعی و غیرمنطقی به مسائل دارند. در حالی که طبق یک ضرب المثل غربی وقتی می خواهیم نیمرو درست کنیم باید چند تخم مرغ را بشکنیم. یعنی باید در ازای تصمیمات درست هم مسئولیت پذیر باشیم و هم حاضر باشیم هزینه پرداخت کنیم.» وی افزود: «از سوی دیگر یک اتفاق عجیبی که در ایران رخ داده این است که سیاست خارجی ما در خدمت توسعه اقتصادی و منافع اقتصادی کشور نیست. به همین دلیل است که الان برخی کشورهای منطقه این روزها با بلیت ایران بازی می کنند. منظور من این نیست که مدیریت داخلی ما مشکلی ندارد. اتفاقاً بر این باور هستم که ۸۰ درصد مشکلات ایران مربوط به مسائل داخلی است و ۲۰ درصد تحت تاثیر مسائل بین المللی ایجاد شده است، اما این ۲۰ درصد بسیار قدرتمند و تاثیرگذارتر است. زیرا چه ما خوشمان بیاید چه بدمان بیاید، ۶۲ درصد از مبادلات جهان با دلار ایالات متحده آمریکا انجام می شود. علاوه بر این چه ما خوشمان بیاید و چه خوشمان نیاید باید قبول کنیم که ۲۵ درصد از تولید ناخالص دنیا را آمریکا تولید می کند و

قدرت اول اقتصادی جهان است.» این اقتصاددان اظهار کرد: «حالا این سوال پرسیده می شود که چرا کشورهایی که شرکای تجاری ما هستند مثل چین، روسیه و ترکیه با وجود اختلافات ریز و درشت با آمریکا در ارتباط هستند؟ جواب واضحش این است که منافع آن ها اقتضا می کند که این رابطه وجود داشته باشد. این همان مسئله ای است که ما نادیده می گیریم. بحث من این نیست که ما باید نوکر آمریکا شویم، صحبت من این است که ما باید تا جایی که منافعمان تامین می شود با کشورهای دیگر ارتباط داشته باشیم و باور کنیم که دنیا، دنیایی بده و بستان است. به عنوان مثال همین عراق که همسایه و دوست ما است الان ببینید اعلام کرده با دلار آمریکا با ایران معامله نمی کند. زیرا منافعشان اینگونه اقتضا می کند که از آمریکا تبعیت و حمایت کند. مگر غیر از این است که همین اتفاق درباره چین هم افتاد؟ رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین می گفت: در زمان تحریم ها، چینی ها حتی حاضر نبودند کالاهای مورد نیاز و درخواست ما را در ازای نفت به ما بدهند می گفتند کالایی که خودشان می خواهند می دهند.» پازوکی در پایان گفت: «بنابراین ما باید یاد بگیریم که سیاست خارجی می بایست در خدمت توسعه اقتصادی باشد و از سوی دیگر با مسائل باید برخورد علمی و کارشناسی کنیم. چرا ما از کشورهای دیگر مانند سنگاپور و مالزی و آذربایجان و امارات و... همچنان عقب تر هستیم و مشکلات اقتصادی بیشتری داریم؟ مگر قرار نبود طبق سند چشم انداز ۱۴۰۴ ما بهترین کشور در آسیا باشیم؟ چه اتفاقی افتاد؟ چرا هنوز مدام مشکلات جدید به وجود می آید؟ جوابش این است که ما هیچ گاه با مسائل و مشکلاتمان با روش های علمی و کارشناسی برخورد نکردیم و همیشه احساسات بر تصمیماتمان حاکم بوده است. ما باید به این نتیجه برسیم که نمی توانیم در دنیای امروز با مدیریت سنتی توسعه کشور را رقم بزنیم.»

فعالان بخش خصوصی پاسخ می‌دهند:

بنگاه‌های کوچک و متوسط، ناجی اقتصاد در دوران تحریم‌ها می‌شوند؟

بنگاه‌های کوچک و متوسط یا SMEها، با توجه به اعمال تحریم‌های آمریکا علیه ایران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین راهکارهای مقابله با تحریم‌های جدید مورد توجه قرار گرفته‌اند. تلاش برای حضور بنگاه‌های کوچک و متوسط اروپایی در ایران به‌جای شرکت‌های بزرگ آغاز شده است اما فعالان اقتصادی بر این باورند که زیرساخت‌ها برای همکاری با این بنگاه‌ها آماده نیست. بازگشت مجدد تحریم‌ها و هراس سرمایه‌گذاران خارجی از تهدیدهای آمریکا، مسئولان و فعالان اقتصادی را به تکاپو انداخته تا به دنبال راه‌های جایگزین برای مواجهه با تحریم‌ها باشند. در این میان SMEها یا بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط اروپایی برای تدام همکاری با شرکت‌های ایرانی بسیار مورد توجه قرار گرفته‌اند.

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشور که در سی‌وهفتمین نشست هیئت نمایندگان اتاق ایران حضور یافته بود، در پاسخ به نگرانی‌های فعالان اقتصادی از آینده روابط اقتصادی با توجه به خروج آمریکا از برجام، از تشکیل هسته‌ای از شرکت‌های کوچک و متوسط اروپایی که قادر به همکاری با طرف‌های ایرانی هستند خبر داد و تأکید کرد: «در همکاری با اروپا شرکت‌های کوچک و متوسط جایگزین شرکت‌های بزرگ خواهند شد.» غلامحسین شافعی رئیس اتاق ایران هم که ماه گذشته به فرانسه سفر کرده بود،

در دیدار با فعالان اقتصادی اروپایی بر توسعه و گسترش همکاری‌های میان شرکت‌های کوچک و متوسط اروپایی با شرکت‌های ایرانی تأکید کرد. «پایگاه خبری اتاق ایران» در گفتگو با فعالان اقتصادی، نظرات آن‌ها را در خصوص شرایط بنگاه‌های کوچک و متوسط داخلی و نقش آن‌ها در تقویت روابط اقتصادی جویا شده است. به اعتقاد این فعالان اقتصادی، بنگاه‌های کوچک و متوسط با وجود نقشی که در اقتصاد کشور ایفا می‌کنند اما در سیاست‌گذاری‌های دولتی همیشه مورد غفلت قرار گرفته‌اند و باید زیرساخت‌های توسعه این بنگاه‌ها هرچه سریع‌تر فراهم شود.

از بنگاه‌های کوچک و متوسط حمایت نمی‌شود

محمد لاهوتی رئیس کنفدراسیون صادرات می‌گوید: تقویت زیرساخت‌های بنگاه‌های کوچک و متوسط موضوعی بود که از ابتدای دولت یازدهم به دنبال تحقق آن بودیم. متأسفانه زمانی که مانعی بر سر روابط اقتصادی نیست، دولت‌ها بنگاه‌های کوچک و متوسط و همچنین بخش خصوصی را که بیشترین سهم در اقتصاد کشور دارند، نادیده می‌گیرند. در این شرایط توجه به صنایعی مانند خودرو یا پتروشیمی معطوف است که اتفاقاً در دوران تحریم‌ها آسیب‌پذیرتر از دیگر صنایع هستند.

عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران با تأکید بر ظرفیت بنگاه‌های کوچک و متوسط داخلی در صنایعی مانند کفش، سنگ‌های زینتی و ساختمان، کاشی، لوازم خانگی و چرم تصریح می‌کند: ۸۰ درصد اقتصاد کشور دولتی است و همیشه سهم ۲۰ درصدی بخش خصوصی واقعی تحت تأثیر فضای این ۸۰ درصد قرار دارد. متأسفانه دولت هم به‌رغم شعارهایی که داده اما در سیاست‌گذاری خود از بنگاه‌های کوچک و متوسط حمایتی نکرده است. دلیل هم این است که دولت بخش دولتی و خصولتی را بزرگ دیده و این تصور را دارد که به‌وسیله این شرکت‌ها می‌تواند به اهداف خود برسد. در صورتی که در کشورهای پیشرفته مثل ایتالیا، این SMEها هستند که اقتصاد کشور را می‌چرخانند.

لاهورتی در پاسخ به این سوال که شرایط همکاری بنگاه‌های کوچک و متوسط اروپایی با SMEهای داخلی در دوران تحریم‌ها به چه شکل خواهد بود، توضیح می‌دهد: در همکاری با شرکت‌های اروپایی باید اول از همه بپذیریم که شرکت‌های اروپایی، شرکت‌های خصوصی هستند که از دولت‌ها دستور نمی‌گیرند و از طرفی دولت آن‌ها هم کاملاً مغایر با مفهوم دولتی در ایران است که می‌تواند یک‌شبه تصمیم بگیرد و اجرا کند. بنابراین شرکت‌های کوچک‌مقیاس اروپایی به صورت دستوری اقدام به همکاری با شرکت‌های ایرانی نخواهند کرد.

SME های اروپایی تمایلی به همکاری با SME های ایرانی ندارند

مهدی پورقاضی عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران، معتقد است: همکاری بنگاه‌های کوچک و متوسط اروپایی با SME های داخلی بعید است. این عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران در توضیح این گفته خود می‌گوید: موضوعات مرتبط با SME ها به دو بخش تقسیم می‌شود. یکی بخش قوانین و مقررات است که بر اساس آن هیچ SME اروپایی با ایران کار نمی‌کند مگر اینکه روابط بانکی، پروژه‌ها و سایر موارد به خوبی تعریف شده باشد. دومین موضوع این است که آیا زمینه‌های همکاری SME های خارجی با بنگاه‌های کوچک و متوسط ایرانی فراهم است؟

او تأکید می‌کند: واقعیت این است که SME های اروپایی تمایلی به همکاری با SME های ایرانی ندارند. مهم‌ترین دلیل این موضوع هم به دور بودن فضای کاری SME های ایرانی از فضای بین‌المللی و عمل کردن جزیره‌ای آن‌ها برمی‌گردد. به ندرت بنگاه کوچک و متوسطی پیدا می‌شوند که در فضای رقابتی عمل کرده باشند. بنابراین، اروپایی‌ها فقط می‌خواهند کالایشان را در ایران بفروشند و همکاری بعید به نظر می‌رسد. پورقاضی در انتقاد از بنگاه‌های کوچک و متوسط داخلی بیان می‌کند: SME های ترکیه یا مالزی در سطح جهانی هستند اما متأسفانه بنگاه‌های کوچک و متوسط ایران در ۴۰ سال اخیر یاد گرفته‌اند که تنها برای خود امتیاز بگیرند و این مساله اصلاً برای اروپایی‌ها جذاب نیست.

به اعتقاد این عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران تا زمانی که دولت خودش را مسئول توزیع پول و رانت می‌شناسد نه مسئول بهبود بهره‌وری و رقابتی‌شدن بنگاه‌ها، نمی‌توانیم شاهد توسعه فعالیت SME های داخلی باشیم.

امنیت ملی دیده می‌شود، فضا برای حضور بنگاه‌های کوچک و متوسط مناسب نیست تا با توجه به قدرتی که دارند در این بازی سیاسی-امنیتی بتوانند نقشی ایفا کنند. نایب‌رئیس کمیسیون مدیریت واردات اتاق ایران به مهم‌ترین موانع کسب‌وکار اشاره کرده و می‌گوید: بر اساس گزارشات بین‌المللی، سه عاملی که در سال گذشته مانع کسب و کار شده بود، عبارت است از: محدودیت نقدینگی، بوروکراسی اداری و عدم ثبات قوانین. در حال حاضر شاهدیم که همه این عوامل با شدت قبل در جریان است و شرایط بهتری حاصل نشده است.

ایجاد زیرساخت آماری برای توسعه فعالیت SME ها

فریال مستوفی عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران معتقد است: بزرگترین معضل بنگاه‌های کوچک و متوسط تأمین مالی است. در کنار این مشکل باید به ضعف مدیریتی و همچنین عدم تولید کالاهای رقابت‌پذیر اشاره کرد. این فعال اقتصادی پیشنهاد می‌کند که پلت‌فرمی زیرساختی برای توسعه فعالیت بنگاه‌های کوچک و متوسط ایجاد شود. مستوفی می‌گوید: در همه جای دنیا بانک‌ها معمولاً به شرکت‌های کوچک و متوسط وام می‌دهند در حالی که در کشور ما این شرکت‌های بزرگ هستند که بانک‌ها را تخلیه کرده و از آنها تسهیلات دریافت می‌کنند.

عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران با بیان این نکته که یکی از مهم‌ترین معضلات کشور «ضعف اطلاعاتی و آمار صحیح» است و بنگاه‌های کوچک و متوسط هم از این معضل مستثنی نیستند، ادامه می‌دهد: تهیه زیرساختی اینترنتی که آرایه‌دهنده اطلاعات و آمار صحیح به بنگاه‌های کوچک و متوسط است در همین زمینه راهکار اثربخشی است. ضمن اینکه با رفع موانع و تحریم‌های داخلی می‌توان شاهد توسعه فعالیت SME ها بود.

او تأکید می‌کند: اولین اقدامی که برای همکاری با شرکت‌های کوچک و متوسط اروپایی می‌بایست انجام داد، اعتمادسازی است و همچنین باید این ضمانت را بدهیم که اصل سود سرمایه حفظ خواهد شد. علاوه بر این، باید حامی شرکت‌های کوچک و متوسط اروپایی با شرکت‌های ایرانی باشیم و قوانین را بر اساس شرایط جدید اصلاح کنیم.

شرایط برای فعالیت بنگاه‌های کوچک و متوسط مناسب نیست

فرهاد احتشام‌زاد نایب رئیس کمیسیون واردات اتاق ایران نیز با بیان این موضوع که متأسفانه تحریم‌های خارجی در کنار تحریم‌های داخلی به بدنه نظام اقتصادی کشور ضربه می‌زند، می‌گوید: در شرایط فعلی، آمیدی به موفقیت بنگاه‌های کوچک و متوسط نیست. دلیل این موضوع هم تقابل دولت با بخش خصوصی است و ترکیب این دو عامل باعث شده تا نتوانیم از بخش خصوصی انتظار داشته باشیم در فضایی که فاقد زیرساخت‌های مناسب است، به فعالیت خود ادامه دهد. حال این بخش خصوصی می‌تواند شرکت‌های کوچکی باشد که به عنوان نهادهای جدید آسیب‌پذیرتر هستند و نیاز به مراقبت بیشتری دارند.

او ضمن انتقاد از سیاست‌های دولت، بیان می‌کند: در طوفان فعلی اقتصادی آمیدی به موفقیت SME ها نیست. برای نمونه در صنعت خودرو ۹۶ درصد بازار در اختیار تولیدکنندگان داخلی است که از همین درصد هم ۹۲ درصد دولتی هستند و تقابل بخش خصوصی با دولتی باعث شده تا شانس برای بخش خصوصی وجود نداشته باشد. در همین زمینه شاهدیم به بهانه‌های متعدد، بخش خصوصی متحمل هزینه‌های مختلف می‌شود.

احتشام‌زاد ادامه می‌دهد: از آنجا که اقتصاد ما سیاست‌زده است و هر موضوعی با دید

عملکرد آماری بخش منسوجات و پوشاک در بهار ۹۷

گروه	سه ماهه اول ۹۷			سه ماهه اول ۹۶			درصد تغییر	
	تعداد	سرمایه (میلیارد ریال)	اشتغال (نفر)	تعداد	سرمایه (میلیارد ریال)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیارد ریال)	اشتغال (نفر)
جواز تاسیس صادرشده در بخش ساخت منسوجات و پوشاک								
منسوجات	۱۴۵	۷۷۷۷,۳	۳۳۵۹	۱۴۱	۱۰۴۱۸,۴	۳۶۸۴	-۲۵,۳	-۸,۸
پوشاک	۱۲۹	۱۷۰۲,۷	۳۸۲۷	۹۸	۱۵۶۷,۹	۲۷۴۸	۸,۶	۳۹,۳
پروانه بهره برداری صادرشده در بخش ساخت منسوجات و پوشاک								
منسوجات	۴۲	۲۰۱۶,۱	۹۲۳	۴۶	۳۳۶۹,۵	۱۶۰۱	-۴۰,۲	-۴۲,۳
پوشاک	۱۳	۴۸,۵	۱۴۸	۱۲	۳۳۶	۴۳۴	-۸۵,۶	-۶۵,۹
پروانه بهره برداری ایجاد شده در بخش ساخت منسوجات و پوشاک								
منسوجات	۲۶	۱۶۰۹	۶۹۱	۲۸	۲۱۱۸,۳	۱۲۵۶	-۲۴	-۴۵
پوشاک	۱۲	۴۸,۵	۱۴۸	۷	۲۲۷,۹	۳۴۹	-۷۸,۷	-۵۷,۶

آمار تولید محصولات منتخب نساجی در سه ماهه اول ۹۷							
نام محصول	واحد سنجش	خرداد ۹۷	اردیبهشت ۹۷	تغییر (درصد)	سه ماهه اول ۹۷	سه ماهه اول ۹۶	تغییر (درصد)
الیاف و تاپس پلی استر	هزار تن	۱۵,۵	۱۴,۸	۴,۷	۴۱,۷	۴۲,۰	-۰,۵
نخ پلی استر	هزار تن	۲۰,۵	۲۰,۰	۲,۵	۵۶,۴	۵۲,۰	۸,۵
الیاف اکریلیک	هزار تن	۰,۴۰	۰,۸	-۵۲,۴	۱,۷	۰,۰	-
نخ سیستم پنبه‌ای و ترکیبی الیاف مصنوعی	هزار تن	۱۸,۷	۱۷,۰	۱۰,۰	۴۸,۰	۴۷,۹	۰,۲
فرش ماشینی	هزار مترمربع	۷۰۷۹,۰	۶۸۶۷,۰	۳,۱	۲۰۱۴۹,۰	۱۹۶۸۰,۰	۲,۴

صادرات بخش منسوجات و پوشاک در سه ماهه اول ۹۷						
گروه	وزن (هزار تن)		ارزش (میلیون دلار)		تغییر (درصد)	
	سه ماهه اول ۹۷	سه ماهه اول ۹۶	سه ماهه اول ۹۷	سه ماهه اول ۹۶	وزن	ارزش
منسوجات	۴۱,۱	۲۸,۸	۱۹۳,۹	۱۳۹,۴	۴۲,۷	۳۹,۱
پوشاک	۰,۷	۰,۶	۷,۴۴	۷,۴۱	۱۶,۷	۰,۵
واردات بخش منسوجات و پوشاک در سه ماهه اول ۹۷						
گروه	وزن (هزار تن)		ارزش (میلیون دلار)		تغییر (درصد)	
	سه ماهه اول ۹۷	سه ماهه اول ۹۶	سه ماهه اول ۹۷	سه ماهه اول ۹۶	وزن	ارزش
منسوجات	۳۴,۰	۶۱,۷	۱۱۴,۶	۱۸۶,۶	-۴۴,۹	-۳۸,۶
پوشاک	۰,۳	۰,۷	۵,۴	۹,۶	-۵۷,۱	-۴۳,۸

تحلیل، بررسی و پیشنهادات واردات پوشاک از طریق مناطق آزاد تجاری-صنعتی

اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران، خرداد ۱۳۹۷

مقدمه

صنعت پوشاک یکی از صنایع پیشرو و با سابقه در کشور است که علاوه بر ارزش افزوده بسیار بالا، با سرمایه ای اندک، ایجاد اشتغال پایدار می نماید. اگرچه این صنعت پتانسیل های بسیار مناسبی جهت رشد و توسعه دارد اما چالش های بسیاری موجب عدم شکوفایی پتانسیل های بالقوه این صنعت شده است. یکی از مهمترین چالش های این صنعت، قاچاق و واردات بی رویه و غیر قانونی است که اتفاقاً در بستر های قانونی انجام می شود. مطابق اعلام ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، رقم حدودی قاچاق پوشاک به کشور بین ۲,۷ تا ۳ میلیارد

دلار برای سال ۹۶ تخمین زده شده که این رقم در برابر واردات قانونی ۶۰ میلیون دلاری قابل مقایسه نیست. موضوع قاچاق و شدت تاثیرگذاری آن در زنجیره تامین صنایع نساجی تا جایی اهمیت دارد که اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران بعنوان تشکل زیر مجموعه اتاق بازرگانی، یکی از مهمترین اهداف خود که از مطالبات اعضا و بدنه این صنعت نشأت گرفته است را مبارزه با قاچاق قرار داده است که این موضوع در ابتدای سال ۹۶ بعنوان یکی از مهمترین اهداف این اتحادیه در راستای سند راهبردی نقشه راه تقسیم کار فراگیر بخش خصوصی به اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران

اعلام شد و اتحادیه فعالیت های فراگیر خود را در این رابطه گسترش داد. از جمله این فعالیت ها انجام امور پژوهشی در رابطه با قاچاق پوشاک است. گزارش پیش رو که خلاصه ای از یک کار پژوهشی است، به تحلیل و آسیب شناسی واردات کالا از طریق مناطق آزاد پرداخته و سعی در ارائه راهکار جهت رفع معضلات این حوزه دارد. با توجه به معافیت ها و امتیازات موجود در مناطق آزاد کشور مخصوصاً معافیت های گمرکی، نظارت و کنترل بر واردات کالا از این مناطق اهمیت ویژه ای می یابد چراکه سوءاستفاده از امتیازات، همانند قاچاق کالا آسیب های جبران ناپذیری را به صنعت و

اقتصاد کشور وارد می‌نماید.

از سویی، خلا نظارت در واردات کالای آماده در مناطق آزاد بخصوص در زمینه پوشاک موجب شده که انواع پوشاک آماده بصورت استوک وارد کشور شده و حقوق مصرف کنندگان را ضایع می‌نماید که در این رابطه با مشارکت این اتحادیه و تشکل‌های مرتبط، دستورالعملی تحت عنوان ثبت نمایندگی برندهای خارجی پوشاک در ایران توسط وزارت صنعت در سال ۱۳۹۵ به تصویب رسید که با توجه به شرایط خاص این صنعت می‌توان این دستورالعمل را در مناطق آزاد نیز اجرایی نمود به نحوی که هم برندهای مطرح بین‌المللی بتوانند نیاز داخلی مصرف کنندگان این حوزه در کشور را مرتفع کنند و هم با واردات قانونی این محصولات با ارائه نمایندگی رسمی از سوی برندهای مطرح بین‌المللی، موجبات رشد و توسعه مناطق آزاد نیز فراهم گردد.

همچنین در واردات کالا از طریق مناطق آزاد، سه محور اصلی مشکلات احصا گردیده است که عبارتند از:

۱- مزیت مناطق آزاد به منظور واردات کالا به دلیل وجود چندین نوع معافیت در محدوده منطقه.

۲- عدم تعریف قاچاق کالا در محدوده منطقه که ریسک تخلف را برای افراد سودجو و سوءاستفاده‌کنندگان از امتیازات مناطق آزاد به شدت کاهش می‌شود.

۳- عدم امکان نظارت دقیق بر خروج کالای همراه مسافر طبق مقررات فعلی. با ارائه راه‌حل پیرامون سه محور فوق، می‌توان معضل واردات بی‌رویه انواع کالا از جمله پوشاک را سامان بخشید و مناطق آزاد را از اتهام ورود حجم‌های بالای قاچاق مبری نمود. مسلماً ارائه راه کارهای کارشناسی در خصوص بازگشت مناطق آزاد به اهداف اصلی خود می‌تواند علاوه بر کمک به تولید ملی در سال حمایت از

کالای ایرانی، موجبات رشد و توسعه بومی این مناطق را نیز فراهم آورد. راهکارهای پیشنهادی بصورت خلاصه به شرح زیر است:

راهکار پیشنهادی برای مشکل اول: ساماندهی معافیت‌ها

علی‌رغم وجود انواع امتیازات در مناطق آزاد کشور، اما شاهد وجود چندین معافیت دیگر در محدوده مناطق هستیم که این امر مزیت واردات کالا به کشور را افزایش داده و کنترل واردات در مناطق آزاد را با مشکل مواجه می‌نماید. در ادامه به دو نمونه از این معافیت‌ها اشاره می‌شود:

۱- تخفیفات «تعرفه ترجیحی» و «واردات تبصره ۲»

مطابق مصوبه هیئت وزیران [۱]، سود بازرگانی کالاهایی که به‌صورت تجاری از طریق مناطق آزاد به سرزمین اصلی وارد می‌شود، تا پانزده درصد ارزش سیف کالاهای مذکور کاهش یافته و میزان واردات این اقلام حداکثر سه میلیارد دلار در سال خواهد بود. در مقابل، سازمان منطقه می‌تواند با اخذ این میزان، منابع خود را تأمین نماید.

جهت ایجاد جذابیت برای بازرگان و افزایش واردات از مناطق آزاد به سرزمین اصلی که منجر به افزایش درآمد مناطق آزاد می‌گردد، غالباً ۷ تا ۱۲ درصد ارزش کالا اخذ شده و مابقی آن تخفیف داده می‌شود که این میزان تخفیف، عدم‌النفع دولت محسوب می‌گردد. [۲] از سوی دیگر طبق قرارداد تعرفه ترجیحی میان ایران و ترکیه، واردات پوشاک ترک از پرداخت درصدی از سود بازرگانی معاف است. لذا واردات پوشاک از کشور ترکیه و از طریق مناطق آزاد دارای دو امتیاز قابل توجه بوده و واردات پوشاک به کشور را تسهیل می‌نماید.

۲- معافیت مسافری و امتیازات مرزنشینان

واردات کالا به محدوده مناطق آزاد که از مقررات صادرات و واردات کالا مستثنی هستند پس از ثبت توسط گمرک، تحت عناوین مختلف (استفاده از خدمات انبارداری، ایجاد ارزش افزوده، فروش مسافری، مصرف در منطقه) و با نظارت سازمان منطقه آزاد صورت می‌گیرد. در عین حال واردات کالا با استفاده از سایر معافیت‌ها نظیر کالای همراه ملوان (ته‌لنجی) و تعاونی مرزنشینان در محدوده برخی از مناطق آزاد صورت می‌پذیرد که بعضاً خارج از نظارت سازمان منطقه و یا حتی گمرک فعالیت می‌نمایند.

این امر امکان سوءاستفاده جهت واردات بی‌رویه کالا از جمله پوشاک را تسهیل می‌نماید. چرا که به عنوان مثال، واردات اقلام ته‌لنجی و مرزنشینان به‌منظور مصارف شخصی و خرده‌فروشی مجاز بوده و امکان عمده‌فروشی یا خروج تجمیعی آن از استان وجود ندارد. از سوی دیگر در مناطق آزاد امکان فروش و خروج کالای همراه مسافر وجود دارد؛ طبق آمار ارائه شده، سال ۹۴ حدود ۶۰۰ میلیون دلار کالای همراه مسافر از مناطق آزاد وارد کشور شده، در صورتی که شواهد نشان می‌دهد این آمار حداقلی است! یکی از دلایل عدم تطابق آمار با شواهد، وجود چند نوع معافیت در محدوده مناطق آزاد است. آمار ۶۰۰ میلیون دلاری بر اساس اقلام خروجی از انبار مناطق آزاد به سمت غرفه‌های تجاری برآورد شده است ولی در عمل، میزان بسیار بیشتری از کالا با استفاده از معافیت در سطح مناطق آزاد به فروش می‌رسد. در حال حاضر افراد سودجو قادر خواهند بود تا با تجمیع کارت‌های ملی و اخذ تعداد زیادی کارت سبز مسافری، سایر اقلام ورودی به منطقه را نیز تحت عنوان کالای همراه مسافر وارد سرزمین اصلی نمایند. این اقلام عوارض مصوب سازمان منطقه آزاد جهت ورود

به مناطق، پیشنهاد می‌گردد متن زیر در قانون چگونگی اداره مناطق آزاد منظور گردد:

ورود کالا به مناطق آزاد تجاری-صنعتی بدون انجام تشریفات قانونی مشمول قاچاق خواهد شد.

راهکار پیشنهادی برای مشکل سوم: اصلاح رویه ورود کالای همراه مسافر

کالای همراه مسافران ورودی از خارج کشور، یکی از مواردی است که ارزیابی و اجرای فرایندهای گمرکی بر آن، امری دشوار و زمان‌بر است و از سوی دیگر، درگیر شدن مسافران داخلی و خارجی با چنین رویه‌هایی، با توجه به حجم بالای مسافر در برخی از مبادی هوایی و زمینی، موجب نارضایتی و اعتراض ایشان (مخصوصاً مسافران خارجی) می‌گردد. با این تفاسیر، مقرر گردید هر مسافر سالانه تا سقف ۸۰ دلار کالای غیرتجاری را با استفاده از معافیت وارد کشور نماید. عبور ارزش کالا از سقف ۸۰ دلار ملزم به پرداخت دو برابر سود بازرگانی بوده و در صورتی که کالا جنبه تجاری داشته باشد، بایستی فرایند ترخیص قطعی طی شود. در سفرهای بعدی که در یک سال صورت می‌گیرد مسافران از این معافیت برخوردار نیستند.

با توجه به این مصوبه، عملاً امکان اجرای آن وجود ندارد چراکه با اعمال این قواعد، کالای مسافری باید بیشتر از کالاهای وارداتی سود بازرگانی بپردازند و تمامی اقلام وارد شده توسط مسافران نیز باید ارزیابی و ارزش‌گذاری شود؛ در حال حاضر اقلام وارد شده توسط مسافران غالباً از سقف مورد نظر تجاوز می‌کند مثلاً قیمت یک تلفن همراه معمولی که جنبه غیرتجاری داشته و برای مصرف شخصی وارد می‌شود، حدود ۳۰۰ دلار بوده و مسافر

آزاد تجاری-صنعتی عملاً به تسهیل واردات و قاچاق از طریق این مناطق دامن زده است؛ مانند بند "و" ماده ۱۱۲ قانون برنامه پنجم با موضوع معافیت تا فاصله ۸۰۰ متری سواحل که در احکام دائمی برنامه‌های توسعه نیز تکرار شده است. به اذعان ناچا این بند از قانون، عملاً دست نیروهای انتظامی را جهت مقابله با حجم بالای قاچاق‌های قاچاق کالا کوتاه نموده و اغلب پرونده‌ها و اقلام کشف شده نهایتاً از طرف دادگاه تبرئه می‌گردد. مشکلات اثبات فاصله ۸۰۰ متری از ساحل و دشواری تعقیب متهمین بعد از فاصله یک کیلومتری از ساحل، در واقعیت نیروهای انتظامی را در مقابله با قاچاق در مناطق آزاد دلسرد نموده است. بسیاری از افراد سودجو هنگام مشاهده نیروهای دریابانی در فواصل ۸۰۰ متری ساحل کار خود را متوقف نموده و زمان دیگری را جهت قاچاق کالا انتخاب می‌کنند. همچنین با توجه به وسعت بسیار زیاد جزیره قشم، کنترل تمامی این مرزهای ساحلی ممکن نیست.

از طرف دیگر طبق ماده ۱۴ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد مصوب سال ۷۲: "مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند..." و همچنین طبق ماهیت مناطق آزاد، واردات کالا بدون تشریفات گمرکی و حتی بدون ثبت در گمرک زیر نظر سازمان منطقه آزاد، قاچاق محسوب نشده و در بدترین حالت غیرقانونی تلقی می‌گردد که در صورت کشف، به‌راحتی و با پرداخت مبلغ اندکی عوارض به سازمان منطقه و اخذ مجوز از آن سازمان، کالای توقیف شده به صاحبان آن عودت داده شده و تبرئه می‌شود.

لذا به منظور رفع مشکل ساختاری فوق و لزوم یکسان‌سازی رویه ورود کالا

کالا به محدوده منطقه را نمی‌پردازند و از این طریق حقوق مناطق آزاد نیز تضییع می‌گردد.

با توجه به دو نکته فوق، وجود چند نوع معافیت وارداتی در محدوده مناطق آزاد، مزیت واردات از این مناطق را افزایش داده و همچنین کنترل کالای ورودی به منطقه را با مشکل مواجه نموده است. لذا به منظور اصلاح و یکسان‌سازی رویه‌های ورود کالا به مناطق آزاد و همچنین با توجه به وجود امتیازات جامع در این مناطق، پیشنهاد می‌گردد سایر معافیت‌ها و امتیازات قانونی در محدوده مناطق آزاد ساماندهی و یا حذف گردند.

راهکار پیشنهادی برای مشکل دوم: تعریف قاچاق در مناطق آزاد

گسترده‌گی برخی از مناطق آزاد مانند قشم منجر به ایجاد سواحل یا اسکله‌های غیرمجاز گردیده که از این طریق کالا وارد منطقه می‌شود، این اقلام یا در منطقه به فروش می‌رسند و یا در فرصتی مناسب به سرزمین اصلی قاچاق خواهند شد.

منطقه آزاد قشم، قسمتی از شرق جزیره قشم محسوب می‌شود که تقریباً از شمال شرقی تا جنوب شرقی این جزیره ادامه دارد. طبق قانون، بقیه محدوده جزیره قشم، منطقه ویژه اقتصادی است. عدم محصورسازی محدوده منطقه آزاد، محدوده وسیع سواحل قشم، وجود جزیره‌های کوچک اطراف قشم، خلأهای قانونی و همچنین نزدیکی این جزیره به سواحل جنوبی کشور (متصل به سرزمین اصلی) که دارای مرز طولی است، از مهم‌ترین عوامل دشواری مبارزه با قاچاق کالا در این منطقه است. تعداد زیادی از قاچاق‌های کوچک و بزرگ تقریباً به‌صورت روزانه و آشکار اقدام به قاچاق کالا از قشم به سرزمین اصلی می‌نمایند.

خلأها و مشکلات قانونی در حوزه مناطق

بایستی به ازای ۲۲۰ دلار از ارزش تلفن همراه، دوبرابر سود بازرگانی را پرداخت نماید. در واقعیت هم ماموران گمرک صرفاً به ارزیابی بارهای حجیم و موارد خاص یا مشکوک پرداخته و امکان نظارت وفق مقررات وجود ندارد.

با اعطای معافیت مسافری در داخل جغرافیای کشور و در محدوده‌هایی موسوم به مناطق آزاد، این موضوع شکل پیچیده‌تری به خود گرفت. در مناطق آزاد که خارج از قلمرو گمرکی محسوب می‌شوند، کالا بدون تشریفات گمرکی وارد شده و محصولات خارجی با قیمتی مناسب‌تر نسبت به سرزمین اصلی (از طریق فروش به مسافران) وارد کشور می‌گردد. استفاده از اقلام ارزان خارجی و افزایش سفر به این مناطق جهت خرید کالای خارجی، مزیتی است که به رونق نسبی مناطق مرزی منجر شده و تقاضای سایر مناطق مرزی جهت تبدیل شدن به مناطق آزاد را در پی داشته است.

با این حساب دیگر نیازی جهت سفر به خارج از کشور نبوده و با سفر به شهرهای مختلف کشور نظیر خرمشهر، ماکو و جلفا، کالای مصرفی وارد کشور می‌شود. به عبارت دیگر اتفاقی که در برخی از شهرهای مرزی مانند بانه رخ می‌داد، به واسطه ایجاد مناطق آزاد و امتیاز کالای همراه مسافر قانونی شده است. همانگونه که ملاحظه می‌گردد این امتیاز به تدریج از فلسفه اصلی خود فاصله گرفته و به جای ایجاد سهولت در واردات کالای همراه مسافر از خارج کشور، به ابزاری جهت توسعه مناطق مرزی تبدیل گردید که این رونق ظاهری، عوارضی را بر اقتصاد و صنعت کشور تحمیل می‌نماید.

از سوی دیگر با توجه به عدم موفقیت مناطق آزاد در توسعه صادرات، تولید و جذب سرمایه‌گذاری خارجی، افزایش واردات مناطق (بدون تشریفات و پرداخت ورودی) رویه‌های

رسمی تجارت و صنایع داخلی کشور را تهدید نموده و با افزایش مناطق آزاد علاوه بر محدود شدن بازار کالای تولید داخلی و افزایش بازار مصرف و فروش اقلام خارجی، عدم‌النفع دولت نیز به واسطه عدم دریافت حقوق و عوارض افزایش می‌باید.

با توجه به همین مشکلات، واردات کالای همراه مسافر از مناطق آزاد ارونه، انزلی و ارس در سال ۸۲ ممنوع گردید ولی با فشار مردم و نمایندگان مناطق مربوطه، در سال ۸۹ و در قانون ایجاد منطقه آزاد ماکو، دولت ملزم به یکسان‌سازی مقررات واردات کالای همراه مسافر شد. [۳]

بخش قابل توجهی از واردات و فروش کالای همراه مسافر در مناطق آزاد، متوجه پوشاک است. در این رویه بدون نیاز به پرداخت حقوق ورودی، پوشاک مستقیماً وارد منطقه شده و در فروشگاه‌های تجاری مناطق آزاد به فروش می‌رسد. با توجه به شرایط مناطق آزاد، امکان بازرسی فیزیکی افراد متردد از گیت‌ها وجود نداشته و عملاً با تجمع و خروج البسه بیش از سقف مجاز به سمت سرزمین اصلی روبرو هستیم.

بدین ترتیب اصلاح رویه مسافری حائز اهمیت است؛ که ماده ۳۱ آیین نامه اجرایی مقررات صادرات و واردات و ماده ۱۳۸ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی و تبصره ماده ۱ قانون ایجاد یک منطقه آزاد تجاری صنعتی و بیست و سه منطقه ویژه اقتصادی، به این موضوع پرداخته‌اند. در ادامه بصورت مختصر، سه رویکرد کلی پیرامون اصلاح رویه واردات کالای همراه مسافر از طریق مناطق آزاد ارائه می‌گردد که در صورت لزوم، آمادگی لازم جهت ارائه اسناد تفصیلی که ملاحظات اجرایی نیز در آن دیده شده است وجود دارد.

رویکرد اول: حذف واردات پوشاک تحت رویه کالای همراه مسافر از مناطق آزاد

در حال حاضر محدودیت‌های کالایی بر

رویه‌ی مسافری اعمال می‌گردد. به عنوان مثال ورود ۵ قلم کالای حجیم تحت رویه مسافری از اغلب مناطق آزاد ممنوع شده است؛ اقلامی نظیر یخچال، فریزر، تلویزیون، ماشین لباسشویی و ماشین ظرفشویی. با توجه به معضلات موجود در حوزه ورود پوشاک از طریق مناطق آزاد، پیشنهاد می‌گردد اقلام ممنوع مسافری به ۶ قلم افزایش یافته و مجوز ورود پوشاک با استفاده از معافیت مسافری نیز در مناطق آزاد ملغی گردد.

برخی از این ممنوعیت‌ها مانند ۵ قلم فوق از طرف سازمان توسعه تجارت ابلاغ گردیده و برخی دیگر توسط سازمان منطقه آزاد اعمال می‌شود؛ نظیر ممنوعیت واردات سیگار در منطقه آزاد ارس.

منظور از حذف واردات پوشاک با استفاده از معافیت مسافری در مناطق آزاد، استقرار گیت و بازرسی فیزیکی تمام مسافران جهت اخذ عوارض گمرکی نیست؛ بلکه در مرحله تخصیص کالا به غرفه‌های تجاری یعنی در مرحله خروج کالا از انبارهای تحت کلید مناطق آزاد به سمت غرفه‌های تجاری، این ممنوعیت اعمال می‌گردد، همانند شیوه‌ای که هم‌اکنون بر ۵ کالای ممنوعه اعمال می‌نمایند. به عبارت دیگر ورود پوشاک و سایر اقلام ممنوعه جهت مقاصد تجاری (فروش در غرفه‌های تجاری) صرفاً با پرداخت کامل حقوق ورودی توسط صاحب کالا (واردکننده یا مالک غرفه تجاری) ممکن خواهد بود.

رویکرد دوم: اخذ حقوق ورودی از واردات پوشاک و استرداد آن به مسافران

یکی از معضلات جدی در مناطق آزاد، تجمع و خروج کالای مسافری از این مناطق است. در حال حاضر تمامی اقلام وارد شده به غرفه‌های تجاری از پرداخت حقوق ورودی معاف بوده و خروج آن از

منطقه به صورت تجمیعی و به مقاصد تجاری، دارای صرفه اقتصادی است. از سوی دیگر با توجه به گستردگی وسعت مناطق و همچنین ازدحام مسافران در ایام مختلف سال، عملاً امکان کنترل سقف ۸۰ دلار کالای مسافری در سال و ثبت اطلاعات افراد بهره‌مند از این امتیاز (یا کنترل کارت سبز مسافری) وجود ندارد. تشدید نظارت فیزیکی در گیت‌های خروجی منطقه نیز موجب ازدحام، ناراضایتی مردم و تهدید مزیت منطقه می‌گردد. لذا به‌راحتی امکان سوءاستفاده از این امتیاز وجود دارد. در شرایط فعلی گمرک بایستی با محصور سازی محدوده وسیع منطقه و استقرار گیت، به کنترل خودروی مسافران، بار همراه ایشان، کارت سبز مسافری و ثبت اطلاعات بپردازد. از سوی دیگر مسافر واقعی و یا متخلفان علاقه‌ای به اظهار و ارزیابی کالای همراه خود ندارند و به دلیل عدم امکان ارزیابی دقیق و وجود منافذ متعدد، با تجمیع کالای مسافری و عبور از سقف ۸۰ دلار مواجه هستیم.

با توجه به این مشکلات پیشنهاد می‌شود ورود اقلام تجاری و مصرفی غیرصنعتی (به‌صورت مشخص پوشاک) در مناطق آزاد ملزم به پرداخت حقوق ورودی باشد اما مسافر نیز قادر خواهد بود با ارائه فاکتور خرید و کارت ملی، سود بازرگانی کالای خریداری شده را دریافت نماید. به عبارت دیگر مسافران صرفاً به‌وسیله ارائه اطلاعات هویتی و اقلام خریداری شده قادر به استفاده از این معافیت خواهند بود. با اجرای این طرح (برخلاف رویه فعلی)، مسافر به صورت داوطلبانه اقدام به ثبت اطلاعات نموده و از معافیت خود در چهارچوب قانونی بهره می‌برد. در صورت عدم ارائه اطلاعات توسط مسافر و خروج آن از منطقه نیز، مشکلی به‌وجود نمی‌آید چراکه تمامی حقوق ورودی این کالا در لحظه ورود اخذ گردیده است.

اجرای این طرح نیازمند زیرساخت‌های مختلفی است. در ابتدا بایستی ورود کالا از انبارهای تحت کلید منطقه آزاد به واحد صنفی یا همان غرفه تجاری به صورت سیستمی ثبت گردد. در ادامه نیز باید امکان صدور فاکتور سیستمی حاوی اطلاعات کالا، مبلغ اخذ شده و کدملی خریدار (مسافر) وجود داشته باشد. در نهایت مسافر با ارائه فاکتور خرید و مدارک هویتی به مراکز تعیین شده از سوی گمرک، مبلغی متناسب با سود بازرگانی را دریافت خواهد کرد. بدیهی است در اجرای این رویکرد احتمال بروز تخلفاتی وجود خواهد داشت که برای تمامی آنها تمهیداتی اندیشیده شده است که در گزارشات تکمیلی قابل ارائه خواهد بود.

رویکرد سوم: فروش کالای همراه مسافر در ازای ایجاد ارزش افزوده در منطقه

کالای همراه مسافری که در مناطق آزاد به فروش می‌رسد، محصولات نهایی و مصرفی خارجی بوده که هیچ یک از فرایندهای تولید و ایجاد ارزش افزوده آن‌ها در مناطق آزاد شکل نگرفته است. از این رو افزایش حجم کالای همراه مسافر از طریق مناطق آزاد و همچنین افزایش تعداد مناطق آزاد، به تولید و صنعت کشور ضربه می‌زند.

از سوی دیگر برخی از مسئولان مناطق آزاد معتقدند که در فضای رقابتی بازار، واردات اقلام مرغوب خارجی موجب افزایش کیفیت محصولات ایرانی خواهد شد. در حالی که ورود کالای مصرفی غیر صنعتی و مسافری به این شکل، هیچ‌گونه انتقال فناوری و اشتغالی در فرایند تولید و ایجاد ارزش افزوده برای کشورمان ندارد بلکه به‌واسطه معافیت از حقوق ورودی، مالیات مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده، شرایط ناعادلانه رقابتی را برای تولیدات ملی سخت‌تر می‌نماید. به

مرور زمان و با شکل گرفتن رفتار مناطق آزاد بر پایه واردات و فروش کالای همراه مسافر، تغییر رفتار و اصلاح رویه‌ها با مقاومت و فشار مواجه خواهد شد چراکه این اصلاحات مزیت مناطق را تهدید می‌نماید.

در صورت اتخاذ راهکاری که علاوه بر حفظ مزیت مناطق آزاد، به افزایش اشتغال بر پایه تولید و انتقال فناوری کمک نماید، می‌توان معضلات کنونی در این حوزه را کاهش داد. بنابراین پیشنهاد می‌گردد صرفاً اقلامی از معافیت کالای همراه مسافر بهره‌مند شوند که درصد مشخصی از ارزش افزوده آن‌ها در محدوده منطقه آزاد شکل گرفته باشد. به عنوان مثال تعیین گردد اقلامی که حداقل ۲۰ درصد ارزش افزوده آن‌ها در واحد تولیدی مستقر در محدوده منطقه آزاد ایجاد شده باشد، قادر خواهد بود ۲۰ تا ۵۰ درصد محصولات تولیدی خود را (متناسب با میزان ارزش افزوده و تا سقف ۵۰ درصد) با استفاده از معافیت مسافری در منطقه به فروش رسانند. واحد تولیدی ملزم است مابقی محصولات خود را به خارج از کشور صادر نموده و یا با استفاده رویه واردات و پرداخت کامل حقوق ورودی وارد سرزمین اصلی نماید. مجوز فروش ۲۰ تا ۵۰ درصد محصولات تولیدی صرفاً در ازای ارائه پروانه صادرات یا ترخیص قطعی مابقی اقلام تولیدی با توجه به اطلاعات گواهی تولید خواهد بود که مناسب است این بررسی‌ها به صورت سیستمی توسط گمرک و سازمان منطقه صورت پذیرد.

لازم به ذکر است بخشی از زیرساخت مورد نیاز برای اجرای رویکرد سوم نظیر کمیسیون ارزش افزوده، سامانه انبارها و الزام به صدور گواهی تولید، در حال حاضر موجود می‌باشد و با اعمال اصلاحاتی قابل اجرا است. البته رویه فعلی در حوزه تعیین ارزش افزوده دارای ایراداتی بوده و منجر به بروز تخلفاتی گردیده است که اکنون قصد ورود به این موضوع

را نداریم؛ ولی به هر صورت با تکمیل و اصلاح رویه‌ی تعیین و کنترل ارزش افزوده در مناطق آزاد، می‌توان سقف اقلام ورودی به غرفه‌های تجاری و معافیت کالای همراه مسافر را کنترل نمود.

همانگونه که پیش‌تر اشاره شد، در این رویکرد پیشنهاد می‌گردد صرفاً اقلامی از معافیت کالای همراه مسافر بهره‌مند شوند که درصد مشخصی از ارزش افزوده آن‌ها در محدوده منطقه آزاد شکل گرفته باشد و هم‌اکنون نیز میزان ارزش افزوده برای برخی از اقلام کنترل می‌شود.

در صورتی که کالا در محدوده منطقه تولید و یا درصدی از ارزش افزوده آن در منطقه تامین شده باشد، با توجه به نزدیکی غرفه‌های تجاری به محل تولید کالا و همچنین معافیت‌های مالیاتی و حقوق ورودی برای مواد اولیه، همچنان خرید محصولات مسافری از مناطق آزاد دارای صرفه اقتصادی است.

در این صورت شاید لزوم کنترل سقف ۸۰

دلار برای هر مسافر نیز ضرورتی نداشته باشد چراکه بخشی از این محصول در داخل کشور تولید شده است و کفایت جهت عدم تهدید شرایط رقابتی برای واحدهای تولیدی مستقر در سرزمین اصلی، صرفاً میزان مجاز فروش کالای مسافری (۲۰ تا ۵۰ درصد کل تولید در محدوده منطقه) کنترل گردد. طبیعتاً واحد تولیدی با افزایش حجم تولید، قادر خواهد بود تا حجم بیشتری از محصولات خود را در محدوده منطقه به فروش برساند و به طبع آن اشتغال و سرمایه‌گذاری بیشتری برای منطقه به‌وجود خواهد آمد. همچنین امکان رقابت و افزایش تدریجی کیفیت برای محصولات داخلی در برابر محصولات خارجی به صورت کنترل شده (و بدون نیاز به واردات بی‌رویه‌ی بهره‌مند از معافیت) وجود خواهد داشت.

این امر به اشتیاق واحدهای تولیدی جهت حضور در مناطق آزاد و توسعه این مناطق که غالباً در محدوده‌های مرزی کشور قرار دارند نیز کمک می‌نماید.

جمع‌بندی

با توجه به مطالب بیان شده در این گزارش، راهکارهای پیشنهادی در یک نگاه مطابق جدول ذیل ارائه و ارزیابی می‌گردد.

پی‌نوشت

[۱] این مصوبه در تاریخ ۹۰/۰۹/۲۶ ابلاغ شده و به "واردات تبصره ۲" شهرت یافته است.

[۲] با توجه به این مشکلات، طبق مصوبه ۹۶/۰۲/۲۰ مناطق موظف شدند حداقل ۱۳ درصد ارزش کالا را اخذ نموده و بیش از ۲ درصد تخفیف اعمال نشود.

[۳] گزارشی از روند مذاکرات مجلس و تصمیمات پیرامون این موضوع به پیوست ارسال می‌گردد. این سند در سال ۸۸ توسط مرکز پژوهش‌های مجلس تدوین شده است.

ردیف	راهکار	رویکردها	دلایل توجیهی
۱	عدم تجمیع معافیت‌ها	کاهش مزیت واردات از طریق مناطق آزاد	افزایش درآمد مناطق آزاد (به واسطه اخذ عوارض از تمام اقلام ورودی به منطقه) / افزایش امکان نظارت بر اقلام ورودی به مناطق / کاهش جنبه وارداتی مناطق آزاد / کاهش وابستگی درآمد مناطق آزاد به واردات کالا /
۲	تعریف قاچاق در مناطق آزاد	افزایش ریسک قاچاق از طریق مناطق آزاد	کاهش امکان قاچاق از مناطق آزاد به سرزمین اصلی و افزایش امکان برخورد با سوءاستفاده‌کنندگان از امتیاز مناطق آزاد
۳	اصلاح رویه ورود کالای همراه مسافر	حذف پوشاک از اقلام مسافری	جلوگیری از واردات بی‌رویه و تجمیع پوشاک از مناطق آزاد / حمایت از تولید داخل
		اخذ حقوق ورودی از واردات و استرداد آن به مسافر	ثبت اطلاعات مسافر و کالای همراه وی به صورت داوطلبانه / تخصیص معافیت مسافری تا سقف قانونی / عدم نیاز به بازرسی‌های فیزیکی در گیت‌های خروجی /
		اعطای معافیت مسافری در ازای ایجاد ارزش افزوده در منطقه	تقویت تولید، اشتغال و سرمایه‌گذاری در محدوده مناطق آزاد / افزایش تمایل تولیدکنندگان داخلی جهت فعالیت در مناطق آزاد / کاهش خروج ارز از کشور / عدم نیاز به بازرسی‌های فیزیکی در گیت‌های خروجی / حفظ مزیت مسافری و گردشگری مناطق آزاد /

رشد چشمگیر بازار منسوجات خانگی در جهان

مترمربع رسیده است. واردات کالاهای خواب و منسوجات خانگی ساخته شده از الیاف مصنوعی در این مدت با رشد ۱۰ درصدی مواجه شده و به ۶۰۹۳,۶ میلیون مترمربع بالغ شده است. در مقابل، واردات کالای خواب و منسوجات خانگی پنبه‌ای با نرخ رشد ۱,۶ درصد، رقم ۲۳۷۵,۵ میلیون مترمربع گزارش شده است. با این حال و از لحاظ ارزش، واردات منسوجات خانگی توسط ایالات متحد آمریکا در دوره ژانویه تا می ۲۰۱۸، رقم ۳۰۳۴,۷ میلیون دلار بوده که در قیاس با مدت مشابه سال ۲۰۱۷ از کاهش حدود یک ۱,۵ درصدی حکایت می‌کند.

چین که سهم ۳۶ درصدی از کل واردات منسوجات خانگی پنبه‌ای آمریکا در اختیار دارد، در مدت مورد بررسی ۱۰۹۱,۶ میلیون

عنوان بزرگترین بازار منسوجات خانگی جهان، به تنهایی ۲۱ درصد از این بازار سهم دارد. پیش‌بینی می‌شود ارزش بازار منسوجات خانگی در ایالات متحد با نرخ رشد سالانه ۳ درصدی به ۲۷ میلیارد دلار تا سال مالی ۲۰۲۰ بالغ گردد. بعد از آمریکا، منطقه اروپا با سهمی در حدود ۲۷ درصد، دومین بازار بزرگ منسوجات خانگی در جهان شناخته می‌شود. انتظار می‌رود بازار انواع ملافه و حوله در اروپا با نرخ رشد سالانه ۱,۷ درصد، به ۱۷ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۰ برسد.

بر اساس جدیدترین آمار گمرکات ایالات متحد آمریکا، میزان واردات منسوجات خانگی و کالای خواب به این کشور با رشد ۷,۷ درصدی در فاصله ژانویه تا می ۲۰۱۸، به رقم ۸۷۴۰ میلیون

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که ارزش بازار جهانی منسوجات خانگی تا سال ۲۰۲۱ به رقم ۱۳۰ میلیارد دلار خواهد رسید. ملافه و روبالشی با سهم ۴۵ درصد از این بازار، بزرگترین بخش منسوجات خانگی محسوب می‌شود. انواع حوله نیز با سهم ۲۰ درصدی از این بازار، در جایگاه دوم قرار دارد. همچنین سایر بخش‌ها شامل پوشش‌های کف، مبلمان، رومیزی و منسوجات آشپزخانه مجموعاً ۳۵ درصد از بازار جهانی منسوجات خانگی را تشکیل می‌دهند.

انتظار می‌رود ارزش بازار ملافه، روبالشی و روتختی با نرخ رشد سالانه ۴,۴ درصدی، به رقم ۶۰ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۰ برسد. ایالات متحد آمریکا به

دلار به ایالات متحد صادرات داشته است. بعد از چین، هند نیز رقم ۹۹۱ میلیون دلار منسوجات خانگی پنبه‌ای به آمریکا صادر کرده است هرچند ارزش صادرات این کشور کاهش ۶ درصدی داشته است. در مورد منسوجات خانگی از جنس الیاف مصنوعی، هند سهم ناچیز ۴,۴۳ درصدی از صادرات به آمریکا در اختیار دارد در حالی که سهم چین از صادرات این نوع منسوجات به آمریکا، ۶۱ درصد است. از لحاظ ارزش، صادرات منسوجات خانگی از جنس الیاف مصنوعی توسط هند به آمریکا، با رشد ۶,۷ درصدی به ۱۰۰ میلیون دلار در فاصله ژانویه تا می ۲۰۱۸ رسیده است. این در حالی است که در این مدت، چین ۱۳۹۰,۹۲ میلیون دلار منسوجات خانگی از جنس الیاف مصنوعی به ایالات متحد آمریکا صادر کرده است (۷,۵ درصد رشد نسبت به مدت مشابه پارسال). در همین حال، منطقه آسیا اقیانوسیه

چین به عنوان بزرگترین تولیدکننده و مصرف‌کننده منسوجات خانگی شناخته می‌شود. ارزش بازار منسوجات خانگی در این کشور ۳۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود. در مورد هند، پیش‌بینی می‌شود ارزش بازار منسوجات خانگی با نرخ رشد سالانه ۷,۲ درصدی به رقم ۵,۶ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۰ بالغ گردد.

با سهم ۴۴ درصد از بازار، به عنوان بزرگترین و مسلط‌ترین تولیدکننده و مصرف‌کننده منسوجات خانگی در جهان به حساب می‌آید. در این منطقه، چین به عنوان بزرگترین تولیدکننده و مصرف‌کننده منسوجات خانگی شناخته می‌شود. ارزش

بازار منسوجات خانگی در این کشور ۳۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود. در مورد هند، پیش‌بینی می‌شود ارزش بازار منسوجات خانگی با نرخ رشد سالانه ۷,۲ درصدی به رقم ۵,۶ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۰ بالغ گردد. انتظار می‌رود مصرف انواع ملافه در هند با رقم ۲,۸۱ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۱ برسد که مبین نرخ رشد سالانه ۸ درصد بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۱ می‌باشد. همچنین مصرف انواع حوله در این کشور احتمالاً به ۱,۰۲ میلیارد دلار، انواع پرده به ۷۰۰ میلیون دلار، انواع پتو به ۴۱۰ میلیون دلار، رومبلی به ۴۵۰ میلیون دلار، منسوجات آشپزخانه به ۳۵۰ میلیون دلار، و انواع فرش و قالیچه به ۱۸۰ میلیون دلار تا سال ۲۰۲۱ خواهد رسید.

در مجموع، انتظار رشد چشمگیر بازار منسوجات خانگی ظرف سه سال آینده، منجر به افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش شده است.

چشم انداز بازار منسوجات فنی تا ۲۰۲۲

ارزش بازار منسوجات فنی به ۲۴۴ میلیارد دلار می‌رسد

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، انتظار می‌رود ارزش بازار جهانی منسوجات فنی از رقم ۱۵۸ میلیارد و ۴۲۹ میلیون دلار در سال ۲۰۱۶ به رقم ۲۴۴ میلیارد و ۳۲ میلیون دلار تا سال ۲۰۲۲ افزایش پیدا کند که نشان دهنده نرخ رشد سالانه ۶,۴ درصدی بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۲ می‌باشد. افزایش تقاضا برای منسوجات فنی خانگی (hometech) و منسوجات فنی خودرو (mobitech)، به عنوان محرک‌های اصلی این بازار در دوره مورد بررسی شناخته می‌شوند. کاربرد منسوجات فنی در بخش خودروسازی کاملاً تعیین‌کننده است چراکه این منسوجات، با فراهم آوردن مواد سبک و پشرفته که قدرت و دوام زیادی هم دارند، باعث کاهش وزن وسایل نقلیه می‌شوند.

منطقه آسیا اقیانوسیه در سال ۲۰۱۵ بالاترین درآمد را در بخش منسوجات فنی تولید کرده و انتظار می‌رود میزان درآمدهای این منطقه در حوزه منسوجات فنی با نرخ رشد سالانه ۷,۸ درصدی بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۲ مواجه باشد. پیش‌بینی می‌شود منطقه آسیا اقیانوسیه سیطره و پیشتازی خود را بر بازار جهانی منسوجات فنی، در دوره مورد بررسی حفظ کند. بعد از این منطقه، اروپا و آمریکای شمالی دومین و سومین منطقه پیشرو جهان در زمینه استفاده از منسوجات فنی هستند.

محیط زیست (geotech)، خانگی (hometech)، صنعتی (indutech)، پزشکی (medtech)، خودروسازی (pachtech)، بسته بندی (mobitech)، ورزشی (sporttech) و موارد دیگر طبقه‌بندی می‌شوند. همچنین تجهیزات و ماشین‌آلات، مواد اولیه و نیز فرآیندهای تولید مورد استفاده برای منسوجات فنی، در قیاس با منسوجات مرسوم، تفاوت‌هایی دارد و شاخه جداگانه‌ای را تشکیل می‌دهد.

گفتنی است بازار جهانی منسوجات فنی بر حسب نوع، کاربرد و جغرافیا، تقسیم‌بندی شده است. بر حسب نوع، بازار منسوجات فنی به بخش‌های بی‌بافت (نان‌وون)، کامپوزیت‌ها، و سایر بخش‌ها (تاری پودی، کشاف و ...) تقسیم می‌شود. بر حسب کاربرد و صنعت استفاده‌کننده نیز منسوجات فنی به زیربخش‌های مختلفی نظیر کشاورزی (agrotech)، ساختمان سازی (buildtech)، پوشاک (clothtech)،

نگاهی به بازار جهانی الیاف لایوسل

به دلیل ارائه تکنولوژی‌های در حال تحول برای بهبود زخم‌های جراحی، بخش منسوجات پزشکی-بهداشتی و منسوجات مراقبت از زخم احتمالاً با سرعت فزاینده‌ای رشد خواهد کرد و همین موضوع نیز بازار الیاف لایوسل را پررونق‌تر خواهد کرد.

البته با وجود فرصت‌های متعدد در عرصه بازار الیاف لایوسل، چالش‌هایی هم در زمینه استفاده از الیاف وجود دارد که عمدتاً به قیمت گران الیاف لایوسل در قیاس با الیاف جایگزین و زیست‌سازگار دیگر، مربوط می‌شود. لزوم مراقبت‌های مضاعف از پارچه‌های ظریف شامل شستشوی سرد، شستشوی دستی و تنظیف خشک، می‌تواند هزینه‌های نگهداری از این منسوجات را بالا ببرد. همچنین، محصولات تولیدشده از الیاف لایوسل بعد از اولین شستشو تا ۳ درصد کاهش حجم پیدا می‌کنند. مجموع این عوامل، می‌تواند محدودیت‌هایی را در بازار الیاف لایوسل در سال‌های پیش رو ایجاد نماید.

نکته دیگر اینکه الیاف سلولزی برای تولید منسوجاتی با کیفیت عالی و برتر مورد استفاده قرار می‌گیرند که این موضوع می‌تواند بازار الیاف لایوسل را تقویت کند. الیاف لایوسل زیست‌تجزیه‌پذیر، طبیعی و اقتصادی است و از سلولز طبیعی که در پالپ چوب وجود دارد، استحصال می‌شود. همچنین، پارچه تولیدشده از این الیاف از تنفس‌پذیری طبیعی برخوردار است و در قیاس با پنبه، ظرفیت جذب رطوبت به مراتب بهتری دارد. علاوه بر این، به دلیل خواص مدیریت رطوبت در الیاف لایوسل، این الیاف به شکل طبیعی خاصیت آنتی باکتریال دارد. این خواص و ویژگی‌ها می‌تواند منجر به تولید محصولات جدید از الیاف لایوسل در سال‌های آینده شود و چشم‌انداز جدیدی را در این عرصه بگشاید.

گفتنی است برخی از بازیگران و فعالان اصلی در بازار الیاف لایوسل عبارتند از:

Birla Cellulose, Lenzing AG, Baoding Swan Fiber Co, Acegreen Eco-Material Technology, China Populus Textile, Chonbang, Qingdao Textiles Group Fiber Technology, Acelon Chemicals & Fiber Corporation and smartfiber AG

گروه مترجمین مجله: بر اساس گزارش جدیدی که توسط موسسه تحقیقات بازار و مشاوره راهبردی Global Market Insights منتشر شده، ارزش بازار الیاف لایوسل به بیش از ۱,۵ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۴ خواهد رسید. طی چند سال گذشته، ترندها و روندهای عرصه مد به سرعت تغییر کرده است و این تغییرات شتابان طی سال‌های آینده نیز ادامه خواهد داشت و همین موضوع، عاملی برای رشد صنعت نساجی در حوزه الیاف مدرن همچون لایوسل خواهد شد. تکنولوژی و الیاف مدرن در سال‌های اخیر توسعه پیدا کرده و این موضوع، منجر به افزایش استفاده از مواد اولیه با کیفیت بهتر شده و متعاقباً تقاضای بیشتری را سمت تولیدکنندگان الیاف لایوسل روانه کرده است. بسیاری از برندهای مطرح حوزه الیاف نساجی، از هم‌اکنون تمرکز بر الیافی که بعد از پایان چرخه عمر محصول، قابلیت بازیافت و استفاده مجدد را دارا هستند، آغاز کرده‌اند.

بر همین اساس، دولت‌ها طرح‌ها تشویقی مختلفی را به منظور افزایش تولید و مصرف الیاف پایدار و زیست‌سازگار، به اجرا گذاشته‌اند. فرآیندهای تولید دوستدار محیط زیست در حوزه مواد اولیه همچون یک محرک کلیدی و عامل مهم برای تقویت بازار الیاف لایوسل عمل کرده است. استفاده از این الیاف در صنعت پوشاک، به صورت قابل توجهی از طریق شبکه‌های اجتماعی ترویج شده و همین موضوع، تاثیر مثبتی برای صنعت نساجی و الیاف مدرن به دنبال داشته است.

الیاف لایوسل، جایگزین عالی برای الیاف مصنوعی

الیاف پایه پتروشیمی در سال‌های اخیر، در برخی موارد با الیاف مصنوعی پایه سلولزی جایگزین شده‌اند و فرآیندهای تولید نیز در برخی موارد با این تغییر و تحولات منطبق شده‌اند. به دلیل افزایش تقاضا برای الیاف پایه طبیعی در سال‌های اخیر، فشار بر روی تولیدکنندگان الیاف مصنوعی افزایش یافته است. در مورد الیاف لایوسل، محصولات تولیدشده از این الیاف در بخش‌های مختلفی کاربرد پیدا کرده‌اند که شامل پوشک بچه، منسوجات خانگی، پوشاک، فیلترهای خودرو، محصولات جراحی و مصارف متعدد دیگر می‌شود.

جهش واردات ماشین آلات گردبافی توسط ترکیه

بوده است. بعد از این دو کشور، بلغارستان با ۱۵۴ میلیون دلار، ایالات متحد آمریکا با ۱۴۲ میلیون دلار و انگلستان با ۱۰۹ میلیون دلار، اصلی‌ترین واردکنندگان محصولات نساجی از کشور ترکیه بوده اند.

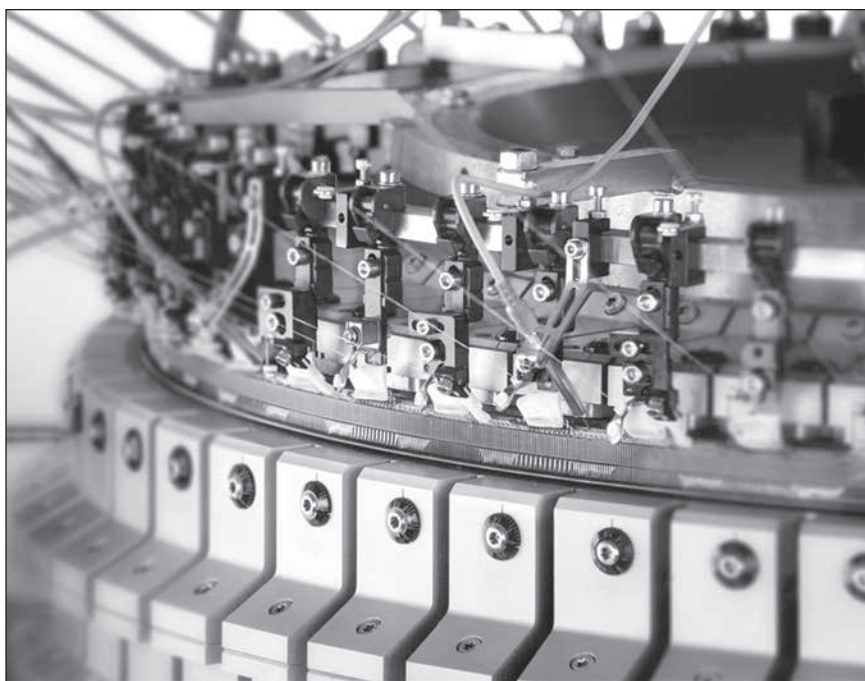
در سه ماهه اول ۲۰۱۸، میزان صادرات پارچه‌های تار پودی ترکیه با افزایش ۱۲ درصدی نسبت به مدت مشابه پارسال، تقریباً ۶۶۴ میلیون دلار بوده است. صادرات نخ نیز به عنوان دومین گروه مهم صادراتی، رقم ۴۹۷ میلیون دلار گزارش شده که در این میان، صادرات نخ‌های فیلامنت مصنوعی با رقم ۲۰۱ میلیون دلار، سهم ۴۰,۴ درصدی را از کل صادرات نخ ترکیه داشته است.

انجام همکاری‌های فنی با شرکای خارجی خود ترغیب و تشویق می‌شوند.

لازم به ذکر است کل صادرات نساجی ترکیه در فاصله ژانویه تا مارس ۲۰۱۸ با افزایش ۹,۴ درصدی نسبت به سه ماهه اول ۲۰۱۷، به ۲,۷ میلیارد دلار رسیده است. کشورهای اتحادیه اروپا تقریباً ۱,۵ میلیارد دلار از کل صادرات نساجی ترکیه در این مدت را به خود اختصاص داده اند. بر همین اساس، ایتالیا به عنوان بزرگترین بازار نساجی برای ترکیه، ۲۴۶ میلیون دلار واردات نساجی از ترکیه داشته است. در مورد آلمان به عنوان دومین بازار بزرگ نساجی برای ترکیه، میزان واردات محصولات نساجی تقریباً ۲۲۵ میلیون دلار

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، ترکیه در چهار ماهه اول سال ۲۰۱۸ تعداد ۶۵۸ ماشین بافندگی حلقوی (گردبافی) وارد کرده است که در قیاس با چهار ماهه اول سال ۲۰۱۷، تقریباً سه برابر شده است. در فاصله ژانویه تا آوریل ۲۰۱۷ ترکیه تنها ۲۲۳ ماشین گردبافی وارد کرده بود. مجموع ماشین‌های گردبافی که تا این مقطع توسط ترکیه وارد شده، توسط هشت کشور تامین شده که سه کشور از آنها اروپایی و پنج کشور از شرق دور هستند. بر این اساس، تعداد ۱۴۵ ماشین گردبافی از آلمان، ۳۷ ماشین گردبافی از ایتالیا و ۱۶۵ ماشین گردبافی از انگلستان وارد ترکیه شده که عمده این ماشین‌ها دست دوم هستند. در چهارماهه اول امسال، عمده ماشین‌آلاتی که توسط ترکیه از منطقه شرق دور وارد شده، از مبدا چین بوده، به طوری که این کشور مجموعاً ۱۸۸ ماشین بافندگی حلقوی را به ترکیه صادر کرده است. علاوه بر این، تعداد ۲۴ ماشین گردبافی از ژاپن، ۶۵ ماشین از تایوان، ۱۹ ماشین از مالزی و ۱۵ ماشین از کره جنوبی به ترکیه وارد شده است.

ترکیه یکی از تولیدکنندگان پیشرو پارچه‌های کشفاف (حلقوی) در سطح جهان است. همگام و به موازات رشد صادرات نساجی ترکیه، شرکت‌های تولیدی نساجی در این کشور ناگزیرند که در کنار ارتقای فرآیندهای تولید، ماشین آلات، قطعات و لوازم یدکی خود را نیز ارتقا دهند. شرکت‌های نساجی ترکیه همچنین برای

نگاهی به آینده بازار رنگ‌های نساجی چاپ دیجیتال بازار را سمت‌وسو می‌دهد

محیطی فعالیت‌های خود را نیز کاهش دهند. امروزه تقاضا برای الیاف بازتولیدشده نظیر ویسکوز و لایوسل با سرعت در حال افزایش است و به همین صورت، الیاف پلی‌استر نیز با رشد تقاضا مواجهه است.

امروزه شرکت‌های رنگرزی منسوجات به دنبال مواد رنگزا و فرآورده‌های تمیزتر هستند و به شدت برای کاهش پسماندها و ضایعات خود تلاش می‌کنند. تقاضا برای رنگ‌ها، رنگدانه‌ها و جوهرهای با کارایی بالا نیز در مسیر صعودی قرار دارد. در مقابل، تولیدکنندگان رنگ‌های با کارایی پایین در آینده با چالش‌های بزرگی در بازار مواجه خواهند بود.

در واقع، طی ماه‌ها و سال‌های پیش رو، به دلیل رشد تقاضا برای رنگ‌های کارآمد با راندمان بالا و نیز افزایش سهم چاپ دیجیتال در رنگ کردن منسوجات، مصرف رنگرها و مواد رنگی سنتی با کاهش مواجه خواهد شد.

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که ارزش بازار جهانی رنگ‌های نساجی با نرخ رشد سالانه ۶ درصد، بین سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۲ مواجه خواهد بود. با توجه به افزایش تقاضا برای طراحی‌های پیچیده و دگرگون‌شده بر روی پوشاک، تقاضا برای چاپ روی منسوجات و پوشاک نیز در سال‌های آینده افزایش قابل توجهی پیدا خواهد کرد و بنابراین، تقاضا برای رنگ‌های مورد استفاده در پرینترهای دیجیتال با رشد همراه خواهد بود. همچنین تقاضا برای جوهرهای چاپ نیز افزایش چشمگیری را تجربه خواهد کرد.

از طرف دیگر، در پی افزایش توجهات به مسائل زیست‌محیطی، تولیدکنندگان نیز تلاش می‌کنند که رنگ‌های کارآمدتر و دوستدار محیط زیست را انتخاب کنند تا از این طریق ضمن کاهش هزینه‌های تولید، اثرات زیست

انجمن تولیدکنندگان پوشاک ترکیه اعلام کرد:

هدف ۲۵ میلیارد دلاری برای صادرات پوشاک ترکیه

پوشاک ترکیه از کل صادرات این کشور رقم ۱۰,۸ درصد گزارش شده است. سهم صادرات پوشاک از کل صادرات ترکیه در نیمه اول سال ۲۰۱۵ رقم ۱۱,۱ درصد، در نیمه اول ۲۰۱۶ رقم ۱۲,۳ درصد و در نیمه اول ۲۰۱۷ رقم ۱۰,۷ درصد بوده است. در مورد صادرات پوشاک آماده، آلمان، اسپانیا و انگلستان اصلی‌ترین مشتریان ترکیه هستند. به طوری که صادرات ترکیه به آلمان ۷,۲ درصد، صادرات به اسپانیا ۲,۸ درصد و صادرات به انگلستان ۱,۹ درصد افزایش داشته است. بعد از این سه کشور، هلند و فرانسه چهارمین و پنجمین مشتری اصلی پوشاک ترکیه محسوب می‌شوند.

اصلی‌ترین محصولات صادراتی صنعت پوشاک ترکیه در شش ماه اول سال ۲۰۱۸، پوشاک کشفاف بوده است. صادرات پوشاک کشفاف در این مدت در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۷ افزایش ۶,۳ درصد را ثبت کرده است. دومین محصول مهم صادراتی بخش پوشاک ترکیه، پوشاک تاری پودی و اکسسوری بوده که در مقایسه به شش ماه اول سال گذشته، رشد ۹,۷ درصدی داشته است. همچنین صادرات سایر اقلام نساجی آماده از جمله منسوجات خانگی افزایش ۷,۶ درصدی را به ثبت رسانده است. گفتنی است در نیمه اول سال ۲۰۱۸ قیمت هر واحد از پوشاک صادراتی ترکیه رشد ۳,۲ درصدی را در مقایسه با نیمه اول سال ۲۰۱۷ داشته است.

همچنین بازار داخلی پوشاک ترکیه در دو سال گذشته، به موازات صادرات پوشاک این کشور، با نرخ رشد پایداری مواجه بوده است.

گفتنی است در سال‌های گذشته، ۷۲ درصد از پوشاک آماده ترکیه به مقصد اتحادیه اروپا صادر شده است. بر همین اساس، انجمن تولیدکنندگان پوشاک ترکیه به منظور تقویت قراردادهای همکاری با سازمان‌های مردم‌نهاد در کشورهای اتحادیه اروپا به خصوص آلمان، اسپانیا، هلند، مشوق‌هایی را در نظر گرفته است. بخش پوشاک آماده در ترکیه همچنین به دنبال آن است که کیفیت نیروی کار را ارتقا دهد تا بتواند رقابت‌پذیری خود را در بازارهای جهانی افزایش دهد.

نقشه راه پنج ساله صنعت پوشاک ترکیه بر سه رکن اصلی استوار است که شامل ۱- برقراری ارتباط نزدیک با بازارهای مهم پوشاک جهان، ۲- افزایش ارزش افزوده در تولیدات، و ۳- افزایش تولید پایدار و زیست سازگار می‌باشد. لازم به ذکر است صادرات پوشاک ترکیه در پنج ماهه اول سال ۲۰۱۸ در قیاس با مدت مشابه سال ۲۰۱۷ افزایش ۱۰ درصدی را تجربه کرده است.

عملکرد سال ۲۰۱۸

گفتنی است ارزش صادرات پوشاک ترکیه در نیمه اول سال ۲۰۱۸ در قیاس با مدت مشابه سال ۲۰۱۷ افزایش ۷,۷ درصدی را تجربه کرده و سهم صادرات

ترکیه به دنبال آن است که صادرات پوشاک را در سال ۲۰۱۸ به میزان ۵۰ درصد افزایش دهد و اینطور هدف‌گذاری کرده که ارزش صادرات پوشاک خود را ظرف ۵ سال آینده به ۲۵ میلیارد دلار برساند. این موضوع را انجمن تولیدکنندگان پوشاک ترکیه (TGSD) عنوان کرده است. به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، صنعت پوشاک در ترکیه در دو سال گذشته از لحاظ ارزش صادرات، شرایط پایداری را تجربه کرده و میزان صادرات پوشاک این کشور در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ رقم ۱۷ میلیارد دلار بوده است.

هادی کاراسو رییس TGSD در این باره می‌گوید: «عدم تغییر صنعت پوشاک ترکیه در دو سال گذشته عمدتاً ناشی از شرایط ژئوپلیتیکی در کشورهای همسایه و نیز تنش‌های سیاسی بین ترکیه و کشورهای مهم اتحادیه اروپا بوده است. البته با تلاش‌هایی که انجام داده‌ایم، صادرکنندگان پیشرو بخش پوشاک توانسته‌اند بر این شرایط غلبه کنند و در ماه‌های ابتدای سال ۲۰۱۸ بخش پوشاک آماده ترکیه در نقطه عطف و شرایط متفاوتی قرار داشته است.»

به گفته رییس TGSD، در سال ۲۰۱۷ ارزش بازار پوشاک آماده در داخل ترکیه رقم ۳۵ میلیارد دلار بوده و ارزش صادرات پوشاک کشفاف رقم ۸,۹۰ میلیارد دلار و ارزش صادرات پوشاک تاری پودی رقم ۵,۹۵ میلیارد دلار گزارش شده است.

بنگلادش، دومین صادر کننده پوشاک آماده در جهان

در این رابطه، رییس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان پوشاک بنگلادش (BGMEA) می‌گوید: «ما آینده درخشانی در صنعت پوشاک داریم اما لازم است کارهای بسیار بیشتری در داخل کشور انجام دهیم.» وی می‌افزاید: «تقریباً ۴۰ درصد از کل صادرات پوشاک بنگلادش را اقلام دارای ارزش افزوده تشکیل می‌دهند که درآمد بیشتری را برای صادرکنندگان به ارمغان آورده است.» وی یکی از عوامل تثبیت جایگاه بنگلادش در تجارت جهانی پوشاک در سال‌های اخیر را وجود سفارشات انبوه برای اقلام دارای ارزش افزوده عنوان می‌کند و می‌گوید: «اکثر خریدارانی که به اینجا می‌آیند حجم انبوهی از سفارشات را ثبت می‌کنند چراکه بعد از انجام اصلاحات در ایمنی و

بر اساس آمار WTO، ارزش صادرات پوشاک ویتنام در سال ۲۰۱۷ میلادی رقم ۲۷ میلیارد دلار بوده که مبین سهم ۵٫۹ درصدی از کل بازار است. همچنین ارزش صادرات پوشاک هند در این مدت ۱۸ میلیارد دلار اعلام شده و این کشور جایگاه چهارم را در بین صادرکنندگان بزرگ پوشاک در جهان داشته است. ترکیه هم با سهم ۳٫۳ درصدی از بازار، پنجمین صادرکننده بزرگ پوشاک در جهان بوده است. آمار WTO همچنین نشان می‌دهد که در سال گذشته میلادی، ۱۰ کشور اصلی صادرکننده پوشاک، مجموعاً ۸۷٫۸ درصد از کل صادرات پوشاک جهان را به خود اختصاص داده‌اند و مجموع ارزش صادرات این ۱۰ کشور رقم ۴۵۷ میلیارد دلار بوده است.

گروه مترجمین مجله: بر اساس داده‌های سازمان تجارت جهانی (WTO)، بنگلادش جایگاه خود را به عنوان دومین صادرکننده بزرگ پوشاک در جهان بعد از چین حفظ کرده است. این داده‌ها نشان می‌دهد بنگلادش در سال مالی ۲۰۱۷-۱۸ سهم ۶٫۵ درصدی از صادرات پوشاک آماده جهان به خود اختصاص داده است. در سال ۲۰۱۶، سهم بنگلادش از بازار جهانی پوشاک ۶٫۴ درصد اعلام شده بود. در سال ۲۰۱۷، بنگلادش اقلام مختلف پوشاک را به ارزش ۲۹ میلیارد دلار صادر کرده است. البته چین همچنان بزرگترین تامین کننده پوشاک در سطح جهان است و ارزش اقلام پوشاک صادراتی این کشور در سال گذشته میلادی رقم ۱۵۸ میلیارد دلار اعلام شده است.

شرایط محیطی کارخانجات، تصویر بهتری از صنعت پوشاک بنگلادش ایجاد شده است.»

تقریباً تمامی خرده فروشان مطرح پوشاک جهان نظیر H&M، Walmart، JC Penny، Inditex، Zara، Gap، M&S، Uniqlo، C&A، Tesco، Hugo Boss و Adidas، هر ساله میلیاردها دلار سفارش برای پوشاک ساخت بنگلادش به این کشور سراریز می‌کنند. همچنین افزایش محموله‌های پوشاک به مقصد بازارهای جدید و نوظهور آسیایی نظیر هند، چین و ژاپن، به افزایش درآمدهای صنعت پوشاک بنگلادش منجر شده است. البته به منظور تسریع در حرکت کالاها و کاهش هزینه‌های کسب و کار، رییس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان پوشاک بنگلادش خواستار این شده که جاده‌ها و بزرگراه‌ها، فرودگاه و بندر شهر چیتاگونگ ارتقا و بهبود پیدا کنند.

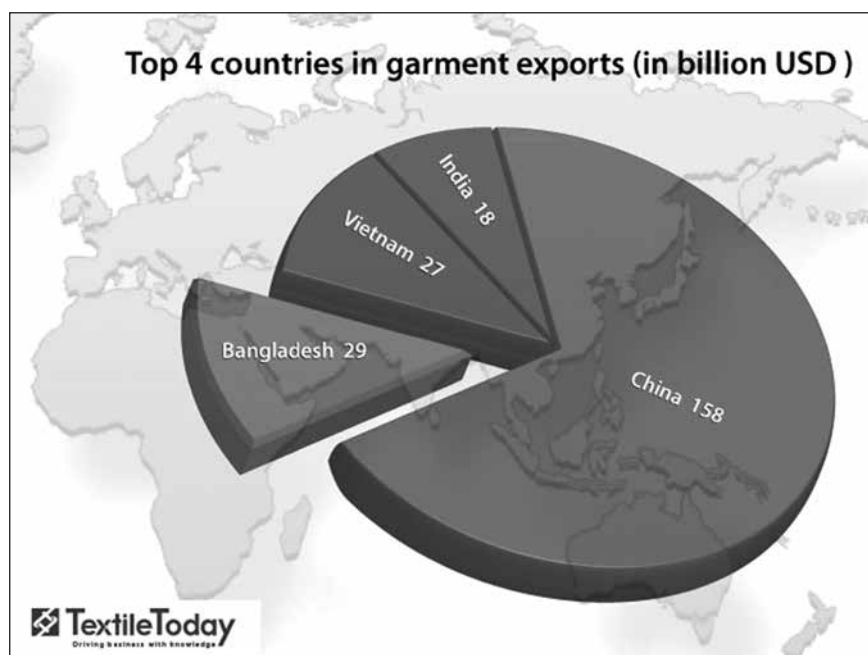
سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

گفتنی است به دلیل مشوق‌های دولت بنگلادش برای جذب و ترغیب سرمایه گذاران خارجی، میزان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در بخش نساجی و پوشاک بنگلادش جهش چشمگیری در سال گذشته پیدا کرده است. بر اساس آمار بانک بنگلادش، در تقویم سال ۲۰۱۷ بخش نساجی و پوشاک بنگلادش رقمی معادل ۴۲۱،۶۸ میلیون دلار سرمایه گذاری خارجی دریافت کرده که ۱۵،۷ درصد بالاتر از رقم ۳۶۴،۴۴ میلیون دلاری مربوط به سال ۲۰۱۶ می‌باشد. کره جنوبی بیشترین سرمایه گذاری را با ۱۰۳ میلیون دلار در بخش نساجی بنگلادش انجام داده در حالی میزان سرمایه گذاری هنگ کنگ و انگلستان در بخش نساجی و پوشاک این کشور به ترتیب ۶۶،۱۳ و ۴۲ میلیون دلار بوده است.

از آنجایی که بنگلادش دومین صادرکننده بزرگ پوشاک در جهان بعد از چین محسوب می‌شود، فرصت‌های سرمایه‌گذاری عظیمی در صنایع نساجی و پوشاک این کشور فراهم است. دسترسی به نیروی کار با دستمزد معقول، دسترسی معاف از عوارض به مقاصد مهم صادراتی، موقعیت مطلوب و ممتاز در قلب منطقه آسیا پاسیفیک و سیاست‌های حمایتی دولت، همگی در نقش کاتالیزور برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت نساجی و پوشاک بنگلادش عمل کرده اند.

در این رابطه رییس سابق انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان پوشاک بنگلادش می‌گوید: «از آنجایی که بخش پوشاک آماده بنگلادش با سرعت زیادی در حال رشد است، سرمایه‌گذاران خارجی، این کشور را به عنوان یک مقصد سرمایه‌گذاری در بخش نساجی انتخاب می‌کنند.» وی می‌افزاید: «بنگلادش باید مقادیر زیادی پارچه‌های تارپودی را برای تامین تقاضاهای داخلی وارد کند. بر همین اساس، سرمایه‌گذاران خارجی بخش

نساجی، برای ایجاد یک پشتوانه قوی در بخش تارپودی در داخل کشور کمک خواهند کرد. البته در راس همه این موارد، سرمایه‌گذاری‌های جدید مشاغل زیادی برای مردم بنگلادش ایجاد می‌کند؛ به ویژه که نیاز شدیدی به اشتغال‌زایی برای کاهش نرخ بیکاری و تحقق اهداف دولت برای توسعه اقتصادی کشور وجود دارد.» مدیر اجرایی سازمان توسعه سرمایه‌گذاری بنگلادش نیز در این ارتباط می‌گوید: «در راستای تامین نظر نخست وزیر کشور، ما برای جذب سرمایه‌گذاری از جانب کشورهای خارجی به شدت تلاش می‌کنیم. اگرچه در سال گذشته کل سرمایه گذاری مستقیم خارجی در کشور با کاهش جزئی مواجه شد، اما امیدواریم که در سال جاری شاهد جهش سرمایه‌گذاری باشیم چراکه امروز، بنگلادش با زیرساخت‌ها و مناطق ویژه اقتصادی به مراتب بهتر، آماده جذب سرمایه‌گذاران است.» دولت بنگلادش گام‌هایی را برای تاسیس و استقرار ۱۰۰ منطقه ویژه اقتصادی برداشته است. از سوی دیگر، این کشور در تلاش است فرآیند

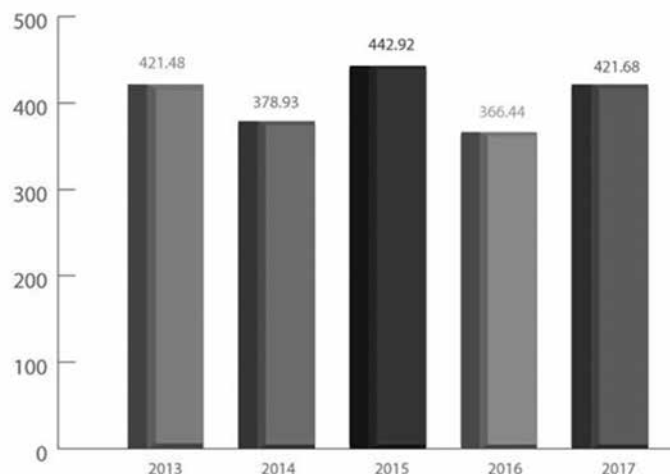
مبادلات خود را با کشورهای توسعه یافته ارتقا دهد. بر همین اساس، در بخش هایی نظیر تولید پارچه های پیشرفته تر و نیز تولید پوشاک مبتنی بر تکنولوژی که منجر به تولید محصولاتی با ارزش افزوده بالاتر خواهد شد، امکان ورود سرمایه گذاران خارجی فراهم خواهد بود.

البته در کنار جذب سرمایه گذاران خارجی، دولت بنگلادش باید منافع صنایع داخلی این کشور را نیز مد نظر قرار داده و از آن محافظت کند. در این راستا، انجام سرمایه گذاری مشترک در بخش پوشاک می تواند ابزاری برای حرکت به سمت محصولات دارای ارزش افزوده باشد به ویژه که در این زمینه، بنگلادش از کمبود تجربه و تخصص و نیز ضعف تکنولوژی رنج می برد.

این نکته هم حایز اهمیت است که برخی از تولیدکنندگان داخلی بخش پوشاک آماده، مخالف سرمایه گذاری مستقیم خارجی در این کشور هستند چراکه تصور می کنند این اقدام سهم بازار شرکت های خارجی را افزایش خواهد داد و به همین دلیل، روی خوشی به سرمایه گذاران خارجی نشان نمی دهند. با این وجود، به نظر نمی رسد دولت بنگلادش توجهی به این مخالفت ها بکند چراکه معتقد است حرکت به سمت تولید محصولات دارای ارزش افزوده از طریق جذب سرمایه گذاران خارجی، اقدامی ضروری برای حفظ رقابت پذیری در بازار جهانی است. سرمایه گذاری در بخش نساجی و پوشاک می تواند به تولید پارچه های با کیفیت بالا منجر شود و چنین تجربه و تخصصی فقط از طریق شرکت های خارجی قابل ارائه می باشد.

به عنوان یک نمونه از این همکاری ها، اخیراً شرکت چینی Huaren Linen در صدد است که همکاری مشترکی را با گروه Anwar که یکی از قدیمی ترین و با سابقه ترین شرکت های بنگلادش است، جهت راه اندازی یک کارخانه رنگرزی انجام دهد.

FDI trends in Bangladesh's textile industry (in \$million)

TextileToday

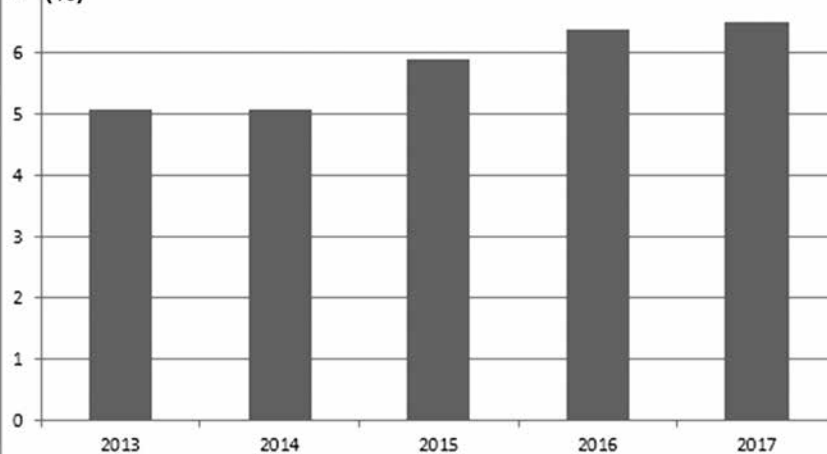
جهش چشمگیری پیدا کند.

نیاز به سرمایه گذاری خارجی برای خلق ارزش افزوده

بنگلادش عمدتاً اقلام پایه ای پوشاک را تولید می کند و برای حرکت به سمت تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر، بنگلادش به سرمایه گذاری در بخش تولید های تک نیاز دارد تا بتواند سطح

ثبت شرکت های خارجی و همچنین سرمایه گذاران داخلی را از طریق خدمات یک مرحله ای، تسهیل نماید. در نتیجه این اقدامات، سرمایه گذاران خارجی تمایل بیشتری برای سرمایه گذاری در این کشور پیدا کرده اند و انتظار می رود با توجه به مهیا شدن مناطق ویژه اقتصادی، سرمایه گذاری خارجی در بخش نساجی بنگلادش در سال جاری و سال های آتی

(%)

Bangladesh's share of the global apparel market

سريلانكا به دنبال ۵ ميليارد دلار صادرات پوشاک

در حال حاضر، رقبای سريلانكا در صادرات پوشاک کشورهای بنگلادش، ویتنام، هند، اندونزی، چین و ایتوپي هستند. سريلانكا همچنين اميدوار است که بتواند هند را برای حذف سيستم سهمیه‌بندی فعلی برای صنعت پوشاک متقاعد کرده و به جای آن، یک قرارداد تجاری ۵۰۰ ميليون دلاری با این کشور، برای همکاری در بخش پوشاک منعقد نماید. در حال حاضر، مذاکرات بين دو کشور در جریان است تا سهمیه فعلی برای فروش پوشاک به هند که ۸ ميليون تکه لباس به ارزش حداکثر ۳۰ ميليون دلار تعيين شده، به رقمی بالاتر يعني ۵۰۰ ميليون دلار افزایش پیدا کند و سريلانكا بتواند صادرات پوشاک به هند را تا سقف ۵۰۰ ميليون دلار افزایش دهد.

و پوشاک»، ارزش صادرات پوشاک سريلانكا در سال ۲۰۱۷ رقم ۴,۸۸ ميليارد دلار ثبت شده و ۴۳ درصد از درآمدهای ارزی این کشور از محل صادرات پوشاک و نساجی حاصل شده است. با این حال، صنعت پوشاک سريلانكا با رقابت در زمینه جذب نیروی کار مواجه است لذا ارتقای مهارت در نیروی کار به عنوان یک الزام برای شرکت‌های پوشاک در نظر گرفته شده و نیروی کار جوان بیشتری برای پیوستن به صنعت پوشاک، ترغیب و تشویق می‌شوند. همچنین به منظور برآورده کردن نیازهای خریداران بین‌المللی، زنجیره تامین صنعت پوشاک در سريلانكا به سمت یکپارچه شدن پیش می‌رود.

متولیان صنعت پوشاک سريلانكا امیدوارند صادرات پوشاک این کشور در سال ۲۰۱۸ به رقم ۵ ميليارد دلار برسد؛ به ویژه که این کشور امسال می‌تواند از مزایای سيستم تعرفه‌های ترجیحی اتحادیه اروپا برای صادرات به این اتحادیه بهره‌مند شود. با توجه با اعمال قوانین آنتی‌دامپینگ توسط کشورها، ورود به توافق‌نامه‌های تجاری مزیت‌های متعددی می‌تواند داشته باشد. بر همین اساس، بخش پوشاک سريلانكا مدل کسب و کار جدیدی برای رشد صادرات در نظر گرفته که پیش‌بینی می‌شود بهبود قابل‌توجهی در صادرات پوشاک این کشور ایجاد نماید. به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی»

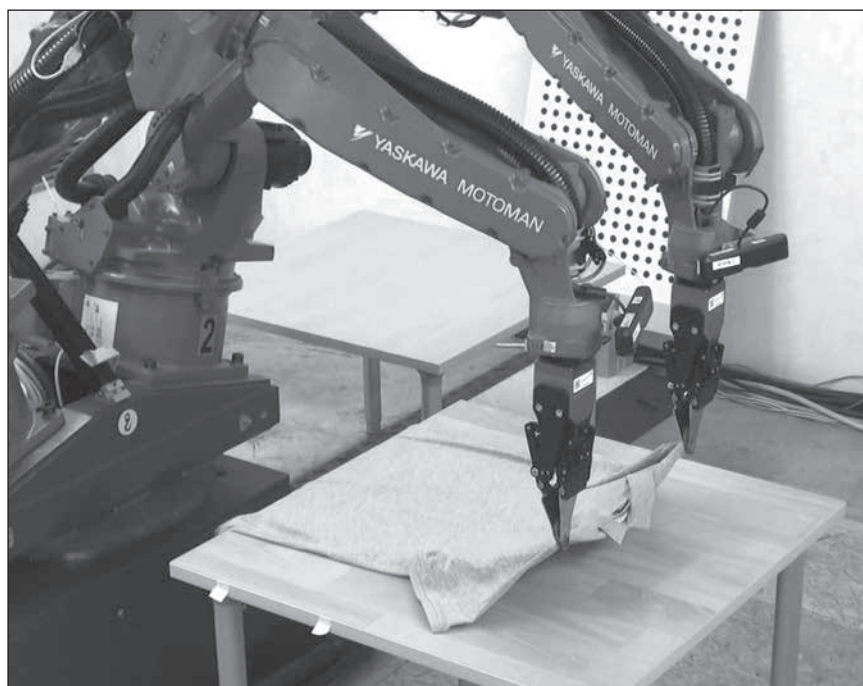

اتوماسیون صنعت نساجی جهان را زیر و رو می کند

بخش نساجی و پوشاک به پا کرده است. بر همین اساس، صنعت پوشاک از شکل سنتی و نیروی کارمحور، به صنعتی با اتوماسیون بالا و کامپیوترمحور، تغییر شکل داده است.

ضرورت اتوماسیون

امروزه ذائقه مصرف کنندگان تغییر کرده و این گروه خواستار پوشاکی با طراحی بسیار پیچیده هستند. به دلیل سرعت تغییر تقاضاهای مصرف کنندگان، امروز دیگر چرخه های فصلی سنتی که خرده فروشان بر مبنای آن محصولات را عرضه می کردند، وجود ندارد. بنابراین خریداران اکثراً سفارشات کوچک تری را ارائه می کنند که حجم و مقدار زیادی ندارد. همینطور که چرخه های مد کوچک تر و کوچک تر می شوند، استایل های مختلف و متفاوت به سرعت معرفی می شوند. به منظور عقب نماندن از بازار و برآورده کردن نیازهای متغیر مصرف کنندگان، تولیدکنندگان و خرده فروشان نیز زمان بین شروع تا پایان فرآیند تولید (Lead time) را کاهش داده اند. از طرف دیگر، از آنجاکه مصرف کنندگان آگاهی و حساسیت بیشتری نسبت به کیفیت پیدا کرده اند، لزوم و ضرورت استفاده از اتوماسیون در فرآیند تولید بیش از قبل شده است. علاوه بر این، امروزه خرده فروشان به دنبال تولیدکننده ای می گردند که بتواند راهکار کامل و جامعی را برای خطوط طراحی آنها ارائه نماید. برای مثال، یک تولیدکننده که

سمت اتوماتیک آسان به نظر نمی رسد چراکه تولیدکنندگان نیز برای بقا در بازار رقابتی امروز، باید هزینه تولید خود را کاهش دهند.

تا چند سال پیش، ماشین های خیاطی صنعتی، ماشین های اتصال دکمه، ماشین های اتصال نوار، ماشین های اتصال برچسب و ماشین های دوخت جیب، از جمله تکنولوژی هایی بودند که به طور گسترده مورد پذیرش قرار داشتند. اما پیشرفت هایی نظیر نرم افزارهای طراحی مبتنی بر کامپیوتر (CAD) و نرم افزارهای تولید مبتنی بر کامپیوتر (CAM)، تکنیک های جدید برش، سرهم کردن اجزا و پرسینگ، و همچنین استفاده از علم رباتیک، انقلابی را در

گروه مترجمین مجله: با توجه به افزایش رقابت در عرصه نساجی و پوشاک جهان، افزایش هزینه های کارگری و کمبود نیروی کار ماهر، اتوماسیون می تواند تغییر و تحولات عمیق و چشمگیری در صنعت نساجی ایجاد کند. اگرچه صنعت نساجی گام های اولیه را برای حرکت به سمت اتوماسیون آغاز کرده، اما هنوز برای رسیدن به صنایع دیگر راه طولانی پیش رو دارد. استقرار اتوماسیون مزایای متعددی نظیر حذف اپراتورهای انسانی از یک شغل خاص و ایجاد مشاغل جدید در پروسه بهره برداری و نگهداری ابزارها و تجهیزات اتوماتیک، دارا می باشد. البته انتقال فرآیند و پروسه تولید از سنتی به

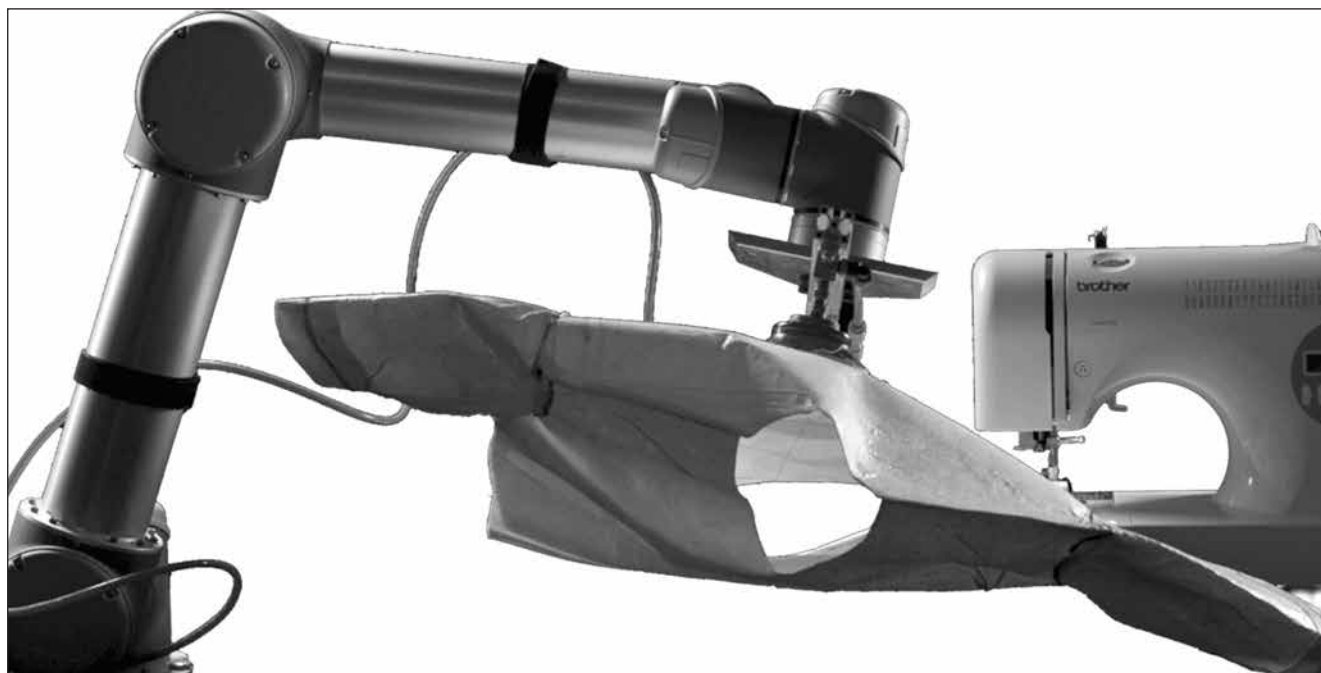
امکان می‌دهد که مرحله نمونه‌سازی فیزیکی را به نوعی دور بزنند و به طور قابل توجهی در زمان و هزینه‌های مرتبط با طراحی محصول صرفه‌جویی نمایند. همچنین نرم‌افزار طراحی پوشاک سه‌بعدی Tukatech آزمون و خطا در ساخت نمونه فیزیکی را حذف می‌کند و به کمک آن، این اطمینان وجود دارد که هر طرحی در اولین پیاده‌سازی، دقیقاً اندازه و مناسب خواهد بود. به کمک این نرم‌افزار، یک مدل مجازی شبیه‌سازی می‌شود تا وضعیت پوشاک در حین حرکت به نمایش در بیاید. به همین ترتیب، گروه Robotech مستقر در ترکیه که به خاطر عرضه جدیدترین و پیشرفته‌ترین ماشین‌های اتوماتیک مشهور است، راهکارهای متعددی در حوزه اتوماسیون ارائه می‌کند. به عنوان مثال، ماشین دوخت جیب اتوماتیک این شرکت موسوم به FF ۶۱۰۰-TR می‌تواند بهره‌وری تولید را تا حدود ۲۰ درصد افزایش دهد.

یک تولیدکننده پوشاک که پیراهن مردانه تولید می‌کند، می‌تواند خود را با تجهیزات اتوماتیک در زمینه اتصال سرآستین و یقه منطبق کند که امروزه این تجهیزات با قیمت‌های رقابتی در دسترس قرار دارد. موفقیت یک تولیدکننده در انطباق با تکنولوژی‌های اتوماتیک تا حد زیادی به بودجه تعیین شده شرکت برای سرمایه‌گذاری در چنین تکنولوژی‌هایی نیز بستگی دارد. یک شرکت تولیدی همچنین باید سهمی از بودجه خود را برای نصب، آموزش، بهره‌برداری و نگهداری از ماشین‌آلات اتوماتیک کنار بگذارد.

نوآوری‌های اخیر

همگام با تغییرات محیط بازار، شرکت‌ها نیز راهکارهای اتوماسیون مختلفی را برای تصاحب سهم بیشتر از بازار ارائه کرده‌اند. به عنوان مثال، نرم افزار TUKA3D با اندازه‌گیری دقیق مجازی به کمک انیمیشن، به کاربران

بتواند انواع شلوار، پیراهن، لباس بچه و ... را همزمان تولید کند، توسط خرده‌فروشان در اولویت قرار خواهد گرفت. البته ظرفیت تولید یک تولیدکننده پوشاک نقش زیادی در تصمیم برای اجرای اتوماسیون و استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته، ایفا می‌کند. به عنوان مثال، اگرچه واحدهای کوچک‌تر مزیت‌هایی نظری سرعت عملیات، انعطاف‌پذیری و تطابق پذیری بالا را ارائه می‌کنند اما به دلیل حجم پایین تولید، اتوماسیون برای آنها گزینه مطلوبی نیست. از سوی دیگر، واحدهای تولیدی بزرگ ساده‌تر می‌توانند خود را با تکنیک‌های اتوماسیون تطبیق دهند چراکه حجم بالای تولید، هزینه‌های اضافی مربوط به نصب تجهیزات اتوماتیک را جبران خواهد کرد. اغلب اینطور است که استایل و طراحی پوشاکی که قرار است تولید شود، سطح و میزان انطباق با تکنولوژی‌های پیشرفته را تحت تاثیر قرار می‌دهد. برای مثال،

فوربس منتشر کرد:

بزرگترین شرکت‌های پوشاک جهان در سال ۲۰۱۸

و Sephora را در اختیار دارد)، با یک قرارداد ۱۳ میلیارد دلاری، مابقی سهم کریستین دیور را که پیشتر در اختیار نداشت، از آن خود کرد و در نتیجه، ۱۰۰ درصد مالکیت این برند فرانسوی را به طور کامل در اختیار گرفت.

بر اساس فهرست مجله فوربس، برند ایندیتکس به عنوان غول اسپانیایی عرصه خرده‌فروشی پوشاک و مالک برند زارا، دومین خرده‌فروشی بزرگ پوشاک، اکسسوری و کفش در جهان محسوب می‌شود. امروزه خریداران سراسر جهان، مشتری پر و پا قرص محصولات فست

درخشان باعث شده برند کریستین دیور در جایگاه یکصد و پنجاهم، در فهرست «۲۰۰۰ شرکت عمومی بزرگ و قدرتمند جهان» که توسط نشریه فوربس منتشر شده، قرار بگیرد. فهرست مذکور بر مبنای امتیاز ترکیبی شرکت‌ها در زمینه درآمد، سود، دارایی‌ها و ارزش بازار، شکل گرفته است.

کریستین دیور برای سال‌های متمادی، دارای ساختار مالکیتی پیچیده‌ای بود تا اینکه در سال گذشته، شرکت LVMH (امپراتور عرصه محصولات لوکس که مالکیت ۱۰ برند از جمله لویی ویتون

گروه مترجمین مجله: بر اساس فهرست ۲۰۰۰ شرکت جهانی نشریه فوربس، برند کریستین دیور به عنوان امپراتور عرصه مد در فرانسه، که فعالیت‌های خود را از سال ۱۹۴۷ در قلب پاریس آغاز کرده، همچنان به عنوان بزرگترین خرده‌فروشی جهان در عرصه پوشاک، کفش و اکسسوری شناخته می‌شود. این خرده‌فروشی رده بالا، رشد فروش دو رقمی را در سال گذشته تجربه کرده و میزان فروش آن به رقم بی‌سابقه ۴۴ میلیارد یورو (۴۹ میلیارد دلار) رسیده است. این عملکرد

و اکنون بزرگترین خرده فروشی پوشاک ورزشی با فروش سالانه ۳۵ میلیارد دلار محسوب می‌شود. فیل نایت در سال ۲۰۱۶ و بعد از ۵۰ سال حضور در شرکت و جمع‌آوری ۳۲ میلیارد دلار دارایی، از سمت ریاست نایک بازنشسته شد.

در کنار سه برند یادشده، اکثر خرده‌فروشان پوشاک آمریکایی، جایگاه خوبی در فهرست فوربس دارند. به عنوان مثال خرده‌فروشی‌های ارزان نظیر TJX و Ross Stores به ترتیب جایگاه ۴۴۵ و ۷۳۴ را در بین ۲۰۰۰ شرکت بزرگ و قدرتمند جهان به خود اختصاص داده‌اند. همچنین تعداد زیادی از شرکت‌های پوشاک بزرگ موجود در فهرست فوربس، شرکت‌های چینی هستند. به عنوان مثال برند چینی Anta Sports که در زمینه پوشاک ورزشی و کفش فعالیت می‌کند، با ۵۵۰ پله صعود، جایگاه ۱۶۲۲ را در فهرست کلی نشریه فوربس در اختیار گرفته است.

یک دهنده دانشگاهی و مربی‌اش تاسیس شده و در ابتدا کفش‌های دومیدانی ژاپنی را توزیع می‌کرده است. این برند توانسته اسپانسروری ورزشکاران مطرحی همچون مایکل جردن، روجر فدرر و لانس آرمسترانگ را با موفقیت بر عهده بگیرد

فشن این برند اسپانیایی هستند که کاملاً به‌روز و با قیمت‌های مناسب در فروشگاه‌های زیرمجموعه آن عرضه می‌شوند. میزان فروش برند زارا در سال ۲۰۱۷ با ۹ درصد افزایش به ۲۵ میلیارد دلار (۲۹ میلیارد یورو) رسیده است. شرکت ایندیتکس نیز جایگاه ۲۸۹ را در فهرست کلی فوربس در اختیار دارد که البته نسبت به جایگاه ۲۷۶ در سال ۲۰۱۷ تنزل داشته است. آمانسیو اورتگای ۸۲ ساله، ایندیتکس را از سال ۱۹۷۵ با همسر سابقش و بعد از چند سال کار در یک شرکت نساجی خانوادگی کوچک، راه‌اندازی کرد. او اکنون با خالص دارایی ۷۱ میلیارد دلار، ششمین فرد ثروتمند جهان شناخته می‌شود.

بر اساس فهرست فوربس، برند نایک جایگاه سوم را در بین شرکت‌های بزرگ پوشاک در جهان به خود اختصاص داده است. این برند آمریکایی مستقر در اورگون، در سال ۱۹۶۴ توسط فیل نایت

رالف لورن به دنبال افزایش یک میلیارد دلاری فروش

کاهش پیدا کند.

یک نمونه از این سیاست‌ها، در زمینه استفاده از پارچه است. در مجموعه رالف لورن، اقلام مختلف نظیر خانگی، بچگانه، پولو و پوشاک آماده، کیفیت‌های متفاوتی از پارچه را استفاده می‌کنند. در قالب استراتژی جدید، به جای اینکه هر یک از این زیرمجموعه‌ها پارچه مختص به خود را خریداری کند، برند رالف لورن پارچه‌هایی با کیفیت بالاتر را برای تمامی زیرمجموعه‌ها خریداری می‌کند که این اقدام ضمن کاهش هزینه‌های کلی، کیفیت محصولات ارزان‌تر را نیز افزایش می‌دهد.

در زمینه جذب نیروی کار، این شرکت به دنبال آن است که نیروی کار حرفه‌ای‌تر را با حداکثر ۳۰ سال سن، و نیروی کار تازه‌وارد خانم را با حداقل ۲۰ سال سن به کار بگیرد. بر اساس هدف‌گذاری رالف لورن، نیمی از رشد درآمد و فروش شرکت از اقلام پایه به خصوص پیراهن مردانه به دست خواهد آمد و نیمه دیگر مربوط به اقلام توسعه‌نیافته و جدید نظیر جین، لباس محل کار، لباس رو، کفش و اکسسوری خواهد بود.

برند رالف لورن در قالب یک هدف بلندپروازانه به دنبال آن است که تا سال ۲۰۲۳ فروش خود را یک میلیارد دلار افزایش دهد. برای تحقق این هدف، هزینه بازاریابی این برند ظرف ۵ سال آینده ۱۰۰ میلیون دلار افزایش پیدا خواهد کرد. به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، رالف لورن در چند سال گذشته اقداماتی را برای کاهش هزینه‌ها انجام داده که شامل تعطیل کردن ۵۰ فروشگاه، حذف بیش از ۱۰۰۰ فرصت شغلی و حذف سه ردیف مدیریتی در شرکت بوده است.

رالف لورن یک خانه مد آمریکایی است. هدف جدید این برند، جذب نسل بعدی مصرف‌کنندگان و افزایش سود ناخالص از طریق تقویت محصولات پایه‌ای است که حدود ۶۰ درصد از کل درآمدهای این برند را تشکیل می‌دهند. همچنین این برند به دنبال تقویت اقلامی همچون پوشاک زنانه، لباس رو و پوشاک جین است. افزایش انضباط در عملیات شرکت از دیگر برنامه‌های رالف لورن است تا دقت و احتیاط بیشتری در زمینه تخفیف‌ها و هزینه‌های تبلیغاتی صورت گرفته و هزینه‌های شرکت با استفاده از روش‌های نوآورانه و در عین حال موثر،

گزارش ماهانه کمیته مشورتی جهانی پنبه (اول آگوست ۲۰۱۸) ثبت رکورد جدید برای مصرف جهانی پنبه

جهانی پنبه در فصل زراعی ۲۰۱۷-۱۸ با ۸ درصد افزایش به ۲۶,۳۸ میلیون تن رسیده است. میزان مصرف پنبه در چین برای چهارمین سال متوالی با رشد همراه بوده و با ۸ درصد افزایش نسبت به فصل زراعی گذشته به ۸,۶۵ میلیون تن بالغ شده است. واردات پنبه چین نیز با افزایش ۲۴ درصدی به ۱,۳۶ میلیون تن رسیده است.

میزان مصرف پنبه در هند، به عنوان دومین مصرف کننده بزرگ پنبه در جهان، احتمالاً در رقم ۵,۲ میلیون تن ثابت باقی مانده است. در پاکستان نیز پیش بینی می شود میزان مصرف با ۹ درصد افزایش معادل ۲,۳۵ میلیون تن باشد در حالی که

کالاهای صادراتی آمریکا از جمله پنبه توسط دولت چین، قیمت ها مجدداً سیر صعودی به خود گرفت و به حدود ۹۸,۷ سنت/پوند در پایان فصل زراعی ۲۰۱۷-۱۸ رسید. این روند افزایشی نشان دهنده وجود تقاضای قدرتمند برای پنبه به خصوص در آسیا و جنوب شرقی آسیا می باشد.

در شرایطی که انتظار می رود به دلیل سبقت تولید جهانی از مصرف، موجودی جهانی پنبه به ۱۹,۳ میلیون تن در فصل زراعی ۲۰۱۷-۱۸ افزایش پیدا کرده باشد، میزان موجودی در چین احتمالاً به ۹,۲ میلیون تن کاهش، ولی در خارج از چین به ۱۰,۱ میلیون تن افزایش یافته است. تقاضای

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک» به نقل از دبیرخانه کمیته مشورتی جهانی پنبه، قیمت های بین المللی پنبه در فصل زراعی ۲۰۱۷-۱۸ با طی روند صعودی به بالاترین سطح یعنی رقم ۱۰۱,۷ سنت/پوند در اواسط ماه ژوئن رسید. این روند افزایشی قیمت ها، بر اساس پیش بینی های اخیر مبنی بر کاهش عرضه در فصل زراعی ۲۰۱۸-۱۹ در کنار افزایش چشمگیر تقاضا برای پنبه و نیز کاهش احتمالی تولید، شکل گرفته است. با آغاز تنش های تجاری در جهان در اوایل ماه جولای، قیمت های پنبه به ۹۲ سنت/پوند کاهش یافت، اما به رغم تصویب تعرفه های گمرکی برای طیفی از

میزان مصرف بنگلادش احتمالا با رشد ۱۸ درصدی به ۱,۶۶ میلیون تن بالغ شده است. در مورد ویتنام نیز افزایش ۳۵ درصدی میزان مصرف پنبه و رسیدن آن به ۱,۵۸ میلیون تن پیش‌بینی می‌شود.

از سوی دیگر، پیش‌بینی دبیرخانه کمیته مشورتی حاکی از آن است که تولید جهانی پنبه در فصل زراعی ۲۰۱۷-۱۸ با ۱۶ درصد افزایش به ۲۶,۸۷ میلیون تن رسیده و در تمامی کشورهای اصلی تولیدکننده پنبه شامل هند، چین، آمریکا، برزیل، پاکستان، غرب آفریقا، ترکیه، استرالیا و ازبکستان که ۹۰ درصد از تولید جهانی را در اختیار دارند، افزایش تولید مشاهده شده است. این روند افزایشی تولید، عمدتاً از افزایش سطح زیرکشت پنبه و نیز شرایط مطلوب آب و هوایی نشئت گرفته است در حالی که بازده جهانی برداشت پنبه تقریباً بدون تغییر بوده است.

پیش‌بینی فصل زراعی ۲۰۱۸-۱۹

اگرچه قیمت‌های بالای پنبه به شکل سنتی تصمیم‌گیری برای کاشت پنبه را در بین کشاورزان به دنبال دارد، اما شرایط آب و هوایی و نیز دسترسی به آب، به عنوان فاکتورهای تاثیرگذار برای تولید در فصل زراعی ۲۰۱۸-۱۹ محسوب می‌شوند.

و بر همین اساس، انتظار می‌رود اکثر تولیدکنندگان مطرح پنبه در جهان، سطح کشت پنبه را در فصل زراعی پیش رو کاهش دهند. در هند که بیشترین سطح کشت پنبه در جهان را در اختیار دارد، پیش‌بینی می‌شود سطح کشت پنبه با ۳ درصد کاهش رقمی در حدود ۱۱,۹ میلیون هکتار باشد چراکه کشاورزان به دلیل مشکلات ناشی از آفات در فصل زراعی گذشته، مساحت کمتری را به کشت پنبه اختصاص خواهند داد. در ایالات متحد آمریکا، انتظار می‌رود به دلیل بروز خشکسالی و مشکلات ناشی از آفات، سطح کشت پنبه با ۵ درصد کاهش به ۴,۲۵ میلیون هکتار بالغ گردد. سطح کشت پنبه در چین نیز احتمالا در رقم ۳,۳ میلیون هکتار در فصل زراعی ۲۰۱۸-۱۹ ثابت باقی خواهد ماند.

در بخش صادرات، درگیری‌های تجاری ایجادشده بین چین و آمریکا قطعاً بر بازارهای صادراتی تاثیر خواهد گذاشت و پنبه تولیدی آمریکا با توجه به اعمال تعرفه ۲۵ درصدی از سوی چین، برای خریداران چینی جذابیت کمتری خواهد داشت. در مقابل، پنبه آمریکایی در دیگر بازارهای خارج از چین رقابتی‌تر خواهد بود و دیگر صادرکنندگان پیشرو پنبه، با تقاضای بیشتری از جانب چین مواجه خواهند شد. انتظار می‌رود میزان تولید

پنبه برزیل در فصل زراعی ۲۰۱۸-۱۹ به دلیل اختصاص زمین‌های بیشتر برای کشت پنبه، افزایش پیدا کند در حالی که میزان تولید استرالیا به دلیل مشکلات دسترسی به آب احتمالا به ۶۳۰ هزار تن کاهش پیدا خواهد کرد.

پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی پنبه در فصل زراعی ۲۰۱۸-۱۹ رقم ۲۵,۹ میلیون تن باشد که نشان‌دهنده کاهش ۴ درصدی نسبت به فصل زراعی ماقبل است. مصرف جهانی پنبه نیز برای این فصل زراعی رقم ۲۷,۵ میلیون تن پیش‌بینی می‌شود که مبین افزایش ۴ درصدی است. رقم پیش‌بینی‌شده برای مصرف جهانی پنبه از رکورد قبلی مصرف که ۲۶,۷ میلیون تن برای فصل زراعی ۲۰۰۷-۰۸ به ثبت رسیده بود، فزونی گرفته است. با توجه به ثبت رکورد جدید برای مصرف پنبه، انتظار می‌رود ذخایر جهانی پنبه ۱,۶ میلیون تن کاهش یابد و در پایان فصل زراعی ۲۰۱۸-۱۹ به ۱۷,۷ میلیون تن بالغ گردد. پیش‌بینی می‌شود موجودی پنبه چین به ۷,۵ میلیون تن کاهش یافته و پنجمین فصل متوالی کاهش را تجربه کند. در مقابل، موجودی پنبه در خارج از چین احتمالا در رقم ۱۰,۲ میلیون تن در فصل زراعی ۲۰۱۸-۱۹ تثبیت خواهد شد.

پیش‌بینی میزان عرضه و تقاضای جهانی پنبه (همه ارقام به میلیون تن)

دوره	۲۰۱۶-۱۷	۲۰۱۷-۱۸	۲۰۱۸-۱۹	تغییرات ماهانه	میزان	تغییرات ماهانه	میزان
شرح	میزان	تغییرات ماهانه	میزان	تغییرات ماهانه	میزان	تغییرات ماهانه	میزان
تولید	۲۳,۰۸	۰,۰۰	۲۶,۸۷	۰,۲۳	۲۵,۸۹	-۰,۰۵	
مصرف	۲۴,۵۲	۰,۰۰	۲۶,۳۸	۰,۲۳	۲۷,۴۶	۰,۰۴	
واردات	۸,۱۲	۰,۰۰	۹,۰۸	۰,۰۸	۹,۴۷	۰,۱۴	
صادرات	۸,۱۹	۰,۰۰	۹,۰۸	۰,۰۸	۹,۴۷	۰,۱۴	
موجودی آخر دوره	۱۸,۸۰	۰,۰۰	۱۹,۲۹	۰,۰۱	۱۷,۷۱	-۰,۰۸	
شاخص Cotlook A (سنت/پوند)	۸۳		۸۸		۸۷		

Supply and Distribution of Cotton August 1, 2018

Seasons begin on August 1

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17 Est.	2017/18 Est.	2018/19 Proj.
Million Metric Tonnes						
BEGINNING STOCKS						
WORLD TOTAL	19.428	21.331	22.967	20.312	18.80	19.29
CHINA	10.811	13.280	14.118	12.650	10.63	9.22
USA	0.827	0.512	0.795	0.827	0.60	0.90
PRODUCTION						
WORLD TOTAL	26.225	26.235	21.476	23.075	26.87	25.89
INDIA	6.766	6.562	5.746	5.865	6.35	6.05
CHINA	7.000	6.600	5.200	4.900	5.89	5.72
USA	2.811	3.553	2.806	3.738	4.56	4.03
PAKISTAN	2.076	2.305	1.537	1.663	1.80	2.00
BRAZIL	1.734	1.563	1.289	1.530	1.96	2.02
UZBEKISTAN	0.910	0.885	0.832	0.789	0.80	0.80
OTHERS	4.928	4.767	4.066	4.590	5.51	5.26
CONSUMPTION						
WORLD TOTAL	24.101	24.587	24.139	24.516	26.38	27.46
CHINA	7.600	7.550	7.600	8.000	8.65	8.95
INDIA	5.087	5.377	5.296	5.148	5.20	5.25
PAKISTAN	2.470	2.467	2.147	2.147	2.35	2.46
EUROPE & TURKEY	1.611	1.692	1.687	1.612	1.63	1.85
BANGLADESH	1.129	1.197	1.316	1.409	1.66	1.81
VIETNAM	0.673	0.875	1.007	1.168	1.58	1.73
USA	0.773	0.778	0.751	0.708	0.73	0.74
BRAZIL	0.862	0.797	0.660	0.690	0.72	0.73
OTHERS	3.896	3.854	3.675	3.635	3.85	3.93
EXPORTS						
WORLD TOTAL	9.015	7.764	7.532	8.185	9.08	9.47
USA	2.293	2.449	1.993	3.248	3.53	3.27
INDIA	2.015	0.914	1.258	0.991	1.13	1.13
CFA ZONE	0.973	0.966	0.963	0.972	1.04	1.30
BRAZIL	0.485	0.851	0.939	0.607	0.93	1.12
UZBEKISTAN	0.615	0.550	0.500	0.403	0.30	0.39
AUSTRALIA	1.058	0.527	0.616	0.812	0.91	0.79
IMPORTS						
WORLD TOTAL	8.858	7.800	7.575	8.125	9.08	9.47
BANGLADESH	1.112	1.183	1.378	1.412	1.67	1.80
VIETNAM	0.687	0.934	1.001	1.198	1.57	1.72
CHINA	3.075	1.804	0.959	1.096	1.36	1.55
TURKEY	0.924	0.800	0.918	0.801	0.82	0.83
INDONESIA	0.651	0.728	0.640	0.746	0.80	0.83
TRADE IMBALANCE 1/	-0.157	0.036	0.042	-0.060	0.00	0.00
STOCKS ADJUSTMENT 2/	-0.063	-0.047	-0.034	-0.013	0.00	0.00
ENDING STOCKS						
WORLD TOTAL	21.331	22.967	20.312	18.798	19.29	17.71
CHINA	13.280	14.118	12.650	10.632	9.22	7.52
USA	0.512	0.795	0.827	0.599	0.90	0.92
ENDING STOCKS/MILL USE (%)						
WORLD-LESS-CHINA 3/	49	52	46	49	57	55
CHINA 4/	175	187	166	133	107	84
COTLOOK A INDEX 5/	91	71	70	83	88	

1/ The inclusion of linters and waste, changes in weight during transit, differences in reporting periods and measurement error account for differences between world imports and exports.

2/ Difference between calculated stocks and actual; amounts for forward seasons are anticipated.

3/ World-less-China's ending stocks divided by World-less-China's mill use, multiplied by 100.

4/ China's ending stocks divided by China's mill use, multiplied by 100.

5/ US cents per pound.

پنبه ایران از کجا به کجا رسید

عبدالحسین طوطیایی پژوهشگر کشاورزی

تاریخچه کشت و تولید پنبه به زمان هخامنشیان برمی‌گردد. چنین سابقه طولانی نشان از هوشمندی کشاورزان ایرانی در بهره‌وری از اقلیم خشک کشورمان را می‌دهد. آنها نه تنها با ابداع آبیاری کوزه‌ای و حفر قنات به رویارویی با تنش‌های خشکی پرداختند بلکه از این‌سو نیز با انتخاب محصولات متحمل به خشکی چرخه اقتصاد آب را کامل کردند. در اواسط قرن نوزدهم میلادی که قیمت پنبه در بازارهای جهانی افزایش یافت، تولید و تجارت این محصول در آسیا و از جمله در ایران رونق بیشتری گرفت. صادرات پنبه به روسیه از دهه ۱۲۹۰ خورشیدی گسترش یافت به طوری که در ابتدای دهه ۱۳۳۰ به ۲۵۰۰۰ هزار تن افزایش یافت که عمدتاً از طریق خراسان، کرمان، اصفهان و یزد صورت می‌گرفت. البته روسیه با وضع تعرفه‌های پایین، روی مصنوعات پنبه‌ای صادراتی خود از مزیت نسبی تولید پنبه در ایران کاست. در اوایل دهه ۱۳۳۰ تولید پنبه نسبت به پیش از جنگ جهانی دوم پیشی گرفت و به تدریج رونق بی‌سابقه‌ای در تولید و فرآوری پنبه در ایران پدید آمد. از این گذشته، در سال‌های بعدی شماری از مؤسسات تخصصی شروع به کار کردند و ترویج

و بهبود تولید پنبه به آنها واگذار شد. «سازمان پنبه ایران» (بعدها سازمان پنبه و دانه‌های روغنی) در ۱۳۳۵ خورشیدی، شروع به فعالیت کرد و برای نخستین بار معیارهای طبقه‌بندی برای محصول داخلی ارائه داد. در همان زمان، «شرکت پنبه و ابریشم» با حمایت وزارت صنایع و معادن تأسیس شد تا با تشویق‌های اقتصادی مناسب، کشاورزان را به کاشت پنبه ترغیب کند.

در دهه‌های ۱۳۳۰ و ۱۳۴۰ ایران در میان ۱۰ یا ۱۵ کشور نخست تولیدکننده پنبه جهان جای گرفت. صادرات نیز به طور منظم رشد یافت و بازار آن متنوع‌تر شد. مصرف داخلی پنبه و پنبه دانه نیز، تا حدودی به سبب گسترش صنعت منسوجات و تا اندازه‌ای به دلیل تأسیس کارخانه‌های جدید برای تولید روغن خوراکی، افزایش یافت. در دهه ۵۰، به ویژه نیمه اول آن، افزایش تولید پنبه در ایران ادامه یافت، اما در سال‌های بعد این دهه تولید پنبه تحت تأثیر محدودیت‌های کلی‌تر در کشاورزی ایران قرار گرفت که به رونق شدید و ناگهانی تولید نفت مربوط بود. در ۱۳۵۷ نواحی کاشت پنبه به حدود یک‌سوم و محصول به حدود یک‌چهارم، در مقایسه با ۱۳۵۲، کاهش یافت.

در سال‌های نخستین پس از انقلاب اسلامی عواملی چون فرار زمین‌داران بزرگ مناطق پنبه‌خیز خصوصاً منطقه گنبد و گرگان، خرد شدن اراضی وسیع و یکپارچه کشت مکانیزه پنبه، اداره نامطلوب مؤسسات کشاورزی، بلا تکلیف ماندن وضع مالکیت اراضی و پایین بودن سطح درآمد حاصل از این زراعت در قیاس با فعالیت‌های رایج در سایر بخش‌ها، در افت تولید پنبه مؤثر افتاد. در ۱۳۵۸ شمسی، با وجود رونق بازار پنبه در بازارهای جهانی، به سبب مصادف شدن زمان آماده سازی زمین و تهیه مواد زراعتی محصول پنبه با شرایط ناشی از اوج گیری انقلاب اسلامی در ماه‌های آخر ۱۳۵۷ خورشیدی، تولید از ۱۷۷ هزار تن در ۱۳۵۶ خورشیدی به ۱۳۳ هزار تن کاهش یافت. در ۱۳۵۹ خورشیدی سطح زیر کشت به ۱۴۵ هزار هکتار، یعنی پایین‌ترین میزان خود، تقلیل یافت. در ۱۳۵۸، به سبب کاهش تولید و نیاز بازار داخلی، صدور پنبه به خارج از کشور ممنوع شد و بنابر نیاز بازار داخلی به انواع پنبه، الیاف، نخ و منسوجات پنبه‌ای مقداری ارز صرف ورود این اقلام شد.

بیشتر دهه ۱۳۵۰، به ویژه نیمه اول آن، افزایش تولید پنبه در ایران ادامه

به نام «طرح پایدار پنبه» در کشور به اجرا در آمد. نتیجه اجرای این طرح در سال ۱۳۷۸ مطلوب و رضایت‌بخش بود به طوری که در سطح حدود ۴۶ هزار هکتار پنبه‌کاری، متوسط عملکرد پنبه به ۲,۹۰۰ کیلوگرم در هر هکتار افزایش یافت. در پایان این طرح، که قرار بود به مدت پنج سال ادامه یابد، پیش‌بینی شده بود که عملکرد متوسط کشور در سطح ۲۰۰ هزار هکتار پنبه‌کاری به ۳,۲۵۰ کیلوگرم در هر هکتار برسد. البته این پیش‌بینی در حد افزایش یکصد کیلوگرم تحقق یافت اما سطح کشت پنبه از ۱۱۹ هزار هکتار فراتر نرفت. بعد از اینکه در سال ۱۳۸۲ آخرین صادرات این محصول به میزان دو هزار تن صورت گرفت به تدریج تولید محصول پنبه به دلیل حمایت در توسعه محصولات سویا، کلزا، برنج و گندم کاهش پیدا کرد. این افول در روند کشت پنبه در حالی رخ

سال گذشته رسید و در این سال برای اولین بار ۳,۳۰۰ تن و در سال بعد ۸ هزار تن پنبه از جمهوری‌های آسیای مرکزی، وارد کشور شد. کاهش تولید پنبه از یک طرف و پایین بودن کیفیت پنبه‌های وارداتی نسبت به پنبه داخلی از طرف دیگر، قیمت پنبه را در ۱۳۷۳ ش. افزایش داد و باعث افزایش سطح کشت و تولید در ۱۳۷۴ شد. در ۱۳۷۵ میزان سطح کشت و تولید پنبه به ترتیب به ۳۱۸, ۳۱۱ هکتار و ۸۲۹, ۱۷۵ تن بالغ شد که بالاترین رقم، طی سال‌های پس از انقلاب اسلامی است. در ۱۳۷۴ برنامه پنج‌ساله دوم زراعت پنبه (۱۳۷۴ - ۱۳۷۸) در قالب برنامه پنج ساله دوم توسعه به اجرا در آمد. این برنامه با توجه به میزان نیاز کارخانه‌های نساجی کشور به الیاف پنبه در طی دوره اجرایی برنامه، که بالغ بر ۱۳۳ تا ۱۹۸ هزار تن می‌شود، از سال ۱۳۷۵ طرحی

یافت، اما در سال‌های بعد این دهه تولید پنبه تحت تأثیر محدودیت‌های کلی‌تر در کشاورزی ایران قرار گرفت که به رونق شدید و ناگهانی تولید نفت مربوط بود. در ۱۳۶۷ طرح افزایش تولید پنبه در چارچوب برنامه پنج ساله اول (۱۳۶۸-۱۳۷۲) تهیه و تصویب شد. این طرح مشتمل بر هفت پروژه، با هدف افزایش تولید وش (پنبه پاک نکرده) از ۳۴۱ هزار تن در سال پایه (۱۳۶۷) به ۴۵۲ هزار تن در سال پایانی برنامه (۱۳۷۲)، از ۱۳۶۸ به اجرا در آمد. برنامه پنج ساله اول تا ۱۳۷۰ با موفقیت همراه بود اما به علت افزایش قیمت تولیدات زراعتی دیگری چون دانه‌های روغنی (سویا)، از میزان سطح کشت و تولید پنبه کاسته شد، به طوری که در ۱۳۷۲ ش. میزان سطح کشت و تولید پنبه به ترتیب با ۱۴۸ هزار هکتار و ۹۰۰ هزار تن به پایین‌ترین سطح خود طی چهل

داد که در گذشته تنها در استان گلستان یکصد هزار تن صادرات پنبه انجام می‌گرفت. در حال حاضر کشورمان به ۱۱۰ هزار تن پنبه خالص نیاز دارد که حدود ۶۵ هزار تن آن متأسفانه از طریق واردات تامین می‌شود. میزان ۵۵ هزار تن الیاف خالص تولیدی در سال ۱۳۹۶ از حدود ۱۳۵ هزار تن «وُش» و از سطح ۱۷۰ هزار هکتار به دست آمده است. در حال حاضر کمتر از ۴ درصد اراضی پنبه‌کاری به صورت دیم بوده که آن هم عمدتاً در استان گلستان با میزان بارندگی ۵۰۰-۶۰۰ میلی‌متر قرار دارد. بنابراین نمی‌توان از بازده تولید و درآمد این محصول به صورت دیم در نقاطی از کشور با بارندگی ۲۵۰ تا ۴۰۰ میلی‌متر اطلاعات دقیقی ارائه داد. محصول پنبه دارای نیاز آبی برابر محصول برنج است. بنابراین به لحاظ تحمل بالای پنبه به خشکی و اراضی شور بایستی در شرایط پرتنش اقلیمی حال حاضر کشورمان به بررسی پهنه‌بندی جدیدی برای توسعه این محصول در کشور مبادرت کرد.

عرصه‌هایی که بتواند به صورت تناوب با گندم یا جو دیم یا در اراضی شوری که دیگر محصولات زراعی توجیه اقتصادی ندارند، تولید مناسبی داشته باشد. در مناطق کشاورزی حومه کاشان از کاشتن مخلوط طالبی و پنبه استفاده می‌شود که می‌تواند شیوه مناسبی در افزایش بهره‌وری در زراعت پنبه برای مناطق خشک به شمار آید.

بر اساس برنامه ششم توسعه پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۱۴۰۰، کشت پنبه در سطح یک‌صد هزار هکتار و با میانگین عملکرد حدود ۲۹۰۰ کیلوگرم، تقریباً ۷۰ درصد نیاز داخلی را تامین کند. توسعه کشت و صنعت پنبه خوشبختانه در برنامه‌های وزارت جهاد کشاورزی قرار دارد. اما از آنجا که معمولاً فراورده‌های ثانویه این محصول مورد استفاده قرار می‌گیرد بیم آن می‌رود که تلاش این وزارت برای دستیابی به امنیت غذایی اجازه ندهد که به نقش کلیدی توسعه تولید پنبه پرداخته شود. در سال گذشته واردات الیاف خالص از قرار کیلویی ۳ دلار

در شرایطی که خرید داخلی از قرار هر کیلو معادل ۲,۵ دلار بود، انجام گرفت. وارداتی که در حال حاضر برای منابع ارزی کشورمان حدود ۲۰۰ میلیون دلار هزینه دارد. بنابراین اولین گام در توسعه پایدار پنبه، خرید تضمینی این محصول با تطبیق قیمت‌های جدید ارز است. از دیگر ضرورت‌هایی که در این راه باید مورد توجه قرار داد تصویب تعرفه‌های مناسب برای حمایت از تولید داخلی به خصوص در زمان برداشت محصول است. از دیگر مشکلات وابستگی کشور به واردات محصول پنبه این است که کشورهای صادرکننده (مانند ازبکستان یا ترکیه) به تدریج صادرات پوشاک را جایگزین صادرات پنبه کرده و از این نظر نیز صنایع و تولیدی پوشاک را در کشور با ورشکستگی روبه‌رو می‌سازند. اما آنچه که در توسعه تولید پنبه باید بیش از پیش مورد توجه قرار داد دستیابی به لاین‌ها و ارقامی است که در شرایط خشک و آب یا اراضی شور کشور بتواند بازده اقتصادی داشته باشد. در صورتی که این ارقام دارای دوره رشد کوتاه بوده و تنها با یک چین، امکان برداشت آنها باشد به خوبی می‌توانند در چرخه تناوب با گندم و جو دیم قرار بگیرند. شناسایی پهنه‌هایی در حوزه زاگرس یا استان‌های قم و مرکزی که به صورت دیم یا کم‌آبیاری به عملکرد مناسب برسند مورد تاکید قرار می‌گیرد. امید آنکه وزارت جهاد کشاورزی با توجه به برنامه توسعه این محصول استراتژیک، شرایطی را فراهم آورد که محصول پنبه جایگاه دیرین خود را باز یافته و با حمایت از تولید پوشاک، کشورمان به قطب عمده صادرات پوشاک تبدیل شود.

جهش چشمگیر صادرات پنبه مصر

پنبه گرایش بیشتری نیز پیدا خواهند کرد. در سال ۲۰۱۶ و با کاهش ارزش پوند، پنبه مصری بیش از قبل تقویت شد چراکه نصف شدن ارزش پوند در قیاس با دلار در این مقطع، رقابت پذیری صادرات پنبه مصری را در سطح جهان افزایش داد.

لازم به ذکر است در دو سال گذشته، مصر اقداماتی را برای اصلاح خلوص بذرها و کیفیت پنبه تولیدی خود انجام داده است. در پی این اقدامات، پنبه مصری از لحاظ طول، استحکام، ثبات، رنگ، میزان ضایعات و دوره رشد، بهبود پیدا کرده است. چنانچه صنعت پنبه مصر به دوران درخشان گذشته بازگردد، اقتصاد این کشور نیز شکوفا خواهد شد و متعاقباً صنایع نساجی و ریسندگی این کشور رونق گرفته و کارخانجات تعطیل و متوقف نیز فعالیت خود را از سر خواهند گرفت.

محسوب می‌شود که این نوع پنبه عمدتاً برای تولید پارچه کتان لوکس به کار می‌رود. آسمان آفتابی مصر و بذرهای عالی، به تولید پنبه‌ای می‌انجامد که الیاف آن به طور غیرمعمولی بلند است و برای تولید پارچه‌های سبک و بادوام با درخشندگی و لطافت مناسب استفاده می‌شود. مصر در سال ۲۰۱۸ رقم ۱۴۱ هزار و ۱۲۰ هکتار را به کشت پنبه الیاف بلند اختصاص داده در حالی که این رقم در سال ۲۰۱۷ معادل ۹۲ هزار و ۴۰۰ هکتار بوده است.

سطح کشت پنبه در مصر گسترده‌تر شده است. همچنین با توجه به اینکه اتیوپی به زودی احداث سد بر روی رود نیل را آغاز می‌کند، کشاورزان مصری برای پرهیز از کاشت محصولات آب‌محور نظیر برنج و جلوگیری از کمبود آب، به سمت کشت

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، برآوردها حاکی از آن است که صادرات پنبه مصر نسبت به سال قبل حدود ۳۷ درصد رشد داشته است. برای سال آینده نیز پیش‌بینی می‌شود نرخ رشد صادرات پنبه مصر بین ۴۰ تا ۴۵ درصد باشد. همچنین مقایسه میزان صادرات دسامبر ۲۰۱۷ تا فوریه ۲۰۱۸ با مدت مشابه سال قبل از آن، از افزایش ۱۸۱٫۶ درصدی صادرات پنبه مصر حکایت می‌کند. در سال ۲۰۱۱ و همزمان با انقلاب سیاسی در مصر، تولید پنبه این کشور به شدت کاهش پیدا کرد اما از سال ۲۰۱۶ و با اعمال مقررات جدید برای ارتقای کیفیت پنبه، تقاضا برای پنبه مصری بار دیگر سیر صعودی گرفته است. مصر در حال حاضر دومین صادرکننده پنبه الیاف بلند در جهان بعد از آمریکا

بخش صنعت باید در اولویت تخصیص ارز باشد

حسین سلاح ورزی نایب رئیس اتاق ایران

اشتغال، ارزش افزوده، تجارت داخلی و خارجی ایران را تولیدات کشاورزی تشکیل می‌داد. پس از آنکه ایران از نظر ثبات سیاسی و تشکیل دولت متمرکز به یک نقطه مناسب رسید مدیران ارشد ایران به‌ویژه از ۱۳۱۶ به بعد که سازمان مقدماتی برای تشکیل نهاد برنامه‌ریزی در دستور کار قرار گرفت روند منفی کردن ایران را آغاز کردند.

صنعت ایران اما به دلایل گوناگون به خارج وابسته شد. این وابستگی به‌ویژه از نظر تکنولوژی و تأمین مواد اولیه، ماشین‌آلات و تجهیزات روندی رو به رشد را تجربه کرد. پس از آنکه دو برنامه اول و دوم عمرانی ایران به‌جایی نرسید در برنامه سوم عمرانی توسعه صنعتی با اتکا به خارج در ایران شکل و ماهیت پیدا کرد. توسعه صنعت ایران در دهه ۱۳۴۰ با استفاده از فضای مناسب داخلی و حمایت از صنعت از طرف وزیر اقتصاد رفت روندی مناسب داشت اما ضریب وابستگی به آن به خارج ادامه پیدا کرد. صنعت اتومبیل‌سازی، صنعت لوازم‌خانگی، صنعت نساجی، صنعت ماشین‌سازی و تجهیزات در ایران در دهه ۱۳۴۰ با شتاب و البته با درجه‌های بالای وابستگی روند فزاینده را حتی تا یک سال قبل از انقلاب اسلامی ادامه داد.

صنعت و انقلاب

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران در بهمن سال ۱۳۵۷ انقلابیون پیروز نمی‌دانستند چه طرح و برنامه‌ای باید برای اقتصاد ایران

شاید با پیوندهای اندک با خارج می‌توانند تولید کنند، فعالیت‌های صنعتی از زمان زاد و رشد خود در انگلستان و انقلاب صنعتی پدیدار شده در این کشور یک فعالیت فراملی بوده و هست. این فعالیت فرامرزی از یک سو به دلیل نیاز به بازارهای جهانی است چون ماشین که آمد تولید انبوه انجام شد و دیگر بازار داخلی تکافو نمی‌کرد و از طرف دیگر صنعت در هر جامعه‌ای مطابق با توانایی‌های فنی-تکنولوژیکی حدود دانش موجود تکامل پیدا می‌کند و از این نظر نیز به هم ارتباط دارند.

در شرایط حاضر اما فعالیت‌های صنعتی گونه‌ای توسعه و رشد پیدا کرده است که دنیای آزاد یک کارخانه شده و این کارخانه بزرگ هر کدام قطعاتی یا کالاهایی از صنعت جهانی را تولید می‌کند. اکنون دیگر یک اتومبیل، یک تلویزیون، یک موبایل و... هرگز به‌تمامی-جز برخی استثناهای در داخل یک کشور تولید نمی‌شود و بلکه هر قطعه یا مجموعه‌ای از قطعات آن در کشوری دیگر تولید و در نهایت در یک کشور جمع‌آوری و مونتاژ می‌شود. صنعت ایران اگرچه این ویژگی را کمتر دارد اما باز هم در این زنجیره جهانی جای دارد که در سطرهای بعدی آن را توضیح خواهیم داد.

زاد و رشد صنعت با طعم خارجی

ایران در اوایل سده حاضر و حتی پس از روی کار آمدن دولت مدرن در دهه ۱۳۱۰ هنوز یک کشور کشاورزی بود. بخش عمده از تولید،

آمارهای ارائه شده از سوی دو مرجع اصلی تولید آمار، یعنی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران نشان می‌دهد بخش قابل‌اعتنایی از رشد اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۶ و سال‌های پیش از آن از رشد بخش صنعت منتج شده است. سهم حدود ۲۵ تا ۳۰ درصدی فعالیت‌های صنعتی در کل ارزش افزوده تولید ملی این میزان سهم را در رده‌های تولید ناخالص داخلی ممکن کرده است. از طرف دیگر بخش صنعت در ایران یکی از بخش‌های اصلی ایجاد اشتغال پایدار به حساب می‌آید و اگر این فعالیت در شرایط دشوار قرار گیرد باید از ایجاد اشتغال تا اندازه زیادی ناامید شد. تولیدات صنعتی علاوه بر اینکه نیازهای روزانه میلیون‌ها نفر از ایرانیان را در خانه و کاشانه برطرف می‌کند به تولید و رشد سایر بخش‌ها نیز کمک می‌کند. بخش کشاورزی، بخش حمل‌ونقل، بخش خدمات و ... نیز از تولیدات صنعتی برای رشد خود بهره‌مند می‌شوند. علاوه بر نکات یاد شده، فعالیت‌های صنعتی در هر جامعه‌ای از جمله جامعه ایران، فعالیت درهم تنیده شده است و می‌تواند راه رشد علم را نیز هموار کند. مجموعه دلایل یاد شده به ما می‌گویند که از اهمیت صنعت نباید غافل شد.

صنعت زنجیره جهانی است

برخلاف فعالیت‌های کشاورزی به‌ویژه کشاورزی سنتی که به‌هرحال به آب‌و‌خاک و اقلیم هر جامعه وابسته است و فعالان آن با تجربه تاریخی و استفاده از دارایی‌های داخلی و

را طراحی و پیاده کنند. انقلاب اسلامی ایران از همان روزهای نخست به سمت تعارض با ماهیت غرب رفت و چون صنعت ایران وابستگی شدیدی به غرب داشت مغضوب شد. غضب انقلابیون شامل مصادره اموال بورژوازی صنعتی شد و صنعت در ایران به مدت یک دهه به ... رفت. در این دهه که از سال ۱۳۵۸ شروع و تا خاتم جنگ ادامه داشت انواع و اقسام طرح‌های انقلابی برای خودکفا شدن فعالیت‌های صنعتی به ذهن انقلابیون رسید برخی از آنها اجرایی شد اما در نهایت به دلیل پیچیدگی فعالیت‌های صنعتی ماهیت این فعالیت در تمایل به خارج باقی بماند.

۳ وابستگی

با همه تلاش در برنامه‌ریزی‌های انجام شده در ۴ دهه گذشته برای قطع ارتباط صنعت ایران با صنعت جهانی اما به دلایلی همچون پیوستگی ذاتی صنعت به هم، جهانی بودن الزام‌ناپذیر و زاد و رشد صنعت ایران در پیوند با جهان صنعت غرب، فعالیت‌های صنعتی ایران نیاز دارند با خارج تعامل برقرار کنند. این تعامل که البته بیشتر از طرف ایران نیاز اجتناب‌ناپذیر به حساب می‌آید موجب شده است که فعالیت‌های صنعتی با سیاست‌های ارزی پیوندی غیرقابل منظم شدن داشته باشد.

نخستین نیاز قطعی و اجتناب‌ناپذیر ایران به صنعت جهانی به‌روزرسانی، نوسازی و بازسازی تکنولوژیک است. واقعیت این است که تکنولوژی فعالیت‌های مرتبط با صنعت در دنیای بیرون از ایران با چنان شتابی پیش می‌رود که ایران هرگز نمی‌تواند با همان شتاب و حتی یک‌صدم آن دقت کند. در شرایطی که کشورهای توسعه‌یافته صنعتی مثل آلمان، ژاپن، انگلستان، آمریکا و سایر کشورهای مشهور به کشورهای صنعتی نمی‌توانند از دام پیوندهای اجتناب‌ناپذیر به هم رها شوند، بدیهی است که ایران نیز باید بر اساس ضرورت برای نوسازی تکنولوژیک خود اقدام به واردات انواع ماشین‌آلات و تجهیزات روزآمد شده کند.

علاوه بر این وابستگی انکارناپذیر صنعت ایران از نظر کالاهای سرمایه‌ای وابستگی تام به جهان دارد. حتی در صنایعی مثل پتروشیمی و تولید که مواد اولیه آن از داخل تأمین می‌شود ایران برای تولید همین کالاها باید سالانه مقادیر قابل‌اعتنایی ارز برای خرید کالاهای سرمایه‌ای اختصاص دهد.

واقعیت این است که تولید صنعتی ایران بدون واردکردن کالاهای واسطه‌ای و کالاهای سرمایه‌ای در کوتاه‌ترین زمان ممکن از پای درمی‌آید. وابستگی دیگر صنعت ایران به جهان خارج در حوزه مواد اولیه است. هم‌اکنون در صنعت نساجی، در صنعت پوشاک، در صنعت دارو، در صنعت خوراک دام، روغن نباتی، اتومبیل‌سازی، لوازم‌خانگی و... ایران به واردات نیازمند است. این سه وابستگی موجب شده است صنعت ایران به سیاست‌های ارزی حساسیت داشته باشد. می‌توان داستان را از ... بازرگانی خارجی نیز ادامه داد و به صادرات رسید. ایران برای زنده ماندن همین صنعت خود نیاز به بازارهای جهانی دارد و به‌ویژه صنعت پتروشیمی بدون صادرات تعطیل می‌شود.

سیاست‌های ارزی

سیاست‌های ارزی در ایران تا اندازه زیادی از نظر عرضه به صادرات نفت خام وابسته است. به این معنی که ۸۰ درصد از درآمد ارزی ایران از محل صادرات نفت خام به دست می‌آید و این یک ویژگی قابل‌اعتنا در تنظیم سیاست‌های ارزی است که در سطرهای بعدی توضیح داده می‌شود. از طرف دیگر تقاضای ارز در ایران نیز چند محل عمده دارد.

واردات کالاهای سرمایه‌ای، واسطه‌ای، ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی برای چرخیدن فعالیت‌های صنعتی یک بخش قابل‌ملاحظه از تقاضا را تشکیل می‌دهد. علاوه بر این واردات کالاهای ساخته‌شده صنعتی نیز سهم قابل‌توجهی از کل تقاضای ارزی را به خود اختصاص می‌دهد. واردات مواد غذایی و محصولات کشاورزی به‌اضافه اقدام نظامی برای بخش دفاعی کشور و

همچنین هزینه گردشگری ایرانی ۵ محل اصلی تقاضای ارز به حساب می‌آیند.

سیاست‌های ارزی در ایران از دهه ۱۳۴۰ تا امروز به لحاظ ساختاری تفاوتی معنادار را تجربه نکرده است. به این معنی که در رأس ساختار سیاست‌های ارزی نهاد دولت- نهاد حکومت قرار دارد. نهاد دولت به‌وسیله بانک مرکزی و تا حدودی از مسیر وزارت اقتصاد و سازمان برنامه‌وبودجه سیاست‌های ارزی خود را عرضه و اجرا می‌کند. دولت‌های ایران از دست‌کم ۷۰ سال پیش تاکنون هرگز برای حتی یک دوره میان‌مدت حاضر نشده‌اند بازار ارز را آزاد اعلام کرده و همواره گریبان آن را در اختیار داشته‌اند. سیاست میخکوب ارزی در همه سال‌های ۱۳۴۰ تا امروز به‌رغم همه دگرگونی‌هایی که در سیاست‌های ارزی جهانی رخ داده است در ایران به انقطاع ادامه داشته و دارد و در حال حاضر و با توجه به نکته‌ای که یادآور شدم، سیاست ارزی ایران از دو تا مسیر عرضه و تقاضا دچار آسیب و اخلال گسترده شده است. از سمت عرضه به دلیل اینکه احتمال برگشت رژیم‌های گسترده تحریم اقتصادی روندی افزایشی دارد با کمبود واریز و برگشت ارز مواجه شده‌ایم و این چیزی است که باوجود همه توضیحات دولت انکارناپذیر است. از سمت تقاضا نیز متأسفانه دولت با میخکوب کردن نرخ دلار و سقف ۴۲۰۰ تومان ایران فضای کار را رانت آلود و فاسد کرده است.

صنعت در اولویت باشد

در شرایطی که دولت و بانک مرکزی ایجاد کرده‌اند اکنون تخصیص ارز با یک معضل مواجه شده است. به نظر می‌رسد حتی در یک شرایط غیرعادی سیاست‌های ارزی باید فعالیت‌های صنعتی در تخصیص ارز در اولویت اول باشد. در صورتی که این اتفاق نیفتد پیچ و مهره فعالیت‌های صنعتی شل شده و در یک فرایند ناگزیر از پای درمی‌آید.

دولت دوازدهم باید توجه داشته باشد که همین نگاه‌های کوچک و بزرگی که با بی‌مهری‌های

دولت مواجه شده‌اند در مجموع سالانه حدود ۲۵ درصد از تولیدات ناخالص ملی را به خود اختصاص داده و میلیاردها دلار کالا تولید کرده‌اند که در فقدان آنها با کمبود بزرگ مواجه خواهیم شد. فعالیت‌های صنعتی به‌ویژه صنایعی مثل نساجی و پوشاک، غذا و مسکن از برآورده‌کنندگان نیازهای اصلی ایرانیان به حساب می‌آیند. فعالیت‌های صنعتی میلیون‌ها شغل به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در همه شهرهای بزرگ و کوچک ایجاد کرده‌اند که در صورت تعطیلی بنگاه‌ها در شرایط کمبود ارزی از بین خواهند رفت. توجه داشته باشیم که در حال حاضر میلیون‌ها جوان تحصیل‌کرده ایرانی در ایران دنبال کار و شغل هستند و در صورت ناتوانی در توسعه فعالیت‌های صنعتی نمی‌توان دست‌کم در میان‌مدت کاری برای آنها ایجاد کرد. لشکر بزرگ بیکاران صنعتی در صورت تعطیل بنگاه‌های صنعتی تاب آوردن سیاسی و اجتماعی در ایران را به سرعت کاهش خواهد داد و پیامدهای ناشناس آن در ارکان جامعه سستی و لرزش بزرگ ایجاد می‌کند. امنیت ملی ایران در حال حاضر تا اندازه قابل‌اعتنایی به فعالیت‌های صنعتی وابسته است و باید سیاست‌گذاران ارزی این را در کانون توجه قرار دهند.

ارز در بازار آزاد

آیا باید به فعالیت‌های صنعتی ارز ترخیص داد؟ در این صورت آیا نقض غرض شده است و بنیان‌های سست صنعت ایران به رانت و فساد بیشتر آلوده نمی‌شود؟ واقعیت این است که شرایط حاضر یک فرصت تاریخی برای پالایش و زدودن ابهام‌ها در صنعت ایران فراهم کرده است. به این معنی که سیاست‌گذاران ارزی، سیاست‌گذاران تجارت و صنعت و مقام‌های ارشد برنامه‌ریزی باید با اتحاد و انسجام فکری دنبال این باشند که همه راه‌های رانت و فساد در هر عرصه‌ای اعم از تجارت، صنعت، خدمات و کشاورزی مسدود کرده و فضای شفاف ایجاد کنند. راه عبور از دشواری امروز و مضل بزرگ بدون

تردید اصلاح سیاست‌های ارزی است. اگر بازار ارز از انحصار دولت خارج شد و به یک بازار ارز آزاد تبدیل شود و همه فعالیت‌ها از تاریکی بیرون آیند و در فضایی باز و روشن به کار خود ادامه دهد سره از ناسره باز شناخته شده و می‌توان امیدوار بود که فعالیت‌های رانتی و فسادآلود به کارشان خاتمه داده می‌شود.

چند پیشنهاد

با توجه به مطالب در پیش نوشته شده و با توجه به مجموعه شرایط سیاسی، اقتصادی در ایران و با توجه به اینکه فقدان نگاه روشن سیاست‌های بهینه در شرایط فعلی می‌تواند به فاجعه منجر شود و با عنایت به موضوع این نوشته چند پیشنهاد را در ادامه می‌آورم:

یکم: اگر مدیران ارشد سیاسی ایران می‌خواهند تهدیدهای فعلی که بر اقتصاد ایران از درون و از خارج تحمیل شده است به فرصت تبدیل کنند باید از همه ذهنیت‌های تاریخی ۴ دهه اخیر و نبود برای کسب قدرت سیاسی از هر مسیر و با هر وسیله را کنار گذاشته و با نگاهی دلسوزانه و مسئولانه امروز و فردا این مرزوبوم ممکن و مردمان بردبار آن را بر هر خواسته‌ای ترجیح دهند. در شرایط امروز هر اتفاق عمده‌ای که قرار است رخ دهد و در هر عرصه‌ای از فعالیت‌های صنعتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی باید از فیلتر و صافی سیاست عبور کند. توصیه نخست این است که سیاست‌های ایران با چشم‌هایی باز به صفحه مناسبات داخلی و خارجی نگاه کنند و راه را برای عبور از تنگنای عظیم فعلی هموار سازند. بودونبود و زاد و رشد صنعت ایران با همه فراز و نشیب‌ها و کم‌و‌زیادش به این مسئله بستگی دارد که مدیران ارشد سیاسی قصد دارند در روش‌های حکومت و ملک‌داری تجدیدنظر می‌کنند یا نه؟

دوم: اکثریت کارشناسان و فعالان اقتصادی و صنعتی و اقتصاددانان باور دارند که مرگ و زندگی اقتصاد ایران اکنون به عامل تعامل با جهان خارج

گره خورده است. بدیهی است فعالیت‌های صنعتی به‌مثابه یک بخش عمده اقتصاد ایران از این قاعده مستثنا نیست و نیاز به تعامل با جهان دارد. شاید اگر از ۲ دهه پیش و حتی پس از جنگ اجازه می‌دادیم صنعتگران ایرانی با همتهای خارجی خود به یک مشارکت واقعی دست می‌یافتند امروز کمتر در زحمت بودیم. توجیه کارشناسانه این است که برای نجات صنعت از التهاب‌های ارزی باید راه گفت‌وگو با جهان خارج هموار شود.

سوم: تخصیص ارز به شکل فعلی و ... موجب شده است تقاضا برای ارز به دلیل رانت معنادار و نزدیک به صد در صدی در هر دلار وجود دارد و راه را از بیراه پنهان کرده و به فریب و گمراهی مدیران منجر خواهد شد. توصیه کارشناسان و متخصصان این است که با استفاده از تجربه ناراحت‌کننده روزهای پس از اعلام سیاست سرکوب ارزی از ۲۰ فروردین ۱۳۹۷ به این‌سو، هر چه زودتر به این سیاست خاتمه داده شود. بدیهی است که ادامه این وضع به بدترین شکل منجر به هدر دادن ارز گرانبها شده و فعالیت‌های صنعتی و در انتهای تقاضاست. دولت محترم توجه داشته باشد که سرسختی در مسیر آزادسازی بازار ارز آزاد نیروی باقی‌مانده را نیز زایل خواهد کرد.

چهارم: برای آنکه پیچ و مهره فعالیت‌های صنعت در کوتاه‌مدت شل نشود و ساختمان این بخش از هم نپاشد، پیشنهاد می‌شود برای دوره‌ای که شاید نباید طولانی هم باشد در تخصیص ارز، بخش صنعت پیش از پیش در کانون توجه قرار گیرد. هر میزان ارزی که صنعت به فعالیت‌های غیرمولد اختصاص یابد گامی به عقب در توسعه صنعت و ناممکن شدن پیمودن راه خواهد شد. همان‌طور که پیش‌ازاین نوشتیم مدیران صنعت و تجارت اکنون بهترین فرصت برای پالایش در صنعت را دارند. اجازه دهیم صنعتی باقی بماند که آینده دارد و در توسعه پایدار تاب کافی برای نبرد در صحنه جهانی را دارد.

چالش‌های ایران امروز

بهروز هادی زنوز اقتصاددان

رکود خواهد کشاند.

* خشکسالی دامن کشور را گرفته، همراه با بی‌تدبیری در مدیریت منابع طبیعی (یارانه سنگین به نهادهای کشاورزی و آب و عدم نظارت بر استفاده از منابع طبیعی)، به تخریب گسترده منابع انجامیده و کشاورزان در برخی از مناطق برای اولین بار بعد از انقلاب رودرروی دستگاه‌های مسئول قرار گرفته‌اند.

* رتبه ایران در شاخص حکمرانی، یعنی «پاسخ‌گویی دولت»، «ثبات سیاسی»، «اثربخشی دولت»، «کیفیت مقررات»، «حاکمیت قانون» و «فساد»، رضایت‌بخش نیست. در جامعه با شکل‌گیری انواع نهادهای موازی اجتماعی، فرهنگی مواجهیم. همه این نهادها از بودجه عمومی کشور ارتزاق می‌کنند، اما نه تعهد قانونی روشنی به پرداخت مالیات و نه در قبال دولت و جامعه شفاف و پاسخ‌گو هستند.

* مستقل‌نبودن بانک مرکزی از دولت موجب تبدیل این بانک به خزانه دولت شده است و بانک مرکزی نتوانسته به موازات فعال شدن بانک‌های خصوصی نظارت مؤثری بر نظام بانکی کشور اعمال کند. بحران بانکی اخیر کشور زائیده ناتوانی دولت و بانک مرکزی در حوزه مقررات‌گذاری و اعمال نظارت بر نظام بانکی است.

* بخش مهمی از شرکت‌های دولتی برای رد دیون دولت به تأمین اجتماعی

کشور کمتر از یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان است. تعداد افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی جمعاً به ۸,۳ میلیون نفر می‌رسد که بیش از ۱۰ درصد جمعیت کشور است.

* به دلیل سوءمدیریت و فساد مالی در صندوق‌های بازنشستگی و بدهی‌های معوق دولت به تأمین اجتماعی، این صندوق‌ها با ناپایداری مالی مواجهند. در سال ۱۳۹۶ بودجه کمک دولت به صندوق‌ها جمعاً ۴۰ هزار میلیارد تومان بود و امسال ۵۳ هزار میلیارد تومان. تأمین اجتماعی در سال‌های آینده به سرنوشت صندوق‌ها دچار می‌شود و دولت نمی‌تواند از عهده پرداخت این تعهدات برآید. لذا در آینده نه‌چندان دور سرنوشت مستمری‌بگیران به طور جدی در مخاطره است.

* نظام بانکی به دلیل سیاست‌های نادرست در وضعیت بحرانی است؛ در اغلب بانک‌های کشور، نسبت سرمایه به دارایی ناچیز، برابر موازین معمول ورشکسته، مطالبات معوق بالا و بخش زیادی از دارایی‌های بانک‌ها در مستغلات حبس است. در همان حال گسترش فعالیت مؤسسات مالی غیرمجاز بدون رعایت اصول بانکداری و در غیاب نظارت بانک مرکزی به تضییع حقوق سپرده‌گذاران و سلب اعتماد عمومی انجامیده است. اگر تدابیر لازم برای اصلاح وضعیت ترازنامه بانک‌ها اتخاذ نشود، دیر یا زود نظام مالی کشور بخش حقیقی را هم با خود به ورطه

نزدیک به ۴۰ سال از استقرار جمهوری اسلامی در ایران می‌گذرد. حضور مردم در انتخابات با وجود مشکلات، پشتوانه بزرگی برای ثبات نظام بوده است؛ اما متأسفانه امروز کشور به‌طور همزمان با چالش‌های بزرگی مواجه است که در صورت بی‌توجهی بیم آن می‌رود که در آینده با تشدید مشکلات و ازدست‌رفتن امید، شاهد اعتراض باشیم. بخشی از مشکلات، محصول تصمیم‌های مدیریت کشور در این دوره است. از این رو بدون ایجاد تحول در الگوهای فکری و ساختارهای سیاسی و اقتصادی، راه برون‌رفت از بحران‌های کنونی متصور نیست.

تصویری اجمالی از چالش‌های اساسی کشور در ۴۰ سال اخیر

* جمعیت کشور ۲,۳۷ برابر شد؛ اما در همین مدت میانگین رشد تولید ناخالص داخلی فقط ۱,۸۲ برابر شد. تولید سرانه کشور تنزل و سطح رفاه عمومی کاهش یافت. در این دوره ما به‌جای هموارسازی راه رشد اقتصادی بر سیاست ازدیاد جمعیت، تأمین خودکفایی و بیگانه‌هراسی تأکید کردیم و با سبقت‌گرفتن رشد جمعیت از رشد اقتصادی، چالش‌های جدی در بازار کار کشور به وجود آوردیم.

* نبود تعادل در بازار کار موجب تنزل میانگین دستمزدها و گسترش فقر شد. حقوق بیش از ۸۰ درصد نیروی کار شاغل

و صندوق‌های بازنشتی واگذار شد و بخش دیگر آن نصیب نهادهای نظامی و غیرنظامی شد. لذا طبقه سرمایه‌دار جدیدی در ایران شکل گرفت که ارتباط تنگاتنگی با مراکز قدرت داشت. این طبقه نه تنها از طریق خرید ارزان دارایی‌های عمومی به کسب ثروت پرداخت، بلکه در بهره‌گیری از قراردادهای دولتی و سودجویی از رانت گوی سبقت را از بخش خصوصی ربود.

* سایه تنش در مناسبات بین‌المللی، اثرات بی‌ثبات‌کننده و ویرانگری بر تصمیمات صاحبان سرمایه گذاشته است. باید دید چه کسانی از عمده‌کردن تعارض‌های بین‌المللی در کشور سود می‌برند. در دوره بعد از جنگ جهانی دوم، هیچ کشوری بدون اتخاذ سیاست همزیستی مسالمت‌آمیز با کشورهای صنعتی و دستیابی به مزایای تجارت جهانی و سرمایه‌گذاری خارجی، نتوانسته بر

عقب‌ماندگی‌های خود فائق آید. * جمهوری اسلامی ایران در این برهه حساس تاریخی باید یکی از دو گزینه را اتخاذ کند: ادامه سیاست‌های گذشته یا قبول و اعمال اصلاحات سخت بنیادین اقتصادی، اجتماعی و... با مشارکت مردم. به امید آنکه این فرصت تاریخی با ندانم‌کاری از دست نرود و جامعه ما بیش از این متحمل خسران نشود.

سیاست‌های ارزی و ارزش پول ملی

تیمور رحمانی اقتصاددان

در میان اقتصادخوانده‌ها به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه دچار کسری تراز پرداخت‌ها، همواره یک منازعه راجع به ارزش پول ملی وجود داشته است؛ آیا افزایش نرخ ارز یا کاهش ارزش پول ملی سیاست صحیحی است یا خیر؟ وزن غالب با اقتصادخوانده‌هایی بوده است که افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی را به صلاح می‌دانسته‌اند.

البته هنگامی که صحبت از افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی مطرح می‌شود، اساساً سوال با واکنش منفی روبه‌رو می‌شود و برخی به‌دنبال آن بوده‌اند که از طریق بحث‌های هنجاری، این موضوع را به یک تابو تبدیل کنند. بر همین اساس، روش صحیح پرداختن به موضوع تمایز بین دو مقوله کاهش دادن ارزش پول ملی و کاهش

یافتن ارزش پول ملی است. مقوله اول هنگامی اتفاق می‌افتد که کشوری با وجود آنکه می‌تواند ارزش پول ملی را در سطح موجود نگه دارد، تعمداً و برای دستیابی به اهدافی، اقدام به کاهش دادن ارزش پول ملی یا افزایش نرخ ارز می‌کند (این موضوع غالباً در نظام نرخ ارز ثابت موضوعیت پیدا می‌کند). مقوله دوم هنگامی اتفاق می‌افتد که در یک نظام با نرخ ارز شناور یا شناور مدیریت‌شده عوامل بنیادی و در نهایت کسری تراز پرداخت‌ها و لذا اضافه تقاضا در بازار سبب فشار برای افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی می‌شود.

آنچه در ایران رخ داده است کاهش دادن نبوده است، بلکه کاهش یافتن اجتناب‌ناپذیر بوده است. طبیعی است تا زمانی که کاهش

دادن ارزش پول ملی یا کاهش یافتن ارزش پول ملی محدود باشد، عوارض و پیامدهای چندانی ندارد و به همین دلیل نیز قابل تحمل است. اما هنگامی که این کاهش ارزش پول ملی یا افزایش نرخ ارز شدید و شبیه به آنچه در ایران بارها اتفاق افتاده است در حد ۱۰۰ درصد یا ۲۰۰ درصد باشد، هیچ خشنودی و خوشایندی به همراه ندارد. بسیار دور از ذهن است که هیچ اقتصادخوانده‌ای (با هر برچسبی که به او داده شود) از جهش شدید نرخ ارز احساس رضایت کند. (جهش‌هایی که خارج از اراده سیاست‌گذار است و بر اثر عوامل بنیادی بر اقتصاد تحمیل می‌شود) واضح است که جهش‌های شدید ارزی از یکسو سبب بازتوزیع گسترده ثروت عمدتاً به سمت دهک‌های بالای درآمدی و ازسوی دیگر سبب شوک هزینه‌ای (به‌ویژه در مورد ایران

که بسیار به مواد اولیه و واسطه‌ای وابسته است) و در نتیجه تشدید تورم و صدمه دیدن دهک‌های پایین درآمدی می‌شود. همچنین، سبب صدمه شدید به تولیدکنندگانی می‌شود که برای مدت طولانی با یارانه نرخ ارز پایین خود را وفق داده‌اند و در نهایت بی‌ثباتی حاصل از جهش‌های ارزی اثربازدارنده در سرمایه‌گذاری دارد.

بنابراین، متهم کردن اقتصادخوانده‌هایی که افزایش نرخ ارز را اجتناب‌ناپذیر می‌دانند به این موضوع که درد و رنج حاصل از این افزایش را نمی‌فهمند و با توصیه افزایش نرخ ارز در راستای تامین منافع گروه‌های بهره‌مند و مرفه گام برمی‌دارند، تحلیلی بسیار به دور از واقعیت و انصاف است. اقتصادخوانده‌ای که از درد و رنج دهک‌های پایین درآمدی دچار اندوه نشود از عواطف انسانی که هدیه خداوند است بهره‌ای نبرده، گرچه بعید می‌دانم چنین اقتصادخوانده‌ای وجود داشته باشد. نویسنده تا آنجا که اطلاع دارم شخص رئیس‌جمهور و رئیس جدید بانک مرکزی و بسیاری دیگر از مسئولان کشور نیز به شدت از افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی ناخشنود هستند و اساساً مقاومت در برابر افزایش نرخ ارز در طول سه سال اخیر ریشه در این ناخشنودی دارد؛ بنابراین ناخشنودی از کاهش ارزش پول ملی یک ناخشنودی مشترک میان سیاسیون، اقتصادخوانده‌ها و مردم است. البته این به معنی تایید سیاست‌هایی که در طول چند سال گذشته زمینه کاهش ارزش پول ملی را فراهم کرده است، نیست، بلکه صرفاً یادآوری این نکته است که همه ما از کاهش ارزش پول ملی ناخشنودیم.

حال پرسش این است که آیا افزایش نرخ ارز یک سیاست از پیش تعیین شده بود یا دارای عوامل بنیادی بوده است؟ نویسنده

بیش از دو سال است که به خطر بازگشت تورم و جهش ارزی پرداخته است اما ساده‌ترین دلیل وجود عوامل بنیادی و رای افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی را می‌توان با این نشانه اثبات کرد: «به‌ندرت اقتصادخوانده‌ای را می‌توان یافت که از اعلام نرخ ۴۲۰۰ تومانی برای هر دلار دفاع کرده یا نسبت به تعیین این قیمت برای دلار به اقناع رسیده باشد.»

آنچه موجب جهش نرخ ارز در اقتصاد ایران شد حاصل این فرآیند بود؛ شرایطی که اقتصاد در رکود بود اما رشد بالای نقدینگی ادامه یافت. نرخ بالای سود بانکی دشواری و ناترازی فراروی بانک‌ها و تخلیه آثار رشد نقدینگی را به تاخیر انداخت. این وضعیت در حال انباشت نیروی نهفته تورمی در درون خود بود که بالاخره روزی به افزایش قیمت دارایی‌ها و کالاها و خدمات می‌انجامد، نرخ ارز نیز یکی از آن قیمت‌ها بود. حال اگر این نیروی نهفته و انباشته شده با یک فشار بیرونی در راستای محدود کردن عرضه آن کالا یا دارایی باشد قطعاً افزایش قیمت‌ها شدیدتر رخ می‌دهد. آنچه در طول ماه‌های گذشته رخ داده انعکاس این عامل بنیادی بوده است؛ بنابراین بخشی از افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی ناشی از اشتباه در مدیریت سیاست پولی و نظارت بر نظام بانکی بوده است و بخشی از آن ناشی از تحریم‌ها که محدودیت عرضه ارز را به بار آورده است. به زبان اقتصادخوانده‌ها، رشدهای بالای نقدینگی چند سال اخیر تقاضای ارز را در ماه‌های اخیر به شدت افزایش داد و تحریم‌ها نیز عرضه ارز را دچار کاهش کرد و نتیجه طبیعی آن مطابق اصول علم اقتصاد به‌عنوان اولین درسی که دانشجوی اقتصاد می‌گذراند افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی

است؛ بنابراین افزایش نرخ ارز تا حد زیادی مبتنی بر عوامل بنیادی بوده است و نه برنامه دسته خاصی از اقتصادخوانده‌ها و دولت برای کاهش ارزش پول ملی. به بیان دیگر، تقصیر دولت نه در افزایش نرخ ارز در حال حاضر، بلکه در سیاست‌گذاری در سال‌های گذشته است که منجر به شکل‌گیری عوامل بنیادی افزایش نرخ ارز شده است.

پرسش آخر این است که آیا بانک مرکزی باید به دنبال کاهش نرخ ارز یا افزایش ارزش پول ملی باشد؟ واضح است که اگر عواملی بنیادی زمینه کاهش نرخ ارز و افزایش ارزش پول ملی را فراهم کرد، آن‌گاه پرسش اخیر موضوعیت ندارد؛ در حالی که اگر عوامل بنیادی کاهش در نرخ ارز را حکم نمی‌کنند نه مصلحت است و نه امکان‌پذیر که بانک مرکزی بتواند به‌صورت دائمی نرخ ارز را کاهش دهد. آنچه از سیاست‌ها و اطلاعیه‌های بانک مرکزی پس از تغییر ریاست آن می‌توان دریافت آن است که بانک مرکزی سعی دارد با برداشتی واقع‌بینانه از اتفاقات بازار ارز و در نظر گرفتن محدودیت‌های تحمیل شده بر این نهاد با ابزاری که در دست دارد به مدیریت در بازار ارز بپردازد. برخی از اقتصادخوانده‌ها اما به دلیل آنکه طراحی‌های جدید بانک مرکزی به کاهش قیمت ارز منجر نشده است می‌پندارند که این سیاست‌ها موفق نبوده است، حال آنکه در چنین وضعیتی که اقتصاد ایران با آن روبه‌رو است هدف را باید بر ساماندهی بازار ارز قرار داد.

با این نگاه می‌توان گفت به‌رغم نقدهای بیان شده درباره سیاست‌های اخیر نشانه‌هایی از موفقیت دیده می‌شود؛ زیرا بدون این اقدامات، افزایش نوسان نرخ ارز به سطوح بالاتر از وضع موجود محتمل بود. با توجه

به این چارچوب نمی‌توان ادعا کرد که بسته ارزی بانک مرکزی در راستای تضعیف ارزش پول ملی است بلکه منصفانه است که این بسته را در راستای جلوگیری از تضعیف شدید ارزش پول ملی عنوان کرد. این نکته را نیز نباید فراموش کرد که آنچه در چند سال اخیر رخ داده تقریباً مشابهی در دنیا نداشته است که از نسخه‌های آماده برای حل آن استفاده کرد. آنچه در شرایط کنونی با اهمیت است اقدامات بانک مرکزی برای کاهش نرخ ارز نیست، بلکه این موضوع است که با اقدامات خود نوسانات نرخ ارز را مبتنی بر عوامل بنیادی، مدیریت و تعدیل کند و مانع از آن شود که این عوامل مجدداً زمینه‌ساز افزایش

نرخ ارز شوند. نکته مهم‌تر آن است که در انجام این مأموریت باید به گونه‌ای رفتار کند که ذخایر محدود ارزی از دست نرود. با توجه به شتاب اتفاقات و تنگنای تحمیل شده بر سیاست‌گذار بسیار دور از انصاف است که برخی اقتصادخوانده‌ها بدون درک مشکلات و واقعیات موجود و بدون ارائه هیچ راهکاری، صرفاً به انتقاد بپردازند و کسانی را که در حال تدوین سیاست جدید ارزی و پولی هستند به کم‌توجهی به دانش اقتصادی یا کم‌توجهی به ارزش پول ملی متهم کنند، با این استدلال که نرخ ارز در وضعیت کنونی کاهش نیافته است. این مسئله را باید بپذیریم که واقعیت تلخ

کاهش ارزش پول ملی متأثر از حوادث و تصمیم‌های گذشته شکل گرفته است. اکنون بهتر است تلاش بر جلوگیری از تداوم این کاهش باشد. پس به دور از ایجاد فشار رسانه‌ای بر بانک مرکزی بهتر است برای حل مسئله واقعیات را پذیرفت. اندوخته دانش اقتصادی می‌گوید در وضعیت کنونی، مهم‌تر از قیمت و جنگیدن با آن اولویت با مدیریت نوسان است. نفس اینکه در اطلاعیه‌های بانک مرکزی واقعیت بازار درک شده است و تعصبی بر نرخ غیرواقعی ارز دیده نمی‌شود و به‌عنوان دغدغه اصلی تمرکز بر مدیریت نوسان قرار گرفته است، حکایت از تغییر رویه برای درمان این درد گران دارد.

نامه سرگشاده جمعی از اقتصاددانان به رئیس جمهور

الگوی کنونی اقتصاد بر ضد تولید و غیرمردمی است

جمعی از اقتصاددانان در نامه ای سرگشاده به رییس جمهوری الگوی کنونی اقتصاد را ضد تولید و غیرمردمی دانستند و ۲۰ راهکار برای خروج از مشکلات اقتصادی ارائه کردند. متن کامل این نامه بدین شرح است:

بسمه تعالی

ملت شریف ایران؛

جناب آقای دکتر حسن روحانی

رئیس محترم جمهور

سلام علیکم و رحمه الله

آنچه در این نامه می‌آید مرور سریع دلائل بحران کنونی

اقتصاد و ارائه پیشنهاداتی برای خروج از آن است. اقتصاد دهه نخست جمهوری اسلامی را می‌توان اقتصاد حاکمیت-محور نامید با پیوندهای قوی میان حاکمیت و مردم و پشتیبانی دولت از فعالیت‌های مولد بخش خصوصی، همراه با حمایت از اقتصاد تولید محور و حضور مردم در کانون تصمیم‌گیری‌ها.

با خاتمه جنگ تحمیلی، و آغاز برنامه تعدیل ساختاری بسیاری از مسئولیت‌های اجتماعی و اقتصادی دولت در قبال مردم به حالت تعلیق درآمد و بتدریج این مسئولیت‌ها به حیطه فراموشی سپرده شد. خصوصی‌سازی بدون تمهید بستر نهادی لازم به ویژه نهادهای پشتیبان بازار، گسترش صنایع رانتی و بنگاه‌های شبه‌دولتی و نیز تاسیس بانک‌ها و موسسات مالی به اصطلاح خصوصی، شرایط حاکم بر اقتصاد ایران را دچار تغییر و تحولات

۳- افزایش وابستگی به صادرات مواد خام و اولیه صنعتی و معدنی با تکیه بر رانت گسترده منابع و انرژی و تعمیق اتکای اقتصاد کشور به درآمدهای ناشی از خام‌فروشی؛

۴- رشد و گسترش شدید و بی‌قاعده بنگاه‌های رانتی شبه‌دولتی (پتروشیمی، فولاد، معدنی، خودروسازی و بانکی)؛

۵- پشتیبانی همه‌جانبه نظام تصمیم‌گیری از بنگاه‌های شبه‌دولتی با تأمین بسته متنوعی از کلیه رانت‌های ممکن شامل مواد خام، انرژی، سرمایه، تورمی، نرخ ارز، مالیاتی، صادراتی، و فراهم آوردن فرصت‌های انحصاری و شبه انحصاری از جمله بازارهای بسته و انحصاری؛

۶- تضعیف و تحدید مستمر بخش خصوصی واقعی و به ویژه بخش خصوصی مولد (صنایع کوچک و متوسط)، غیر مردمی شدن اقتصاد و در نهایت تشدید رکود در فعالیت‌های اقتصادی بخش خصوصی واقعی، کاهش سطح درآمد و معیشت عامه مردم و تشدید فقر و نابرابری‌های اقتصادی- اجتماعی؛

۷- افزایش ۵ برابری واردات همراه با ۵ برابر شدن واردات کالاهای مصرفی کم کیفیت از تعداد معدودی از کشورهای تولیدکننده آسیایی نسبت به کالاهای صنعتی کشورهای توسعه یافته در دهه هشتاد موجب شد که بازار داخلی تحت تسلط تولیدات مصرفی وارداتی ارزان قیمت و فاقد کیفیت مناسب قرار بگیرد؛

۸- تسلط و چیرگی سه‌ضلعی اقتصادی نامولد و فسادساز «سفته‌بازی، دلالی و رباخواری» بر اقتصاد ایران؛

۹- ترویج و اشاعه فساد در سطح قوای سه‌گانه با ایجاد لابی‌های سیاسی و اقتصادی و تشکیل سه‌وجهی آهنین بین دولت (بوروکرات‌ها)، مجلس (قانون‌گذاران) و گروه‌های اقتصاد رفاقتی؛

۱۰- گسترش پدیده درهای چرخان با جابجایی گروه‌های منتخب بین قوای مجریه و مقننه و بنگاه‌های خصولتی در طول سه دهه گذشته؛

۱۱- استفاده از قدرت سیاسی در ایجاد و اداره واحدهای خصولتی

جدی کرد. در این شرایط تحت عناوین فریبنده و جذابی مانند ارتقاء کارایی، رقابتی کردن فضای کسب و کار کشور، واگذاری اقتصاد به "مردم"، بخش عمده ظرفیت‌های کشور از طریق خصوصی‌سازی و کاهش حضور دولت در اقتصاد در دهه‌های هفتاد و هشتاد شمسی مصروف شکل‌گیری و استحکام یک «اقتصاد خصوصی-دولتی» (خصولتی) شد.

از طریق انتقال دارایی‌های دولت به دوستان و آشنایان، ثروت و سرمایه در دست گروه‌هایی متمرکز شد که از امتیازهای درون قدرت بهره گرفته بودند. الیگارشی برآمده از فرصت‌ها، رانت‌ها و درآمدهای حاصل از توزیع منابع طبیعی عینیت یافت. قوانین و مقررات ناپخته و فاقد کارشناسی کافی فرصت‌های بزرگ استفاده از رانت‌های گسترده انرژی و فرصت‌های بی‌بدیل دسترسی به اعتبارات بانکی و ارزی، بخشودگی‌های مالیاتی، انحصارهای مختلف وارداتی را برای این اقتصاد به اصطلاح خصوصی غیرمولد فراهم آورد. به این ترتیب پدیده مهم دیگر دهه‌های هفتاد و هشتاد، زایش نو سرمایه‌دارانی بود که با تکیه بر مناسبات قدرت و وابستگی به دولت‌ها و از سوی دیگر به واسطه استفاده از فرصت‌های رانتی که در اختیار آنها قرار گرفت، توانستند به منافع و ثروت‌های کلان دست یابند.

با توجه به شدت وابستگی و اختلاط این نوکیسه‌گان با حاکمیت، این گروه به تدریج به ثروت و قدرتی دست یافته است که دولت را به تسخیر خود درآورده است و در کلیه امور و شئون اقتصادی، مانند تعیین نرخ بهره بانکی یا نرخ تبدیل ارز مداخله می‌کند. در واقع قرار بود اقتصاد دولتی به اقتصاد رقابتی تبدیل شود اما در عمل ما با یک اقتصاد رفاقتی روبه‌رو شدیم. این ساختار رفاقتی پدید آمده از مناسبات قدرت ثروت منجر به دو پیامد مهم در اقتصاد ایران شد که وجه تمایز اقتصاد کنونی با گذشته است و از این منظر نوعی گسست در مسیر تاریخی اقتصاد معاصر ایران بوجود آورد. نخست اینکه الگوی کنونی اقتصاد ایران غیر مولد است و دوم اینکه غیرمردمی است. بعضی از ویژگی‌های اساسی چنین اقتصادی را می‌توان به شرح زیر برشمرد:

۱- انحراف مسیر توسعه کشور از «اقتصاد تولید-محور»- که تداوم آن می‌توانست به تدریج زمینه‌های یک اقتصاد مبتنی بر نوآوری را شکل دهد- به سمت یک «اقتصاد رانت-محور»؛

۲- توسعه مبتنی بر تولید مواد خام اولیه و کالاها و خدمات با اشتغال زایی و ارزش افزوده پایین، آلوده کننده محیط زیست، به رشد اقتصادی نازل، بی کیفیت و پرنوسان انجامیده است؛

در جهت تامین منافع شخصی و گروهی و در نتیجه ترویج فساد به واسطه گسترش اقتصاد رفاقتی؛

۱۲- فقدان شفافیت و نظارت لازم و کافی در دخل و خرج بنگاه‌های خصولتی و تقسیم بخش مهمی از سودها و منافع کلان آنها در شبکه‌ای از بنگاه‌های تو در تو و وابسته؛

۱۳- برخورداری کامل بنگاه‌های خصولتی رفاقتی از امتیازهای بنگاه‌های دولتی و در عین آزادی عمل کامل، خروج نسبی از نظارت سازمان‌های مسئول و گریز از هر گونه شفافیت و پاسخگویی تحت عنوان بخش خصوصی و همچنین تبدیل این بنگاه‌های خصولتی به حیاط خلوت رفقا و مدیران دولتی؛

۱۴- تنزل و تزلزل اقتدار حاکمیت و دولت، حضور و نفوذ یک دولت خاکستری را در ارکان دولت همراه با تسلط بر دولت امکانپذیر کرده است (دولت در دولت)؛

۱۵- ورود نهادها، بنیادها و ارگان‌ها و بخش‌های نظامی و عمومی به عرصه بنگاهداری و کسب و کار. نهادهایی که به دلیل برخورداری از دسترسی، نفوذ و اطلاعات، عرصه رقابت بخش خصوصی واقعی را بیش از پیش تنگ کردند؛

۱۶- اجرای دستوری خصوصی‌سازی برای تقسیم اموال و ثروت‌های عمومی با هدف مال خودسازی شخصی و گروهی، تحت عنوان رقابتی‌سازی و کاهش تصدیگری دولتی، که به گسترش اقتصاد رفاقتی و تقویت ائتلاف بنگاه‌های خصولتی در جهت کنترل هر چه بیشتر اقتصاد کشور منجر شد؛

۱۷- بکارگیری مجدد مدیران دولتی همراه با این مناسبات در بنگاه‌های رفاقتی خصولتی و بی‌اعتنایی به ضرورت بهبود کارایی و کارآمدی در واحدهای شبه‌دولتی نسبت به واحدهای دولتی؛

۱۸- اجرای طیف گسترده‌ای از طرح‌های عمرانی غیرضروری و حتی مخرب محیط زیست (مانند طرح‌های سدسازی و انتقال آب) در جهت استمرار و گسترش فعالیت بنگاه‌های رفاقتی عمرانی؛

۱۹- ایجاد رانت ارزی با تحمیل دستوری جهش‌های گاه و بیگاه نرخ ارز توسط بخش خصولتی به اقتصاد کشور؛

۲۰- در اقتصاد ایران بیش از ۹۰ درصد ارز یا مستقیماً حاصل فروش منابع ملی (نفت، گاز و معادن) است یا غیرمستقیماً به واسطه رانت منابع حاصل شده است، در نتیجه ارز اموال شخصی یا خصوصی نیست و در شمول اموال و کالاهای عمومی محسوب می‌شود؛

۲۱- ایجاد رانت سرمایه و رانت پول با بکارگیری سرمایه‌های کسب شده در فعالیت‌های سفته‌بازانه در بازار زمین و مستغلات و پس از آن در بازار پول و در نتیجه تحمیل بالاترین نرخ‌های جهانی «سهم مسکن از هزینه خانوار» و «سود بانکی» به اقتصاد و مردم؛

۲۲- استفاده ابزاری از بازار سرمایه (بورس اوراق بهادار) در جهت جذب سرمایه مردم و بخش خصوصی و تزریق آن به بنگاه‌های شبه‌دولتی (بیش از ۸۰ درصد از ارزش بازار سرمایه متعلق به سهام بنگاه‌های بزرگ شبه‌دولتی مانند پتروشیمی، فولادی، معدنی، خودرو و بانکی است)؛

۲۳- نرخ بالای رشد سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار در بانک‌های شبه‌دولتی به میزان ۷۶۰ درصد در مقایسه با بانک‌های دولتی به میزان ۵۷۰ درصد در دوره ۹۶-۱۳۸۸؛

۲۴- کاهش سهم بخش‌های صنعتی و کشاورزی از ۵۰ درصد مانده تسهیلات بانکی در سال ۱۳۸۳ به ۲۷ درصد در سال ۱۳۹۵ و در نتیجه تغییر مسیر تامین مالی به سمت بخش‌های نامولد سوداگری و سفته‌بازی توسط بانک‌ها و موسسات مالی خصولتی؛

۲۵- خلق بخش مهمی از حجم نقدینگی توسط بانک‌های شبه‌دولتی در نتیجه کاهش نسبت سپرده قانونی اسمی از ۱۷ درصد به ۱۱ درصد که پس از کسر بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی به کمتر از ۵ درصد کاهش می‌یابد و نیز افزایش سهم بانک‌های خصولتی از سپرده‌های بخش خصوصی (از ۱۹ به ۷۰ درصد) در دوره ۹۶-۱۳۸۶؛

۲۶- افزایش دستوری نرخ سود بانکی در جهت برخورداری صاحبان درآمدهای رانتی از رانت سرمایه، به زیان عامه مردم، بخش خصوصی و صنایع کوچک و متوسط و به سود بخش مهمی از بنگاه‌های خصولتی؛

۲۷- تخصیص رانت معافیت‌های مالیاتی برای تسهیل صادرات

کشور اقدامات زیر پیشنهاد می‌شود.

۱- محدودسازی و کاهش تزریق رانت (به خصوص رانت منابع و انرژی) به بنگاه‌های خصولتی و توزیع عادلانه، متناسب و متوازن آن در طول زنجیره‌های ارزش با توجه به ایجاد اشتغال و ارزش افزوده؛

۲- نظام تصمیم‌گیری کنونی به هیچ‌وجه قادر به حل و فصل مشکلات کنونی نیست و باید یک نهاد فراقوه‌ای به شیوه کاملاً متفاوت تصمیم‌گیری ایجاد شود بطوری که از تشتت فکری و سیاستی کنونی پیشگیری شود؛

۳- مبارزه فراگیر با فساد از طریق محدودسازی یا حذف انواع رانت‌ها به ویژه رانت‌های انرژی. لازمه مبارزه فراگیر با فساد، شفاف‌سازی همه فرایندهای کسب درآمدهای ارزی و ریالی بخش عمومی و موارد مصرف آنهاست؛

۴- برنامه ریزی عاجل برای تقویت توان حکمرانی (کنترل و نظارت و قاعده‌گذاری) دولت و جهت‌گیری به سمت بکارگیری مدیرانی در دولت که درک درستی از بایسته‌های توسعه‌گرایی حکمرانی داشته باشند؛

۵- تفکیک کامل مدیریت دولتی از مدیریت بنگاه‌های خصولتی، جرم‌انگاری انتقال مدیران دولتی به بنگاه‌های خصولتی قبل و بعد از بازنشستگی؛

۶- کنترل جدی نوع روابط میان مدیران دولتی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی و کنترل نوع خدمت دهی دستگاه‌های دولتی و بنگاه‌های خصولتی به نمایندگان؛

۷- چابک‌سازی و سالم‌سازی نظام مالیاتی کشور و گسترش دامنه مالیات‌ستانی به کلیه بخش‌های خدماتی و به خصوص مالیات بر مستغلات، درآمدهای حاصل از سود سپرده‌های بانکی و فعالیت‌های نامولد مانند واسطه‌گری و دلالی. کاهش مالیات صنایع کوچک و متوسط به عنوان رکن اصلی فرصت‌های شغلی مولد (به ویژه در بخش‌های کاربر و نوآور) و لغو معافیت‌های مالیاتی صادرات مواد خام و اولیه؛

۸- با هدف شفاف‌سازی مهم‌ترین کانون توزیع رانت و

مواد خام و اولیه و ارزان‌فروشی صادراتی بنگاه‌های شبه‌دولتی و در همین حال گران‌فروشی (همراه با اخذ مالیات شرکتی و مالیات ارزش افزوده) به صنایع پایین‌دستی بخش خصوصی کشور و در نتیجه ایجاد فاصله قیمت ۱۵ تا ۳۰ درصدی در عرضه مواد اولیه به بنگاه‌های داخلی نسبت به رقبای خارجی؛

۲۸- رشد بی‌سابقه مالی‌سازی اقتصاد (رشد قارچ‌گونه بانک‌ها و مؤسسات مالی و تفوق فعالیت‌های نامولد بر مولد)، سلب مالکیت (کالایی‌سازی خدمات اجتماعی نظیر آموزش، بهداشت، مسکن، حمل و نقل عمومی، انرژی، کالایی‌سازی طبیعت و واگذاری انبوهی از دارایی‌های دولتی به بخش خصولتی) و ارزان‌سازی نیروی کار (بیکارسازی، پایین نگاه‌داشتن حداقل دستمزدها و ناامن و موقتی‌سازی از طریق تغییر در قراردادهای)؛

۲۹- استفاده ایزاری از محمل «بخش خصوصی و اقتصاد بازار» جهت ترویج و دفاع از رانت‌جویی، توزیع نابرابر فرصت‌ها و منابع، ایجاد انحصارها، غیرمردمی کردن اقتصاد و اضمحلال بخش خصوصی واقعی و همچنین تحریف واقعیت‌های موجود اقتصاد خصولتی در جهت حمایت از گسترش بنگاه‌های خصولتی؛

با توجه به نکات فوق مشخص می‌شود که اقتصاد ایران با یک بحران چند لایه و بسیار گسترده روبه‌روست که امکان رویارویی غیربرنامه‌ای و با اقدامات جزئی نگر و جزیره‌ای با آن وجود ندارد و تنها به شیوه‌ای برنامه‌ریزی شده و فقط از مسیر یک برنامه متکی بر دانش و تجربه کارشناسان مستقل همراه با مشارکت فعال نهادهای مدنی قابل حل و فصل است. اصول حاکم بر این برنامه پیشنهادی برای برون رفت از بحران کنونی شامل محورهای زیر است.

راه‌های پیشنهادی برای برون رفت از بحران کنونی اقتصاد کشور

نظر به شدت و حدت تبعات و تأثیرات ضد توسعه‌ای و ضد اجتماعی رشد و گسترش «اقتصاد خصولتی و رفاقتی رانت-محور» و نفوذ عناصر ذینفع در نظام تصمیم‌گیری‌های اساسی، راه نجات اقتصاد کشور در میان و بلند مدت تنها از طریق یک برنامه توسعه عادلانه تولید محور امکانپذیر است و برای برون رفت از شرایط بحرانی کنونی و تحدید «اقتصاد خصولتی»، رشد و تقویت «بخش خصوصی واقعی» و پایان روند غیر مردمی شدن اقتصاد

امکان‌پذیر کردن نظارت‌های همگانی و تخصصی و پاسخگو کردن دولت در باب تک تک موارد تخصیص‌های ارزی، تصمیمات تخصیص منابع ارزی به مجلس شورای اسلامی واگذار شود؛

۹- به منظور کوتاه کردن دست نهادهای غیرپاسخگو، بانک‌های به اصطلاح خصوصی بزرگ در صورتی که از نظر حسابداری، ورشکسته محسوب نمی‌شوند در یکدیگر ادغام و به یک یا دو بانک تبدیل شوند و در مورد بانک‌های خصوصی کوچک یا از نظر حسابداری ورشکسته، انحلال، ادغام یا حتی انتقال مالکیت آنها در دستور کار قرار گیرد؛

۱۰- منحصر کردن نگهداری حساب‌های بخش عمومی در بانک‌های دولتی و جلوگیری از پرداخت بهره به این سپرده‌ها؛

۱۱- مدیریت عرضه و تقاضای ارز با محدود کردن تخصیص ارز به کالاهای اساسی غذا، دارو و نیازهای اساسی بخش تولید ساخت در داخل کشور و جلوگیری از فعالیت‌های سوداگرانه بر روی آن؛

۱۲- برقراری پیمان‌نامه ارزی برای بنگاه‌های صادراتی که از منابع و یارانه‌های عمومی بهره گرفته اند و بازگرداندن ارز صادراتی به بانک مرکزی؛

۱۳- تا قبل از تحقق اصلاحات پیشنهادی، ایجاد بازار ثانویه ارز نیازمند بررسی کارشناسی و دقیق نتایج و پیامدهای آن است و در شرایط کنونی باید از تعجیل در راه اندازی آن جدا اجتناب شود؛

۱۴- در کوتاه مدت، دولت باید به منظور بازگرداندن اعتماد و آرامش عمومی، تمام ظرفیت‌های خود را برای مهار تلاش‌هایی که افزایش شدید قیمت‌ها را دنبال کرده اند، با هدف ایجاد ثبات در اقتصاد کشور بکار گیرد و از هرگونه افزایش قیمت‌ها، از جمله قیمت ارز در نرخ اعلانی خود، جلوگیری کند؛

۱۵- خروج تمامی بنگاه‌ها و نهادهای نظامی از فعالیت‌های اقتصادی؛

۱۶- تامین هزینه‌های امنیت کشور از طریق اخذ مالیات و انحصار آن در مسیر بودجه عمومی مصوب مجلس؛

۱۷- با توجه به اینکه یکی از ارکان شکل‌دهنده بحران موجود تن دادن به منافع واردکنندگانی است که رابطه ای با تولید ندارند و فرصت‌های شغلی داخل را از بین می‌برند، بازنگری در سیاست‌های وارداتی از الزامات توجه به تولید داخلی است؛

۱۸- تجدیدنظر اساسی در بسترهای فضای کسب و کار در جهت کاهش هزینه‌های بخش‌های مولد و افزایش هزینه‌های بخش‌های نامولد؛

۱۹- طراحی برنامه ویژه مسکن اقشار کم درآمد و خارج ساختن زمین و مسکن از مناسبات سوداگرانه؛

۲۰- گرچه بی‌ثباتی‌های اخیر بازار اصولاً ریشه در مشکلات ساختاری یاد شده در بالا دارد، اما شکل‌گیری سریع بحران در هفته‌های اخیر ریشه در بی‌اعتمادی عمومی به نظام تصمیم‌گیری و ناهماهنگی سیاست‌مداران ارشد و عدم انسجام و بی‌ثباتی در موضع‌گیری‌های داخلی در برابر تنش‌های خارجی دارد. بر این اساس لازم است تشتت در موضع‌گیری‌های سیاسی و اظهارنظر و ورود مقامات غیرمسئول در حوزه سیاست خارجی به سرعت پایان پذیرد و کلیت نظام سیاسی موضعی شفاف و عقلانی و مبتنی بر تعامل مثبت در حوزه سیاست خارجی اتخاذ و رسماً اعلام کند. در پایان لازم به ذکر است که همه گزاره‌های فوق مستند به شواهد آماری است که بتدریج به اطلاع عموم مردم خواهد رسید.

امضاکنندگان:

عبدالمجید آهنگری، مرتضی افقه، ناصر الهی، امراله امینی، کمال اظهاری، سیدمحمد بحرینیان، علی‌اصغر بانویی، سجاد برخوردار، جهان میر پیش‌بین، هاتف حاضری، غلامحسین حسن‌تاش، حمیدرضا حری، محمود ختائی، حسین راغفر، مراد راهداری، محسن رنانی، محسن ریاضی، سعید راسخی، شهریار زروکی، احسان سلطانی، بهرام سحابی، عباس شاکری، ولی‌اله شهبازخانی، حسن طائی، فرهاد علی‌نژاد، مهربانی، جمال‌فتح‌الهی، رسول قاسمی، سیدضیاءالدین کیاالحسینی، کامران کسرابی، سیدمحمد حسن مصطفوی، فرشاد مؤمنی، میرحسین موسوی، سعید نایب، سیدمحمدباقر نجفی، علی‌رضا ناصری، محمد لشگری، محمدرضا یوسفی، سیداحمد یزدان‌پناه

چرا شرکت‌های ایرانی نوآوری نمی‌کنند؟ (بخش اول)

نویسنده: سید کامران باقری مشاور مدیریت

به نوآوری که در نظر بیشتر مدیران ایرانی مطلوب است در عمل به نوآوری ختم نمی‌شود و درها بر پاشنه تکرار و تقلید می‌چرخند؟ مدیرانی که می‌دانند یکی از ویژگی‌های شاخص شرکت‌های پیش‌تاز جهانی نوآوری است، چرا شرکت‌های تحت مدیریت خود را به سوی نوآوری هدایت نمی‌کنند؟ البته تحلیل این چرایی امر ساده‌ای نیست و عوامل متعددی در سطوح مختلف در شکل‌گیری این پدیده موثر بوده و هستند. معمولاً در نگاه نخست، بر نقش بازدارنده عوامل کلان ملی و فرابنگاهی تأکید می‌شود. برای نمونه شکی نیست که فضای نامناسب کسب و کار در ایران به شدت بر دوری از نوآوری تأثیرگذار بوده و هست. باید پذیرفت که حاکمیت دولت بر بخش عمده‌ای از

شرکت‌های خدماتی و تولیدی ایرانی نگاه می‌کنیم، تکرار و روزمرگی بیداد می‌کند و به ندرت اثری از نوآوری می‌بینیم. بیشتر شرکت‌ها فارغ از تحولات پیرامونی و بازار، آنقدر به انجام همان کارهای تکراری روزمره و ارائه و فروش همان محصولات و خدمات قبلی ادامه می‌دهند که به تدریج با واقعیت‌های بازار و خواست مشتری فاصله می‌گیرند. در نتیجه، فعالیت روزمره آنها با مشکلات ریز و درشت روبه‌رو می‌شود، حاشیه سودشان به تدریج کاهش یافته و اوضاع‌شان بحرانی می‌شود. اما در کمال شگفتی، همچنان بر در تکرار و روزمرگی می‌کوبند. به عبارت دیگر، تلاشی برای خروج از بحران و ایجاد مزیت از راه نوآوری در بیشتر شرکت‌های ایرانی مشاهده نمی‌شود. مشکل کجاست؟ چرا میل

نوآوری واژه‌ای پرطرفدار و شیک است. بسیاری از مدیران از این واژه برای وصف عملکرد خود و شرکت تحت مدیریت‌شان استفاده می‌کنند و دست کم دوست دارند نوآور به نظر بیایند. بیشتر آنها می‌دانند که نوآوری نکردن یعنی متوقف شدن و درجا زدن، آن هم در حالی که جامعه، بازار و مشتریان متوقف نمی‌شوند و روز به روز در حال تغییرند. در دنیایی که تحولات سرعت گرفته و هر روز شاهد ارائه محصولات و خدمات بهتر و باکیفیت‌تر هستیم، نوآوری نکردن گزینه مهلکی است. شرکت‌هایی که به صورت پیوسته و نظام‌مند نوآوری نکنند، بوی کهنگی می‌گیرند و تنها دو گزینه مرگ تدریجی یا ناگهانی را پیش رو دارند. با این وجود، وقتی به بازار کشور و خروجی

اقتصاد، سیاست‌های به‌شدت متغیر اعمالی از سوی دولت، تغییرات شدید نرخ ارز، فضای غیررقابتی در برخی صنایع و بازارها، تعاملات محدود بین‌المللی و... همگی در دور ننگه داشتن بنگاه‌های اقتصادی کشور از نوآوری موثر بوده‌اند. با این وجود، کسانی که بازار ایران و بازیگران آن را به خوبی می‌شناسند، می‌دانند که در همین شرایط کلان اقتصادی، معدود بنگاه‌هایی هستند که راه خود را از بقیه جدا کرده و نوآوری را به صورت جدی در دستور کار خود قرار داده‌اند. این شرکت‌ها پیوسته در حال نوآوری نه تنها در محصولات و خدمات خود، بلکه در فرآیندهای کاری و مدل کسب و کارشان هستند. در شرایطی که بیشتر رقبای‌شان به روزمرگی مشغولند، این شرکت‌ها فاصله معناداری با رقبای هم در بازار و هم در ذهن مشتریان ایجاد کرده‌اند و کسب و کار پررونقی دارند.

تجربه بیش از ۱۶ سال همکاری مشاوره‌ای با این گونه شرکت‌ها، به من آموخته که در همین بازار هم می‌توان نوآوری کرد و از همین راه، محصولات و خدمات شرکت را متمایز و مشتری‌پسند کرد. می‌توان نوآوری کرد و بهره‌وری را افزایش و هزینه‌ها را کاهش داد. می‌توان نوآوری کرد و تجربه دلپذیری برای مشتریان رقم زد. می‌توان نوآوری کرد و در جامعه الهام‌بخش شد. می‌توان به اتکای نوآوری در بازارهای داخلی و حتی خارجی فرصت‌سازی کرد. در یک کلام، می‌توان با نوآوری به مزیت رقابتی دست یافت و سودآوری و ماندگاری کسب و کار را افزایش داد. نکته مهمی که به تجربه دریافته‌ام این است که به دلیل تعداد اندک شرکت‌های واقعا نوآور، فرصت‌های نوآوری در بازار ایران پرتعدادتر و شکار این فرصت‌ها تا حدودی ساده‌تر است. از سوی دیگر، شرکت‌هایی که در نوآوری جدیت و مداومت دارند، زودتر و ساده‌تر از دیگر کشورها خود را

از رقبای‌شان متمایز می‌کنند. در کشورهایی که بیشتر شرکت‌ها بقای خود را در گرو نوآوری دیده و تمام الزامات و زیرساخت‌های سازمانی آن را نیز فراهم آورده‌اند، سری در میان سرها درآوردن و متمایز جلوه کردن کار دشواری است. در میان خیل شرکت‌های نوآور، جلب نظر مشتریان به مراتب دشوارتر است. اکنون باید پرسید که اگر واقعا اینچنین است، اگر نوآوری در ایران امکان‌پذیر است و اگر فرصت‌های نوآوری در بازار ایران پرتعداد است، چرا بیشتر شرکت‌های ایرانی نوآوری نمی‌کنند؟ در هوش بالای تجاری کارآفرینان و مدیران ایرانی شکی نیست، پس عامل بازدارنده چیست؟

به تجربه و با اطمینان می‌گویم که پاسخ پرسش‌های بالا، نوع نگاه مدیران ایرانی به نوآوری و نقش آن در کسب و کار است. نفوذ پر دامنه و درازمدت نفت و دولت بر اقتصاد کشور، سنت نوآوری را در فضای کسب و کار ایران سرکوب کرده است. در اقتصاد مبتنی بر فروش نفت و واردات انواع کالاها و خدمات خارجی، بدون نوآوری هم امکان رونق کسب و کار وجود دارد (هرچند همان واردات و فروش محصولات و خدمات خارجی هم با نوآوری می‌تواند بهتر و سودآورتر انجام شود). نفوذ پر دامنه اقتصاد دولتی-نفتی، فرهنگ مدیریتی ویژه‌ای را در فضای کسب و کار کشور ایجاد کرده که یکی از مشخصه‌های آن شناخت نادقیق یا نادرست از مفهوم نوآوری و نقش آن در کسب و کار و در نتیجه مقاومت در برابر نوآوری است.

شناخت بسیاری از مدیران ایرانی از نوآوری دقیق نیست. برداشت‌های نادرست از مفهوم نوآوری مانعی ذهنی اما مستحکم بر سر راه حرکت مدیران به سوی نوآوری شده است. متأسفانه تعداد این برداشت‌های نادرست کم نیست و هر کدام به تنهایی می‌تواند شرکتی را از پرداختن جدی به امر نوآوری

بازدارد. آن دسته از شرکت‌های ایرانی که در نوآوری موفق بوده‌اند، در گام نخست، این برداشت‌های نادرست را از راه‌های مختلف از ذهن مدیران و کارکنان خود زدوده‌اند. با کنار رفتن این موانع ذهنی، به آرامی فرصت‌های نوآوری در پیش روی شرکت‌ها نمایان می‌شوند و شرکت‌ها در ادامه خود را به ابزارها و مهارت‌های لازم برای شکار این فرصت‌ها مجهز می‌کنند. به تدریج با دیدن برکات جاری شدن فرآیند نوآوری در شرکت‌ها، مدیران مربوطه در این مسیر ثابت قدم تر می‌شوند.

بسیاری از مدیران ایرانی بعد از شنیدن ضرورت نوآوری برای شرکت‌ها، پیش و بیش از هر چیزی این جمله به ذهن‌شان خطور می‌کند که: «این شرکت سال‌هاست که کسب و کار موفق دارد و تا امروز هم نه مدیر نوآوری داشته و نه فرآیند نوآوری.» برخی از آنها این جمله را بر زبان می‌رانند و برخی رودربایستی کرده و خود را سانسور می‌کنند. از قضا این گزاره در بیشتر موارد درست است! یعنی بیشتر شرکت‌های ایرانی (حتی برخی از بهترین‌ها و موفق‌ترین‌ها) تاکنون بدون نوآوری هم روزگارشان به کام بوده. اگر هم نوآوری داشته‌اند، موردی و غیرسیستمی بوده. بنابراین این گزاره که کسب و کار شرکت‌های ایرانی بدون نوآوری رونق داشته می‌تواند درست باشد اما نتیجه‌ای که بیشتر مدیران از این گزاره می‌گیرند اشتباه و خطرناک است. شیر درآمد نفتی یک سده است که اقتصاد ایران را سیراب کرده و زندگی بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی ایران در دهه‌های گذشته مستقیم یا غیرمستقیم به این درآمد نفتی وابسته بوده است. بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی ایران به پشتوانه همین درآمدهای نفتی، درگیر دست‌به‌دست کردن کالاهای وارداتی یا همان کالاهای حاصل از دانش و نوآوری خارجی بوده‌اند. امورات همه این

خالق دانش و فناوری نوین و پیشران نوآوری هستند. معنای دیگر این حرف این است که آنهایی که به دانش، فناوری و تجهیزات دیگران وابسته هستند، شاهد کاهش تدریجی حاشیه سود فعالیت‌های خود بوده و خواهند بود. در این شرایط، آن دسته از صنایع تولیدی کشور هم که کاملاً به تجهیزات و دانش طراحی خارجی وابسته هستند، در معرض خطر قرار گرفته‌اند. نیاز بازار خیلی سریع‌تر از گذشته تغییر می‌کند و مشتریان منتظر بهبود زود به زود و شتابان محصولات و خدمات هستند. اما بدون نوآوری و دسترسی به دانش و فناوری مربوطه، امکان اعمال این تغییرات دست‌کم در بازه زمانی مورد انتظار مشتریان وجود ندارد. به همین علت، بیشتر کارگاه‌های صنعتی و حتی شرکت‌های خدماتی کشور برای بقا تقلا می‌کنند و شرایطشان رو به رشد و پیشرفت نیست.

اگرچه هنوز در صدر فهرست پرفروش‌ترین شرکت‌های ایرانی، نام بنگاه‌های منبع‌پایه نفتی و پتروشیمیایی به چشم می‌خورد. اما این حضور دیری نخواهد پایید و نسل جدید شرکت‌های ایرانی به‌زودی جای آنها را در صدر فهرست خواهند گرفت. تفاوت نسل جدید شرکت‌های پیش‌تاز ایرانی با گذشتگان، ماهیت دانشی و نوآورانه آنهاست. این شرکت‌ها برای بقا به نوآوری آن‌هم به‌صورت نظام‌مند و پیوسته نیاز دارند.

بنابراین اگر زین پس مدیری گفت که «این شرکت سال‌هاست که کسب‌وکار موفقی دارد و تا امروز هم نه مدیر نوآوری داشته و نه فرآیند نوآوری» باید در پاسخ گفت این گزاره در گذشته درست بوده اما تعمیم پیش‌فرض‌های گذشته به آینده، آن‌هم در روزگاری که تحولات سرعت گرفته، کاری اشتباه است و پیامدهای ناگواری خواهد داشت.

ادامه دارد...

تامین مالی خدمات عمومی دچار مشکلات فزاینده است. در این شرایط دولت نمی‌تواند همچون گذشته درآمد نفتی را دست‌ودلبازانه صرف جبران ناکارآمدی و بهره‌وری پایین بنگاه‌های اقتصادی دولتی، نیمه‌دولتی و حتی خصوصی کند. حتی اگر فرض کنیم که جریان درآمدهای نفتی تداوم داشته باشد (که شواهد فراوانی خلاف این را نشان می‌دهد)، دولت چاره‌ای جز کوچک‌سازی خود و تسهیل فضای کسب‌وکار به نفع بخش خصوصی ندارد. زین پس، ایجاد رشد و اشتغال بیش از هر زمان دیگری بر عهده بخش خصوصی خواهد بود. این امر لاجرم به معنای افزایش رقابت است. تجربه جهانی هم گواه بر آن است که در فضای رقابتی، نیاز به نوآوری برای افزایش کارایی و ایجاد فرصت‌های رشد افزایش خواهد یافت.

اما جدای از تحولات داخلی اقتصاد ایران، تغییرات بزرگی در سطح جهانی رخ داده که بازار ایران را نیز متأثر کرده است. این تغییرات باعث شده قواعد و ماهیت صنعت و رقابت به‌شدت متحول شود. کسب‌وکارهای مبتنی بر دسترسی به منابع طبیعی (همچون نفت) به‌تدریج جایگاه خود را در صدر پول‌سازترین شرکت‌ها از دست داده‌اند. بیشتر صنایع ماهیت دانشی و فناوری‌بنیان پیدا کرده‌اند و شرکت‌های نوآور جای شرکت‌های منبع‌پایه و نفتی را گرفته‌اند. عرضه محصولات و خدمات و فناوری‌های جدید شتاب بی‌سابقه‌ای به خود گرفته است. محصولات و خدمات بسیار سریع‌تر از گذشته منسوخ می‌شوند و جای خود را به محصولات و خدمات نوآورانه‌تر می‌دهند. این تحول بزرگ فقط محدود به صنایع پیشرفته نیست و کم‌وبیش همه صنایع را تحت تأثیر قرار داده است.

در نتیجه این تحول بنیادین در اقتصاد جهانی، سهم فزاینده‌ای از ارزش افزوده صنایع به شرکت‌هایی تعلق می‌گیرد که خودشان

بنگاه‌ها هم کم‌وبیش به خوبی می‌گذشته و کسی بدون نوآوری درنمانده است. بیشتر شرکت‌هایی هم که درگیر تولید بوده‌اند، تولید خود را با استفاده از ماشین‌آلات و طراحی وارداتی انجام داده‌اند. خیلی‌ها از تسهیلات ارزان‌قیمت دولتی (یا همان درآمد نفتی) برای تامین این ماشین‌آلات و خرید لیسانس یا طراحی خارجی بهره برده‌اند. کسب‌وکار این شرکت‌ها هم کم‌وبیش بد نبوده. سال‌های سال با استفاده از همان ماشین‌آلات و طراحی خریداری شده تولید می‌کردند و وقتی تجهیزات از رده خارج می‌شد یا کسی خریدار آن محصولات نبود، دوباره سراغ تسهیلات دولتی می‌رفتند و با دریافت دوباره تسهیلات ارزان‌قیمت، دوباره ماشین‌آلات و طراحی می‌خریدند. نام این کار را هم «نوسازی صنایع» می‌گذاشتند!

خیلی‌ها هم همان درآمدهای نفتی را در بازار زمین و مسکن به جریان می‌انداختند و بدون نوآوری در هیچ‌جای زنجیره فعالیت‌های خود، سود تضمین‌شده قابل‌توجهی داشتند. در چنین شرایطی اگر شرکتی به سراغ فعالیت‌های نوآورانه می‌رفت، کارش غیرضروری یا حتی عجیب تلقی می‌شد. البته ناگفته نماند که محدود شرکت‌هایی که در همین شرایط به سراغ نوآوری رفته‌اند، عملکرد و رشد بسیار بهتری داشته‌اند. با وجود این، عدم اقبال بیشتر شرکت‌ها به نوآوری کاملاً قابل درک بود.

اما این شرایط تغییر کرده است! شناختی مختصر از وضعیت اقتصادی کشور و روند تحول اقتصاد جهانی برای پی‌بردن به این تغییر اساسی کافی است. دولت نمی‌تواند همچون گذشته درآمدهای نفتی را به طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های توسعه‌ای سرازیر کند. بخش عمده‌ای از درآمد نفت صرف تامین یارانه و هزینه‌های فزاینده بدنه فربه دولت می‌شود و دولت در

۳ ایده برای ایجاد برند در حوزه مد و پوشاک

قابل توجهی از مشتریان تان را از دست می‌دهید. دلیل این امر نیز واضح است: مشتریان به طور حیرت‌انگیزی در تعامل با یکدیگر در شبکه‌های اجتماعی به سر می‌برند.

مزیت اصلی ایجاد برندی قوی در عرصه مد کاهش نیاز به تمرکز بسیار زیاد بر روی مقوله بازاریابی است. در حقیقت دنیای مد به طور خودکار برندهای قوی را تقویت می‌کند. به این ترتیب پس از ایجاد برندی قوی فقط کافی است به فکر تولید محصول مناسب و خلق تجربه خرید لذت‌بخش برای مشتریان باشید. بی‌تردید توصیه به ایجاد برندی قوی و دارای هویت خاص در عرصه مد و پوشاک فقط در مقام صحبت راحت است و به هنگام عمل نیازمند تخصیص مقدار قابل‌توجهی زمان و تلاش می‌باشد. به ویژه آنکه محیط چنین کسب و کاری هم به شدت رقابتی است. به همین دلیل شرکت‌هایی نظیر Divisa که بر روی بازاریابی حرفه‌ای در عرصه مد تمرکز دارند، بسیار ارزشمند قلمداد می‌شوند. در ادامه این مقاله سه توصیه کاربردی برای انجام مهم‌ترین کار در عرصه مد مورد بررسی قرار خواهد گرفت. منظور از این کار مهم نیز ایجاد برندی قوی و یافتن جایگاه مناسب آن در بازار است.

مواجهه اند، به احتمال زیاد سرانجامی بهتر از حذف از دنیای کسب و کار نخواهند داشت. بنابراین اگر به دنبال ایجاد کسب و کاری در زمینه مد هستید، توجه به برندسازی نخستین هدف شما را تشکیل خواهد داد. با این حال هدف اصلی در اینجا صرف ایجاد یک برند نیست. به عبارت دیگر، برند شما باید از سوی مخاطب نیز مورد شناسایی قرار گیرد. امروزه ایجاد کسب و کاری در عرصه مد بر پایه تجارت و فروش صرف کالا بسیار سخت است. در واقع شاید تا همین چند دهه پیش چنین کاری بسیار منطقی به نظر می‌رسید. با این حال در دنیای امروز مشتریان روی خوش‌تری به برندهای صاحب نام و هویت نشان می‌دهند. به علاوه دیگر زمان تولید محصول و امیدواری برای یافتن جایگاه طبیعی آن در سبد خرید مشتری به سر رسیده است. البته دنیای مدرن فقط محصور در ویژگی‌های بد برای آغاز یک کسب و کار نیست. با پیشرفت تکنولوژی و ابزارهای ارتباطی، مشتریان به سرعت از ورود محصولی جدید به بازار مطلع می‌شوند. این امر اگرچه در نگاه نخست مزیت بسیار عالی محسوب می‌شود، اما در صورت عدم آمادگی برندگان باعث خلق تجربه منفی برای مشتریان خواهد شد. به این ترتیب در همان گام نخست شمار

صنعت مد امروزه بدل به بخش بزرگی از عرصه کسب و کار شده است. گردش حجم وسیعی از پول در این صنعت علاوه بر افزایش میزان تولید برندهای قدیمی برخی از کارآفرینان و سرمایه‌گذارهای جدید را نیز به سوی خود کشانده است. با این حال نباید صرفاً به دلیل سودآوری وارد این صنعت شد. در حقیقت آگاهی از برخی نکات مهم پیرامون عرصه مد و پوشاک به عنوان پیش‌نیاز ضروری است. یک نکته مهم در این زمینه هدایت صنعت مد از سوی برندهای پر قدرت است. منظور از قدرت در اینجا حکایت از هویت خاص دارد. در حقیقت این یک اصل فراگیر در کسب و کار است: برندهای دارای هویت مشخص، برنده هستند. به این ترتیب هنگامی که مشتریان نام یا لوگوی برندهای خاصی را بر روی صفحه تلویزیون یا کامپیوترشان مشاهده می‌کنند، تا حد زیادی توانایی پیش‌بینی محتوای تبلیغاتی آنها را دارند. بسیاری از این برندهای موفق در طول زمان متمادی ساخته شده‌اند. با این حال گروه دیگری از آنها برنشان را در مدت زمان بسیار اندکی سرپا ساخته‌اند.

بی‌شک داشتن برند یکی از ضرورت‌های موفقیت در همه عرصه‌های کسب و کار است. بر این اساس شرکت‌های فعال در زمینه مد که هنوز در ایجاد برند با مشکل

۱- اهمیت جایگاه مناسب

در نگاه نخست، تلاش برای کسب رضایت همه افراد راهکار مناسبی برای تضمین موفقیت برندمان در یافتن جایگاه ویژه‌اش در بازار به حساب می‌آید. با این حال چنین کاری فقط باعث سردرگمی برندمان به هنگام فعالیت و از دست دادن توجه مشتریان می‌شود. بر این اساس به جای پرداختن به چنین پروژه‌های دور از واقعیتی بهتر است در پی یافتن ایده‌ای که برندمان بازنمایی می‌کند، باشیم. در حقیقت عرصه کسب و کار شامل برندهای مختلفی است. هر کدام از این برندها نیز بر روی مشتریان خاصی (مخاطب‌های هدف) سرمایه‌گذاری می‌کنند. به این ترتیب به جای تلاش بیهوده برای جلب نظر همگانی به سراغ مشتریان مستعدتر می‌روند. بر این اساس پیش از تلاش برای جذب مشتری و فروش محصولات باید شناخت کاملی از ارزش‌ها و ایده‌های اصلی برندمان داشته باشیم.

۲- برندسازی از دل همکاری

آنچه امروزه «بازاریابی تاثیرگذاری» خوانده می‌شود، محبوبیت بسیار زیادی در دنیای مد دارد. در حقیقت بازاریابی به شیوه تاثیرگذاری به همکاری با یک چهره شناخته‌شده یا سلبریتی به منظور افزایش تاثیرگذاری تبلیغات و کمپین‌های بازاریابی گفته می‌شود. بر این اساس سلبریتی موردنظر با استفاده از محصولات شما و در برخی موارد بارگذاری پستی به هنگام استفاده محصولات آن را به طرفدارانش توصیه می‌کند. اگر این سلبریتی خود نیز دارای برندی شخصی باشد، کار شما در جهت معرفی برندتان به عنوان یکی از تولیدکننده‌های خلاق در عرصه مد راحت‌تر خواهد شد.

۳- تمرکزتان را حفظ کنید

توجه داشته باشید که تمرکز بر روی هویت برندمان پس از ایجاد آن اهمیت

بالایی دارد. در حقیقت نمی‌توان به طور مداوم هویت برند را تغییر داد. در حقیقت برندسازی نیازمند صرف زمان، تلاش و هزینه قابل توجهی است. به همین خاطر باید به طور مداوم از آن مراقبت به عمل آورد. اگر در هر مرحله‌ای از کسب و کار برندتان را رها کنید، بعدها به سختی توانایی ترمیم صدمه واردشده را خواهید داشت.

به یاد داشته باشید که مشتریان با برخی از برندها احساس آرامش بیشتری به دست می‌آورند. همین احساس آرامش باعث ادامه علاقه و خرید آنها از همان برندها می‌شود. به عنوان یک برند این دقیقا همان جایگاهی است که باید به دنبال تصاحب در قلب و ذهن مشتری‌مان باشیم. بر همین اساس همیشه به هنگام بازاریابی و تبلیغات، برندتان را در اولویت قرار دهید.

منبع: فرصت امروز

اطلاعات مشترک

نام خانوادگی:	نام:
کد ملی:	محل تولد:
آخرین مدرک تحصیلی:	رشته تحصیلی:
نام مدیرعامل:	نام شرکت:
سمت در محل کار:	زمینه فعالیت:

اطلاعات پستی

استان:	شهر:	شهرستان:
آدرس:		
پیش شماره:	تلفن ثابت:	
فکس:	موبایل:	
کد پستی:	صندوق پستی:	
ایمیل:	وبسایت:	

هزینه اشتراک

اشتراک یکساله با پست سفارشی (تهران): ۱۲۰,۰۰۰ تومان
اشتراک یکساله با پست عادی (تهران): ۱۰۰,۰۰۰ تومان
اشتراک یکساله با پست سفارشی (شهرستان): ۱۴۰,۰۰۰ تومان
اشتراک یکساله با پست عادی (شهرستان): ۱۲۰,۰۰۰ تومان

راهنمای اشتراک

لطفا پس از واریز وجه اشتراک، تصویر فیش بانکی یا رسید واریز را به همراه فرم تکمیل شده، به آدرس دفتر یا شماره فکس مجله ارسال نمایید و جهت پیگیری اشتراک با روابط عمومی نشریه «خانم شکوری» تماس حاصل فرمایید.

حساب سیبا بانک ملی به شماره ۰۱۰۵۱۷۳۲۱۵۰۰۹ به نام نشریه صنعت نساجی و پوشاک
حساب بانک پاسارگاد به شماره ۰۱-۷۰۹۷۰۹۰-۸۰۰-۲۳۰ به نام جمشید بصیری طهرانی
شماره کارت بانک پاسارگاد ۵۰۲۲۲۹۱۰۰۷۳۰۷۲۹۹ به نام جمشید بصیری طهرانی

آدرس دفتر مجله: تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان شهید توپچی، پلاک ۳۰
تلفن: ۸۸۵۱۶۷۹۹ (۱۰ خط) فکس: ۸۸۵۲۵۸۷۲ کد پستی: ۱۵۵۸۸۴۴۳۱۳

tially a distributed electronic ledger that uses software algorithms to record and confirm transactions with reliability and anonymity. The record of events is shared between many parties and information once entered cannot be altered, as the downstream chain reinforces upstream transactions. Autonomous

land-based vehicles can also prove to be beneficial. These are air unmanned land-based vehicles that move without an on-board human pilot and can be operated autonomously (via on-board computers) on a predefined flight plan or can be controlled remotely. The most popular of all, Internet of Things (IoT) enables

devices to be connected and be remotely monitored or controlled. Next comes robots that automate, augment or assist human activities, autonomously or according to set instructions – often a computer programme. Besides these, virtual reality (VR) and 3D printing is increasingly finding space in the apparel industry.

TURKISH FAIR TEXHUB IN NOVEMBER

Texhub will be held in Turkey from November 7 to 9, 2018. This is a comprehensive business platform for exhibiting superior garment fabrics and accessories. The exhibition will see Turkish and foreign participants, including well-known companies from the Chinese and the Indian textile industry, and many European participants, especially the UK. Around 180 companies will exhibit their products. The event will provide significant opportunities for new business connections. Turkey imported 658 circular knitting machines in the first four months of 2018 – almost three times as many as in the first four months of 2017. The 658 circular knitting machines imported so far this year came from eight countries - three

European countries and five countries in the Far East.

Turkey is one of the world's leading manufacturers of knitted fabrics. As Turkey's textile exports grow, the country's textile manufacturing companies will have to upgrade their machinery, parts and components, as well as the manufacturing processes. Turkish textile companies are also being encouraged to consider technical collaboration with foreign partners.

There is a strong textile market in Turkey and a strong garment manufacturing market. Because of the small distances people choose to do both in the same place to save transport costs, and lots of mills now are also manufacturers.

TEXHUB
İSTANBUL

7-8-9 NOVEMBER 2018
FABRICS, ACCESSORIES, YARN, FIBER AND DESIGN EXHIBITION
HILTON ISTANBUL BOSPHORUS CONVENTION & EXHIBITION CENTER

TECHNOLOGY AND ITS SLATED EXPANSE FOR APPAREL VALUE CHAIN

Apparel value chain comprises of downstream functions (retailing) managed in advanced economies and upstream functions (manufacturing) managed by least developed economies. Given the small and medium enterprise status of apparel manufacturing and mostly entrepreneurial ventures, cheaper access to technology will be an incentive towards adoption by apparel manufacturing organisations, stresses Dr Prabir Jana, NIFT, Delhi. He says, for the first time, the developed and the developing worlds are creating, collaborating, communicating, and consuming on similar technology platforms, spurring global innovation. Of the 253 'unicorns' tracked by CB Insights, 65 are from China, and 10 from India. In the global list, only three unicorn companies are related to clothing, while as many as 35 are e-commerce related. Apparel product development hasn't still come to terms with the adoption of technology for process improvement.

Alluring advantages

As per Digital IQ survey by PwC, companies that are technology leaders in their industries are twice as likely to achieve rapid revenue and profit growth as the laggards. Originally seen as a tool largely for improving efficiency – doing the same things better and more cheaply – technological innovations are now the fastest means of opening up new revenue streams and transforming traditional industries. Added to that, individual technologies build on each other and amplifying each other's effects, set the stage for 'Industry 4.0'. While AI – an emerging technology – is the motive force behind robots, IoT is the key driver behind cyber-physical systems transforming the factory floor into a co-working space with robots. Similarly, Augmented Reality (AR) will give a fillip to training and instruction-related functions and real time physiological data of humans will give fillip to simulation or digital twin technology and so on. The sky is the limit when

one wants to opt for technology in apparel value chain.

Artificial Intelligence algorithms are capable of performing tasks which normally would require human intelligence such as visual perception, speech recognition, decision-making, and language translation. AI is an 'umbrella' concept that is made up of numerous subfields such as machine learning, which focus on the development of programs that can teach themselves to learn, understand, reason, plan, and act (i.e., become more 'intelligent') when exposed to new data in the right quantities. Augmented reality or the addition of information or visuals to the physical world, via graphics and/or audio overlay has the potential to improve the user experience for a task or a product. This 'augmentation' of the real world is achieved via supplemental devices that render and display the said information.

Moreover, another rapidly growing technology, blockchain has been rapidly seeping into industries. It is essen-

BANGLADESH REMAINS 2ND LARGEST RMG EXPORTER

Bangladesh remains the second largest apparel exporter in the world, after China, according to the World Trade Organization (WTO) data. The data said that Bangladesh held on to its status in the world in FY 2017-18, accounting for 6.5 percent share of the market.

In 2016, Bangladesh's share of the global apparel market was 6.4 percent. In 2017, Bangladesh exported garment items worth \$29 billion. China remained the largest apparel supplier globally; the value of exported clothing items from China last year was \$158 billion.

Vietnam exported \$27 billion worth of garment products in 2017 with its 5.9 percent market share, the WTO data said. India, with its garment exports of \$18 billion in 2017, ranked fourth. Turkey came fifth with a 3.3 percent market share.

The WTO data also showed that in 2017 the top 10 exporting nations' share was 87.8 percent and the value was \$457 billion. Siddiquir Rahman, President of Bangladesh Garment Manufacturers and Exporters Association (BGMEA), said, "We have a bright future in apparel business but we need to do a lot more homework. As much as 40 per-

cent of Bangladesh's garment exports comprise value-added items, which fetch more money for exporters," he added.

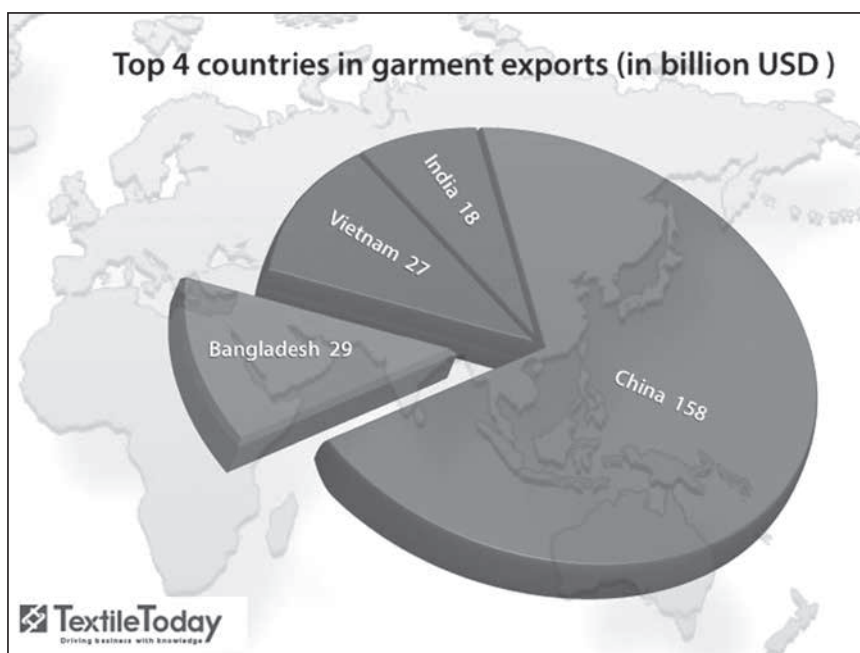
He explained about one factor that consolidated Bangladesh's position in global apparel trade is its bulk order for value-added items in recent times.

"The buyers are coming here with the bulk of work orders as the country's image has now brightened after the near-completion of factory remediation as per the recommendations by the Accord and Alliance," he continued.

Almost all top clothing retailers like H&M, Walmart, JC Penney, Inditex, Zara, Gap, M&S, Uniqlo, C&A, Tesco, Hugo Boss and Adidas have been sourcing billions worth of garment items from Bangladesh every year.

Rising garment shipments to new and emerging Asian markets such as India, China, and Japan have also contributed to the higher earnings.

Finally, Rahman urged for improvements in roads and highways, airport and seaport in Chittagong for faster movement of goods and reducing the cost of doing business.

RIETER SALES UP 24 PERCENT IN FIRST HALF OF 2018

Rieter's sales increased 24 per cent in the first half of 2018 compared to the previous year period. Order intake too went up by three per cent compared to the previous year period. Despite higher sales in the first half of 2018, Rieter achieved a lower EBIT margin. While earnings in the business group components developed positively, the business group machines and systems posted a decline in profitability. The EBIT margin was 2.7 per cent.

Net profit was 2.1 per cent of sales. The equity ratio as of June 30, 2018, was 43.1 per cent. Rieter achieved strong 80 per cent increase

in sales in Asia (not including China, India and Turkey). In particular, Uzbekistan, Bangladesh, Vietnam and Indonesia developed positively. A good level of sales was achieved in China, despite a slight decline of one per cent. In India, sales fell by 36 per cent while demand for machinery improved significantly. In the first half of 2018, sales in Turkey increased by 19 per cent. In the north and south America region, sales increased by 39 per cent.

In some markets, Rieter customers are faced with rising interest rates, strong currency fluctuations, commodity price volatility and political uncertainties.

MAYER & CIE AWARDED FOR INNOVATION MANAGEMENT

Albstadt-based circular knitting machine manufacturer Mayer & Cie. (MCT) has been named one of Germany's most innovative SMEs for the second time. The company was awarded for its innovation management and success, the most well-known example of which is currently their spinitesystems spinning and knitting technology.

A compact machine with the dimensions of a conventional knitting machine, the technology combines two previously separate processes, spinning

and knitting. This saves a great deal of time, space and energy. Operating for over 100 years, Mayer & Cie has sold over 75,000 machines worldwide since its founding. The company invests 5 to 6 per cent of its turnover each year into research and development. Around 7 percent of the employees are engaged in development and construction. Mayer & Cie. keeps a close ear to the market – and not just with the sales and marketing staff in the headquarters in Albstadt, but also with 80 representatives around the world.

A GATEWAY TO TECHNICAL TEXTILES

Technotex was held in Mumbai, June 28 to 29, 2018. This provides a common platform for interaction among stakeholders from across the global technical textile value chain. The two-day conference and exhibition was attended by 350 delegates and over 7000 visitors.

Each year, Technotex attracts participants, visitors and other key decision makers from a diverse section of the technical textile industry, with the aim to provide innovative solutions, identifying new business opportunities and create a congenial environment for growth.

The event showcased products from various sub-sectors of technical textiles such as agro-tech, buildtech, clothtech, geotech, home-tech, indutech, medtech, mobiltech, oeko-tech, packtech, protech, sporttech, technical

textiles equipment and machinery, raw materials and textile manufacturing services.

With participation from 39 countries, the event had a total of 168 exhibitors. The event also had participation from various states including Gujarat, Telangana, Jharkhand and Chhattisgarh while Maharashtra was the host state.

The event provides a gateway to the technical textile arena and bridges the gap between buyers and sellers by facilitating B2B (Business-to-Business) and G2B (Government-to-Business) meetings. This year, a total of 1160 B2B meetings and 51 G2B took place and 230 international buyers took part in reverse buyer-seller meets.

This year the theme was Technical Textiles: Transforming India, Building infrastructure for a New India.

7th INTERNATIONAL EXHIBITION & CONFERENCE ON TECHNICAL TEXTILES

TECHNOTEX-2018

June 28-29, 2018
Bombay Exhibition Centre, Mumbai

US TARIFFS MAY TROUBLE FASHION RETAILERS

US policy makers have put themselves in a fix with the imposition of duty on imported products. While clothing and footwear haven't come under the duty radar but the scenario seems grim. Clothing accounts for about \$35 billion of China's annual exports to the US and footwear \$15 billion, around 10 per cent of the total, reveals Dylan Chu, China consumer discretionary analyst, CLSA. The repercussions of the policy enactment may lead to shifting to some factories outside China to offset higher labour costs.

Owing to rising wages, Chinese manufacturing has been losing sheen and countries like Bangladesh are quick to grab the opportunity, thanks to zero-tariff access to Europe for its textiles, much like Vietnam. Other potential sources of supply include Cambodia, Indonesia, the Philippines and India. Africa is also developing its manufacturing base in Ethiopia, Kenya and countries in the north of the continent. However, the lion's share still goes to China, which account-

ed for 36.4 per cent of global clothing exports in 2017, as per the WTO figures.

Cause for concern

Moving further afield means longer lead times. Vietnam might take the gains here as supplies can be trucked in from its northern neighbour.

In spite of this, it is estimated that the lead time for apparel would typically be 45 to 90 days in Vietnam, compared to as little as 10 to 20 days in China. Zara chain is able to get the hottest trends to consumers within weeks. That's because the company makes about 60 per cent of its products close to its headquarters, in Spain, Portugal and Morocco.

With such a challenging scenario, consumers should be prepared to pay more for the latest looks. What's more, having more fashion hits, and fewer misses, should mean less products being sold at a discount. That should mean more of a cushion to absorb higher duties. Now as consumers are used to cheaper clothing, the task in hand is to push the extra costs further down the supply chain, forcing manufacturers to share some of the pain, which wouldn't be easy either. For now, retailers hope that speed to market wins, and consumers prioritise latest colour or style over the bargain basement.

INTERTEXTILE SHANGHAI TO OPEN ON SEPTEMBER 27

Intertextile Shanghai Apparel Fabrics will be held from September 27 to 29. Intertextile Shanghai Apparel Fabrics is a comprehensive platform to showcase supreme apparel fabrics and accessories. The event will see 4,000-plus suppliers and more than 70,000 trade buyers. The earlier date for the industry's largest trade event is attracting many of the biggest apparel fabrics and accessories back to the 2018 edition.

Birla, DuPont, Hyosung, Invista and Lenzing will have Group Pavilions. As the most comprehensive sourcing platform in the industry, the fair's product groups include cotton, wool, manmade, silk, linen / ramie, denim and knitted fabrics, as well as lace and embroidery, fibers and yarns, garment and fashion acces-

sories, original pattern designs, sustainability products and services and digital printing technologies. Application areas for these products include women's wear, men's wear, suitings, shirtings, casual wear, functional wear / sportswear, denim wear, lingerie and swimwear, children's wear and more.

Two international promotion bodies Cotton Council International and The Woolmark Company also return, as will global Chinese players Bros Eastern and Huaifu Fashion. Among the many Japanese participants will be Komatsu Seiren and Stylem, while Dormeuil and Malhia Kent from France participate again this year. Intertextile Shanghai Apparel Fabrics will run concurrently with the CHIC and PH Value fairs this edition.

*** Intertextile Shanghai to open on September 27**

- Intertextile Shanghai Apparel Fabrics will be held from September 27 to 29. Intertextile Shanghai Apparel Fabrics is a comprehensive platform to showcase supreme apparel fabrics and accessories. The event will see 4,000-plus suppliers and more than 70,000 trade buyers...[page95](#)

*** US tariffs may trouble fashion retailers**

- US policy makers have put themselves in a fix with the imposition of duty on imported products. While clothing and footwear haven't come under the duty radar but the scenario seems grim...[page94](#)

*** A gateway to technical textiles**

- Technotex was held in Mumbai, June 28 to 29, 2018. This provides a common platform for interaction among stakeholders from across the global technical textile value chain. The two-day conference and exhibition was attended by 350 delegates and over 7000 visitors...[page93](#)

*** Rieter sales up 24 percent in first half of 2018**

- Rieter's sales increased 24 per cent in the first half of 2018 compared to the previous year period. Order intake too went up by three per cent compared to the previous year period. Despite higher sales in the first half of 2018, Rieter achieved a lower EBIT margin...[page92](#)

*** Mayer & Cie awarded for innovation management**

- Albstadt-based circular knitting machine manufacturer Mayer & Cie. (MCT) has been named one

of Germany's most innovative SMEs for the second time. The company was awarded for its innovation management and success, the most well-known example of which is currently their spinit systems spinning and knitting technology...[page92](#)

*** Bangladesh remains 2nd largest RMG exporter**

- Bangladesh remains the second largest apparel exporter in the world, after China, according to the World Trade Organization (WTO) data. The data said that Bangladesh held on to its status in the world in FY 2017-18, accounting for 6.5 percent share of the market...[page91](#)

*** Technology and its slated expanse for apparel value chain**

- Apparel value chain comprises of downstream functions (retailing) managed in advanced economies and upstream functions (manufacturing) managed by least developed economies...[page90](#)

*** Turkish fair Texhub in November**

- Texhub will be held in Turkey from November 7 to 9, 2018. This is a comprehensive business platform for exhibiting superior garment fabrics and accessories. The exhibition will see Turkish and foreign participants, including well-known companies from the Chinese and the Indian textile industry, and many European participants, especially the UK...[page89](#)

Holder of License & Chairman: Engineer Jamshid Bassiri

Executive Director: Engineer Alireza Hashemi

Editor of Technical Articles: Engineer Mohammad Nikpanje

Design & Layout: Hamidreza Ghaemi

Public Relations Officer: Saeedeh Shakoori

Coordination: Engineer Hossein Kiani

Colleagues of this Issue: Engineer Nima Bassiri, Engineer Ehsan Soltani, Dr.Shahin Kazemi, Leila Ghasemi, Amir Mehrzad, Abdolhossein Totiyaei, Kamran Bagheri

Printing Affairs: No.11, Khoob St., Si Metri-ye- Niroo Havayi, Damavand St., IDEAI Printing office, Tel: 77691853

Address: 1st Floor, No.30, Toupchi St., North Sohrevardi Ave., Tehran **Tel:** +98(021) 88516799, **Postal code:** 1558844313

Layout, Design & Printing Supervision: Tarh Saz Gohar **www.tsgir.com**